

Ж.А ТҮРЛЫБЕКОВА
А.С. ОШАНОВА

ҚАЗАҚША-ОРИСША ОҚУ СӨЗДІГІ

А1 А2
ДЕҢГЕЙ / УРОВЕНЬ

КАЗАХСКО-РУССКИЙ
УЧЕБНЫЙ СЛОВАРЬ

ҚАЗАҚША-ОРЫСША ОҚУ СӨЗДІГІ

КАЗАХСКО-РУССКИЙ
УЧЕБНЫЙ СЛОВАРЬ

А1 А2
ДЕҢГЕЙ
УРОВЕНЬ

Астана, 2024

ӘОЖ 80/81

КБЖ 81.2

Қ81

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Тіл саясаты комитетінің тапсырмасы бойынша

«Ш. Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ҰФПО» КЕАҚ әзірледі

Пікір жазғандар:

A. Төрениязова, «Самұрық-Қазына» АҚ мемлекеттік тілді дамыту бөлімінің басшысы, филология ғылымдарының кандидаты.

C. Сапина, Astana IT University-нің қауымдастырылған профессоры, филология ғылымдарының кандидаты.

Құрастыруышылар: Ж.Тұрлыбекова, А.Ошанова

Редактор: Ж. Ербатырова, М. Ермакан

Қазақша-орысша оқу сөздігі. Казахско-русский учебный словарь. – Астана, 2024. – 272 бет.

ISBN 978-601-7504-78-6

Бұл оку сөздігі қазақ тілін өз бетінше үйренушілердің күнделікті өмірде жиі қолданатын қарапайым деңгейдегі лексикалық минимумына негізделіп құрастырылды. Сөздік тіл үйренушінің қатысымдық құзыретін қалыптастыруды қөздейді.

Оку сөздігі оқытушыларға, әдіскерлерге және тіл үйренушілерге арналған.

Учебный словарь составлен на уровне базового лексического минимума необходимые в каждодневном общении для начинающих самостоятельно изучать казахский язык. Словарь помогает обучающимся приобрести навык коммуникативной компетенции.

Учебный словарь предназначен для преподавателей, методистов и изучающим языком.

© Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Тіл саясаты комитеті, 2024

© «Ш.Шаяхметов атындағы
«Тіл-Қазына» ҰФПО» КЕАҚ, 2024

СӨЗДІКТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Қазақша-орысша оку сөздігінің негізгі мақсаты – жалпыға бірдей А1 және А2 деңгейлеріндегі қазақ тілін өз бетінше үйренушілердің өзара қатысымдық құзыретін қалыптастыру. Сондай-ақ тіл үйренушінің екі немесе одан да көп адаммен өзара еркін түсінісе алу, пікір алмасу, ой бөлісу және т.б. білік-дағдыларын дамытуға бағытталған.

Тіл үйретуде аса қажетті лексиканы таңдаудың ғылыми-әдістемелік дәстүрлері XX ғасырдың алғашқы жартысынан басталады екен. Мәселен, 1921 жылы «Teachers Word Book» атты сөздігінде Ф.Л. Торндейк ағылшын тілінің жиі кездесетін 10 мың сөзін 4 миллион сөздік қолданыстан тұратын әр алуан мәтіндерден жинақтаған екен. 1930 жылы ағылшын жазушысы әрі лингвисті Ч.К. Огден Лондон қаласында ағылшын тілінің негізгі лексикасын қамтыған «Dictionary of Basic English» атты сөздігін шығарады. Бұл сөздік 850 сөзді құраған. Автордың ойынша, бұл сөздер қарапайым деңгейде тілдесуге жеткілікті екен. Бұл логикалық және философиялық қағидаттар негізінде құрылған сөздікті 200 нақты зат атауы, 400 жалпы атау, сынды білдіретін 150 сөз, автордың қолданысы бойынша «100 сөз-оператор» құрайды. «100 сөз-операторға» 18 етістік пен басқа сөз таптарындағы сөздер де енгізілген.

Ағылшын тілін үйренуге арналған Эрих Вайс сөздігінде тілді үйрену үшін бастапқыда 107 сөз қажет екендігі айттыған. Оның пікірінше, осынша мөлшердегі сөз құнделікті ауызекі тілдің 50 пайызын қамтиды екен. Дегенмен Ресейлік А.В. Петроchenkov өзінің Эрих Вайспен келіспейтінін айтып, ауызекі тілде қолданатын сөздердің 50 пайызын қамту үшін 135 сөз керек деп санайды. Оның «135 основных слов английского языка» деген кітабы көрші елде үлкен сұранысқа ие. Сонымен бірге Ресей ғалымдары, әдіскерлері ағылшын тілімен бірге неміс, француз, итальян, жапон, қытай, корей, фин, португал және тағы басқа тілдерді үйренудің лексикалық минимумдары негізінде оку құралдарын жарыққа шығарды.

Қазақстандық ғалымдардың «ҚАЗТЕСТ» лексикалық минимумдары, «Қазақ сөзі» (137 сөз, 500 сөз, 900 сөз, 1200 сөз, 1500 сөз) оку-әдістемелік құралдарының өзіндік ерекшеліктері бар.

Фалымдардың айтуынша, белгілі бір тілде ең қарапайым деңгейде сөйлеу үшін адамға 400-500 сөз білу қажет екен. Егер біз қазақ тілін үйренуді енді бастаған тыңдаушыға алғашқы 100 сөзден бастап, 700-900 сөзге дейін жүйелі үйрете алсақ, онда оларды ауызекі тілде еркін сөйлеу дағдысына жеткізе аламыз.

Қазақша-орысша оқу сөздігіне күнделікті қарым-қатынаста жиі қолданылатын A1 және A2 деңгейлеріндегі ең қажетті белсенді деген 600 лексикалық минимум іріктеліп, сараланды. Иріктелген сөздердің лексика-семантикалық мазмұнына келсек, онда мынадай көрсеткішті назарларыңызға ұсынамыз: зат есім – 209, сын есім – 82, сан есім – 30, есімдік – 65, етістік – 150, үстөу – 35, шылау – 21, модаль сөз – 7, қыстырма сөз – 5. Аталған лексикалық минимумдарды әліпbi ретімен орналастырдық, бірақ кейбір атауларды туыстық ерекшеліктері мен сөздердің тіркесуі бойынша топтастырып ұсындық. Сонымен қатар тілдік бірліктердің грамматикалық түрленімі және синтаксистік тіркесімділік заңына негізделген сөз тіркестері, сөйлемдер мен ауызекі сөйлеу үлгілері берілген.

Осы құрал арқылы тіл үйренушілер өзін, отбасын таныстырудан бастап, балабақша, мектеп, көлік, дәмхана мен сауда, мәдениет орындары, тұрмыстық қызмет мекемелері мен спорт кешендерінде қарапайым тілде қазақша сөйлесу дағдысын жүйелі игеру мүмкіндігіне ие болады.

Жоғарыда айтылған мақсаттарды іске асыру барысында оқу сөздіктің құрылымын төмендегі үлгімен түсіндіруді жөн көрдік.

Шартты белгілер

- ~ сын есімдер мен етістіктер
- сөз тіркесі, сұхбаттар мен сөйлемдер

Біріншіден, берілген 600 лексикалық минимумның ішінен жиі қолданылатын жеке тілдік бірліктерді таңдал алдық.

- Кейбір тілдік бірліктер жекеше, атау тұлғасында берілсе (**ағаш, адам, бақша**), кейбір атауларды туыстық, жақындық немесе қымыл іс-әрекеттері

жағынан қолданылуына байланысты топтастырып, оларды жақшаның ішінде көрсеттік.

Мысалы, 1. Ана (ата, ага, ана, ата-ана)

2. Есік (*терезе*)

3. Ешкім (*ешқашан*)

4. Барлығы (*бәрі*)

5. Пәтер (*үй, бөлме*)

6. Әуежай (*ұшақ, ұшуу*)

7. Ауызша, жазбаша

8. Баскиім (*сыртқиім, жылды киім, киім*)

9. Бес, бесінші

10. Бүгін, ертең

2. Зат есімнің түрін, түсін, сапасын, жасын білдіретін сөздердің тізімін ұсындық.

Ана (ата, ага, ана, ата-ана)

~ жас ~ қатал

~ ақкөніл ~ мәдениетті

~ еңбекқор ~ сыпайы

~ салмақты ~ зейнеткер

~ ашық ~ жиырма бесте

~ адад

3. Берілген зат есімдер грамматикалық зандағылқтарға байланысты көптеледі, септеледі, жіктеледі және тәуелденеді.

Зат есім

Көптік жалғауы

Жіктік жалғауы

Септік жалғауы

Тәуелдік жалғауы

1. Көптік жалғауы.

Ана (ата, ага, ана, ата-ана) (- лар – көптік жалғау)

! жақшаның ішіндегі сөздер де тұра осы үлгіде жасалады.

Мысалы, аналар, аталар, апалар, ата-аналар.

2. Септік жалғауы. (*Ескерту*, зат есімдер етістікке қатысты септіктің жеті түрімен толық септелмейді. Кейбір зат есім етістікке қатысты септіктің төрт немесе бес түрімен ғана септелуі мүмкін).

! жақшаның ішіндегі сөздер де тұра осы құрылыммен жасалады.

*Анама (ата, ага, ана, ата-ана)

(-м – тәуелдік жалғау I жақ, -а – барыс септік)

*Анамда (ата, ага, ана, ата-ана)

(-м – тәуелдік жалғау I жақ, -да – жатыс септік)

*Анамды (ата, ага, ана, ата-ана)

(-м – тәуелдік жалғау I жақ, -ды – табыс септік)

*Анамнан (ата, ага, ана, ата-ана)

(-м – тәуелдік жалғау I жақ, -нан – шығыс септік)

*Анаммен (ата, ага, ана, ата-ана)

(-м – тәуелдік жалғау I жақ, -мен – көмектес септік)

3. Тәуелдік жалғауы.

! жақшаның ішіндегі сөздер де тұра осы үлгіде жасалады.

Мысалы, Ана (ата, ага, ана, ата-ана).

Менің атам

Біздің атамыз

Сенің атаң

Сендердің аталарың

Сіздің атаңыз

Сіздердің аталарыңыз

Оның атасы

Олардың аталары

4. Жіктік жалғауы.

! жақшаның ішіндегі сөздер де тұра осы құрылыммен жасалады.

Мысалы, Ана (ата, ага, ана, ата-ана).

Мен апамын

Біз апалармыз

Сен апасың

Сендер апаларсындар

Сіз апасыз

Сіздер апаларсыздар

Ол апа

Олар апалар

↔—————◆—————↔

Екінішіден, зат есімдермен өзара байланыс жасай алатын етістіктерді пайдаландық.

1. Бұл етістіктердің іс-әркетінің жүзеге асу-аспауына қарай болымды және болымсыз түрлерін қоса алдық.

Мысалы,

көрдім	көрмедім	көрген жоқпын
бардым	бармадым	барған емеспін

2. Сонымен қатар зат есімдердің септелуіне қарай етістіктер шақ категориясымен берілді.

Осы шақ

Етістік

Откен шақ

Келер шақ

* **Анама (*ата, аға, ана, ата-ана*)**

! жақшаның ішіндегі сөздер де тұра осы құрылыммен жасалады.

- ~ келу - келді - келеді
- ~ бару - барды - барады
- ~ асығу - асықты - асығады

* **Анамда (*ата, аға, ана, ата-ана*)**

- ~ болу - болды - болады
- ~ қону - қонды - қонады
- ~ жұмыс істеу - жұмыс істеді - жұмыс істейді

* **Анамды (*ата, аға, ана, ата-ана*)**

- ~ жақсы көру - жақсы көрді - жақсы көреді
- ~ сыйлау - сыйлады - сыйлайды
- ~ сағыну - сағынды - сағынады

***Анамнан (*ата, аға, ана, ата-ана*)**

- ~ келу - келді - келеді

- ~ шығу - шықты - шығады
- ~ сұрану - сұранды - сұранады

*Анаммен (*ата, ага, ана, ата-ана*)

- ~ серуендеу - серуенdedі - серуендейді
- ~ қыдыру - қыдырды - қыдырады
- ~ ақылдасу - ақылдасты - ақылдасады

Үшіншіден, берілген лексикалық минимумдардағы сөздердің өзара байланысуынан **сөз тіркестерін** жасадық.

1. Басынқы сыңары есім сөздерден және етістіктен жасалатын сөз тіркесінің түрлері

Сөз тіркесі

Есімді сөз тіркесі

Етістікті сөз тіркесі

Мысалы,

- жаңа киім	- оған барды
- оқуға ыңғайлыш	- спортпен шұғылдану
- жел соқты	- ұлының сөзі
- үйге келген	- өзің кел
- он бес үй	

2. Зат есімнің сын есімнен, сан есімнен, есімдіктен және етістіктен жасалатын сөз тіркестері

Зат есім

Сан есім

Есімді

Сын есім

Етістік

*Мысалы, Ана (*ата, ага, ана, ата-ана*)*

- ана болу	- нешінші ата-ана?
- менің ата-анам	- атам келді
- екі ағам	- ол қайда?
- сырпайы, білімді апам	- қызық кітап
- анау ағам	- отыз адам
- мынау апам	- биік ағаш

3. Белгілі бір септік жалғауында тұрып жасалған сөз тіркестері

Зат есім

Көмекші есімдер

Модаль сөздер

Шылау

Үстегу

Мысалы,

- анам сияқты	- түстен кейін
- ағам еken	- сен арқылы
- ата-анамның жаңында	- досың туралы
- университетке дейін	- бала үшін
- қыс бойы	- апта сайын
- сабактан соң	- онымен бірге

Төртіншіден, тіл үйренуші күнделікті өмірде адамдармен әртүрлі тақырыптарда сөйлесе алуы үшін оку сөздігінде берілген сөздерден құралған сұхбаттар мен сөйлемдер ұсынылды.

*Ана (ата, ага, ана, ата-ана)

- Ата-анаң бар ма?
- Атаңың жасы нешеде?
- Ата-анаңды қашан көрдін?
- Анаңды сағындың ба?
- Атаңмен ақылдасасың ба?
- Менің ағам кітапты өте көп оқиды.
- Бүгін сабакқа үлгеру керек.
- Бүгін біз бірге мектепке бірдей киім киіп бардық.

- Қазір аялдамалардың бәрі қыста жылы, жазда салқын болады.

- Бұл жігіт домбырамен өте жақсы ән салады.

Оку сөздіктің «Сөйлеу этикеті» деп аталатын соңғы бөлігінде түрлі сөйлесу жағдаяттарында (танысу, сәлемдесу, келісу, кешірім сұрау, құттықтау және т.б.) жиі кездесетін, сөйлеу барысында қолдануға ынғайлы дайын сөз тіркестері мен сөйлемдер, сондай-ақ, құнделікті қолданыста жиі кездесетін сөздер тізбегі (сын есімдер, сан есімдер мен есімдіктер) ықшамдалып топтастырылған.

Авторлар

СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЯ СЛОВАРЯ

Основные цели казахско-русского учебного словаря всем обучающимся дать одинаковые возможности А1 и А2 уровня знания для развития речи и формирование коммуникативной компетентности. Также научить изучающего язык свободно общаться с двумя и более людьми, обмениваться идеями, различными информацией.

Научно-методические традиции выборки необходимой лексики обучения языкам берет свое начало с первой половины XX века. Например, в 1921 году в словаре «Teachers Word Book» Ф.Л. Торндайк сделал выборку 10 тысяч частотных слов из различных текстов с 4 миллионами слово употреблениями. В 1930 году английский писатель и лингвист Ч.К. Огден в Лондоне выпустил словарь «Dictionary of Basic English» со словами, охватывающими основную лексику английского языка. В словаре было охвачено 850 слов. По мнению автора, данные слова достаточны для общения на простом уровне. В словаре с логическими и философскими принципами было наименование 200 конкретных вещей, 400 общих наименований, 150 прилагательных, по утверждению автора «100 слов-операторов». Среди «100 слов – операторов» 18 глаголов и других частей речи.

Словарь для обучения английского языка Эриха Вайса. Изначально для освоения английского языка достаточно 107 слов считает автор. По его мнению, такое количество слов охватывает 50 процентов слов, необходимых для повседневного общения. Однако, российский ученый А.В. Петроценков не соглашается с Эрих Вайсом и считает что 50 процентов повседневного общения составляет 135 слов. Его книга «135 основных слов английского языка» пользуется огромным спросом в соседнем государстве. Российские ученые, методисты выпустили учебные пособия по изучению немецкого, французского, итальянского, японского, китайского, корейского, финского, португальского и других языков на основе выборки лексического минимума.

Лексические минимумы казахстанских ученых «КАЗТЕСТ», учебно-методические пособия «Қазақ сөзі» (137 слов, 500 слов, 900 слов, 1200 слов, 1500 слов) имеют свои особенности.

По мнению ученых, для разговора на простом уровне в любом языке человеку достаточно 400–500 слов. Начав обучение для начинающих групп со 100 слов, и далее доводя до 700-900 слов, можно будет научить слушателей общаться свободно.

В учебном словаре отобрано, отсортировано и проанализировано 600 лексических минимума наиболее необходимых на уровнях A1 и A2, которые часто используются в повседневном общении. Что касается лексико-семантического значения выбранных слов: имена существительные – 209, прилагательные – 82, числительные – 30, местоимения – 65, глаголы – 150, наречия – 35, союз – 21, модальные слова – 7, вводное слово – 5. Названный лексический уровень расположен в алфавитном порядке, но некоторые родственные и близкие по значению слова, мы старались сгруппировать вместе. Представлены словосочетания, предложения и разговорные речевые образцы, основанные на грамматических законах казахского языка.

В этой единой системе обучающиеся учатся знакомить себя, свою семью, и формируют навыки простой языковой речи, начиная с детского сада, школы, в транспорте, в разных местах питания, в торговых центрах и в местах культуры, в учреждениях бытового обслуживания, и в спортивных сооружениях.

Для реализации выше указанных целей структуры и содержания казахско-русского учебного словаря решили показать в ниже указанных конструкциях.

Условные обозначения

- ~ имена прилагательные и глаголы
- словосочетания и беседы, предложения

Во-первых, в данных 600 лексических минимумах выбраны наиболее часто употребляемые отдельные языковые единицы

- Некоторые языковые единицы даны в основной форме, например: **дерево, человек, сад.**
- Сгруппированы некоторые имена в зависимости от их использования с точки зрения родства, близости или действия (в скобках).

Например:

1. Мама (*дедушка, брат, бабушка, родители*)
2. Дверь (*окно*)
3. Никто (*никогда*)
4. Все (*всякие*)
5. Квартира (*дом, комната*)
6. Аэропорт (*самолет, летать*)
7. Устно, письменно
8. Головной убор (*верхняя одежда, теплая одежда, одежда*)
9. Пять, пятый
10. Сегодня, завтра

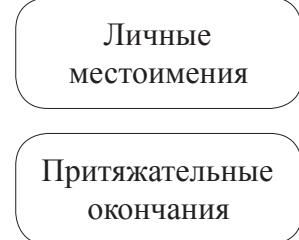
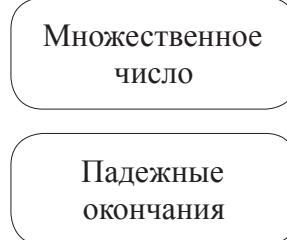
2. Дали имена существительные обозначающие лицо, цвет, качество, возраст.

Мама (дедушка, брат, бабушка, родители)

- молодой	- строгий
- добродушный	- культурный
- трудолюбивый	- вежливый
- серьезный	- пенсионер
- открытый	- двадцатипятилетний
- честный	

3. Данные имена существительные по грамматическим закономерностям связаны между собой по лицам, числам, падежам и по принадлежности.

Имя
существительное

1. Множественное число

Мама (дедушка, брат, бабушка, родители)

! Слова данные в скобках изменяются по данным конструкциям.

При помощи окончаний: **-и-ы** (*дар, дер, тар, тер, лар, лер*) образуются слова во множественном числе.

Например: *ана+лар - мамы, ата+лар - дедушки, әже+лер - бабушки, ата-ана+лар - родители.*

2. Падежные окончания.

При склонении существительных не совпадают с казахским языком, так как имена существительные имеют одинаковые окончания в некоторых падежах.

(Примечание, существительные не полностью склоняются к семи типам склонений, относящихся к глаголам. Некоторые существительные могут быть склонены только к четырем или пяти типам падежей, относящихся к глаголу).

! Слова данные в скобках изменяются по данным конструкциям.

***Анама (атама, агама, апама, ата-анама)**

* Маме (дедушке, брату, бабушке, родителям)

***Анамда (атамда, агамда, апамда, ата-анамда)**

* У мамы (у дедушки, у брата, у бабушки, у родителей)

***Анамды (атамды, агамды, апамды, ата-анамды)**

* Маму (дедушку, брата, бабушку, родителей)

***Анамнан (атамнан, агамнан, апамнан, ата-анамнан)**

* От мамы (от дедушки, от брата, от бабушки, от родителей)

***Анаммен (атаммен, агаммен, апаммен, ата-анаммен)**

* Мамой (дедушкой, братом, бабушкой, родителями)

3. Притяжательные окончания.

Имена существительные, выражающие родственность, всегда употребляются в притяжательной форме: *менің атам*, *менің әкем*.

В отличие от русского языка, в казахском языке часто опускаются притяжательные личные местоимения **менің**, **сенің**, **оның**, так как и притяжательные аффиксы указывают принадлежность предмета тому или иному лицу: *атамыз*, *әкеміз*.

! Слова данные в скобках изменяются по данным конструкциям.

Например: **Мама (дедушка, брат, бабушка, родители)**

Мой дедушка – менің атам	Наш дедушка – біздің атамыз
Твой дедушка – сенің атаң	Ваш дедушка – сендердің аталарың
Ваш дедушка – Сіздің атаңыз	Ваши дедушки – Сіздердің аталарыңыз
Его дедушка – оның атасы	Их дедушки -олардың аталары

4. Личные местоимения в предложении может выступать не только глагол, но и другие части речи (существительное, прилагательное или числительное).

Например: я начальник, ты хороший, он первый.

! Слова данные в скобках изменяются по данным конструкциям.

Мысалы, Ана (ата, ага, ана, ата-ана)

Мен апамын	Біз апалармыз
Сен апасың	Сендер апаларсыңдар
Сіз апасыз	Сіздер апаларсыздар
Ол апа	Олар апалар

Во-вторых, были использованы глагольные управления с именами существительными.

Например: Я видел – я не видел

Мен көрдім – мен көрмедім
Я ходил – я не ходил
Мен бардым – мен бармадым

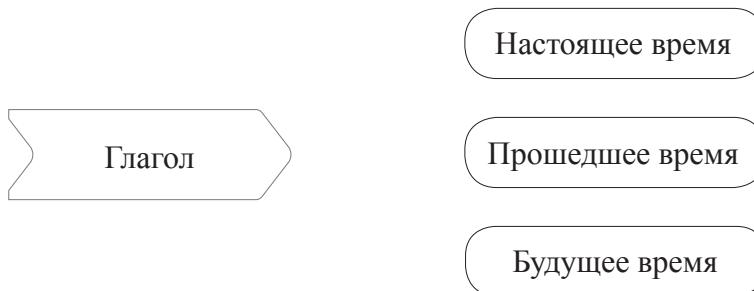
!Слово **емес/жоқ** сочетаясь с формой притяжательности, выражает отрицание. Именное отрицание принимает личные окончания I и II лица. Слово **емес/жоқ** сочетается с именными частями речи и с глагольной формой на **-ған, -ғен, -қан, -кен.**

Ол келген жоқ – он (она) не пришел

Ол келген емес – он (она) (никогда) не приходил

1. Вместе с этим глаголы даны по временам.

Глаголы обозначают время, наклонение и вид.

* **Маме (дедушке, брату, бабушке, родителям)**

! Слова данные в скобках изменяются по данным конструкциям.

~ прийти – пришел - придет

~ пойти – пошел - пойдет

~ торопиться – торопился - поторопиться

* **У мамы (у дедушки, у брата, у бабушки, у родителей)**

~ быть – был - будет

~ ночевать – ночевал - ночует

~ работать – работал - заработает

* **Маму (дедушку, брата, бабушку, родителей)**

~ любить - любил - полюбит

~ уважать – уважал - зауважает

~ скучать – скучал - заскучает

* **От мамы (от дедушки, от брата, от бабушки, от родителей)**

~ прийти – пришел - придет

~ выйти – вышел - выйдет

~ отпроситься – отпросился - отпросится

* **Мамой (дедушкой, братом, бабушкой, родителями)**

~ гулять – гулял - погуляет

~ ходить – ходил - походит

~ посоветоваться – посоветовался - посоветуется

B-третьих, от данных слов лексического минимума составили **словосочетания**.

1. Виды словосочетаний.

Именные
словосочетания

Глагольные
словосочетания

Например:

- новая одежда	- пошел к нему
- удобно для учебы	- занимался спортом
- приходил домой	- слова сына
- ветер дул	- иди сам
- пятнадцать домов	

2. Образования словосочетаний.

Имя
числительное

Местоимение

Имя
прилагательное

Глагол

Например: Мама (дедушка, брат, бабушка, родители)

- быть матерью	- которые родители?
- мои родители	- пришел дедушка?
- два брата	- Где он?
- вежливая и образованная сестра	- интересная книга
- это брат	- тридцать человек
- эта сестра	- высокое дерево

3. Словосочетания, с существительными которые стоят в определённом падеже.

Например:

- как мамы	- после обеда
- как брат	- через тебя
- рядом с родителями	- о вашем друге
- до университета	- старался для ребенка
- всю зиму	- каждую неделю
- после уроков	- вместе с ними

В четвертых, в целях донесения своих мыслей, даны интервью или несколько предложений, чтобы обучающиеся могли использовать ежедневно в повседневной жизни для беседы и общения с людьми на разные темы.

* **Мама (дедушка, брат, бабушка, родители)**

- Есть ли у тебя родители?
- Сколько лет твоему дедушке?
- Когда ты видел родителей?
- Соскучился по маме?
- Советуешься ли ты с дедушкой?

- Мой брат читает очень много книг.
- Сегодня надо успеть на урок.
- Сегодня в школу мы вместе пошли в одинаковой одежде.
- Сейчас все остановки зимой теплые, летом прохладные.
- Этот парень очень хорошо играет на домбре и поёт песни.

В последнем разделе учебного словаря «Речевой этикет» даны разные разговорные ситуации (знакомство, приветствие, просьба, поздравление, и т.д.) а также ежедневно используемые готовые фразы и предложения, (имена прилагательные, имена числительные и местоимения) сжато сгруппированы, для ежедневного использования в базовой речи слова, словосочетания и предложения, которые встречаются в разговорной речи в повседневной жизни.

Авторы

ҚАЗАҚ ӘЛПБИІ КАЗАХСКИЙ АЛФАВИТ

1	2	3	4	5	6	7
А а	Ә ә	Б б	В в	Г г	Ғ ғ	Д д
8	9	10	11	12	13	14
Е е	Ё ё	Ж ж	З з	И и	Й й	К к
15	16	17	18	19	20	21
Қ қ	Л л	М м	Н н	Ң ң	О о	Ө ө
22	23	24	25	26	27	28
П п	Р р	С с	Т т	Ү ү	Ұ ұ	Ү ү
29	30	31	32	33	34	35
Φ φ	Х х	Һ һ	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ
36	37	38	39	40	41	42
Ҙ ҙ	Ы ы	І і	Ь ь	Ә ә	Ю ю	Я я

❖ ❖ ❖

Aa

❖ ❖ ❖

Ана (ата, ага, ана, ата-ана)
(- лар – көптік жалғау)

~ жас
~ ақкөніл
~ еңбекқор
~ салмақты
~ ашық
~ адап
~ қатал
~ мәдениетті
~ сыпайы
~ зейнеткер

Анама (атама, агама, апама, ата-анама)
(-м - тәуелдік жалғау,
-а - барыс септік)

~ келу – келді–келеді
~ бару – барды – барады
~ асығу – асықты – асығады

~ көрсету – көрсетті, көрсетеді
~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі
~ хабарлау – хабарлады – хабарлайды

Анамда (атамда, агамда, апамда, ата-анамда)

(-м - тәуелдік жалғау,
-да - жатыс септік)
~ болу – болды – болады
~ түнеу/қону – түнеді/қонды –
түнейді/қонады
~ жұмыс істеу – жұмыс істеді –
жұмыс істейді

Мать (мама) (дедушка, брат, сестра, родители)
(-лар – множественное число)

~ молодой, возраст
~ добродушный
~ трудолюбивый
~ серьёзный
~ открытый
~ честный
~ суровый
~ культурный
~ вежливый
~ пенсионер

Моей матери (моему дедушке, брату, моей сестре, моим родителям) (-м – притяжательные окончания, -а – дательный падеж)

~ прийти – пришёл – придёт
~ идти – пошёл – пойдёт
~ торопиться, торопился –
поторопится
~ показать – показал – покажет
~ помочь – помог – поможет

~ сообщать – сообщил – сообщил

У моей матери (у моего дедушки, брата, у моей сестры, у моих родителей)

(-м – притяжательные окончания, -да – местный падеж)
~ быть – был – будет
~ ночевать – ночевал – заночует

~ работать – работал – поработает

Анамды (атамды, агамды, апамды, ата-анамды)

(-м - тәуелдік жалғау, -ды - табыс септік)

~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы көреді

~ сыйлау – сыйлады – сыйлайды

~ сағыну – сағынды – сағынады

~ отырғызу – отырғызды – отырғызады

~ табу – тапты – табады

~ шақыру – шақырды – шақырады

~ түсіну – түсінді – түсінеді

~ жіберу – жіберді – жібереді

~ күту – күтті – күтеді

~ құттықтау – құттықтады – құттықтайды

~ ойлау – ойлады – ойлайды

Анамнан (атамнан, агамнан, апамнан, ата-анамнан)

(-м – тәуелдік жалғау, -нан - шығыс септік)

~ келу – келді – келеді

~ шығу – шықты – шығады

~ сұрану – сұранды – сұранады

~ кету – кетті – кетеді

Анаммен (атаммен, агаммен, апаммен, ата-анаммен)

(-м – тәуелдік жалғау, -мен – көмектес септік)

Мать (маму) (дедушки, брата, бабушки, родителей)

(-м – притяжательные окончания, -ды – винительный падеж)

~ любить – любил – полюбит

~ уважать – уважал – зауважает

~ скучать – скучал – заскучает

~ сажать – сажал – посадит

~ найти – нашёл – найдет

~ пригласить – пригласил – пригласит

~ понимать – понимал – поймёт

~ отправить – отправил – отправит

~ ждать – ждал – подождёт

~ поздравить – поздравил – поздравит

~ думать – подумал – подумает

От моей матери (от моего дедушки, брата, от моей сестры, от моих родителей)

(-м – притяжательные окончания, -нан – исходный падеж)

~ приходить – пришёл – придёт

~ выходить – вышел – выйдет

~ проситься – отпросился – отпросится

~ уйти – ушёл – уйдёт

С моей матерью (с моим дедушкой, братом, с моей сестрой, с моими родителями)

(-м – притяжательные окончания, -мен – творительный падеж)

- ~ серуендеу – серуендеді –
серуендейді
- ~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
- ~ ойнау – ойнады – ойнайды
- ~ ақылдасу – ақылдасты –
ақылдасады
- ~ тамақтану – тамақтанды –
тамақтанады
- ~ әңгімелесу – әңгімелесті –
әңгімелеседі
- ~ дайындау – дайындады –
дайындайды
- ~ кездесу – кездесті – кездеседі
- ~ келісу – келісті – келіседі
- ~ қоштасу – қоштасты – қоштасады
- ана болу
- анам туралы
- анамның жанында
- анаммен бірге
- анам сияқты
- кеше анаммен
- анамның ағасы
- бүгін анамда
- анамның апасы
- мен анамның үйінен шықтым
- менің анамда
- оның анасы
- менің ата-анам
- екі ағама
- апамның ұлы
- жақсы ата
- әдемі ана
- білімді ата-ана
- ағамның қарындасы
- ата-анамды бірдей жақсы көру
- ~ прогуливаться – прогуливался –
прогуляется
- ~ гулять – гулял – погуляет
- ~ играть – играл – поиграет
- ~ советоваться – советовался –
посоветуется
- ~ кушать – кушал – покушает
- ~ беседовать – беседовал –
побеседует
- ~ готовить – готовил – приготовит
- ~ встречаться – встретился –
встречается
- ~ соглашаться – согласился –
согласится
- ~ прощаться – прощался –
попрощается
- стать матерью
- о моей матери
- рядом с моей матерью
- вместе с матерью
- как мама
- вчера с матерью
- брат моей матери
- сегодня у моей матери
- сестра моей матери
- я вышел из дома своей матери
- у моей матери
- её (его) мать
- мои родители
- двум моим братьям
- сын моей сестры
- хороший дедушка
- красивая мать
- образованные родители
- сестрёнка моего брата
- любить своих родителей
одинаково

- анамның үйінің қасында
- менің ақкөңіл, еңбекқор анам
- қырық бес жастағы анам үшін
- сыйлық қырық бес жастағы анама
- гүл анамның елу жылдық мерейтойына
- Бұл сенің анаң ба?
- Иә, менің анам.
- Жоқ, оның анасы.
- Анау – менің анам. Апамның жанында.
- Біз оларды жақсы көреміз.
- Ата-анаң бар ма?
- Әрине, бар. Олар қазір зейнеткер.
- Ата-анам жоқ. Олар қайтыс болған.
- Атаңның жасы нешеде?
- Атамның жасы – алпыс бесте. Атам алпыс бес жаста.
- Ата-анаңды қашан көрдің?
- Ата-анасын қашан көрдің?
- Ата-анамды кеше көрдім.
- Ата-анамды көрген емеспін.
- Анаңды сағындың ба?
- Әрине, сағындым.
- Ата-анаңның мінезі қандай?
- Ата-анам өте салмақты, қарапайым адамдар.
- Анаңмен жиі қайда барасың?
- А나ммен бірге киноға, сауда орталығына жиі барамын.
- рядом с домом моей мамы
- моя добродушная, трудолюбивая мама
- для моей сорока пятилетней маме
- подарок для моей сорока пятилетней маме
- цветы на пятидесятилетний юбилей моей мамы
- Это твоя мама?
- Да, моя мама.
- Нет, она – его мать.
- Та – моя мама. Рядом с моей сестрой.
- Мы их любим.
- У тебя есть родители?
- Конечно, есть. Они сейчас пенсионеры.
- У меня нет родителей. Они умерли.
- Сколько лет твоему дедушке?
- Моему дедушке – шестьдесят пять лет
- Когда видел своих родителей?
- Когда видел его родителей?
- Я видел вчера своих родителей.
- Я никогда не видел своих родителей.
- Ты соскучился по маме?
- Конечно, соскучился.
- Какой характер у твоих родителей?
- Родители у меня очень серьезные, простые люди.
- Куда часто ходишь со своей мамой?
- Я часто хожу со своей мамой в кино, торговый центр.

- Атаңмен ақылдасасың ба?
- Менің ағам кітапты өте көп оқиды.
- Ата-анаң зейнеткер ме, әлде жұмыс істей ме?
- Ата-анаңды дәмханаға соңғы рет қашан шақырдың?
- Ата-анамды өткен аптаның соңында дәмханаға алып бардым.
- Менің қашан алып барғаным есімде жоқ, біраз уақыт өтті.
- Мен ол туралы ойланбаппын.
- Ата-анамды дәмханаға алып барған емеспін.
- Ата-анаңмен аптасына неше рет кездестің және әңгімелестің? Не себеппен? Неге?
- Ата-анаммен жиі хабарласамын.
- Ата-анаммен күніне бір рет хабарласып тұрамын.
- Олардың денсаулықтары мен жаңалықтары туралы сұраймын.
- Анаңа жиі көмектесесің бе?
- Әрине, қолымнан келгенше.
- Жиі көмектесіп тұрамын.
- Ағаңмен бірге неше сағат саябақта серуендейсің?
- Аптасына бір рет екі сағаттан серуендеймін.
- Анаңды туған күнімен құттықтадың ба? Оған қандай сыйлық сыйладың?
- Ты советуешься со своим дедушкой?
- Мой брат читает очень много книг.
- Твои родители пенсионеры или работают?
- Когда ты в последний раз приглашал своих родителей в кафе?
- В конце прошлой недели я сводил своих родителей в кафе.
- Я не помню когда водил в кафе, прошло много времени.
- Я об этом не подумал. Своих родителей никогда я не водил в кафе.
- Сколько раз ты встретился и беседовал со своими родителями? По какой причине?
- Почему?
- Я часто общаюсь со своими родителями.
- С родителями общаюсь один раз в день.
- Я у них спрашиваю о их здоровье и новостях.
- Часто ли помогаешь своей маме?
- Конечно, насколько это возможно.
- Да, часто помогаю.
- Сколько часов гуляешь по парку со своим братом?
- В неделю один раз, по два часа гуляю в парке.
- Ты поздравил свою маму днём рождения? Какой подарок ты ей подарил?

- А나амды туған күнімен жылда құттықтаймын. Жылда әртүрлі сыйлық сыйлаймын.
- Анаамды туған күнімен құттықтаған емеспін.
- Мен оны туған күнімен құттықтаған емеспін.
- Ата-анаамды мақтан етемін.
- Мен ата-анаамды өте жақсы көремін.
- Ата-анаам дәрігер болып жұмыс істейді.
- Олар науқастарды емдейді.

- Каждый год поздравляю свою маму днём рождения. Каждый год дарю разные подарки.
- Никогда не поздравлял свою маму с днём рождения.
- Я его (её) никогда не поздравлял с днём рождения.
- Я горжусь своими родителями.
- Я очень люблю своих родителей.
- Мои родители работают врачами.
- Они лечат больных.

Ағашты

(-ты – *табыс септік*)

- ~ кесу – кесті – кеседі
- ~ сақтау - сақтады – сақтайды

Ағаштан

(-тан – *шығыс септік*)

- ~ жасау – жасады – жасайды
- ~ үй салу – үй салды – үй салады

- ағаш туралы
- ағаштан сыйлық
- ағашты сақтау
- ағаш сияқты
- ағаштың айналасында
- ағаштың үстінде
- биік ағаш
- ағаш отырғызу
- сапалы ағаш
- сапасыз ағаш
- тиімді ағаш
- ағаштың түсі
- қолайлы ағаш
- пайдалы ағаш

Дерево

(-ты – винительный падеж)

- ~ резать – резал – срубит
- ~ сохранить – сохранил – сохранит

Из дерева

(-тан – *исходный падеж*)

- ~ делать – делал – сделает
- ~ построить дом – построил дом – построит дом
- про дерево
- подарок из дерева
- сохранить дерево
- как дерево
- вокруг дерева
- наверху дерева
- высокое дерево
- посадить дерево
- качественное дерево
- некачественное дерево
- эффективная древесина
- цвет дерева
- подходящее дерево
- полезное дерево

- алма ағашының гүлі
- ағаштың жапырағы
- ағашқа байланысты
- барлық ағаш
- ағаштың астында
- ағаштың арасында
- ағаштың жанында
- ағаштың бұрышында
- ағашқа жақын
- ағаштан алыс
- жасыл ағаш
- қысқа ағаш
- женіл ағаш
- ауыр ағаш
- Осы жерде қанша ағаш бар?
- Мұнда жиырмаға жуық ағаш бар.
- Саған қандай ағаш ұнайды?
- Маған ақ қайың ұнайды.
- Саған ше?
- Маған қарағай ұнайды.
- Кеше бақшаға қанша ағаш отырғызы?
- Кеше бақшаға он шақты алма ағашын, отыз шабдалы ағашын отырғызық.
- Сендерге ағашты кесуге рұқсат етті ме?
- Иә, рұқсат берді. Бұл ағаштың орнына басқа жас ағаш отырғызамыз.
- Сендер ағаштан қандай сыйлық жасадындар?
- Мен ағаштан домбыра жасадым.
- Ағам ағаштан кейде кәдесыйлар жасайды.
- Мына үй қандай ағаштан соғылған?
- Бұл үй қарағайдан соғылған.
- Маған ағаш орындықты берші!
- цветок яблони
- листья дерева
- связано с деревом
- все деревья
- под деревом
- среди деревьев
- рядом с деревом
- на углу дерева
- близко к дереву
- далеко от дерева
- зелёное дерево
- короткое дерево
- лёгкое дерево
- тяжёлое дерево
- Сколько здесь деревьев?
- Здесь около двадцати деревьев.
- Какое дерево тебе нравится?
- Мне нравится берёза.
- А тебе?
- Мне нравится сосна.
- Сколько вчера посадили в саду деревьев?
- Вчера в саду посадили десять деревьев яблонь, тридцать персиков.
- Вам разрешили срезать дерево.
- Да, дали разрешение. Вместо этих деревьев посадим молодые.
- Какие подарки сделали из дерева?
- Я из дерева сделал домбру.
- Мой брат иногда из дерева делает сувениры.
- Из какого дерева построен этот дом?
- Этот дом построен из сосны.
- Подай мне, деревянный стул?

- Міне, алыңыз.
- Құзде ағаштың жапырағы сарғаяды және жерге түседі.
- Балалар еңбек сабағында ағаштан не жасады?
- Қандай ағаштың денсаулыққа пайдалы немесе зиян екенін білесің бе?
- Ағаштарды не үшін сақтау керек деп ойлайсың?
- Ағаш терезе не үшін пайдалы?
- Вот, возьмите.
- Осенью на деревьях желтеют листья и падают на землю.
- Что делали дети из дерева на уроке труда?
- Ты знаешь, какое дерево полезно или вредно для здоровья?
- Как ты думаешь, почему нужно беречь деревья?
- Для чего полезно деревянное окно?

Адам

(- дар – *көптік жсалғау*)

- ~ жас
- ~ адал
- ~ мәдениетті
- ~ сыпайы
- ~ сенімді
- ~ ашық
- ~ ақкөңіл
- ~ беделді
- ~ қарапайым
- ~ еңбекқор
- ~ қатал
- ~ денелі
- ~ білімді
- ~ салмақты
- ~ көңілді
- ~ ұқыпты
- ~ ақылды
- ~ орта бойлы
- ~ кішкентай
- ~ ұзын бойлы
- ~ болу – болды – болады
- ~ таңдау – таңдады – таңдайды
- ~ кешігу – кешікті – кешігеді
- ~ армандау – армандады – армандайды

Человек

(- дар – *множественное число*)

- ~ молодой
- ~ честный
- ~ культурный
- ~ вежливый
- ~ надежный
- ~ открытый
- ~ добродушный
- ~ авторитетный
- ~ простой
- ~ трудолюбивый
- ~ строгий
- ~ крупный
- ~ образованный
- ~ серьезный
- ~ весёлый
- ~ аккуратный
- ~ умный
- ~ среднего роста
- ~ маленький
- ~ высокого роста
- ~ быть – был – будет
- ~ выбрать – выбрал – выберет
- ~ опаздать – опаздал – опаздывает
- ~ мечтать – мечтал – помечтает

~ жинау – жинады – жинайды
~ жіберу – жіберді – жібереді

~ келу – келді – келеді

Адамды

(-ды – *табыс септік*)

~ қолдау – қолдады – қолдайды

~ білу – білді - біледі

~ бағалау – бағалады – бағалайды

~ сыйлау – сыйлады – сыйлайды

~ дайындау – дайындағы – дайындайды

~ күту – күтті – күтеді

~ қабылдау – қабылдады – қабылдайды

~ тәрбиелеу – тәрбиеледі - тәрбиелейді

~ тіркеу – тіркеді – тіркейді

~ үйрету – үйретті – үйретеді

~ іздеу – іздеді – іздейді

~ убрать – убрал – уберёт

~ отпустить – отпустил – отпустит

~ прийти – пришёл – придет

Человека

(-ды – *винительный падеж*)

~ поддержать – поддержал – поддержит

~ знать – знал – узнает

~ ценить – оценил – оценит

~ уважать – уважал – зауважает

~ готовить – готовил – приготовит

~ ждать – ждал – подождёт

~ принять – принял – примет

~ воспитывать – воспитал – воспитает

~ регистрировать – зарегистрировал – зарегистрирует

~ учить – учил – выучит

~ искать – ищет – поищет

Адамға

(-ға – *барыс септік*)

~ рұқсат ету – рұқсат етті – рұқсат етеді

~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

~ сәлем айту – сәлем айтты – сәлем айтады

~ асығу – асықты – асығады

~ көмектесу – көмектесті – көмектеседі

~ қарау – қарады – қарайды

~ көрсету – көрсетті – көрсетеді

~ хабарлау – хабарлады – хабарлайды

Человеку

(-ға – *дательный падеж*)

~ разрешить – разрешил – разрешит

~ повернуться – повернулся – повернется

~ передать привет – передал привет – передаст привет

~ торопиться – торопился – торопится

~ помочь – помог – поможет

~ смотреть – смотрел – посмотрит

~ показать – показал – покажет

~ сообщить – сообщил – сообщит

Адаммен

(**-мен – көмектес септік**)

~ келісу – келісті – келіседі

~ қыдыру – қыдырды – қыдырады

~ сәлемдесу – сәлемдесті –

сәлемдеседі

~ қоштасу – қоштасты – қоштасады

~ ақылдасу – ақылдасты –

ақылдасады

~ әңгіме айту – әңгіме айтты – әңгіме
айтады

~ кету – кетті – кетеді

~ кездесу – кездесті – кездеседі

С человеком

(**-мен – творительный падеж**)

~ согласиться – согласился –

согласится

~ гулять – гулял – погуляет

~ приветствовать – приветствовал

– поприветствует

~ попрощаться – попрощался –
попрощается

~ посоветоваться – посоветовался

– посоветуется

~ рассказать историю – рассказал
историю – расскажет историю

~ уйти – ушёл – уйдет

~ встретиться – встретился –
встретится

Адамнан

(**-нан – шығыс септік**)

~ үйрену – үйренді – үйренеді

~ тәжірибе алу – тәжірибе алды –
тәжірибе алады

- бірақ, адам

- бірдей адам

- бәрі адам

- сенімді адам

- әрине, ол адам

- егер адам болса

- адам емес

- адам керек

- кейде адам

- адам шығар

- барлық адам

- адамға бару

- адамға беру

- адамның бойы

- білімді адам

- адам боп қалу керек

- жақсы адам

От человека

(**-нан – исходный падеж**)

~ учиться – учился – научится

~ получить опыт – получил опыт
– получит опыт

- но, человек

- одинаковый человек

- все люди

- надёжный человек

- конечно, он человек

- если будет человеком

- не человек

- нужен человек

- иногда человек

- возможно человек

- все люди

- пойти к человеку

- дать человеку

- рост человека

- образованный человек

- оставаться человеком

- хороший человек

- адамға қолайлы	- удобно для человека
- адамға пайдалы	- полезно для человека
- маңызды адам	- важный человек
- адамның арасында	- среди людей
- адам сияқты	- как человек
- адамға байланысты	- связано с человеком
- адам туралы	- про человека
- өйткені, ол адам	- потому что, он человек
- тәжірибелі адам	- опытный человек
- адам үшін	- для человека
- қарапайым адам	- простой человек
- адам таңдау	- выбрать человека
- неше адам?	- сколько человек?
- анау адам	- тот человек
- мынау адам	- этот человек
- бір адам	- один человек
- жалқау адам	- ленивый человек
- бірнеше адам	- несколько человек
- қандай адам?	- какой человек?
- ұқыпты адам	- аккуратный человек
- науқас адам	- больной человек
- адам ретінде	- как человек
- әртүрлі адам	- разный человек
- адамды қабылдау	- принять человека
- адамды құрметтеу	- уважать человека
- адамды ауыстыру	- поменять человека
- адаммен бірге куану	- радоваться вместе с человеком
- адаммен сәлемдесу	- поздороваться с человеком
- адамның қасында	- рядом с человеком
- адамдар бірдей емес	- люди не одинаковые
- сондықтан адам болу керек	- поэтому нужно быть человеком
- себебі, ол адам	- потому что, он человек
- адамның жеке куәлігі	- удостоверение человека
- адамның төлкүжаты	- паспорт человека
- адамның көңіл-күйі	- настроение человека
- адамның кемшилігі	- недостатки человека
- адамның жетістігі	- достижение человека
- Сен осы адамдар туралы не білесің?	- Что ты знаешь об этих людях?

- Мен олар туралы көп біле бермеймін.
- Олар өте жақсы адамдар.
- Адамның кемшілігі қай жерде көрінеді?
- Ол – өте жақсы адам.
- Бірақ адамдар бірдей емес.

- Эрине, мәдениетті адам көп. Олар қандай болады?
- Қыс айы адамдарға қолайлыш ма? Неге?
- Барлық дәрілерді ішу адамға пайдалы ма?
- Қарапайым адам қандай болады? Сенің пікірің ...
- Ұжымда әртүрлі адамдар бар, өзің қандайсың?
- Сенің досың қандай адам?
- Адамның мінезін бірден біле аласың ба?
- Бұғін неше адам емханаға келді?
- Сіз мына адамға көмектесе аласыз ба?

Азық-тұлік

- ~ алу – алды – алады
- ~ сатып алу – сатып алды – сатып алады

Азық-тұлікке

- (-ке – барыс септік)
- ~ бару – барды – барады
- ~ бірдей азық-тұлік
- азық-тұлік дүкені жабық
- азық-тұліктің сапасы
- қандай азық-тұлік?
- сапалы азық-тұлік
- Азық-тұлік дүкеніне барасың ба?

- Я о них не знаю много.
- Они очень хорошие люди.
- Где можно увидеть недостатки человека?
- Он – очень хороший человек.
- Однако, не все люди одинаковы.
- Конечно, есть много культурных людей. Какие они бывают?
- Удобно ли, зимний месяц для людей? Почему?
- Полезно ли, для человеку пить все лекарства?
- Каким бывает простой человек?
Твоё мнение...
- В коллективе много разных людей, а ты какой?
- Твой друг какой человек?
- Можешь ли ты сразу узнать характер человека?
- Сегодня сколько человек пришли в поликлинику?
- Вы поможете, этому человеку?

Продукты

- ~ взять – взял – возьмёт
- ~ купить – купил – купит

За продуктами

- (-ке – дательный падеж)
- ~ пойти – пошёл – пойдёт
- ~ одинаковые продукты
- ~ продуктовый магазин закрыт
- ~ качество продуктов
- ~ какой продукт?
- ~ качественные продукты
- Пойдешь ли ты, в продуктовый магазин?

- Сауда орталығынан қандай азық-түлік аласың?
- Ертеңге, қонаққа азық-түлік жете ме?
- Азық-түлік дүкені ашық па?
- Азық-түлік дүкеніне жаяу барамын.
- Біздің пәтер азық-түлік дүкеніне қарала-қарсы орналасқан.
- Бұл дүкенде азық-түліктің сапасы үнемі жақсы болады.
- Түстен кейін азық-түлікке барамын.
- Сен қайдан келе жатырысың?

- Какие продукты купишь в торговом центре?
- На завтра хватит ли продуктов, для гостей?
- Продуктовый магазин открыт?
- В продуктовый магазин хожу пешком.
- Наша квартира расположена напротив продуктового магазина.
- В этом магазине качество продуктов всегда хорошее.
- После обеда пойду за продуктами.
- Ты откуда идёшь?

Ақылдасу

- ата-анаңмен ақылдасу
- бос уақытта ақылдасу
- ақылдасу керек
- ақылдасқаннан соң
- бірнеше рет ақылдасу
- ақылдасу пайдалы
- жұмысқа байланысты ақылдасу
- мамандық таңдауға байланысты ақылдасу
- денсаулық туралы ақылдасу
- білім мен мектеп және балабақша туралы ақылдасу
- жиналыш пен тапсырма туралы ақылдасу
- Мен ақылдасқанды жақсы көремін.
- Сен ата-анаңмен жиі ақылдасасың ба?
- Көбіне не туралы ақылдасасыз?
- Мен ешкіммен ешқашан ақылдаспаймын.
- Мен ақылдасқаннан соң ғана барлығын түсіндім.

Советоваться

- советоваться с родителями
- советоваться в свободное время
- нужно посоветоваться
- после того как посоветовался
- советоваться несколько раз
- полезно советоваться
- советоваться насчёт работы
- советоваться о выборе профессии
- советоваться о здоровье
- советоваться об образовании и школе, о детском саде
- советоваться о собрании и задании
- Я люблю советоваться.

- Ты часто советуешься с родителями?
- В основном о чём советуетесь?
- Я никогда ни с кем не советуюсь.
- Я всё понял после того, как посоветовался.

- Мұғалім екеуміз сабақ туралы ақылдастық.
- Сондықтан да жиі ақылдасу керек екен.
- Онымен маңызды мәселелер туралы ақылдастым.

Айналысу/шұғылдану

- жұмыспен айналысу
- спортпен шұғылдану
- үнемі шұғылданым
- тұске дейін айналысу
- бірдей айналысу
- жөндеумен айналысу
- құнделікті айналысу
- ағашпен айналысу
- баланың тәрбиесімен айналысу
- Сен қунде немен айналысасың?

- Аптасына неше күн спортпен шұғылданасың?
- Күнделікті әртүрлі істермен айналысу керек.

- Ол жұмыспен тұске дейін айналысты.
- Оның ұлы қунде көлікті жөндеумен айналысады.
- Оның достары сауда орталығында көкөніс және жеміс-жидек сатумен айналысады.
- Оның ағасы мен інісі көлік сатумен айналысады.

Айту

- сөз айтуды
- дұрыс айтуды
- үнемі айтады
- сабақ айтуды
- айтуды керек

- Мы с учителем советовались об уроке.
- Поэтому нужно часто советоваться.
- Я советовался с ним по важному вопросу.

Заниматься

- заниматься работой
- заниматься спортом
- постоянно занимался
- заниматься до обеда
- одновременно заниматься
- заниматься ремонтом
- каждый день заниматься
- заниматься деревом
- заниматься воспитанием ребёнка
- Ты каждый день, чем занимаешься?
- Сколько дней в неделю ты занимаешься спортом?
- Необходимо заниматься различными повседневными делами.
- Он до обеда работал.
- Его сын каждый день занимается ремонтом машины.
- Его друзья в торговом центре занимаются продажей овощей и фруктами.
- Его братья занимаются продажей автомашин.

Сказать

- сказать слово
- правильно сказать
- постоянно говорит
- рассказать урок
- надо сказать

- айту маңызды	- важно сказать
- жақсы айтты	- хорошо сказал
- бүгін айтты	- сегодня сказал
- бірден айтты	- сразу сказал
- бірге айту керек	- надо сказать вместе
- айтуға болады	- можно сказать
- пікір айту	- сказать свое мнение
- рақмет айтты	- сказал спасибо
- тезірек айту	- побыстрее сказать
- тез айтты	- быстро сказал
- тарихты айтты	- рассказал историю
- кемшілікті айтты	- сказать недостатки
- кешке айтты	- вечером сказал
- таңертең айтады	- утром скажет
- пайдалы сөз айтты	- сказал полезное слово
- үзілісте айтты	- сказал на перемене
- дәрігерге айту	- сказать врачу
- мұғалімге айту	- сказать учителю
- ата-анасына айтты	- сказал родителям
- інісіне айтты	- сказать младшему брату
- жұмыс туралы айтты	- сказал о работе
- маңызды тапсырма айту	- сказать важные задания
- ауызша айтты	- устно сказал
- Ол жауабын қашан айтады?	- Когда он скажет ответ?
- Бүгін (ертең) түстен кейін айтады.	- Сегодня (завтра) после обеда скажет.
- Он күннің ішінде айту керек.	- Должны сказать в течение десяти дней.
- Бұл туралы оның әкесіне айту керек не?	- Стоит ли говорить об этом его отцу?
- Эрине, менің айтуым керек еді.	- Конечно, я должен был сказать.
- Не үшін бұл жаңалықты біз оған айтамыз?	- Почему мы должны ему сказать эту новость?
- Сен оған дұрыс айттың.	- Ты ему сказал правильно.
- Сен тапсырыс туралы түстен айтасың ба?	- Ты скажешь о заказе в обед?
- Ол жиналыста маңызды және пайдалы сөз айтты ма?	- Он на собрании говорил важные и полезные слова?
- Жаңалықтар айтуға бола ма?	- Можно ли сказать новости?

- Эрқашан мәдениетті сөз айту керек.
- Олар маған тексерістен соң айтты.
- Өзім оларға көрікті жерлерді аралайтынымды айттым.

- Сендермен бірге баратынымды, атаанама бүгін айттым.
- Төлкүжат пен жеке күелікке байланысты жақсы айтылды.

- Оларға рақмет айтты.
- Оның табиғатқа зиян екенін үнемі айттық.
- Менің оған барлығын айтқым келді.
- Сенің маған кім туралы айтқын келді?
- Менің оған сен туралы бәрін айтқым келді.

- Всегда надо говорить культурные слова.
- Они мне сказали после проверки.
- Я сказал им, что пойду смотреть достопримечательности.
- Я сегодня сказал родителям, что еду с вами.
- Хорошо было сказано про паспорт и удостоверение личности.
- Поблагодарили их.
- Мы постоянно говорили, что это вредно для природы.
- Я хотел сказать ему всё.

- О ком ты хотел мне сказать?

- Я хотел сказать ему всё про тебя.

Алма (*алмұрт*) (- лар (*тар*) – множественное число)

~ қызыл
~ сары
~ жасыл дәмді
~ шырын
~ пісу – пісті – піседі
~ тұсу – тұсті – тұседі

Яблоко (*груша*) (- лар (*тар*) – множественное число)

~ красное
~ жёлтое
~ зелёное вкусное
~ компот, сок
~ созреть – созрел – созревает
~ падать – падал – падает

Алманы (*алмұртты*) (-ны (-ты) – табыс септік) ~ алу – алды – алады ~ жеу – жеді – жейді ~ беру – берді – береді ~ әкелу – әкелді – әкеледі ~ алып кету – алып кетті – алып кетеді

Яблока (-ны (-ты) – винительный падеж) ~ взять – взял – возьмёт ~ есть – ел – съест ~ дать – дал – отдаст ~ принести – принёс – принесёт ~ унести – унёс – унесёт

~ сату – сатты – сатады	~ продать – продал – продаст
~ жуу – жуды – жуады	~мыть – мыл – помоет
~ өсіру – өсірді – өсіреді	~вырастить – вырастил – вырастит
~ отырғызу – отырғызды – отырғызады	~посадить – посадил – посадит
~ жақсы көрү – жақсы көрді – жақсы көреді	~любить – любил – полюбит
- қызыл алма	- красное яблоко
- дәмді алмұрт	- вкусная груша
- әдемі алма	- красивое яблоко
- алма өсіру	- вырастить яблоко
- бес келі алма	- пять килограммов яблок
- өте үлкен алмұрт	- очень большая груша
- алма ағашы	- дерево яблони
- алма ағашының жемістері	- плоды яблони
- алма кесү	- нарезать яблоко
- алмұрт жіберу	- отправить груши
- алмұртпен бірдей	- одинаково с грушей
- мынау алма	- это яблоко
- алмұрт пісу	- созрела груша
- атамның алмасы	- яблоко моего дедушки
- алманың жанында	- рядом с яблоком
- алмұрттың үстінде	- наверху груши
- алмадан алмұрт қымбат	- груша дороже яблока
- алмұрттан алма қатты	- яблоко тверже груши
- алма үшін төлеу	- заплатить за яблоко
- әрбір алмұрт	- каждая груша
- алмұрт туралы	- о грушах
- алма сияқты	- как яблоко
- алма ұсыну	- предложить яблоко
- алмұрт таңдау	- выбрать грушу
- барлық алма	- все яблоки
- алманың жапырағы	- листья яблони
- алманы тазалау	- почистить яблоко
- әртүрлі алма	- разные яблоки
- алманың гүлі	- цветы яблони
- алма бақта серуендеу	- гулять по яблоневому саду
- алма пайдалы	- яблоко полезное

- алма бақта демалу
- алманы салды
- оның алмасы
- сенің алмұртың
- бірнеше алмұрт алу
- Мынау алма ма, әлде алмұрт па?
- Дастанға алма мен алмұрт қою керек пе?
- Жазда алмұрт шырынын жасадың ба?
- Мен алмұрт шырынын емес, алма шырын дайындағым.
- Кешкі асқа алма мен алмұрт сатып алдың ба?
- Жоқ, қазір дүкенге бара жатырмын.
- Кеше бақтан алма тердің бе?
- Баққа алма мен алмұртты отырғыздың ба? Қашан отырғызасың? Көмек керек пе?
- Шамамен, қанша келі алма мен алмұрт сатып алдың?

- Мен екі келі алма мен үш келі алмұрт сатып алдым.
- Алма адамға зиян ба? Не үшін, себебі ...
- Алма мен алмұртты дастанға қалай қойған дұрыс?
- Меніңше, алма мен алмұртты кесіп қойған жақсы.
- Алма мен алмұртты сатып алуға алдын ала тапсырыс бересін бе?
- Баққа алма теруге қай уақытта барасың?
- Алма баққа кешке барамын.

- отдыхать в яблоневом саду
- положил яблоко
- его яблоки
- твои груши
- взять несколько груш
- Это яблоко или груша?
- Ставить ли на стол яблоки и груши?
- Ты делал летом компот из груши?
- Я готовил компот из яблок, а не из груши.
- На ужин купил яблоки и груши?

- Нет, сейчас иду в магазин.

- Вчера ты собирали яблоки в саду?
- В саду посадил яблони и груши?
- Когда посадишь? Нужна помочь?

- Приблизительно, сколько килограммов яблок и груш купил?
- Я купил два килограмма яблок и три килограмма груш.
- Вредны ли яблоки для человека?
- Почему, в чём причина ...
- Как правильно поставить яблоки и груши на стол?
- По-моему, яблоки и груши лучше поставить нарезанными.
- Ты заказываешь яблоки и груши заранее?
- В какое время пойдёшь в сад за яблоками?
- Вечером я пойду в яблоневый сад.

Алу

- доп алу
- білім алу
- бітіріп алды
- бірге алады
- бірдей нәрсені алды
- көмек алу
- демалыс алу
- азық-түлік алу
- алу керек
- алуға болады
- оның мекенжайын алу
- рұқсат алу
- орындық алу
- содан кейін алу
- сондықтан алу керек
- тісті алу
- шақыру хат алу
- алуға ынғайлы
- үйден бір зат алу керек
- Олардың мекенжайын қашан жазып аласың?
- Бүгін жазып аламын.
- Оны алуымыз маңызды ма?

- Оның жеке куәлігін алу керек пе?

- Жоқ, жеке куәліктің көшірмесін алыңыз.
- Қанша алуға болады?
- Өзіңіз қалағанша алыңыз.
- Менің сөмке сатып алғым келді.
- Қайсы сөмкені сатып алғың келеді?
- Мен өзім бұл затты сатып алғым келді.
- Қайсы затты алғың келді?
- Сен шақыру хат алдың ба?

Взять, получить

- взять мяч
- получить образование
- закончил
- возьмет вместе
- получил то же самое
- получить помошь
- взять отпуск
- взять продукты
- нужно взять
- можно взять
- получить его адрес
- получить разрешение
- взять стул
- взять после того
- поэтому нужно получить
- удалить зуб
- взять пригласительный билет
- удобно брать
- из дома нужно взять одну вещь
- Когда запишешь их адрес?

- Сегодня запишу.
- Важно ли, чтобы мы это получили?
- Нужно ли получить его удостоверение личности?
- Нет, возьмите копию удостоверения личности
- Сколько можно взять?
- Берите столько, сколько хотите.
- Я хотел купить сумку.
- Какую сумку хочешь ты купить?

- Я сам хотел купить эту вещь.

- Какую вещь хотел купить?
- Ты получил пригласительный билет?

- Эрине, алдым.
- Мен бұл көйлекті бірнеше күннен кейін сатып алғым келді.
- Не үшін бірнеше күннен кейін сатып алғың келді?
- Ол қашан алғысы келді?
- Сен вокзалдан пойызға билет сатып алдың ба?
- Мен мына затты бір апта бұрын сатып алғанмын.

Аralau, серуендеу

- қаланы аралау
- достармен аралау
- бірге аралау
- онымен бірге аралау
- әуежайды аралау
- орманды аралау
- күні бойы араладық
- аралауға болады
- аралауға барамыз
- үнемі аралайды
- Жұмысттан соң көрікті жерлерді аралағанды ұнатамын.

- Сен қаланы кеше кіммен араладың?
- Кейде әйелдер демалу үшін сауда орталығын жиі аралайды.
- Әйелдер мереке күні, әсіресе, әйелдер мерекесінде дүкен аралағанды ұнатады.
- Сенбі және жексенбі күндері құрбым екеуміз сауда орталығын жиі аралаймыз.
- Достарыңмен ертең қай жерді аралайсыңдар?
- Қаланың көрікті жерлерін аралаймыз.

- Конечно, получил.
- Я хотела купить это платье через несколько дней.
- Почему хотела купить через несколько дней?
- Когда он хотел получить?
- Ты на вокзале купил билет в поезд?
- Я купил эту вещь неделю назад.

Посетить, гулять

- посетить город
- посетить с друзьями
- посещать вместе
- посещать вместе с ним
- посетить аэропорт
- гулять по лесу
- гуляли весь день
- можно гулять
- пойдём гулять
- постоянно гуляет
- Люблю посмотреть достопримечательности после работы.
- С кем ты вчера гулял по городу?
- Иногда женщины посещают торговый центр, чтобы отдохнуть.
- Женщины по праздникам, особенно в женский праздник, любят посещать магазины.
- В субботу и воскресенье вместе с подругой часто гуляем по торговому центру
- Завтра с друзьями куда пойдете?
- Будем посещать достопримечательности города.

- Саяхатқа шыққанда қаланы арапаған өте қызық.
- Қыста таза ауада, саябақта қыдырғанды жақсы көремін.
- Келесі жылы Қазақстанның қалаларын бірге аралайсындар ма?
- Қонақтар Астананың көрікті жерлерін жиі аралайды.

Армандау

- дәрігер болуды армандайды
- армандауға болады
- ол не туралы армандады
- арманың қандай?
- үнемі армандау
- олар бірдей армандайды
- Өзініздің арманыныңды орындауға асығының
- ұшақпен ұшуды армандау
- демалысқа шығуды армандау
- саяхаттауды армандау
- білімді адам болуды армандау
- отбасы болуды армандау
- жақсы мамандық алуды армандау
- көп тәжірибе жинауды армандау
- сізben бірге жұмыс істеуді армандау
- жаңа пәтер сатып алуды армандау
- жаңа көлік сатып алуды армандау
- Олимпиадаға қатысады армандау
- тезірек аурудан жазылуды армандау
- шетелге саяхаттау туралы армандау

- Во время путешествия очень интересно гулять по городу.
- Зимой я люблю гулять на свежем воздухе, в парке.
- В следующем году вместе путешествуете, по городам Казахстана?
- Гости часто посещают красивые места Астаны.

Мечтать

- мечтает быть врачом
- можно мечтать
- о чем он мечтал?
- какая твоя мечта?
- постоянно мечтать
- они мечтают одинаково
- спешите, осуществлять свои мечты
- мечтать летать на самолёте
- мечтать выйти в отпуск
- мечтать о путешествии
- мечтать быть образованным человеком
- мечтать стать семейным человеком
- мечтать получить хорошую профессию
- мечтать получить большой опыт
- мечтать работать вместе с вами
- мечтать купить новую квартиру
- мечтать купить новую машину
- мечтать об участии на Олимпиаде
- мечтать о скорейшем выздоровлении
- мечтать о путешествиях заграницу

- Еуропаға баруды армандай
- шетелде оқуды армандай
- Сенің арманың қандай?
- Менің арманым – бақытты болу.
- Менің арманым – шетелдік компанияда жұмыс істеу.
- Менің арманым – денсаулықты күту.
- Сен не туралы армандайсың?
- Мен отбасылы болуды армандаймын.
- Ата-анамды көруді армандаймын.

- Мен беделді, абыройлы, тәжірибелі маман болуды армандаймын.
- Адам әрқашан армандайты керек.
- Арманға жету үшін не істейсің?

- Арманың орындалу үшін жақсы жоспарың болу қажет.
- Арманың орындалу үшін мақсатқа жетуге тырысу керек.

- Әркім әрқашан арманына жетуге асығу керек.
- Спортшы Олимпиадаға қатысады армандайды.
- Інім жаңа көлік алуды армандайды.
- Науқас тезірек ауруынан жазылуды армандайды.
- Мен Астана қаласынан үй сатып алуды армандаймын.
- Жас отбасылар жаңа пәтер сатып алуды армандайды.
- Жас мамандар тезірек көп тәжірибе жинауды армандайды.

- мечтать о поездке в Европу
- мечтать об учёбе заграницей
- Какая у тебя мечта?
- Моя мечта – быть счастливым.
- Моя мечта – работать в иностранной компании.
- Моя мечта – заботиться о своем здоровье.
- А ты о чём мечтаешь?
- Я мечтаю стать семейным человеком.
- Я мечтаю увидеть своих родителей.
- Я мечтаю стать авторитетным, почётным и опытным специалистом.
- Человек всегда должен мечтать.
- Что ты сделаешь чтобы достичь своей мечте?
- Должен быть хороший план, чтобы сбылись мечты.
- Чтобы мечты сбылись, нужно постараться достичь своих целей.
- Каждый должен стремиться к достижению мечты.
- Спортсмен мечтает участвовать на Олимпиаде.
- Мой младший брат мечтает купить новую машину.
- Больной мечтает быстрее вылечиться от болезни.
- Я мечтаю купить дом в городе Астане.
- Молодые семьи мечтают купить новую квартиру.
- Молодые специалисты мечтают побыстрее набрать опыта.

- Оқушылар мектепті бітіргеннен соң жақсы мамандық алуды армандайды.
- Жастар бақытты отбасы болуды армандайды.
- Олар Миланда тұрғанды армандайды.
- Әріптестер сізбен бірге жұмыс істеуді армандайды.
- Ученики мечтают получить хорошую профессию, после окончания школы
- Молодые мечтают стать счастливой семьёй.
- Они мечтают жить в Милане.
- Коллеги мечтают работать с вами.

Асүй

~ кең
~ тар
~ жарық
~ қараңғы

Асүйде

(-де – жатыс септік)
~ болу – болды – болады
~ отыру – отырды – отырады
~ дайындау – дайындасты – дайындайды
~ қуыру – қуырды – қуырады
~ пісіру – пісірді – пісіреді
~ кесу – кесті – кеседі
~ орналасу – орналасты – орналасады
~ тұру – тұрды – тұрады
~ тамақтану – тамақтанды – тамақтанады

Асүйді

(-ді – табыс септік)
~ жинау – жинады – жинайды
~ тазалау – тазалады – тазалайды
- қандай асүй?
- асүй бар
- оң жақта асүй
- асүйдің жанында
- асүйде дайындау

Кухня

~ широкий
~ тесный
~ светлый
~ тёмный

На кухне

(-де – местный падеж)
~ быть – был – будет
~ сидеть – сидел – сидит
~ готовить – готовил – готовит

~ жарить – жарил – пожарит
~ варить – варили – сварит
~ нарезать – нарезал – нарежит
~ расположиться – расположился
– расположится
~ стоять – стоял – постоит
~ кушать – кушал – покушает

Кухню

(-ді – винительный падеж)
~ убрать – убрал – уберёт
~ чистить – чистил – почистит
- какая кухня?
- есть кухня
- справа кухня
- рядом с кухней
- подготовить на кухне

- асүйде жатыр
- асүйден кейін
- асүйдің қарама-қарсысында
- асүйге бару
- бәрі асүйде
- асүйде екен
- мынау асүй
- екеуміз асүйде
- ыдыстар асүйде
- асүйдің едені
- асүйде тамактанудамыз
- асүйді тазалады
- асүйден шықты
- таза асүй
- олардың асүйі
- әдемі асүй
- Асүйде қонақтарға дастарқан дайындастық.
- Асүй кең бе?
- Иә, асүй кең және жарық.
- Асүйдегі үстелдің үстінде не бар?
- Асүйдің ортасында не бар?
- Асүйдің он жағында және сол жағында не тұр?
- Асүйде неше орындық бар?
- Асүйде тоңазытқыш бар ма?
- Шкафтың ішінде не бар?
- Асүйде ыдыстар қайда тұрады?
- Анам екеуміз сенбі және жексенбі күндері үнемі асүйден шықпаймыз. Әртүрлі тамактар пісіреміз, салаттар дайындаимыз.
- Қонақтарға кешкі асқа ет саламыз.

- Асүйде ет қуырып, бауырсақ пісіріп, жұмыртқа қайнатып, салаттар жасадық.
- Мен асүйде күні бойы әртүрлі тамактар пісіргенді ұнатамын.

- лежит на кухне
- после кухни
- напротив кухни
- идти на кухню
- всё в кухне
- оказывается на кухне
- это кухня
- вдвоём на кухне
- посуда на кухне
- пол кухни
- мы едим на кухне
- убрал кухню
- вышел из кухни
- чистая кухня
- их кухня
- красивая кухня
- В кухне готовили стол для гостей.
- Кухня просторная?
- Да, кухня светлая и просторная.
- Что есть в кухне на столе?
- Что есть посередине кухни?
- Что в кухне стоит справа и слева?
- Сколько стульев в кухне?
- Есть ли холодильник в кухне?
- Что есть внутри шкафа?
- Где стоит посуда на кухне?
- Мы с мамой не выходим из кухни постоянно в субботу и воскресенье. Готовим салаты и варим разную еду.
- Вечером на ужин для гостей готовим мясо.
- В кухне жарили мясо, пекли бауырсаки, варили яйца, готовили салаты.
- Я люблю готовить целый день в кухне разную еду.

Асығу

- мектепке асығу
- жұмысқа асығу
- үйге асығу
- балабақшага асығу
- балаға асығу
- неге асықтың?
- асығу дұрыс па?
- жиналысқа асығу
- кетуге асықтым
- кездесуге асықты
- жатуға асығу
- жетуге асығу
- тамақтануға асығу
- кездескенше асығу
- жүргізуге асығу
- көмектесуге асығу
- жұмысты аяқтауға асықты
- сағатты көрсетуге асығу
- оны көргө асықтым
- қатты асығу
- тез баруға асығу
- кешкі асқа асығу
- қонаққа баруға асығу
- тапсырыс беруге асығу
- туған күнге асығу
- сендерге асығу
- Қазір менде уақыт болмай тұр. Мен тапсырыс беруге асығып тұрмын.
Кездескенше, сау бол.
- Біз әүежайға асығып бара жатырмыз.
- Сен жиі асығып жүресің бе?
- Жұмысым тығыз болған кезде ғана.
- Жұмыстан соң үйге асығасыз ба?
- Иә, асығамын.

Торопиться

- торопиться в школу
- торопиться на работу
- торопиться домой
- торопиться в детский сад
- торопиться к ребёнку
- почему ты торопился?
- правильно ли спешить?
- торопиться на собрание
- я спешил уйти
- торопился на встречу
- торопиться ложиться
- торопиться дойти
- торопиться покушать
- торопиться до встречи
- торопиться водить
- торопиться помочь
- поспешил закончить работу
- торопиться показать часы
- я спешил увидеть его
- сильно торопиться
- торопиться дойти быстро
- торопиться на ужин
- торопиться пойти в гости
- торопиться сделать заказ
- торопиться на день рождения
- торопиться к вам
- Сейчас у меня нет времени.
Я тороплюсь сделать заказ. До встречи, до свидание.
- Мы спешим в аэропорт.
- Ты часто торопишься?
- Только тогда, когда много работы.
- Спешишь ли ты домой после работы?
- Да, я тороплюсь.

- Ата-анаңмен кездесуге әрқашан асығасыз ба?
- Эрине, асығамын.
- Ол түстен кейінгі жиналысқа асығып жатыр.
- Бұғін кешке апамның туған күні болады. Сол жерге баруға асығып тұрмын.
- Жұмыстан соң дәмханада досыммен кездесуге асығып жатырмын.
- Жұмыстан соң балабақшадан баламды алуға асығып барамын.
- Сіз қалай ойлайсыз, асығу дұрыс па?
- Ол досына көмектесуге асығады.

- Ол досына асығып жатыр.
- Мен үнемі бір жаққа баруға асығып жүремін.
- Таңғы сағат жетіде оқушы сабаққа кешікпеу үшін асығып бара жатыр.

Ат (жылқы)

(-тар – көптік жалғау)

- ~ торы
- ~ ақ боз
- ~ күрең
- ~ жириен
- ~ көк
- ~ қара

Атқа

(-қа – барыс септік)

- ~ бару – барды – барады
- ~ міну – мінді – мінеді
- ~ қарau – қарады – қарайды

- Всегда спешите, встретиться с родителями?
- Конечно, я спешу.
- Он спешит на собрание после обеда.
- Сегодня вечером будет у моей сестры день рождения.
Я тороплюсь пойти туда.
- После работы я спешу встретиться со своим другом в кафе.
- После работы я спешу забрать моего сына из детского сада.
- Как вы думаете, правильно ли торопиться?
- Он спешит на помочь своему другу.
- Он спешит к своему другу.
- Я постоянно спешу пойти куда-то.
- В семь часов утра ученик спешит на занятия, чтобы не опоздать.

Конь (лошадь)

(-тар – множественное число)

- ~ гнедой
- ~ белый
- ~ тёмно-коричневый
- ~ рыжий
- ~ сивый
- ~ чёрный

К лошади

(-қа – дательный падеж)

- ~ пойти – пошёл – пойдёт
- ~ ездить – ездили – поедит
- ~ ухаживать – ухаживал – поухаживает

~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі

Атты

(-ты – *табыс септік*)

~ үйрету – үйретті – үйретеді
~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады
~ жіберу – жіберді – жібереді

~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы
көреді
~ шомылдыру – шомылдырды –
шомылдырады

Аттан

(-тан – *иығыс септік*)

~ тұсу – тұсті – тұседі

Атпен

(-пен – *көмектес септік*)

~ серуендеу – серуендеді –
серуендейді

~ секіру – секірді – секіреді
- жақсы ат бар
- жаман ат жоқ
- аттың мінезі
- оның аты
- қандай ат?
- атқа міну
- торы ат
- қара ат
- көк ат
- ақ боз ат
- жирен ат
- қүрең ат
- аттың бойы
- аттан тұсу
- атпен секіру
- аттың түсі қандай?
- атпен жүргү

~ помогать – помогал – поможет

Лошадь

(-ты – *винительный падеж*)

~ обучать – обучил – обучит
~ поменять – поменял – поменяет

~ отпустить – отпустил –
отпустит
~ любить – любил – полюбит

~ купать – купал – купается

От лошадей

(-тан – *исходный падеж*)

~ слезать – слез – слезет

С лошадью

(-пен – *творительный падеж*)

~ гулять – гулял – погуляет

~ прыгать – прыгал – попрыгает
- есть хороший конь
- нет плохого коня
- характер коня
- его конь
- какой конь?
- сесть на коня
- гнедой конь
- чёрный конь
- сивый конь
- белый конь
- тёмно-коричневый конь
- рыжий конь
- рост лошади
- слезть с коня
- прыгать на коне
- какого цвета конь?
- ездить на коне

- аттың жасы
- атты өзіне үйрету
- атты жіберу
- атты жақсы көрді
- атпен серуендеу
- аттың төлкүжаты
- сондықтан атпен жүремін
- содан кейін атқа отырады
- аттан түскеннен кейін
- себебі, атпен жұру пайдалы

- Атқа қант берді.
- Мына аттың жасы нешеде?
- Аттың мінезі жаман емес.
- Атпен серуендеу пайдалы ма? Не үшін пайдалы?
- Сен атқа жиі мінесің бе?
- Менің досым атты жақсы көреді.
- «Ат – адамның досы» сөзін қалай түсінесін?

Aya райы

- ~ жылы
- ~ суық
- ~ желді
- ~ жаңбырлы
- ~ аязды
- ~ бұлтты
- ~ ашық
- ~ салқын
- ~ қолайлы
- ~ қарлы
- ~ ыстық
- ~ серуендеу – серуенdedі – серуендейді
- ~ жауу – жауды – жауады

- Бұгін ауа райы қандай?
- Бұгін жаңбыр жауып тұр.

- возраст коня
- приучить лошадь к себе
- отпустить лошадь
- любил коня
- гулять на коне
- паспорт коня
- поэтому езжу на коне
- потом сядет на коня
- после того как слезет с коня
- потому что ездить на коне полезно
- Дал коню сахар.
- Возраст этого коня?
- Характер коня не плохой.
- Полезно ли гулять на коне?
- Почему полезно?
- Ты часто ездишь на лошадях?
- Мой друг любит коней.
- Как понимаешь, слова «Конь – друг человека»?

Погода

- ~ тёплая
- ~ холодная
- ~ ветреная
- ~ дождливая
- ~ морозная
- ~ облочная
- ~ ясная
- ~ прохладная
- ~ нормальная
- ~ снежная
- ~ жаркая
- ~ гулять – гулял – погуляет

- ~ лить – лил – польёт/ идти-шёл-пойдёт
- Какая сегодня погода?
- Сегодня идет дождь.

- Ертең ауа райы қандай екен?
  - Ертең қар жауады екен.
  - Кеше күні бойы ауа райы ыстық болды.
  - Енді бүгін салқын, сұық болып тұр.
  - Ауа райы осы аптада желді, аязды болады екен.

  - Сен қандай ауа райын ұнатасың, не үшін?
  - Мен жаңбырдың астында жүргенді жақсы көремін. Ол адамға пайдалы.
  - Қар жауғанда шанамен сырғанағанды ұнатамын.
  - Қыста қар жауады, бірақ ауа райы жылы. Мен таза ауда жаяу жүргенді ұнатамын.
  - Төрт мезгіл бар. Олар: қыс, көктем, жаз, күз.
  - Қыста барлық адам жылы киім мен басқиім киеді.

  - Балалар қыскы демалыста шанамен жиі сырғанайды және шаңғы тебеді.
  - Сен аязды ұнатасың ба?
  - Мен қар жауғанда, серуендеңенді жақсы көремін.
  - Көктемде қар ериді. Табиғат оянады.
  - Аспан бұлтты болып, жиі жаңбыр жауады.
  - Балалар көктемде әртүрлі гүлдерді тергенде ұнатады.
- Какая погода на завтра?
  - Завтра возможно, пойдёт снег.
  - Вчера целый день было жарко.

  - Теперь сегодня стало прохладно и холодно.
  - Возможно, на этой неделе погода будет ветреной и холодной.
  - Какая погода тебе нравится и почему?
  - Я люблю ходить под дождём. Это для человека полезно.

  - Люблю кататься на санях, когда идет снег.
  - Зимой идет снег, но погода тёплая. Я люблю ходить пешком на свежем воздухе.
  - Есть четыри времени года. Это зима, весна, лето, осень.
  - Зимой все люди одевают тёплую одежду и головные уборы.
  - Дети на зимних каникулах часто катаются на санях и лыжах.

  - Ты любишь морозы?
  - Я люблю гулять, когда идет снег.

  - Весной тает снег. Природа просыпается.
  - Небо становится пасмурным, часто идут дожди.
  - Весной дети любят собирать разные цветы.

- Содан кейін жаз басталады.
Жазда ауа райы ыстық болды. Бұл адамдарға қолайлы және пайдалы. Адамдар тауға шығып, құні бойы таза ауамен демалады.

- Күзде ағаштың жапырақтары сарғайып жерге түсे бастайды. Ауа райы салқынданай бастайды. Біз бақшадан көкөніс, жеміс-жидек, жинаймыз.

- Спортпен шұғылданатын адамдарға бәрібір, қыс па, жаз ба, ауа райы сүйк па немесе ыстық па.

- Келесі жылы ауа райы қандай болады?

- Сен бір жылды қалай өткіздің?
Қандай қызықты құндер мен жақсы жаңалықтар болды?

Аула

~ кең
~ тар
~ үлкен
~ кіші
~ қолайлы

Аулага

(-ға – барыс септік)
~ бару – барды – барады
~ шығу – шықты – шығады

Аулада

(-да – жатыс септік)
~ ойнау – ойнады – ойнайды
~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді
~ секіру – секірді – секіреді
~ спортпен шұғылдану – спортпен шұғылданды – спортпен шұғылданады

- Потом начинается лето. Летом погода бывает жаркой. Это для людей удобно и полезно. Люди ходят в горы и целый день дышат свежим воздухом.

- Осеню листья желтеют и падают на землю. Погода становится прохладной. Мы в огороде собираем овощи, ягоды и фрукты.

- Для людей занимающихся спортом всё равно, какая погода, зима ли, лето ли, холодно или жарко.

- Какая погода будет в следующем году?

- Как ты провёл целый год? Какие были интересные дни и хорошие новости?

Двор

~ широкий
~ тесный
~ большой
~ маленький
~ удобный

Во двор

(-ға – дательный падеж)
~ пойти – пошёл – пойдёт
~ выйти – вышел – выйдет

Во дворе

(-да – местный падеж)
~ играть – играл – поиграет
~ бежать – бежал – побежит
~ прыгать – прыгал – попрыгает
~ заниматься спортом – занимался спортом – занимается спортом

~ демалып отыру – демалып отырды
– демалып отырады
~ сырғанau – сырғанады –
сырғанайды

~ отдыхать – отдыхал – отдохнёт
~ кататься – катался – прокатится

Ауланы

(-ны – табыс септік)

~ жинау – жинады – жинайды
~ тазалау – тазалады – тазалайды
- аула айналасында
- ауланың жанында
- аула бар
- аула бірдей
- аулада болдым
- ыңғайлы аула
- барлық аула
- мектептің ауласы
- балабақшаның ауласы
- мекеменің ауласы
- олар аулада жүрді
- ауладағы таза ауа
- ғимараттың ауласы
- аулада қыдыру
- аулада серуендеу
- ауланы тазалау
- қен аула
- таза аула
- олардың ауласында
- үйдің ауласында
- ауланы жинау
- қандай аулада?
- аулада шанамен сырғанау
- Аулада адамдар демалып отыр.
- Анашым, аулаға шығып, баскетбол
ойнап келуге бола ма?
- Үй тапсырмасын қашан істейсің?

- Бір сағат ойнаймын, содан соң
істеймін.

Двор

(-ны – винительный падеж)

~ убирать – убирал – уберёт
~ чистить – чистил – почистит
- вокруг двора
- рядом со двором
- есть двор
- двор одинаковый
- я был во дворе
- удобный двор
- все дворы
- школьный двор
- двор детского сада
- двор учреждения
- они ходили во дворе
- чистый воздух во дворе
- двор здания
- гулять во дворе
- ходить по двору
- чистить двор
- широкий двор
- чистый двор
- у них во дворе
- во дворе дома
- убирать двор
- в каком дворе?
- кататься на санях во дворе
- Во дворе люди отдыхают.
- Мама, можно выйти во двор и
поиграть в баскетбол?
- Когда сделаешь домашнее
задание?
- Поиграю один час, потом
выполню.

- Жақсы. Түскі асынды ішіп ал, сосын аулаға шығасың.
- Сендердің аулаларың кең бе?
- Сендердің аулаларың қандай?
- Біздің ауламыз кең емес, тар.

- Біздің аула өте кең.
- Балабақшаның ауласында кішкентай балалар ойнап жүр.
- Мектептің ауласында оқушылар жүгіріп жүр.
- Аулада күнделікті спортпен шұғылдану өте ыңғайлы.
- Ғимараттың ауласында әртүрлі көліктер тұр.
- Әрбір адам ауласын тазалауы керек
- Кешке аулада жүгірген денсаулыққа пайдалы.
- Мекеменің ауласында әріптестер жиналып тұр.
- Аулада тұрған әртүрлі ойын заттары балалар үшін маңызды.

- Үйдің алдында балалар ойнайтын кең аула бар.
- Қектемде ауланы тазалап, жинадық.
- Олар достарымен аулада ойнады.
- Сендер серуендеуге аулаға шығасындар ма?
- Аулада балалар спортпен шұғылданады, бұл оларға қызық әрі жеңіл.
- Қыздар мен жігіттер аулада домбырамен ән салады, олардың жанында әжелер мен аталар отыр.
- Кішкентай балалар жүгіріп, секіріп ойнап жүр.

- Хорошо. Сначала ты пообедай, потом выйдешь во двор.
- Ваш двор просторный?
- У вас какой двор?
- У нас двор не просторный, а тесный.
- Наш двор очень просторный.
- Во дворе детского сада играют маленькие дети.
- В школьном дворе бегают ученики.
- Во дворе удобно заниматься спортом ежедневно.
- Во дворе здания стоят разные машины.
- Каждый человек должен чистить свой двор.
- Вечером бегать во дворе полезно для здоровья.
- Во дворе учреждения собираются коллеги.
- Во дворе стоящие игровые предметы очень полезны для детей.
- Перед домом есть игровая площадка для детей.
- Весной мы убрали и прибрали свой двор.
- Они с друзьями играли во дворе.
- Вы выйдите на прогулку во двор?
- Во дворе дети занимаются спортом, им это интересно и легко.
- Девушки и юноши поют песни на домбре, рядом сидят дедушки и бабушки.
- Маленькие дети играют, бегают и прыгают.

- Эсіресе, әжелер жиі орындықтарда отырады және демалады.

- Қыста балалар аулада шанамен сырғанайды.

- Обычно, бабушки часто сидят на лавочках и отдыхают.

- Зимой дети во дворе катаются на санях.

Ауыл

(-дар – *көптік жалғау*)

~ үлкен

~ кішкентай

~ таулы

~ жасыл

~ көрікті

~ көңілді

Село (деревня)

(-дар – *множественное число*)

~ большой

~ маленький

~ горный

~ зелёный

~ красивый

~ весёлый

Ауылға

(-ға – *барыс септік*)

~ бару – барды – барады

~ асығу – асықты – асығады

~ көшу – көшті – көшеді

~ көмектесу – көмектесті –

көмектеседі

В село

(-ға – *дательный падеж*)

~ идти – шёл – пойдёт

~ торопиться – торопился –

поторопится

~ переехать – переехал – переедет

~ помогать – помочь – поможет

Ауылда

(-да – *жатыс септік*)

~ болу – болды – болады

~ тұру – тұрды – тұрады

В селе

(-да – *местный падеж*)

~ быть – был – будет

~ жить – жил – проживёт

Ауылдан

(-дан – *шығыс септік*)

~ шығу – шықты – шығады

~ бастау – бастады – бастайды

~ көшу – көшті – көшеді

Из села

(-дан – *исходный падеж*)

~ выйти – вышел – выйдет

~ начать – начал – начнёт

~ переехать – переехал – переедет

Ауылды

(-ды – *табыс септік*)

~ армандау – армандады –
армандайды

~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы
көреді

Село

(-ды – *винительный падеж*)

~ мечтать – мечтал – мечтает

~ любить – любил – полюбит

~ сағыну – сағынды – сағынады
~ көркейту – көркейтті – көркейтеді

Ауылмен

(-мен – *көмектес септік*)

~ мақтану – мақтанды – мақтанады

- ауылдың адамдары
- ауылдың таза ауасы
- ауылдың табиғаты
- ауылдың ауа-райы
- ауылдың аялдамасы
- ауылдың әнгімесі
- әрбір ауыл
- әкемнің ауылы
- өзінің ауылында
- көрікті ауыл
- қандай ауыл?
- әртүрлі ауыл
- әсіресе, ауылда
- әрбір ауылда
- ауылға байланысты
- ауыл туралы
- ауыл сияқты
- ауылдың бақшасы
- барлық ауыл
- қанша ауыл?
- ауылда бар
- ауылда жоқ
- ауылдан бастау
- ауылда қызық
- басқа ауылда
- ауыл бойы
- ауылдан шықтым
- ауылдан соң
- ауылдан кейін
- бірден ауылға бардым
- бірдей ауыл
- бірнеше ауыл

~ скучает – скучал – заскучает
~ благоустроить – благоустроил –
благоустроит

С деревней

(-мен – *творительный падеж*)

~ хвалиться – хвалился –
похвалится

- сельские люди
- чистый воздух села
- природа села
- погода села
- остановка села
- сельский разговор
- каждая деревня
- деревня моего отца
- в своей деревне
- красивая деревня
- какая деревня?
- разная деревня
- особенно, в деревне
- в каждой деревне
- связано с деревней
- о деревне
- как деревня
- деревенский сад
- все деревни
- сколько сел?
- есть в деревне
- нет в деревне
- начать с деревни
- интересно в деревне
- в другой деревне
- вся деревня
- вышел из села
- после деревни
- после деревни
- Я сразу поехал в село
- одинаковые деревни
- несколько деревень

- ертең ауылда болады
- ауылда кездескенше
- ауылдағы кездесу
- ауылдағы жұмыс
- ауылға көмектесу
- ауылдағы көңіл-күй
- көп ауыл
- ауылда көңілді
- ауылдағы кітапхана
- ауылдағы үй
- ауылға тиімді болады
- ауылда жақсы
- ауылға ыңғайлы
- ауылдың жанында
- ауылдың арасында
- ауылдың ішінде
- ауылдың сыртында
- ауылдың айналасында
- ауылға жақын
- ауылдан алыс
- ауылға келді
- ауылды көркейту керек.
- ауылда тұру
- ауылды сағыну
- ауылға көшу
- Ауылдың айналасында биік таулар бар.
- Ауылдың табиғаты тамаша ғой!
- Ауылға жиі келмесем, сағынамын.
- Ауылға қайта көшіп бардық.
- Ауылды көркейту үшін барлық мүмкіндікті жасаймыз.
- Біз ауылда тату-тәтті тұрамыз.
- Ауыл маған ұнайды.
- Ауылда көше көп.
- завтра будет в деревне
- до встречи в деревне
- встреча в деревне
- деревенская работа
- помочь деревне
- настроение в деревне
- много деревень
- в деревне весело
- библиотека в деревне
- дом в деревне
- будет полезно деревне
- хорошо для деревни
- удобно для деревни
- рядом с деревней
- между селами
- внутри села
- за пределами села
- вокруг деревни
- близко к селу
- далеко от деревни
- приехал в деревню
- надо благоустроить деревню
- жить в селе
- скучать по деревне
- переехать в село
- Вокруг деревни есть высокие горы.
- Природа в деревне замечательная!
- Если я часто не приезжаю, то скучаю по деревне.
- Мы снова переехали в деревню.
- Мы сделаем все возможное, чтобы благоустроить нашу деревню.
- Мы дружно живем в деревне.
- Деревня мне нравится.
- В деревне много улиц.

- Үлкен қала ауылға жақын орналасқан.
- Қала ауылдан алыс емес.
- Ауылда спортшы жастар көп.

- Ауылда кішкентай саябақ бар, онда адамдар демалады.
- Ауылдың ішінде кітапхана мен балабақша бар.
- Балабақшаның жынында үш қабатты мектеп бар.
- Сен ауылға жиі барып тұрасын ба?
- Ата-анаң ауылда тұрган ба?
- Ауылдағы кітапханада болғансың ба?
- Ауылдағы көңіл-құй қандай?
- Ауылда көп жер бірдей емес екен.

- Көктемде жаңбыр көп жауады. Бұл ауылға пайдалы.
- Ауылдың табиғаты өте әдемі.

- Ауылдың адамдары өте қарапайым және көңілді.
- Ауылда кешкісін жастар бірге ән салады.
- Ауылды сағынбайтын адам жоқ шығар.
- Ауылда ең қызық күндер өткен екен.
- Ауылда көктемде табиғат өте әдемі болады.

- Большой город расположен близко к деревне.
- Город недалеко от села.
- В селе много молодых спортсменов.
- В селе есть маленький парк, там люди отдыхают.
- В селе есть библиотека и детский сад.
- Рядом с детским садом есть трёхэтажная школа.
- Ты часто ездишь в село?

- Твои родители жили в деревне?
- Посещал ли ты деревенскую библиотеку?
- Какое настроение на селе?
- Оказывается, многие места в деревне не одинаковые.
- Весной часто идут дожди. Это полезно для деревни.
- Природа в деревне очень красивая.
- Люди в деревне очень простые и весёлые.
- В деревне молодёжь вечерами вместе поют песни.
- Нет наверное человека, который не скучал бы по деревне.
- Оказываются в деревне прошли самые интересные дни.
- В деревне весной природа становится очень красивой.

Аяқ киім (етік)

(-дер (-тер) – көптік жалғау)

~ жаңа

~ ескі

~ кең

Обувь (сапоги)

(дер (-тер) – множественное
число)

~ новый

~ старый

~ широкий

~ тар	~ тесный
~ қоңыр	~ коричневый
~ қызыл	~ красный
~ сары	~ жёлтый
~ көк	~ синий
~ сұр	~ серый
~ ақ	~ белый
~ қара	~ чёрный
~ жасыл	~ зелёный
~ әдемі	~ красивый
~ ыңғайлы	~ удобный
~ жақсы	~ хороший
~ тандыу – тандады – тандайды	~ выбирать – выбирал – выберит
~ көру – көрді – көреді	~ видеть – видел – увидит
~ қарап – қарады – қарайды	~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ көрсету – көрсепті – көрсетеді	~ показать – показал – покажет
~ кию – киді – киеді	~ одевать – одевал – оденет
~ шешу – шешті – шешеді	~ снять – снял – снимет
~ тазалау – тазалады – тазалайды	~ чистить – чистил – почистит
~ сүрту – сүртті – сүртеді	~ вытерить – вытирая – вытерит
~ жуу – жуды – жуады	~ мыть – мыл – помоет
- екі қысқы етік	- два зимних сапога
- үш жазғы аяқ киім	- три летних обуви
- жұқа аяқ киім	- тонкая обувь
- көктемгі етік	- весенние сапоги
- жазғы аяқ киім	- летняя обувь
- күзгі етік	- осенние сапоги
- қысқы аяқ киім	- зимняя обувь
- қунделікті аяқ киім	- ежедневная обувь
- спорттық аяқ киім	- спортивная обувь
- қымбат етік	- дорогие сапоги
- арзан аяқ киім	- дешёвая обувь
- мына аяқ киім	- эта обувь
- қанша етік?	- сколько сапог?
- осы аяқ киім	- этот обувь
- анау аяқ киім	- та обувь
- сапалы етік	- качественные сапоги
- сапасыз аяқ киім	- некачественные сапоги
- ыңғайлы аяқ киім	- удобная обувь

- аяқ киім дүкені
- етік сұрту
- аяқ киімді жуу
- аяқ киімді тазалау
- етікті кидім
- Сәлеметсіз бе, менің өлшеміндегі етік бар ма?
- Сіз қандай өлшемде аяқ киім киесіз?
- Мен қырқыншы өлшемде киемін.
- Сізге қандай түсті етікті көрсетейін?
- Маған қара немесе қоңыр түсті етікті көрсетіңізші.
- Жақсы, түсіндім. Қазір алып келемін.
- Мына етік маған ұнайды.
- Кіп көріңіз.
- Аяқ киімді дұрыс таңдау керек еken.
- Маған мына етікті көрсетіңізші.
- Қанша тұрады?
- Өте қымбат.
- Мына қымбат/арзан.
- Мына етікті киіп көруіме болады ма?
- Сіздер нешеге дейін жұмыс істейсіздер?
- Фирмасы қандай?
- Маған арзандауы керек.
- Сізде басқа түстері бар ма?
- Сізде спорттық аяқ киім бар ма?
- Өтініш, маған басқасын көрсетіңізші.
- Бұл қандай материалдан жасалған?
- Мынау маған жарасады еken. Мен аламын.
- Бұл маған жараспайды.
- обувной магазин
- вытереть сапоги
- мыть сапоги
- выбирать обувь
- я надевал сапоги
- Здравствуйте, есть ли сапоги моего размера?
- Какой размер обуви вы носите?
- Я ношу сороковой размер обуви.
- Какой цвет сапог вам показать?
- Покажите мне, сапоги чёрного или коричневого цвета.
- Хорошо, понятно. Сейчас принесу.
- Мне нравятся эти сапоги.
- Померьте.
- Оказывается, обувь нужно правильно выбирать.
- Покажите мне, эти сапоги.
- Сколько стоит?
- Очень дорогие.
- Эти дорогие/дешёвые.
- Можно ли померить эти сапоги?
- Вы до скольки работаете?
- Какая фирма?
- Мне нужно подешевле.
- У вас есть другие цвета?
- У вас есть спортивная обувь?
- Пожалуйста, покажите мне другие.
- Из какого материала изготовлено?
- Мне это идёт. Я возьму.
- Мне это не идёт.

- Досым аяқ киім дүкенінен қысқы етік сатып алды.
- Мен күнделікті аяқ киімді сұртіп тазалаймын.
- Аяқ киім ешқашан тар болмауы керек.
- Онда аяқ киім ыңғайсыз болады.
- Сен аяқ киімді қай жерден сатып аласың?
- Қандай аяқ киімдер сапалы болады?
- Аяқ киім сатып аларда нені білу керек?
- Сен аяқ киімнің қандай түсін үннатасың?
- Әркім аяқ киімді түсіне қарай таңдайды.
- Біріншіден, аяқ киім сапасыз болмау керек.
- Аяқ киімге үнемі күтім керек.
- Кейде оларды қымбатқа сатып аласың, бірақ сапасыз болады. Сондықтан мұқият тексеріп алу керек екен.
- Егер де сапасыз аяқ киім кездессе, не істейсің?
- Етікті дүйсенбі күні ауыстыруымыз керек.
- Мой друг купил зимние сапоги в обувном магазине.
- Я каждый день вытираю и чищу обувь.
- Обувь никогда не должна быть тесной.
- Тогда обувь будет не удобной.
- Где ты покупаешь обувь?
- Какая обувь бывают качественной.
- Что нужно знать при покупке обуви?
- Какие цвета обуви вам нравятся?
- Каждый выбирает обувь по цвету.
- Во первых, обувь не должна быть некачественной.
- За обувью постоянно нужен уход.
- Иногда их покупаешь дорого, но бывают некачественными. Поэтому при покупке надо тщательно проверять.
- Что будешь делать, если попадется некачественная обувь?
- Мы должны поменять сапоги в понедельник.

Аялдама

(- лар – *көптік жалғау*)

- ~ жаңа
- ~ ескі
- ~ заманауи
- ~ кең
- ~ тар
- ~ қысқы
- ~ жазғы

Остановка

(-лар – *множественное число*)

- ~ новый
- ~ старый
- ~ современный
- ~ широкий
- ~ тесный
- ~ зимний
- ~ летний

Аялдамаға

(-ға – барыс септік)

- ~ бару – барды – барады
- ~ келу – келді – келеді
- ~ асығу – асықты – асығады

- ~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді

Аялдаманы

(-ны – табыс септік)

- ~ қарау – қарады – қарайды
- ~ көру – көрді – көреді
- ~ тазалау – тазалады – тазалайды
- ~ жуу – жуды -жуады

Аялдамада

(-да – жатыс септік)

- ~ болу – болды – болады
- ~ тұру – тұрды – тұрады
- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ отыру – отырды – отырады
- ~ жылыну – жылынды – жылынады
- ~ кездесу – кездесті – кездеседі

Аялдамадан

(-дан – шығыс септік)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ тұсу – тұсті – тұседі

- ~ міну – мінді – мінеді

- ~ отыру – отырды – отырады
- ~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

- осы аялдама

- анау аялдама

- әрбір аялдама

- жылы аялдама

- салқын аялдама

- аялдаманың артында

На остановку

(-ға – дательный падеж)

- ~ пойти – пошёл – пойдёт
- ~ прийти – пришёл – придёт
- ~ торопиться – торопился – поторопиться
- ~ бегать – бежал – побежит

Остановку

(-ны – винительный падеж)

- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ видеть – видел – увидет
- ~ чистить – чистил – почистит
- ~ мыть – мыл – помоет

На остановке

(-да – местный падеж)

- ~ быть – был – будет
- ~ стоит – стоял-постоит
- ~ ждать – ждал – подождёт
- ~ сидеть – сидел – посидит
- ~ греться – грелся – погреется
- ~ встретить – встретился – встретится

От остановки

(-дан – исходный падеж)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ спускаться – спустился – спустится
- ~ подниматься – поднялся – поднимется
- ~ сидеть – сидел – посидит
- ~ повернуться – повернулся – повернется
- эта остановка
- та остановка
- каждая остановка
- тёплая остановка
- холодная остановка
- позади остановки

- аялдаманың жанында
- алдыңғы аялдамада
- аялдамаға асығу
- аялдаманы ауыстыру
- ашық аялдама
- аялдамада кездесу
- әртүрлі аялдама
- аялдамаға байланысты
- барлық аялдама
- аялдамадан бастау
- аялдамадан бұрылу
- ыңғайлы аялдама
- аялдамада тұру
- аялдаманың ішінде
- аялдаманың сыртында
- аялдаманың айналасында
- аялдама қай жақта?
- неше аялдама?
- қай аялдама?
- алтыншы аялдама
- сегізінші аялдама
- аялдамада күту
- аялдамадан автобусқа міндім
- Кешіріңіз, келесі аялдамадан шығасыз ба?
- Келесі аялдама қалай аталады?

- Маған «Сарыарқа» аялдамасы керек. Айтып жібересіз бе?
- «Сарыарқа» аялдамасына жақындастық.
- Келесі аялдамадан тұсуге дайындалыныздар.
- Отыз бесінші автобусқа қай аялдамадан мінуге болады?
- Қыста аялдаманың іші өте жылы.

- Әрбір аялдама жазда салқын болады.
- рядом с остановкой
- передняя остановка
- торопиться к остановке
- поменять остановку
- открытая остановка
- встретиться на остановке
- разная остановка
- связано с остановкой
- все остановки
- начало с остановки
- повернуться с остановки
- удобная остановка
- стоять на остановке
- внутри остановки
- снаружи остановки
- вокруг остановки
- где остановка?
- сколько остановок?
- какая остановка?
- шестая остановка
- восьмая остановка
- ждать на остановке
- с остановки сел в автобус
- Извините, вы выходите на следующей остановке?
- Как называется следующая остановка?
- Мне нужна остановка «Сарыарқа». Подскажите?
- Подъезжаем к остановке «Сарыарқа».
- Готовьтесь выходить к следующей остановке.
- С какой остановки можно сесть на тридцать пятый автобус?
- Зимой внутри остановки очень тепло.
- Каждая остановка летом бывает прохладной.

- Қазір қалада жаңа қызыл және қоңыр түсті аялдамалар бар. Олар – қолайлы.

- Біздің үйдің жанындағы аялдамада әрқашан адам көп болады.

- Екеуміз аялдамада кеше кездестік.

- Сен қай аялдамадан автобусқа мінесің немесе автобустан түсесің?

- Кешіріңіз, мен қай аялдамадан түсемін, айтасыз ба? Әрине, айтамын.

- Сәлеметсіз бе, мен аялдамада тұрмын. Осы аялдамаға келесіз бе?

- Аялдаманың айналасында адамдар ете көп.

- Аялдамаға қарама-қарсы аяқ киім дүкені бар.

- Кешіріңіз, осы аялдамадан нөмірі отыз бесінші автобус жүре ме?

- Жоқ, бұл аялдамадан нөмірі отыз бесінші автобус жүрмейді. Сізге қайда бару керек?

- Мен «Еуразия» сауда орталығына барамын. Қай аялдамадан тезірек барамын?

- «Ханшатыр» аялдамасынан он алтыншы автобусқа отырасыз. Содан кейін «Еуразия» сауда орталығы аялдамасынан түсесіз.

- Кешіріңіз, орталықтан әуежайға қандай автобус барады?

- Орталықтан әуежайға оныншы немесе он бірінші автобустарға мінүіңіз керек.

- Кешіріңіз, әуежайға дейін неше аялдама бар?

- Сейчас в городе есть красные и коричневые остановки. Они удобны.

- На остановке рядом с нашим домом бывает много людей.

- Вчера встретились вдвоём на остановке.

- Ты на какой остановке сядешь или выйди из автобуса?

- Извините, вы не скажете на какой остановке мне выходить? Конечно, скажу.

- Здравствуйте, я стою на остановке. Вы подойдете к этой остановке?

- Вокруг остановки очень много людей.

- Напротив остановки есть обувной магазин.

- Извините, с этой остановки ходит тридцать пятый автобус?

- Нет, с этой остановки не ходит тридцать пятый автобус. Куда вам надо ехать?

- Я поеду до торгового центра «Евразия». С какой остановки будет быстрее?

- На остановке «Ханшатыр» сядете на шестадцатый автобус. Потом выйдите на остановку «Евразия».

- Извините, с центра какий автобус ходит в аэропорт?

- Из центра в аэропорт сядите на десятый или одиннадцатый автобус.

- Извините, до аэропорта сколько остановок?

- Осы жерден он екі аялдама бар.
- Адасып кетпей барыңыз.
- Рақмет, сау болыңыз.

- С этого места будет двенадцать остановок.
- Езжайте, не заблудившись.
- Спасибо, до свидания.

❖ ئ ❖

Әке (әже, әйел)

(~ лер – *көптик жалғауы*)

- ~ ақкөніл
- ~ еңбеккор
- ~ салмақты
- ~ ашық
- ~ адал
- ~ қатал
- ~ мәдениетті
- ~ сыпайы
- ~ зейнеткер
- ~ қарапайым

Әкеме

(-м -*тәуелдік жалғау, -е - барыс септік*)

- ~ келу – келді – келеді
- ~ бару – барды – барады
- ~ асығу – асықты – асығады
- ~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
- ~ көмектесу – көмектесті – көмектеседі
- ~ хабарлау – хабарлады – хабарлайды

Отец (бабушка, женщина)

(~ лер – *множественное число*)

- ~ добродушный
- ~ трудолюбивый
- ~ серьёзный
- ~ открытый
- ~ честный
- ~ строгий
- ~ культурный
- ~ вежливый
- ~ пенсионер
- ~ простой

Моему отцу

(-м –*притяжательные окончания, -е – дательный падеж*)

- ~ прийти – пришёл – придёт
- ~ пойти – пошёл – пойдёт
- ~ торопиться – торопился – торопиться
- ~ показать – показал – покажет
- ~ помочь – помогал – поможет
- ~ сообщить – сообщил – сообщил

Әкемде

(-м – *тәуелдік жалғау, -де – жатыс септік*)

- ~ болу – болды – болады
- ~ жұмыс істеу – жұмыс істеді – жұмыс істейді
- ~ тұнеу – тұнеді – тұнайді

У моего отца

(-м –*притяжательные окончания, -де – местный падеж*)

- ~ быть – был – будет
- ~ работать – работал – поработает
- ~ ночевать – ночевал – заночует

Әкемді

(-м – тәуелдік жалғау, -ді – табыс септік)

- ~ сыйлау – сыйлады – сыйлайды
- ~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы көреді
- ~ сағыну – сағынды – сағынады

- ~ отырғызу – отырғызды – отырғызады
- ~ табу – тапты – табады
- ~ шақыру – шақырды – шақырады
- ~ түсіну – түсінді – түсінеді
- ~ жіберу – жіберді – жібереді

- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ құттықтау – құттықтады – құттықтайды
- ~ ойлау – ойлады – ойлайды

Әкемнен

(-м – тәуелдік жалғау, -нен – шығыс септік)

- ~ келу – келді – келеді
- ~ кету – кетті – кетеді
- ~ сұрану – сұранды – сұранады

Әкеммен

(-м – тәуелдік жалғау, -мен – көмектес септік)

- ~ серуендеу – серуенdedі – серуендейді
- ~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
- ~ ойнау – ойнады – ойнайды
- ~ ақылдасу – ақылдасты – ақылдасады

Отца

(-м – притяжательные окончания, -ді – винительный падеж)

- ~ подарить – подарил – подарит
- ~ любить – любил – полюбит

- ~ соскучиться – соскучился – соскучится

- ~ посадить – посадил – посадит

- ~ найти – нашёл – найдет
- ~ позвать – позвал – позвоёт
- ~ понять – понял – поймёт
- ~ отправить – отправил – отправит
- ~ ждать – ждал – подождёт
- ~ поздравить – поздравил – поздравит
- ~ думать – подумал – подумает

От моего отца

(-м – притяжательные окончания, -нен – исходный падеж)

- ~ прийти – пришёл – прийдёт
- ~ уйти – ушёл – уйдёт
- ~ отпроситься – отпросился – отпросится

С моим отцом

(-м – притяжательные окончания, -мен – творительный падеж)

- ~ ходить – ходил – походит

- ~ гулять – гулял – погуляет
- ~ играть – играл – поиграет
- ~ посоветоваться – посоветовался – посоветуется

~ қоштасу – қоштасты – қоштасады	~ прощаться – прощался – попрощается
~ тамақтану – тамақтанды – тамактанады	~кушать – кушал – покушает
~ әңгімелеу – әңгімелесті – әңгімелеседі	~ беседовать – беседовал – побеседует
~ дайындау – дайындады – дайындайды	~ готовить – готовил – приготовит
~ кездесу – кездесті – кездеседі	~встретиться – встретился – встретится
~ келісу – келісті – келіседі	~договориться-договорился- договорится
- әкемнің баласы	- сын моего отца
- әкем сияқты	- как мой отец
- әкем туралы	- об отце
- әке болу	- быть отцом
- жақсы әке	- хороший отец
- еңбекқор әке	- трудолюбивый отец
- қарапайым әйел	- простая женщина
- әкеммен ақылдасу	- посоветоваться с отцом
- әжеммен бірге	- вместе с моей бабушкой
- әжемнің жанында	- рядом с моей бабушкой
- менің әкем	- мой отец
- сіздің әкеніз	- ваш отец
- әкемнің әжесі	- бабушка моего отца
- таңертең әкеммен бірге	- утром вместе с отцом
- әкем мен әжем	- мой отец и моя бабушка
- әкемнің ағасы	- брат моего отца
- өзін әкесін жақсы көру	- любить своего отца
- менің әкем үшін	- для моего отца
- оның жасы алпыста	- ему шестьдесят лет
- әкеңдің жасы нешеде	- сколько лет твоему отцу
- әйел қанша жаста?	- сколько лет женщине?
- әйел сияқты	- как женщина
- әйел туралы	- о женщине
- әкемнің әпкесі	- сестра моего отца
- әйелдің қасында	- рядом с женщиной
- Әкен зейнеткер ме?	- Твой отец пенсионер?

- Экеңмен жиі хабарласып тұрасың ба?
- Соңғы рет олармен қашан кездестің?
- Мен оған әкем туралы айттым.
- Әженді өте жақсы көресің бе?
- Әкеңнің міnezі қандай?
- Әкендейді дәмханаға соңғы рет қашан шақырдың?
- Әкеңмен аптасына неше рет кездестің және әңгімелестің? Не туралы?
- Әкен үшін не істей аласың?

- Әжеңмен аптасына неше рет серуендеуге барасың?
- Әкендейді мерекесімен құттықтадың ба? Оған қандай сыйлық сыйладың?
- Әкендейді мақтан етесің бе?
- Менің әкем домбырамен жақсы ән айтады.
- Барлық әке бірдей емес.
- Әкемнің денсаулығы жақсы.
- Әкем менен үміттенеді.
- Әсіреле, әкем өте қарапайым адам.
- Менің әкем мұғалім, оқушылармен жұмыс істегенді ұнатады.
- Менің міnezім әкем сияқты.
- Біз әкемнің тәрбиесін алдық.
- Мен әкемнің екінші ұлымын (қызымын).
- Мен әжеммен бірге сауда орталығына жиі барамын.
- Ауылға барғанда, әжем маған қызықты әңгімелер айтып береді.

- Часто ли ты общаешься со своим отцом?
- Когда с ним встретился в последний раз?
- Я рассказал ему о своем отце.
- Любишь ли ты свою бабушку?
- Какой характер у твоего отца?
- Когда в последний раз ты приглашал своего отца в кафе?
- Сколько раз ты в неделю встретился и беседовал со своим отцом? О чем?
- Что ты сделаешь ради своего отца?
- Сколько раз в неделю ты гуляешь со своей бабушкой?
- Поздравил ли ты своего отца с праздником? Какие подарки ему подарили?
- Ты гордишься своим отцом?
- Мой отец хорошо поёт песни на досуге.
- Не все отцы одинаковы.
- У моего отца хорошее здоровье.
- Мой отец на меня надеется.
- Особенность моего отца очень простой человек.
- Мой отец учитель, ему нравится работать с учениками.

- Мой характер похож на отца.
- Нас воспитал отец.
- Я второй сын у отца (дочь).

- Я часто езжу с бабушкой в торговый центр.
- Когда я приезжаю в деревню, бабушка рассказывает интересные рассказы.

- Мен әжемді өте жақсы көремін.
- Әжемді соңғы күндері қатты сағынып журмін.
- Мына әйелдің мінезі өте қatal екен.
- Әйелдің сөмкесі ауыр екен. Өте көп азық-түлік сатып алышты. Көмектесіп жіберейік.
- Әйелдердің барлығы бірдей емес. Кейде салмақты, қарапайым, кейде мінезі нашар болады.

Әңгіме

- (- лер –*көптік жалғау*)
- ~ тыңдау – тыңдады – тыңдайды
  - ~ бастау – бастады – бастайды
  - ~ біту – бітті – бітеді
  - ~ айту – айтты – айтады
  - ~ құрастыру – құрастырды – құрастырады
  - ~ құрау – құрады – құрайды
  - жақсы әңгіме
  - әңгіме бастау
  - оның әңгімесі
  - қызық әңгіме
  - сіз әңгімені айтқан сайын
  - әңгіме құрады
  - ашық әңгіме
  - әңгіме аяқталды
  - әңгімеге байланысты
  - әртүрлі әңгіме
  - әңгімені тұра қабылдау
  - әңгімені тыңдау
  - әңгіме айту
  - әңгімeden кейін
  - әңгімені қайталау
  - көңілді әңгіме
  - әңгіме бар
  - әңгіме жоқ

- Я очень люблю свою бабушку.
- В последнее время очень скучаю по своей бабушке.
- У этой женщины очень строгий характер.
- У женщины тяжёлая сумка. Купила очень много продуктов. Давайте поможем.
- Не все женщины одинаковы. Иногда серьёзная, простая, а иногда с плохим характером.

Беседа, рассказ, разговор

- (- лер –*множественное число*)
- ~ слушать – слушал – послушает
  - ~ начать – начал – начнёт
  - ~ закончить – закончил – закончит
  - ~ сказать – сказал – скажет
  - ~ сложить – сложил – сложит
  - ~ составить – составил – составит
  - хороший рассказ
  - начать беседу
  - его (её) беседа
  - интересный рассказ
  - каждый раз, когда вы рассказываете историю
  - составил рассказ
  - открытая беседа
  - разговор окончен
  - связано с беседой
  - разные рассказы
  - прямое восприятие разговора
  - слушать беседу
  - рассказывать
  - после беседы
  - повторить беседу
  - весёлая беседа
  - есть разговор
  - нет разговора

- келесі әңгіме
- әңгіменің алдында
- әңгімeden соң
- әңгімені түсіндіру
- әңгімелеп беру
- қандай әңгіме?
- әңгіме құрастыру
- отбасылық әңгіме
- ауызекі әңгіме
- Ол әңгімесін аяқтады.
- Әріптер арасында әртүрлі әңгіме айтылды. Қызық та, мұнды да.
- Сен әңгімені жақсы айтасың ба?
- Қандай әңгімені жақсы айтасың?
- Кеше дастарқан басында бірнеше қызықты әңгіме болды.
- Тыңдаған әңгімeden кейін біз ойланып қалдық.
- Бос уақытта достарымызben әртүрлі қызықты тақырыпта әңгімелер айтамыз.
- Осымен әңгіме аяқталды.
- Кеше әріптердердің арасында маңызды және пайдалы әңгімелер айтылды.
- Қысқа әңгімелерді оқыған онай.

Әңгімелесу

- достармен әңгімелесу
- ата-анамен әңгімелесу
- әңгімелесу өте жақсы
- баламен әңгімелесу
- ашық әңгімелесу
- жабық әңгімелесу
- ешқашан әңгімелеспей
- енді әңгімелесуіміз керек
- әңгімелесуді жақсы көремін
- Құнде кешкे дастарқан басында отбасымен әңгімелесіп отырамыз.

- следующая беседа
- перед беседой
- к концу беседы
- объяснение рассказа
- пересказ
- какой рассказ?
- составить рассказ
- семейный разговор
- устный разговор
- Он закончил свой разговор.
- Среди коллег ведутся разный разговор. Интересные и грустные.

- Ты хорошо ведёшь беседу?
- Какую беседу ведёшь хорошо?
- Вчера за столом было несколько интересных бесед.
- После прослушанных бесед, мы задумались.
- В свободное время с друзьями беседуем на разные интересные темы.
- На этом разговор окончен.
- Вчера между коллегами велась важная и полезная беседа.
- Легко читать короткие рассказы.

Беседовать

- беседовать с друзьями
- беседовать с родителями
- беседовать очень хорошо
- беседовать с ребенком
- открыто беседовать
- закрыто беседовать
- никогда не беседовать
- теперь нам нужно поговорить
- я люблю поговорить
- Каждый вечер за столом беседуем с семьей.

- Ата-ана балаларымен ашық әңгімелесуі керек. Олардың пікірін тыңдауды керек.
- Балалармен бірдей әңгімелесу керек.
- Ата-аналармен әңгімелесу ете жақсы.

Әріптес

- ~ білімді
- ~ мәдениетті
- ~ қарапайым
- ~ сыпайы
- ~ беделді
- ~ адад
- ~ ашық
- ~ еңбеккор
- ~ салмақты
- ~ сенімді
- ~ мінезді
- ~ ақкөніл
- ~ ақылды

Әріптеске

- (-ке –*барыс септік*)
- ~ келу – келді – келеді
- ~ бару – барды – барады
- ~ асығу – асықты – асығады
- ~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
- ~ көмектесу – көмектесті – көмектеседі
- ~ хабарлау – хабарлады – хабарлайды
- ~ хат жазу – хат жазды – хат жазады

Әріптесте

- (-те – *жатыс септік*)
- ~ болу – болды – болады

- Родители должны открыто разговаривать с детьми. Нужно слушать их мнение.
- С детьми нужно беседовать наравне.
- Очень хорошо беседовать с родителями.

Коллега

- ~ образованный
- ~ культурный
- ~ простой
- ~ вежливый
- ~ авторитетный
- ~ честный
- ~ открытый
- ~ трудолюбивый
- ~ серьёзный
- ~ надёжный
- ~ с характером
- ~ добродушный
- ~ умный

Коллеге

- (-ке – *дательный падеж*)
- ~ прийти – пришёл – придёт
- ~ пойти – пошёл – пойдёт
- ~ торопиться – торопился – поторопится
- ~ показать – показал – покажет
- ~ помочь – помог – поможет
- ~ сообщить – сообщил – сообщит
- ~ написать письмо – написал письмо – напишет письмо

у коллеги

- (-де – *местный падеж*)
- ~ быть – был – будет

Әріптесті

(-ті – табыс септік)

- ~ сыйлау – сыйлады – сыйлайды
- ~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы көреді
- ~ табу – тапты – табады
- ~ шақыру – шакырды – шақырады

- ~ түсіну – түсінді – түсінеді
- ~ жіберу – жіберді - жібереді

- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ құттықтау – құттықтады – құттықтайды
- ~ ойлау – ойлады – ойлайды
- ~ қолдау – қолдады – қолдайды

- ~ бағалау – бағалады – бағалайды

- ~ білу – білді – біледі

Әріптестен

(-тен – шығыс септік)

- ~ келу – келді – келеді
- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ кету – кетті – кетеді
- ~ сұрану – сұранды – сұранады

Әріптеспен

(-пен – көмектес септік)

- ~ жұмыс істейу – жұмыс істеді – жұмыс істейді
- ~ серуендеу – серуендерді – серуендейді
- ~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
- ~ ойнау – ойнады – ойнайды.

Коллегу

(-ті – винительный падеж)

- ~ уважать-уважал-уважает
- ~ любить-любил-полюбит

- ~ найти-нашёл-найдёт
- ~ позвать – позвал – позвоёт;
- пригласить – пригласил –
пригласит
- ~ понять – понял – поймёт
- ~ отправить – отправил –
отправит; отпустить – отпустил
– отпустит
- ~ ждать – ждал – подождёт
- ~ поздравить – поздравил –
поздравит
- ~ думать – думал – подумает
- ~ поддержать – поддержал –
поддержит
- ~ оценить – оценил – оценит;
- ценить – ценил – оценит
- ~ знать – знал – знает

От коллеги

(-тен – исходный падеж)

- ~ прийти – пришёл – придёт
- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ уйти – ушёл – уйдёт
- ~ отпроситься – отпросился –
отпросится

С коллегой

(-пен – творительный падеж)

- ~ работать – работал – поработает

- ~ ходить – ходил – походит

- ~ гулять – гулял – погуляет
- ~ играть – играл- поиграет

- ~ ақылдасу – ақылдасты –
акылдасады
- ~ қоштасу – қоштасты – қоштасады
- ~ тамақтану – тамақтанды –
тамақтанады
- ~ әңгімелесу – әңгімелесті –
әңгімелеседі
- ~ дайындау – дайындарды –
дайындаиды
- ~ кездесу – кездесті – кездеседі
- ~ келісу – келісті – келіседі
- әріптестің баласы
- жақсы әріптең
- еңбекқор, қарапайым әріптең
- әріптеспен ақылдасу
- әріптеспен келісу
- әріптең сияқты
- әріптең туралы
- әріптең болу
- ол әріптең емес
- әріптеспен бірге
- әріптестің жанында
- менің әріптеңім
- оның әріптеңі
- әріптеңіммен бардың
- ақкөңіл әріптеңім бар.
- Сенің әріптеңің қандай?
- Менің әріптеңім білімді, білікті маман.
- Сіз әріптеңізге оның тапсырмасын орындауға көмектесесіз бе?
- Еңбекқор, мәдениетті әріптестен көп тәжірибе аласың.
- ~ посоветоваться – посоветовался
– посоветуется
- ~ попрощаться – попрощался –
попрощается
- ~ кушать – кушал – покушает
- ~ беседовать – беседовал –
побеседует
- ~ готовить – готовил –
подготовить
- ~ встретиться – встретился –
встретится
- ~ договорится – договорился –
договорится
- ребёнок коллеги
- хороший коллега
- трудолюбивый, простой коллега
- посоветоваться с коллегой
- договориться с коллегой
- как коллега
- про коллегу
- быть коллегой
- он не коллега
- вместе с коллегой
- рядом с коллегой
- мой коллега
- его коллега
- я пошел с моим коллегой
- у меня есть добродушный коллега.
- Какой твой коллега?
- Мой коллега – образованный и квалифицированный специалист.
- Вы помогаете, своему коллеге справиться с его заданиями?
- У трудолюбивого, культурного коллеги получишь большой опыт.

- Егер тапсырманы түсінбей қалсаң, әріптестен сұрай аласың ба?
- Сен жұмысқа байланысты әріптесінен көмек сұрайсың ба?
- Әрине, мен әріптесімнен көмек сұраймын.
- Сіз әрқашан тәжірибелі әріптесінізді тыңдауының керек.
- Әріптерлеріңізben жаңалықтарды бөлісінің және бірге жұмыс істеңіз.
- Еңбеккөр әрі мұқият әріптең әрқашан жұмысты тезірек аяқтайды
- Әріптердің алдында сыпайы, мәдениетті болу керек.

Әуежай, ұшақ, ұшу

- ~ үлкен
- ~ кең
- ~ әдемі
- ~ көрікті
- ~ әуежайдың болу
- ~ үлкен ұшақ
- ~ ұшақ жоқ
- ~ әуежайдың сыртында
- ~ ұшақтың ішінде
- ~ үлкен және кең әуежай
- ~ ұшақпен ұшу
- ~ ұшақ қонды
- ~ әуежайдың күтеміз
- ~ ұшақтың күтіп отыр
- ~ ұшаққа тіркеу аяқталды
- ~ ұшақ қолайлар әрі тез
- ~ орындықтары ыңғайлы
- ~ әуежайдан шығу
- ~ әуежайдың адасу
- ~ ұшаққа отырдым
- ~ сол әуежайды

- Если не поймёшь задание, сможешь спросить у коллеги?
- Спрашиваешь ли ты у коллеги помочь связанный с работой.
- Конечно, я спрошу помочь у коллеги.
- Вы всегда должны слушать своего опытного коллегу.
- Делитесь новостями с коллегами и работайте вместе.
- Трудолюбивый и внимательный коллега всегда сделает работу быстрее.
- Необходимо быть вежливым и культурным перед коллегами.

Аэропорт, самолет, летать

- ~ большой
- ~ широкий
- ~ красивый
- ~ прекрасный
- ~ быть в аэропорту
- ~ большой самолёт
- ~ нет самолета
- ~ снаружи аэропорта
- ~ внутри самолета
- ~ большой и просторный аэропорт
- ~ лететь на самолете
- ~ самолёт приземлился
- ~ ждем в аэропорту
- ~ ждёт самолет
- ~ регистрация на самолет завершена
- ~ самолет комфортный и быстрый
- ~ сиденья удобные
- ~ выход из аэропорта
- ~ заблудился в аэропорту
- ~ я сел в самолет
- ~ в этом аэропорту

~ мына әуежай	~ этот аэропорт
~ келесі ұшақ	~ следующий самолет
~ ұшақпен бірге	~ вместе с самолетом
~ әуежайлар әртүрлі	~ аэропорты разные
~ әуежайдың ішін аралау	~ гулять внутри аэропорта
~ ұшаққа байланысты	~ зависит от самолета
~ барлық ұшақ	~ все самолеты
~ ұшаққа кірдік	~ мы вошли в самолет
~ осында отырыңыз	~ сюда садитесь
~ ұшақпен саяхаттау	~ путешествовать на самолёте
~ ұшақта тамақтану	~ пытаться в самолёте
~ ұшақ биікке көтерілді	~ самолёт поднялся на высоту
~ ұшақ бұлттың үстінде ұшады	~ самолёт летит над облаками
~ ұшақта кездесу	~ встреча в самолёте
~ ұшу алдында хабарлау	~ объявление перед полётом
~ қону туралы алдын ала хабарлау	~ заранее объявить о посадке
~ әуежайға шығарып салу	~ проводить в аэропорт
~ әуежайдан күтіп алу	~ встречать в аэропорту
~ әуежайға тапсырыс беру	~ дать заказ в аэропорт
~ әуежайда адам көп	~ в аэропорте много людей
~ әуежайдың қасында	~ рядом с аэропортом
~ әуежайдың аялдамасында	~ на остановке аэропорта
- Нешінші орын?	- Какое место?
- Қай орын бос?	- Какое место свободно?
- Орындық бос па?	- Стул свободен?
- Әуежай ғимараты қайда орналасқан?	- Где расположено здание аэропорта?
- Тіркелу қай терминалда жүріп жатыр, таблоны қараши?	- На каком терминале проходит регистрация, посмотрите табло?
- Төлкүжатыңызды көрсетіңіз?	- Покажите паспорт?
- Мынау – менің төлкүжатым.	- Это мой паспорт.
- №... рейске билет сатып алғым келеді.	- Я хочу купить билет на рейс № ...
- Билеттердің бар немесе жоғын біле аласыз ба?	- Вы можете узнать есть или нет билеты?
- Билет қанша тұрады?	- Сколько стоит билет?
- Күніне әуежайдан қанша ұшақ ұшады?	- Сколько самолётов в день летает из аэропорта?

- Эуежайда қай уақытта болу керек?
- Сіз өзіңізбен қанша килограмм жүк ала аласыз?
- мен мұны өзіммен ала аламын ба?
- Маған Лондонға дейін бір билет броньдап қойыңызшы.
- Варшава қаласына дейін ұшатын билетімді өткізуге бола ма?
- Бұл тапсырысты алмайтын болдым.
- Тапсырысымды ала аламын ба?
- Мен тапсырысымды өзгерктім келеді.
- Ұшаққа отыру уақыты қашан басталады?
- Қандай шығу есігіне бару керек?
- Бұл ұшақ уақытында ұша ма?
- Маған орынды терезе жағынан беріңізші.
- Мен сөмкені өзіммен алып кете аламын ба?
- Сіздерде Астанаға бүгінге (ертеңге) билеттер бар ма?
- Сіз менімен орын ауыстыра аласыз ба?
- Ертең Ақтау қаласына ұшамын.
- Ұшақтың ішінде жүруге рұқсат етті.
- Ұшақтың кешігіү мүмкін екен.
- Сәлеметсіздер ме, ұшаққа отырғызу басталды.
- Ұшаққа отырғызу аяқталды.
- Билеттерді тіркеу басталды.
- Эуежайда төлкүжатты тексерді.
- Шамамен, сағат екіде ұшады.
- Мен ұшаққа үлгеремін бе?
- Во сколько должен быть в аэропорту?
- Вы сколько килограммов багажа можете взять с собой?
- могу ли я взять это с собой?
- Забронируйте мне один билет до Лондона.
- Можно сдать билет до города Варшава?
- Не буду брать этот заказ.
- Мне можно забрать мой заказ?
- Я хочу изменить свой заказ.
- Когда начнется посадка в самолёт?
- К какому выходу нужно подойти?
- Этот самолёт вылетит вовремя?
- Дайте мне место у окна?
- Я могу забрать сумку с собой?
- У вас есть на сегодня (завтра) билеты до Астаны?
- Вы можете со мной поменяться местами?
- Завтра лечу в город Актау.
- Внутри самолёта разрешили ходить.
- Возможно, самолёт задержится.
- Здравствуйте, началась посадка на самолёт.
- Посадка на самолёт закончилась.
- Началась регистрация билетов.
- В аэропорту проверили паспорта.
- Вылет приблизительно в два часа.
- Успею ли я на самолёт?

- Эуежай қай жерде орналасқан?
- Эуежайға қалай баруға болады?
- Сен бұл әуежайда бұрын болдың ба?
- Мен үшін ұшақпен саяхаттаған өте қызықты.
- Әрине, мен бұл жерді бұрыннан білемін.
- КС207 Дубай бағытындағы ұшақ келіп қонды.
- КС610 Алматы бағытына ұшақ ұшып кетті.
- Біз Панамаға дейін бір тәулік ұштық.
- Біз Будапештке тұра алты сағат ұштық.
- Құрбым екеуміз ұшақпен Мәскеуге дейін үш жарым сағат, содан кейін Мәскеуден Берлинге дейін екі жарым сағат ұштық.
- Саған ұшақпен саяхаттаған ұнай ма?
- Әрине, ұнайды.
- Саған ше?
- Где расположен аэропорт?
- Как можно проехать на аэропорт?
- Ты раньше был в этом аэропорту?
- Для меня очень интересно путешествовать на самолёте.
- Конечно, я давно знаю это место.
- Приземлился самолёт КС207 по направлению Дубай.
- Вылетел самолёт КС610 по направлению Алматы.
- Мы летели сутки до Панамы.
- Мы летели до Будапешта ровно шесть часов.
- До Москвы мы с подругой летели три с половиной часа, а потом с Москвы до Берлина два с половиной часа.
- Тебе нравится путешествовать на самолете?
- Конечно, нравится.
- А тебе?

❖ Бб ❖

Ба? бе? ма? ме? па? пе?

(сұраулы сөйлем)

- барасыз ба?
- бара ма?
- келесіз бе?
- келе ме?
- боласыз ба?
- бола ма?
- құтесіз бе?
- қүте ме?
- ұзын ба?
- қысқа ма?

Ба? бе? ма? ме? па? пе?

(вопросительные предложения)

- пойдёте ли?
- пойдёт ли?
- придёшь ли?
- придёт ли?
- будете ли?
- можно ли?
- подождёте ли?
- подождёт ли?
- длинный ли?
- короткий ли?

- кіші ме?
- отыз ба?
- қырық па?
- жұз бе?
- тез бе?
- тезірек пе?
- шүғыл ма?
- ертең бе?
- кеше ме?
- сөз бе?
- көктем бе?
- жаз ба?
- күз бе?
- қыс па?
- баскиім бе?
- жоқ, сыртқиім бе?
- түстен кейін бе?
- түске дейін бе?
- маған ба?
- бізге ме?
- бағдаршам ба?
- жоқ, саған ба?
- орналасқан ба?
- Ол жақта тұн бе?
- Бұл мүмкін бе?
- Мынау жақсы ән бе?
- Сен маған айтасың ба?
- Осы қызыл көйлек киген қыз ба?
- Ая райы ертең салқын ба?
- Пәтердің бөлмелері кең бе?
- Ол қарапайым және сенімді адам ба?
- Алматы қаласында қар бар ма?
- Мен саған қазір барайын ба? Жоқ, кейін бе?

- Бейсенбі күні үйде боласың ба?
- Жексенбіде ата-анаңың үйінде түнейсің бе?
- маленький ли?
- тридцать ли?
- сорок ли?
- сто ли?
- быстро ли?
- быстрее ли?
- срочно ли?
- завтра ли?
- вчера ли?
- слово ли?
- весна ли?
- лето ли?
- осень ли?
- зима ли?
- головной убор ли?
- нет, верхняя ли одежда?
- после обеда ли?
- до обеда ли?
- мне ли?
- нам ли?
- светофор ли?
- нет, тебе ли?
- расположен ли?
- Ночь ли там?
- Возможно ли это?
- Хорошая ли эта песня?
- Скажешь ли ты мне?
- Эта девушка в красном платье?
- Завтра прохладная ли погода?
- Просторные ли комнаты в квартире?
- Он простой и надёжный ли человек?
- Есть ли снег в городе Алматы?
- Мне пойти ли к тебе сейчас?
Или потом?
- Будешь ли ты в четверг дома?
- Будешь ли ночевать в воскресенье у своих родителей?

- Содан кейін сауда орталығына баراسың ба?
- Сен мені аялдамада күтесің бе? Өйткені мен адасып қалуым мүмкін.
- Мынау гүлдер қымбат па, жоқ арзан ба?
- Сіз бұл заттарды аласыз ба, жоқ па?
- Бағдаршамнан өтейін бе?
- Сен ертең жұмыста боласың ба?
- Оңға бұрыла ма, әлде түзу жүре ме?

Баға

(- лар – *көптік жалғау*)

- ~ арзан
- ~ қымбат
- ~ жоғары
- ~ төмен
- ~ беру – берді – береді
- ~ көрсету – көрсөтті – көрсетеді
- ~ қою – қойды – қояды

Бағага

(-ға – *барыс септік*)
~ келісу – келісті – келіседі

Бағаны

(-ны – *табыс септік*)
~ өсіру – өсірді – өсіреді
~ түсіру – түсірді – түсіреді
~ реттеу – реттедім реттейді

~ көру – көрді – көреді
~ көрсету – көрсөтті – көрсетеді
~ көтеру – көтерді – көтереді

- Пойдешь ли потом в торговый центр?
- Подождёшь ли ты меня на остановке? Потому что я могу заблудиться.
- Эти цветы дорогие или дешевые?
- Возьмёте эти вещи или нет?
- Пройти ли через светофор?
- Будешь ли ты завтра на работе?
- Повернет ли направо или идет прямо?

Цена

(- лар – *множественное число*)

- ~ дешёвый
- ~ дорогой
- ~ высокий
- ~ низкий
- ~ дать – дал – даст
- ~ показать – показал – покажет
- ~ ставить –ставил – вставит

Цене

(-ға – *дательный падеж*)
~ договориться – договорился – договорится

Цену

(-ны – *винительный падеж*)
~ поднять – поднял – поднимет
~ снизить – снизил – снизит
~ регулировать – регулировал – урегулирует
~ видеть – видел – видит
~ показать – показал – покажет
~ поднять – поднял – поднимет

Бағасын

~ анықтау – анықтады – анықтайды
~ білу – білді – біледі
~ өсіру – өсірді – өсіреді
~ түсіру – түсірді – түсіреді
~ реттеу – реттеді – реттейді

~ көру – көрді – көреді
~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
~ шығару – шығарды – шығарады
- арзан баға
- қымбат баға
- бағасы тәмен
- бағасы жоғары
- бағасын көру
- бағасын шығару
- бағасы қанша?
- бағасына байланысты
- бағасы туралы
- бағасын келісу
- бағасын қарau
- бағаны реттеу
- бағасы болуы керек
- бағасы бірдей
- тамақтың бағасы
- азық-тұліктің бағасы
- бағасын білу
- бағасы қандай?
- көліктің бағасы
- гүлдің бағасы
- балабақшаның бағасы
- бағасын ауыстыру
- ескі баға
- жаңа баға
- алдын ала бағасын шешу
- бағасын беру
- бір баға
- барлық баға
- оқушының бағасы

Цену

~ выяснить – выяснил – выяснит
~ знать – знал – узнает
~ поднять - поднял - поднимет
~ снизить – снизил – снизит
~ регулировать – регулировал –
урегулирует
~ видеть – видел – увидит
~ показать – показал – покажет
~ вывести – вывел – выведет
- дешёвая цена
- дорогая цена
- низкая цена
- высокая цена
- посмотреть цену
- вывести цену
- какая цена?
- связано с ценой
- про цену
- договориться о цене
- посмотреть на цену
- регулировать цену
- цена должна быть
- одинаковая цена
- цена на еду
- цена на продукты
- знать цену
- какая цена?
- цена машины
- цена цветов
- цены в детском саду
- поменять цену
- старая цена
- новая цена
- заранее решить цену
- дать оценку
- одна цена
- все цены
- оценка ученика

- көйлектің бағасы
- бағасы бар
- бағасы жоқ
- бағаларын жазу
- бағасы екен
- көлікті жөндеу бағасы
- майды ауыстыру бағасы
- мынау заттың бағасы
- оның бағасы
- бағасы керек
- аяқ киімнің бағасы
- заттың келу бағасы
- бағасы келісілген
- осы тауарлардың бағасы
- жол жүргүру бағасы
- бағасы қолайлы
- бағасы маңызды
- қатысу бағасы
- сыйлықтың бағасы
- қонақүйдің бағасы
- шайдың бағасы
- пәтердің бағасы
- Шай мен ыстық тамақтың бағасы
қанша болды?
- Мынау тоңазытқыштың бағасы
қанша тұрады?
- Біз үшін азық-түлік бағасы
маңызды.
- Қазақ тілін үйрену курсының
бағасы сағатына қанша тұрады?
- Оқушының үй тапсырмасын қалай
бағалайсың?
- Қонаев көшесіндегі пәтердің
бағасы қанша тұрады?
- Мынау заттың бағасын ұмытып
қалдым.
- Кейде сауда орталықтарында
заттардың бағалары бірдей болады.
- Қонақ үйде бір кісілік орынның бір
тәулік бағасы қанша тұрады?
- цена платья
- есть цена
- нет цены
- написать цены
- оказывается цена
- цена ремонта машины
- цена замена масел
- цена этого предмета
- его (её) цена
- нужна цена
- цена обуви
- цена прибытия товара
- цена договорная
- цена этих товаров
- цена за проезд
- цена подходящая
- цена важна
- цена участия
- цена подарка
- цена гостиницы
- цена на чай
- цена квартиры
- Сколько стоит чай и горячее
блюдо?
- Сколько стоит этот
холодильник?
- Для нас важна цены на
продукты.
- Сколько стоит курс изучения
казахского языка за час??
- Как ты оцениваешь домашнее
задание ученика?
- Сколько стоит квартира на улице
Кунаева?
- Я забыл цену этой вещи.
- Иногда в торговом центре цены
на вещи бывают одинаковые?
- Сколько стоит одноместный
номер в отеле за сутки?

Бағалау

- өзінді бағалау
- ата-анаңды бағала
- жақсы адамдарды бағалау
- бағалауға болады
- досынды бағала
- саласын бағалау
- қымбатқа бағалау
- арзанға бағалау
- әріптесін бағалады
- білімді бағалау
- бірге бағалау
- дұрыс бағалау
- бағаламау
- еңбекті бағалады
- отбасын бағалайды
- жұбайын бағалау
- денсаулықты бағалау
- бағалай алады
- мұғалімнің бағалауы
- бағалай білу
- бағалайды
- Ата-анаңыздың еңбегін бағалай білініз.
- Біріншіден отбасынның денсаулығын бағалай білу керек.
- Ұжымның алдында өзінді бағалай білу керек.
- Әріптесіңіздің білімі мен жұмысын бағалаңыз.
- Сізге білім берген ұстаздың еңбегін бағалауыңыз керек .
- Оның еңбегін бағалау керек.
- Адамдардың жұмысын бағалаңыз.
- Ұжымның жұмысын бағалау өте маңызды.
- Сіз пәтерлер мен көліктерді бағалайсыз ба?

Оценка, ценить

- ценить себя
- цените своих родителей
- ценить хороших людей
- можно оценить
- цени своего друга
- оценить качество
- оценить дорого
- оценить дёшево
- оценил своего коллегу
- оценка знаний
- вместе оценить
- правильная оценка
- недооценка
- оценил работу
- ценит семью
- ценить супругу
- ценить здоровье
- может оценить
- оценка учителя
- уметь оценивать
- оценивает
- Умейте ценить заслуги (труд) своих родителей.
- Во-первых нужно оценить здоровье своей семьи.
- Нужно уметь ценить себя перед коллективом.
- Оцените знания и работу вашего коллеги.
- Вы должны ценить труд учителя, который вас учил.
- Надо ценить его труд.
- Оценивайте работу людей.
- Очень важно оценивать работу коллектива.
- Вы цените квартиры и автомобили?

- Сен досыңың еңбегін бағалай аласың ба?
- Өз қолыңмен істеген заттарды бағалай біл.
- Жұбайыңызды әрдайым бағалаңыз.
- Әсіресе, сенімен бірге ыстықта да, сүңқта да жанында жүретін досыңды, туысынды бағалай біл.

- Умеешь ли ты ценить заслуги друга?
- Цените вещи сделанные своими руками.
- Всегда цените своего супруга.
- Особенно цените друга, родственника, который находится с вами и в жару, и в холод.

Бағыт

- ~ оң жаққа
- ~ сол жаққа
- ~ тура
- ~ алдында
- ~ артында
- ~ қылышта
- ~ бұрышта
- ~ қарама-қарсы
- ~ жанында
- ~ қасында
- ~ ортасында
- ~ айналасында
- ~ арасында
- ~ үстінде
- ~ сыртында
- ~ ішінде
- ~ жақын
- ~ алыс
- ~ жоғарыда
- ~ төменде
- ~ алу – алды – алады
- ~ беру – берді - береді
- ~ көрсету – көрсетті – көрсетеді

Направление

- ~ направо
- ~ налево
- ~ прямо
- ~ впереди
- ~ позади
- ~ на перекрестке
- ~ на углу
- ~ напротив
- ~ рядом
- ~ около
- ~ посередине
- ~ вокруг
- ~ между
- ~ наверху
- ~ снаружи
- ~ внутри
- ~ близко
- ~ далеко
- ~ наверху
- ~ внизу
- ~ взять – взял – возьмёт
- ~ дать – дал – даст
- ~ показать – показал – покажет

Бағытты

- (-ты – табыс септік)
- ~ қарау – қарады – қарайды
- ~ тексеру – тексерді – тексереді

Направление

- (-ты – винительный падеж)
- ~ смотреть – смотрел – смотрит
- ~ проверить – проверил – проверит

Бағыттан

(- тан – *шығыс септік*)

~ адасу - адасты - адасады

- онға бұрылу
- тура жүру
- жоғарыда болу
- ішінде тұрды
- солға бару
- қызылстан өтіңз
- бұрышта орналасқан
- үйдің астында
- дәмхананың үстінде
- емхананың алдында
- бағдаршамнан жоғарыда
- көшеден төменде
- әуежайдың артында
- мына жерден алыс
- үлкен мектепке жақын
- балабақша ішінде
- сары түсті ғимараттың сыртында
- жасыл ағаштардың арасында
- оның қасында
- еденнің ортасында
- пәтердің айналасында
- оған қарама-қарсы
- Олардың артынан бару керек екен.
- Сендерге қарама-қарсы бірнеше заттар жатыр.
- Жақсы адамның айналасында көп дос жүреді. Келісесіз бе?
- Ағаштардың арасында әртүрлі жеміс-жидек көп. Теруге баrasың ба?
- Қоңыр түсті ғимараттың сыртында жазу бар ма?
- Алтыншы көшеден он жаққа бұрыласың, түсіндің бе?

От направления

(- тан – *исходный падеж*)

~ заблудиться – заблудился – заблудится

- поворот направо
- идти прямо
- быть выше
- стоял внутри
- идти налево
- пройти перекресток
- расположен в углу
- под домом
- над кафе
- перед поликлиникой
- выше светофора
- ниже улицы
- за аэропортом
- далеко отсюда
- рядом с большой школой
- внутри детского сада
- снаружи желтого здания
- среди зелёных деревьев
- рядом с ним
- посередине пола
- вокруг квартиры
- напротив него
- Надо идти за ними.
- Напротив вас лежат несколько предметов.
- Вокруг хорошего человека ходит много друзей. Согласны ли вы?
- Среди деревьев много разных ягод- фруктов. Пойдёшь ли ты собирать?
- Есть ли надпись снаружи коричневого здания?
- Ты поворачиваешь направо на шестой улице, понял?

- Оған қарама-карсы көп емхана бар.
Таба аласың ба?
- Бірінші рет ана-аталар алдында жиналышта сөз сөйлемдім.
- Әуежай үйден алыс емес. Он бес минутта барасың. Сенің үйіңе жақын ба?
- Азық-түлік дүкенінің қасында көкөніс сатылады.
- Бағдаршамнан кейін дәмхана бар, алыс емес.
- Біз үйлердің арасында адасуымыз мүмкін. Сондықтан мекенжайды дұрыс білу керек.
- Көлікті келесі қылыштың сол жағына бұрыңыз.
- Көк түсті үйдің астында көлік тұрағы бар.
- Автобус аялдамаларының мандашасында жазу бар.
- Бөлменің ортасында орындық тұр.
- Балабақшада әртүрлі ойыншықтар бар.

Байланысты

- байланыста болу
- адамға байланысты
- азық-түлікке байланысты
- ата-анаға байланысты
- оқиғага байланысты
- әркімге байланысты
- арманға байланысты
- байланысты күшету
- демалуға байланысты
- дәріге байланысты
- домбыраға байланысты
- демалысқа байланысты
- жұмысқа байланысты
- әріптесіне байланысты
- жаңалықтарға байланысты

- Напротив него много поликлиник. Можешь ли найти?
- Первый раз выступил на собрании перед родителями.
- Аэропорт недалеко от дома. За пятнадцать минут дойдёшь. Рядом ли с твоим домом?
- Рядом с продуктовым магазином продаются овощи.
- Недалеко, после светофора есть кафе.
- Мы можем заблудиться среди домов. Поэтому нужно правильно знать адрес.
- Поверните машину налево, после следующего перекрестка.
- Под синим домом есть парковка.
- На вывесках автобусных остановок есть надпись.
- В центре комнаты стоит стул.
- В детском саду есть разные игрушки.

Связанный, зависит, из-за

- быть на связи
- зависит от человека
- связано с продуктами
- связано с родителями
- в зависимости от события
- зависит от каждого
- связанные с мечтой
- укрепить связь
- связано с отдыхом
- в зависимости от лекарств
- связано с добром
- в связи с отпуском
- в связи с работой
- в зависимости от коллеги
- в зависимости от новостей

- аяа-райына байланысты - кездесуге байланысты - көмектесуге байланысты - жөндеуге байланысты - біз екеумізге байланысты - оған байланысты - саған байланысты - сіздерге байланысты - өзіңе байланысты - қызыл түске байланысты - кімге байланысты? - неге байланысты? - отбасына байланысты - өзіме байланысты - екінші хатқа байланысты - жиырмасыншы пәтерге байланысты - қысқа дайындыққа байланысты - хат жазуға байланысты - тоғызыншы қабатқа байланысты - жасыл табиғатқа байланысты - жөндеу жұмыстарына байланысты - жиналыш өткізуге байланысты - демалысқа шығуға байланысты - емханада емделуге байланысты - денсаулыққа байланысты - жұмыстан шығуға байланысты - зейнеткерлікке шығуға байланысты - спортпен шұғылдануға байланысты - жаңбырдың тоқтауына байланысты - жеке куәлік пен төлкүжат алуға байланысты - сөйлем құрастыруға байланысты	- из-за погоды - связано со встречей - в связи с помощью - в связи с ремонтом - зависит от нас двоих - зависит от него - зависит от тебя - зависит от вас - зависит от себя - из-за красного цвета - от кого зависит? - от чего зависит? - зависит от семьи - зависит от меня - из-за второго письма - в связи с двадцатой квартирой - зависит от подготовки к зиме - в связи с написанием письма - из-за девятого этажа - связано с зелёной природой - в связи с ремонтными работами - в связи с проведением собрания - в связи с уходом в отпуск - в связи с лечением в поликлинике - связано со здоровьем - в связи с увольнением - в связи с выходом на пенсию - связано с занятиями спортом - из-за прекращения дождя - связано с получением удостоверения личности и паспорта - связано с составлением предложений

- күнделікті жұмыс туралы өтініштерге байланысты
  - рұқсат етуге байланысты
  - мерекені ұйымдастыруға байланысты
  - тапсырманы тексеруге байланысты
  - тапсырыс беруге байланысты
  - маңызды хатты жазуға байланысты
  - мамандықты тандауға байланысты

  - туған күнге сыйлық алуға байланысты
  - тәжірибе жинауға байланысты
  - Ата-анамның зейнеткерлікке шығуна байланысты қонақтарды шақырып, үйде мерекелік дастархан жайдық.
  - 9 Мамыр мерекесіне байланысты, әріптестер көп жұмыс атқарды.
  - Ая райының салқындауына байланысты, бүгін жұмыстан соң балаларға жылы сыртқы киімдер сатып алуым керек.
  - Оқушылардың спорттық жарысқа қатысуына байланысты, олар спортзалда дайындалады.
  - Демалысқа шығуға рұқсат етуіне байланысты, біз отбасымызben қалаға шықтық.
  - Баланы тәрбиелеуге байланысты қандай жұмыстар жүргізесіндер?
  - Шілде айындағы кезекті еңбек демалысъима шығуима байланысты материалдық көмек алуға рұқсат етіңіз.
  - Денсаулыққа байланысты демалыс алуға болады.
- в связи с ежедневными просьбами о работе
  - в зависимости от разрешения
  - в связи с организацией праздника
  - в связи с проверкой задания

  - в связи с заказом
  - в связи с написанием важного письма
  - зависит от выбора специальности
  - в связи с получением подарка на день рождения
  - в связи с приобретением опыта
  - В связи с выходом моих родителей на пенсию, пригласили гостей, дома накрыли праздничный стол.
  - В связи с праздником 9 Мая коллеги много работали.
  - В связи с похолоданием погоды, сегодня после работы пойду покупать детям тёплую одежду.

  - В связи с участием школьников в спортивных соревнованиях, они готовятся в спортзале
  - В связи с тем, что нам разрешили уехать в отпуск, мы всей семьей выехали в город.
  - Какую работу ведёте в связи с воспитанием ребенка?
  - Разрешите мне получить материальную помощь в связи с выходом на очередной отпуск в июле.
  - Можно взять отпуск по состоянию здоровья.

- Сәрсенбіде дәрігерге баруыма байланысты мен жұмыстан екі сағатқа сұрандым.
- Түстен кейін маңызды хат жазуға байланысты жұмыста, шамамен, бір-екі сағат отырамын.
- Мамыр мерекесін ұйымдастыруға байланысты, түстен кейін жиналыш өтеді.
- Қантар айында еңбек демалысына шығуыма байланысты, сізбен ақылдасуым керек.

Бақ

(- лар – *көптік жалғау*)

~ үлкен
~ кішкентай
~ жасыл

Бақса

(-ға – *барыс септік*)

~ бару – барды – барады
~ келу – келді – келеді
~ қарau – қарады – қарайды

Бақты

(-ны – *табыс септік*)

~ қарau – қарады – қарайды
~ тазалау – тазалады – тазалайды
~ жинау – жинады – жинайды

Бакта

(-да – *жатыс септік*)

~ егу – екті – егеді
~ отырғызу – отырғызды – отырғызады
~ өсіру – өсірді – өсіреді

~ болу – болды – болады
~ жұмыс істеу – жұмыс істеді – жұмыс істейді

- В связи с посещением врача в среду я отпросилась на два часа с работы.
- После обеда в связи с написанием важного письма задержусь на работе на два часа.
- В связи с организацией майского праздника, во второй половине дня состоится собрание.
- В связи с выходом в трудовой отпуск в январе, я должен с вами посоветоваться.

Сад

(-лар – *множественное число*)

~ большой
~ маленький
~ зелёный

В сад

(-ға – *дательный падеж*)

~ идёт – шёл – пойдёт
~ приходить – приходил – придёт
~ смотреть – смотрел – посмотрит

Сад

(-ны – *винительный падеж*)

~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ очистить – очистил – очистит
~ собирать – собирал – соберёт

В саду

(-да – *местный падеж*)

~ посадить – посадил – посадит
~ садить – садил – посадит

~ вырастить – вырастил – вырастит
~ быть – был – будет
~ работать – работал – поработает

~ көкөніс жинау – көкөніс жинады –
көкөніс жинайды
~ жеміс-жидек теру – жеміс-жидек
терді – жеміс-жидек тереді

~ собирать овощи – собирал
овощи – собираёт овощи
~ собирать ягоды-фрукты –
собирали ягоды-фрукты – собираёт
ягоды-фрукты

Бақтан

(-дан – шығыс септік)

- ~ шығу – шықты – шыгады
- бақта болды
- баққа бардым
- бақты тазаладық
- бақта жеміс-жидек тердік
- жасыл бақ
- қандай бақ?
- оның бағы
- әкемнің бағы
- үлкен бақ
- олардың бағы
- бақтың ішінде
- бақтың арасында
- бақтың айналасында
- бақтан шықтым
- бақта жұмыс істедік
- бақтың жанында
- Екеуміз бірге ертең кешке баққа
барамыз.
- Ертең бақтан жеміс-жидектер мен
көкөністерді тереміз.
- Бақта көктемде жылда қызанақ,
қарбыз, гүлдер егеміз және әртүрлі
ағаштар отырғызамыз.
- Құзде қазан айында бір ай бойы
бақтан сары алмұрттар және қызыл
және жасыл алмаларды тереміз,
содан кейін ағаштың жапырактарын
жинаймыз.

Из сада

(-дан – исходный падеж)

- ~ выходить – выходил – выйдет
- был в саду.
- пошёл в сад.
- убрали сад.
- мы собирали в саду ягоды и
фрукты.
- зелёный сад
- какой сад?
- его сад
- сад моего отца
- большой сад
- их сад
- внутри сада
- среди сада
- вокруг сада
- вышел из сада
- работали в саду
- рядом с садом
- Завтра вечером мы вдвоём
вместе пойдем в сад.
- Завтра в саду соберём ягоды-
фрукты и овощи.
- Весной в саду мы сажаем
помидоры, арбузы, цветы и
различные деревья.
- Осеню в октябре в течение
месяца мы собираем жёлтые
груши и красные и зелёные
яблоки из сада, а затем собираем
листья с дерева.

- Көктемде бақтың айналасында жасыл, қызыл, сары түсті гүлдер өседі.
- Бақшаның сол жағында қызанақ, он жағында қарбыз өседі.
- Жазда бақта демалғанды жақсы көремін.
- Олардың бағы өте үлкен.

Бала (ұл, іні)

(- лар (-дар, -лер) – көптік жалғау)

- ~ ақылды
- ~ еңбекқор
- ~ сыпайы
- ~ мәдениетті
- ~ ұқыпты
- ~ ашық
- ~ жас
- ~ ақкөніл
- ~ қарапайым
- ~ салмақты
- ~ адад
- ~ әдепті
- ~ ұзын бойлы
- ~ орта бойлы
- ~ кішкентай

Балаға (ұлға, ініге)

(-ға (-ге) – барыс септік)

- ~ дәрі егу – дәрі екті – дәрі егеді
- ~ кигізу – кигізді – кигізеді
- ~ су беру – су берді – су береді
- ~ тамақ ішкізу – тамақ ішкізді – тамақ ішкізеді
- ~ сыйлау – сыйлады – сыйлайды

- Весной вокруг сада растут зелёные, красные, жёлтые цветы.
- Помидоры растут на левой стороне огорода, а арбузы – на правой.
- Я люблю отдыхать летом в саду.
- У них очень большой сад.

Ребёнок (сын, младший брат)

(-лар (-дар, -лер) – множественное число)

- ~ умный
- ~ трудолюбивый
- ~ вежливый
- ~ культурный
- ~ аккуратный
- ~ открытый
- ~ молодой, возраст
- ~ добродушный
- ~ простой
- ~ серьёзный
- ~ честный
- ~ вежливый
- ~ высокий
- ~ среднего роста
- ~ маленький

Ребенку (сыну, младшему брату) (-ға(-ге) – дательный падеж)

- ~ привить лекарства – привил лекарства – привьёт лекарства
- ~ одеть – одел – оденет
- ~ давать воду – давал воды – даст воду
- ~ дать поесть – дал поесть – даст поесть
- ~ дарить – дарил – подарит

Баланы (ұлды, ініні)

(-ны (-ды, ні) – табыс септік)

- ~ қыдырту – қыдыртты – қыдыртады
- ~ ойнату – ойнатты – ойнатады
- ~ серуендеуге алып шығу
- серуендеуге алып шықты –
серуендеуге алып шығады
- ~ суықтан сақтау – суықтан сақтады
- суықтан сақтайды
- ~ қолына көтеру – қолына көтерді –
қолына көтереді
- ~ оқыту – оқытты – оқытады
- ~ іздел табу – іздел тапты – іздел
табады
- ~ тәрбиелеу – тәрбиеледі –
тәрбилиейді
- ~ көру – көрді – көреді
- ~ тыңдау – тыңдады – тыңдайды

Баламен (ұлмен, інімен)

(-мен – көмектес септік)

- ~ ойнау – ойнады – ойнайды
- ~ ішу – ішті – іshedі
- ~ жеу – жеді – жейді
- ~ қуану – қуанды – қуанады

- ~ секіру – секірді – секіреді
- әдепті бала
- салмақты інім
- сыпайы бала
- ақылды бала
- еңбекқор інім

- мәдениетті жігіт
- ұқыпты бала
- ашық мінезді ұл

Ребёнка (сына, младшего брата)

(-ны (-ды, ні) – винительный
падеж)

- ~ гулять – гулял – погуляет

- ~ играть – играл – поиграет
- ~ выходить на прогулку –
выходил на прогулку – выйдет на
прогулку
- ~ защитить от холода – защитил
от холода – защитит от холода
- ~ поднять на руки – поднял на
руки – поднимет на руки
- ~ учить – учил – научит
- ~ найти – нашёл – найдёт

- ~ воспитывать – воспитывал –
воспитает
- ~ видеть – видел – увидит
- ~ слушать – слушал – послушает

С ребенком (сыном, с младшим братьем)

(-мен – творительный падеж)

- ~ играть – играл – поиграет
- ~ пить – пил – попьёт
- ~ кушать – кушал – покушает
- ~ радоваться – радовался –
порадуется
- ~ прыгать – прыгал – попрыгает
- воспитанный ребенок
- мой серьезный младший брат
- вежливый мальчик
- умный мальчик
- мой трудолюбивый младший
брать
- культурный парень
- аккуратный ребенок
- у мальчика открытый характер

- жақсы бала
- қандай бала?
- жиырма жастағы інің

- он екі жастағы бала
- ұлым он бес жаста
- балалар шанацы
- оның інісінің туған күні

- оның ұлының жеке куәлігі

- інісінің қарындасы
- баланың тамағы
- інісінің мамандығы
- баламның мұғалімі
- ұлымның құлағы мен көзі
- баламның қоңыр шалбары

- ұлымның сүр добы
- інімнің домбырасы
- оның баласының аты
- Оның баласының аты – Абылай.
- Баламның балабақшасы үйдің жанында, таңертең жаяу барамын.

- Інімнің мектебі үйден алыс емес.

- Әрқашан ұлымды мақтан етемін.
- Ұлым өз бөлмесінде тәп-тәтті ұйықтап жатыр.
- Бүгін мен ұлыммен үйдің ауласында ойнадым.
- Бұл бала жаңалықтың бәрін біледі.
- Баламды қазір азық-түлік дүкеніне жібердім.
- Бүгін ол ұлының шашын алу үшін шаштаразға барды.

- хороший мальчик
- какой мальчик?
- твой двадцатилетний младший брат
- двенадцатилетний ребенок
- моему сыну пятнадцать лет
- детские сани
- день рождения его младшего брата
- удостоверение личности его сына
- сестрёнка его младшего брата
- детское питание
- профессия его младшего брата
- учитель моего ребёнка
- уши и глаза моего сына
- коричневые брюки моего ребёнка
- серый мяч моего сына
- домбра моего младшего брата
- имя его ребёнка
- Его сына зовут - Абылай.
- Детский сад моего ребёнка находится рядом с домом, утром хожу пешком.
- Школа моего младшего брата недалеко от дома.
- Я всегда горжусь своим сыном.
- Мой сын сладко спит в своей комнате.
- Я сегодня играл со своим сыном во дворе дома.
- Этот мальчик знает все новости.

- Я сейчас отправил своего сына в продуктовый магазин.
- Сегодня он пошел в парикмахерскую, чтобы подстричь своего сына.

- Инісінің мамандығы мұғалім екен.
- Инім күнде үйінде домбырамен ән салады.
- Жұма күні ұлының құлағы мен көзін көрсетуге емханаға барады.
- Ұлымның мектептегі мұғалімі қатал екен.
- Балам екеуміз кеше орталыққа қыдыруға бардық.
- Олардың балаларымен аулада доп ойнауға рұқсат еттім.
- Мен ұлымды мақтан етемін. Өйткені ол жақсы, білімді оқушы.
- Инім ұзын бойлы, салмақты, беделді жігіт.
- Ұлым салмақты және еңбеккор.
- Оның екінші баласы кішкентай.
- Инісінің қарындасты мектепте мұғалім болып жұмыс істейді.
- Үйде ұлымның үй тапсырмасын орындауға анам көмектесті.
- Анасы баласының дәптерлерін сөмкесіне салуға көмектесті.
- Инісінің дәрісін күнделікті таңтертен және кешке береді.
- Специальность его младшего брата учитель.
- Мой младший брат каждый день поёт дома на домбре.
- В пятницу он пойдет в клинику, чтобы показать уши и глаза своего сына.
- Школьный учитель моего сына строгий.
- Мы с сыном вчера поехали гулять в центр.
- Разрешил поиграть в мяч с их детьми во дворе.
- Я горжусь своим сыном. Потому что он хороший, образованный ученик.
- Мой младший брат высокий, серьезный, авторитетный парень.
- Мой сын серьёзный и трудолюбивый.
- Его второй ребенок маленький.
- Сестрёнка его младшего брата работает учителем в школе.
- Дома моя мама помогала сыну выполнить домашнее задание.
- Мать помогла своему сыну положить тетради в сумку.
- Он дает лекарство своему младшему брату каждое утро и вечером.

Балабақша, мектеп
(-лар (-тер) – көптік жалғау)

~ таза
~ кең
~ тар
~ жарық
~ қараңғы
~ үлкен

Детский сад, школа
(-лар (-тер) - множественное
число)

~ чистый
~ широкий
~ узкий
~ светлый
~ темный
~ большой

~ кішкентай
~ биік
~ аласа

Балабақшаға, мектепке

(-ға (-ке) – *барыс септік*)

~ кіру – кірді – кіреді
~ орналастыру – орналастырды –
орналастырады
~ отырғызу – отырғызды –
отырғызады
~ бару – барды – барады
~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады
~ баруға армандай – баруға
армандады – баруға армандайды
~ асығу – асықты – асығады
~ беру – берді – береді
~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі
~ қабылдау – қабылдады –
қабылдайды

Балабақшаны, мектепті

(-ны (-ті) – *табыс септік*)

~ бітіру – бітірді – бітіреді
~ жинау – жинады – жинайды
~ тазалау – тазалады – тазалайды
~ ашу – ашты – ашады
~ жабу – жапты – жабады
~ дайындау – дайындарды –
дайындайды
~ жөндеу – жөндерді – жөндейді

~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
~ көру – көрді – көреді
~ қарау – қарады – қарайды
~ ойлау – ойлады – ойлайды
~ сағыну – сағынды – сағынады

~ маленький
~ высокий
~ низкий

В детский сад, школу

(-ға (-ке) – *дательный падеж*)

~ входить – входил – войдёт
~ разместить – разместил –
разместит
~ посадить – посадил – посадит

~ идти – пошёл – пойти
~ заменить – заменил – заменит

~ мечтать пойти – мечтал пойти –
мечтает пойти
~ спешить – спешил – поспешил
~ давать – давал – подаст
~ повернуться – повернулся –
повернётся
~ помочь – помог – поможет

~ принять – принял – примет

Детского сада, школы

(-ны (ті) – *винительный падеж*)

~ закончить – закончил – закончит
~ убрать – убрал – уберёт
~ чистить – чистил – почистит
~ открыть – открыл – откроет
~ закрыть – закрыл – закроет
~ готовить – готовил – приготовит

~ ремонтировать – ремонтировал
– отремонтирует
~ показать – показал – покажет
~ видеть – видел – увидеть
~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ думать – думал – подумает
~ скучать – скучал – заскучает

Балабақшада, мектепте

(-да (-те) – жатыс септік)

~ болу – болды – болады

~ күту – күтті – күтеді

~ қалу – қалды – қалады

Балабақшадан, мектептен

(-дан (-ден) – шығыс септік)

~ шығу – шықты – шығады

~ кешігу – кешікті – кешігеді

~ сұрану – сұранды – сұранады

Балабақшамен, мектеппен

(-мен (-пен) – көмектес септік)

~ жұмыс істеу – жұмыс істеді –
жұмыс істейді

~ қоштасу – қошасты – қоштасады

~ мақтану – мақтанды – мақтанады

- үлкен мектеп

- таза балабақша

- жаңа балабақша

- мектепке барды

- оның мектебі

- ұлымның балабақшасы

- мектепте оқимын

- мектептегі білімді оқушы

- балабақшаның еденін жуды

- мұғалім сабақ сұрады

- бүгін сабақтан кешіктім

- сабактан сұрану

- оқушылардың дәптері

- оқушылардың кітабы

- оқушылардың қаламы

- сен мұғалім мен тәрбиешіні
сыйлауың керек

В детском саду, в школе

(-дан (-ден) – шығыс септік)

~ быть – был – будет

~ ждать – ждал – подождёт

~ оставаться – остался – останется

Из детского сада, школы

(-дан (-ден) – исходный падеж)

~ выйти – вышел – выйдет

~ опоздать – опоздал – опаздывает

~ отпроситься – отпросился –
отпросится

С детским садом, школой

**(-мен (-пен) – творительный
падеж)**

~ работать – работал – поработает

~ попрощаться – попрощался –
попрощается

~ хвастаться – хвастался

– похвастается; гордиться –
гордился – возгордится

- большая школа

- чистый детский сад

- новый детский сад

- пошел в школу

- его школа

- детский сад моего сына

- я учусь в школе

- образованный ученик в школе

- мыл полы детского сада.

- учитель спрашивал урок

- Я опоздал сегодня на урок

- отпроситься с уроков

- тетрадь учащихся

- книга учащихся

- ручка учащихся

- ты должен уважать учителя и
воспитателя

- оқушылардың жазғы демалысы
- балабақша мен мектептің едені
- балабақшаның және мектептің жиналысы
- балабақшаның және мектептің жағдайы
- балабақшаның және мектептің айналасында
- балабақшаның және мектептің ішінде
- балабақшаның және мектептің жаңында
- балабақшаның және мектептің қасында
- балабақшаның және мектептің оң жағында
- балабақшаның және мектептің сол жағында
- балабақшаның және мектептің артында
- балабақшаның және мектептің үстінде
- балабақшамен қоштасты
- балабақшаның және мектептің сыртында
- балабақшаның және мектептің бұрышында
- балабақша мектептен алыс
- балабақша мектептің жаңында
- балабақшаға және мектепке байланысты
- балабақша мен мектеп туралы әңгімелесу
- барлық балабақша мен мектеп
- балабақша мен мектептегі бос уақыт
- бұрын балабақша мен мектепте
- бүгінгі балабақша мен мектеп
- летние каникулы школьников
- полы детского сада и школы
- собрание детского сада и школы
- состояние детского сада и школы
- вокруг детского сада и школы
- внутри детского сада и школы
- рядом с детским садом и школой
- около детского сада и школы
- справа от детского сада и школы
- слева от детского сада и школы
- за детским садом и школой
- над детским садом и школой
- попрощался с детским садом
- снаружи детского сада и школы
- на углу детского сада и школы
- детский сад далеко от школы
- детский сад рядом со школой
- в связи с детским садом и школой
- беседа о детском саде и школе
- все детские сады и школы
- свободное время в детском саду и школе
- раньше в детском саду и школе
- сегодняшний детский сад и школа

- мектепті сағынамын
- бірнеше балабақша мен мектеп
- мектепті жаңа оқу жылына дайындау
- мектеп жаңалықтары
- Олар балабақшаны құрдели жөндеуден өткізді.
- Балабақшада ешкім жоқ.
- Тәрбиешілер жазғы демалысқа шықты.
- Балабақшада түскі уақытта балалар екі сағат ұйықтайды.
- Мынау жаңа балабақша екен.
- Оның балабақшасы жақсы.
- Ол балабақша емес, мектеп.
- Меруерт, сен мектепке немен барасың?
- Автобуспен барамын. Сен де автобуспен барагың ба?
- Мен де. Сен нешінші автобусқа отырасың?
- Жиырма үшінші автобусқа мінемін.
- Інің балабақшага бүгін барды ма?
- Иә, бүгін балабақшага барды.
- Мен қырық бірінші автобуспен барагын. Айгүл, сенің інің бар ма?
- Иә, менің інім бар, ол балабақшага барады. Ал сенің інің де бара ма?
- Менің сіңлім бар. Ол да балабақшага барады.
- Меруерт, мені анам шақырып жатыр. Жақсы, кездескенше сау бол!
- Балаңыз қандай мектепке барады?
- скучаю по школе
- несколько детских садов и школ
- подготовка школы к новому учебному году
- школьные новости
- Они провели капитальный ремонт в детском саду.
- В детском саду никого нет.
- Воспитатели ушли на летние каникулы.
- В детском саду в обеденное время дети спят два часа.
- Это - новый детский сад.
- У него хороший детский сад.
- Это не детский сад, а школа.
- Меруерт, ты в школу на чём поедешь?
- Поеду на автобусе. Ты тоже поедешь на автобусе?
- Я тоже. На какой автобус ты сядешь?
- Сяду на двадцать третий автобус.
- Твой младший брат ходил сегодня в детский сад?
- Да, он сегодня пошел в детский сад.
- Я поеду на сорок первом автобусе. Айгуль, у тебя есть младший брат?
- Да, у меня есть младший брат, он ходит в детский сад. А твой младший брат тоже пойдет?
- У меня есть младшая сестра. Она тоже ходит в детский сад.
- Меруерт, меня мать зовёт. Хорошо, до встречи, до свидания!
- В какую школу пойдет ваш ребёнок?

- Мектеп пен балабақшаларда жылда «Алтын күз» мерекесін үйимдастырады.
- Балабақша үйден алыс емес, оның баласы күнделікті жаяу барады.
- Мектеп үйден алыс, сондықтан менің ұлым автобуспен барады.
- Жаз мезгілінде маусым, шілде, тамыз айларында мектепті жөндейді.
- Балалар сабактың басталуын күтіп жүр.
- Мектептің кітапханасында әртүрлі кітап көп. Оқушылар кітап алып оқиды.
- Біздің мектеп үш қабатты. Бірінші қабатында 1-4 сыныптар, екінші және үшінші қабатта 5-11сыныптар сабак оқиды.
- Балабақша екі қабатты. Бірінші қабатында асүй, дәретханалар бар. Екінші қабатында ойын бөлмесі мен ұйықтайтын бөлме бар.
- Балабақшаның қабырғасында үлкен сағат ілулі түр.
- Мектепке қарама-қарсы балабақша бар.
- Інімнің қызы осы балабақшага барады.
- Оқушылар мектепке арнайы автобуспен барады.
- Сәлеметсіз бе, мұғалім. Мен бесінші сыныпқа келдім.
- Балабақшаның ауласында балалар жүгіреді, секіреді, ойнайды.
- Бірінші қыркүйекте мектепте мұғалімдер оқушыларды «Білім күнімен» құттықтайды.
- В школах и детских садах каждый год организуют праздник «Золотая осень».
- Детский сад недалеко от дома, его ребёнок ежедневно ходит пешком.
- Школа далеко от дома, поэтому мой сын едет на автобусе.
- Летом в июне, июле и августе будут ремонтировать школу.
- Дети ждут начало занятий.
- В школьной библиотеке много разных книг. Ученики берут книги и читают.
- Наша школа трехэтажная. На первом этаже учатся 1-4 классы, на втором и третьем учатся 5-11 классы.
- Детский сад двухэтажный. На первом этаже кухня, есть туалеты. На втором этаже игровая комната и есть спальные комнаты.
- На стене детского сада висят большие часы.
- Напротив школы есть детский сад.
- Дочь моего младшего брата ходит в этот детский сад.
- Школьники едут в школу на специальном автобусе. Я пришёл в пятый класс.
- Во дворе детского сада дети бегают, прыгают, играют.
- Первого сентября в школе учителя поздравляют учащихся с «Днем знаний».

- Оқушылар мұғалімдерге гүл сыйлады.
- Жаңа оқу жылында оқушылар мектепке қуанып, асығады.
- Оқушылар сапалы білім алуға тырысады.
- Оқушылар қысқы демалыста шанамен сырғанайды, шаңғы тебеді.
- Сен қандай балабақшаға бардың?
- Мен «Қарлығаш» балабақшасына бардым.
- Мектеп сен үшін қызық болды ма?
- Мектепті бітіргенде қуандың ба? Не үшін?
- Мектепте әрбір өткізген күн қызықты болған. Сендерде қандай қызықты күндер болды? Айтып бересіңдер ме?
- Балабақша мен мектептің мекенжайын білесің бе?
- Жоқ, білмеймін.
- Сабакта оқушылар сөйлем құрастырады.
- Оқушылар күнде сабактан баға алып, күнделікті толтырады.

- Ученики подарили цветы учителям.
- В новом учебном году ученики, спешат школе и радуются.
- Ученики стремятся получить качественное образование.
- Школьники на зимних каникулах катаются на санях и на лыжах.
- В какой детский сад ты ходил?
- Я ходил в детский сад «Ласточка».
- Для тебя школа была интересной?
- Ты был рад, когда закончил школу? Почему?
- В школе каждый проведенный день был интересным. Какие у вас были интересные дни? Расскажете?
- Знаешь адрес детского сада и школы?
- Нет, незнаю.
- На уроке ученики составляют предложения.
- Учащиеся на уроках каждый день получают оценки, заполняют дневник.

Бару

- мектепке бару
- алысқа бару
- тез бару
- тезірек бару
- әуежайға бару
- емханаға бару
- досыма бардым
- балабақшага бардым
- тәтті сатып алуға бардық
- мектепке тура барды

Идти, ехать

- идти в школу
- ходить далеко
- быстро идти
- идти побыстрее
- ехать в аэропорт
- пойти в клинику
- я пошел к своему другу
- я пошел в детский сад
- пошли покупать сладости
- ходил прямо в школу

- онға бару
- солға бару
- жақын бару
- алыс бару
- оны қолдауға бару
- көмектесуге бардым
- үнемі анама бардым
- қоштасуға барамын
- құрбыма бару
- кездесуге бару маңызды
- мекемеге бару
- баруды ұмытпа
- барып орналастыру
- осында барамыз.
- осы жерге бару керек.
- ракмет айтуға бару
- қашан бару керек?
- баруға тырысу
- барып тұру
- тұске дейін бару
- тұскі асқа бару
- ертең кешке барамын
- жексенбі күні барады
- күнделікті барасын
- ақпанда бардық
- сізben барамын
- сенімен бару
- олармен бару
- киноға барамыз
- ауылға баrasың
- бізben бару
- сатып алуға бару
- сәлемдесуге бару
- серуендеуге бару
- сұрануға бару
- сырғанауға бару
- тамактануға бару
- Тапсырма алуға мекемеге барамыз.
- идти направо
- идти налево
- ходить близко
- ходить далеко
- пойти поддержать его
- пошел помогать
- постоянно ездил к маме
- иду попрощаться
- пойти к подруге
- важно пойти на встречу
- пойти в учреждение
- не забывай пойти
- пойти, чтобы устроить
- пойдём сюда
- нужно пойти туда
- пойти сказать спасибо
- когда нужно идти?
- посторяться пойти
- посещать
- пойти до обеда
- пойти на обед
- я пойду завтра вечером
- он идет в воскресенье
- ты ходишь каждый день
- мы ездили в феврале
- я пойду с вами
- пойти с тобой
- пойти с ними
- мы идем в кино
- ты едешь в деревню
- пойти с нами
- пойти купить
- пойти поздороваться
- пойти гулять
- пойти отпрашиваться
- пойти кататься
- пойти покушать
- Идем в учреждение взять задание.

- Сауда орталығына киім сатып алуға барады.
- Менімен бірге емханаға барады.
- Барлығымыз бірге дәмханага барамыз.
- Қазір жұмысқа бару керек.
- Мен сол жерге баруым керек.
- Балама балабақшаға барамын.
- Сегізінші наурызда оларға барамыз.
- Оныншы рет сол жерге барамыз.
- Тәжірибе алуға мектепке барамыз.
- Табиғатқа таза ауада демалуға бардық.
- Барлық жұмысты үйымдастыруымыз керек.
- Сапасыз заттарды тексеруге сауда орталығына бардық.
- Құзде жеміс-жидек жинауға баққа барамыз.
- Қыста қар жауғанда, шанамен сырғанауға тауға барамыз.
- Жазда достарымен табиғат аясына шыққанды ұнатамын.
- Адамдар емханаға емделуге барады.
- Азық-тұлік сатып алуға дүкенге баруымыз керек.
- Дастанқанға тамақ алуға бардым.
- Балабақшаға баламмен бірге бардым.
- Олар мектепке ата-аналар жиналышына мұғаліммен сөйлесуге барады.
- Әуежайға сіздермен бірге барсам бола ма?
- В торговый центр он ходит за покупкой одежды.
- Вместе со мной пойдёт в поликлинику.
- Все вместе пойдём в кафе.
- Сейчас нужно пойти на работу.
- Я должен пойти туда.
- Я хожу в детский сад за сыном.
- Мы поедем к ним восьмого марта.
- Десятый раз поедем туда.
- Мы в школу пойдём, чтобы получить опыт.
- Мы ездили на природу, дышать свежим воздухом.
- Нужно организовать всю работу.
- Мы поехали в торговый центр проверить некачественные вещи.
- Осенью мы пойдём в сад, собирать овощи-фрукты.
- Зимой когда идёт снег, мы поедем в горы кататься на санях.
- Летом нравится с друзьями ездить на природу.
- Люди ходят в поликлинику лечится.
- Мы должны пойти в магазин, чтобы купить продукты.
- Я пошёл к столу за едой.
- В детский сад пошёл вместе со своим ребёнком.
- Они пойдут в школу на родительское собрание поговорить с учителем.
- Можно поехать с вами в аэропорт?

- Менімен бірге қонаққа барасың ба?
- Сендермен бірге демалуға барамын.
- Ертең кешке апамның туған күніне барасың ба?
- Оған сыйлық сатып алуға бірге баруға бола ма?
- Сенің оған сағат нешеде барғың келеді?
- Олардың бәрі бұрыннан сол жерге барғысы келді.
- Кімнің сол жерге барғысы келді?

Баскиім, сыртқиім, жылы киім, киім

- ~ тар
- ~ кең
- ~ жақсы
- ~ ыңғайлы
- ~ қызыл
- ~ ак
- ~ қара
- ~ жасыл
- ~ көк
- ~ сұр
- ~ қоңыр
- ~ сары
- жылы киім маңызды
- киімдер сатып алу
- баскиім алу
- бірдей баскиім
- жылы киім сатып алдық
- сыртқиім маңызды
- Қандай баскиім?
- Неше сыртқиім сатып аламыз?
- қызыл түсті киім
- әртүрлі киім бар
- қымбат баскиім
- арзан киім

- Ты пойдёшь, вместе со мной в гости?
- Вместе с вами пойду отдохать.
- Ты пойдёшь завтра вечером, на день рождения моей сестры?
- Можно вместе пойти купить ей подарок?
- Во сколько часов ты хочешь пойти к нему?
- Все они давно хотели туда поехать.
- Кто хотел туда поехать?

Головной убор, верхняя одежда, тёплая одежда, одежда

- ~ тесный
- ~ широкий
- ~ хороший
- ~ удобный
- ~ красный
- ~ белый
- ~ чёрный
- ~ зелёный
- ~ синий
- ~ серый
- ~ коричневый
- ~ жёлтый
- важна тёплая одежда
- купить одежду
- взять головной убор
- одинаковый головной убор
- купили тёплую одежду
- верхняя одежда важна
- Какой головной убор?
- Сколько верхней одежды купим?
- одежда красного цвета
- есть разная одежда
- дорогой головной убор
- дешёвая одежда

- оның баскиімі
- баламның киімдері
- жасыл түсті киімдер ұнайды
- минау сыртқиім
- он жақтағы баскиім
- сол жақтағы жылы киім
- жоғарыдағы баскиім
- құндыз тон қанша тұрады?
- баскиімнің бағасы
- Сауда орталығында жылы киім мен сыртқиімдер іздедік.
- Сіз ауа-райына байланысты әртүрлі киім сатып аласыз.
- Қыста жылы баскиім және сыртқиім аласын.
- Көктем мен күзде жұқа баскиім мен сыртқиім сатып алуға тұра келеді.

- Жазда тек жеңіл киімдер сатып алуға болады.
- Әсіресе, әйелге киім сатып алу өте қыын. Олар бір киім сатып алу үшін дүкенді көп аралайды.

- Себебі, әйелдер бір киген киімді екінші рет кимейді. Сіз қандайсыз?
- Олар киімдерді жиі ауыстырады.
- Қандай сыртқиімді сатып алғанды жақсы көресің?
- Әйелдер қонаққа баратын болса, онда киім таңдауы өте қыын.
- Мен әкеммен сауда орталығына барғанды ұнатамын.
- Егер әкеме киім үлгісі ұнаса, бірден сатып алады.
- Дүкенде балалардың әртүрлі әдемі киімі көп.
- Бірақ балалар киімдерінің бағасы өте қымбат.

- его (её) головной убор
- одежда моего ребёнка
- нравится одежда зеленого цвета
- это верхняя одежда
- головной убор справа
- тёплая одежда слева
- наверху головной убор
- сколько стоит норковая шуба?
- цена головного убора
- В торговом центре искали тёплую и верхнюю одежду.
- Вы покупаете разную одежду в зависимости от погоды.
- Зимой берёшь теплый головной убор и верхнюю одежду.
- Весной и осенью придется покупать тонкий головной убор и верхнюю одежду.
- Летом можно покупать только легкую одежду.
- Особенно, женщине очень трудно купить одежду. Они много ходят по магазинам, чтобы купить одну вещь.
- Потому что женщины не носят одежду дважды. А вы какая?
- Они часто меняют одежду.
- Какую верхнюю одежду ты любишь покупать?
- Если женщины ходят в гости, то им трудно выбрать одежду.
- Мне нравится посещать торговый центр со своим отцом.
- Если моему отцу нравится стиль одежды, он сразу же ее покупает.
- В магазине есть много разной и красивой одежды для детей.
- Но, цена детской одежды очень дорогая.

- Олардың киімдері өте қымбат, улкен адамдардың киімдері сияқты
  - Балалар дүкеніне кірсөң, шыға алмай қаласың, балалар киімдері өте әдемі.
  - Баскиім тар болмауы керек.
- Егер сіз киім алсаңыз, ыңғайлы киім сатып алған дұрыс.

Бастау

- сабақ бастау
- жұмысты бастау
- әңгімені бастау
- бастауға болады
- әрине, бастау керек.
- сабақ басталды
- сенімен бірге бастаймын
- сіз саяхатты бастайсыз
- мен өлең бастаймын
- ән айта бастау
- жаңында бастау
- алдында бастау
- көшеде бастау
- сөзді бастау
- мен оқуды бастауым керек
- оқуды бастау
- көмектесе бастау
- қолдай бастау
- құттықтай бастау
- мактана бастау
- жаттығуды бастау
- түней бастады
- қуана бастау
- бастауы мүмкін
- ойлай бастау
- онай бастау
- орналаса бастау
- отырғыза бастау
- өсе бастау

- Их одежда очень дорогая, как одежда взрослых людей.
- Если зайдёшь в магазин детской одежды, то трудно выйти, детская одежда очень красивая.
- Головной убор не должен быть тесным.
- Если покупаешь одежду, то лучше покупать удобную.

Начать

- начать урок
- начать работу
- начать беседу
- можно начинать
- конечно, нужно начать
- урок начался
- я начинаю вместе с тобой
- вы начинаете путешествие
- я начинаю стихотворение
- начинать песню
- начать рядом
- начать раньше
- начать на улице
- начать слово
- мне нужно начать учиться
- начать учёбу
- начинать помогать
- начать поддерживать
- начинать поздравление
- начать хвалиться
- начать тренировку
- стал ночевать
- начать радоваться
- возможно начинает
- начать думать
- начать легко
- начать располагаться
- начать сажать
- начать расти

- өсіре бастау
- өткізе бастау
- өте бастау
- пісіре бастау
- рұқсат ете бастау
- сағына бастау
- салуды бастау
- сұрана бастау
- секіре бастады
- басталған сияқты
- сүйе бастау
- таба бастау
- тазалай бастады
- сүрте бастау
- жұмысты тез бастау
- тезірек бастау
- сен бастайсың
- көмектесе бастау
- таныса бастау
- тапсырма бере бастау
- таңғы ас бере бастады
- тәрбиелей бастау
- толтыра бастау
- алға тырыса бастау
- үйрене бастау
- үміттene бастады
- Ата-ана өз балаларымен ақылдаса бастайды. Сен де балаларыңмен ақылдасасың ба?
- Балабақшадағы балалар бірге ойнай бастады.
- Оқушылар сабакта жақсы окуға тырыса бастады.
- Оқушылар құнделікті тезірек толтыра бастады.
- Жиналысты тезірек бастау керек.
- Көктемгі жұмысты тезірек бастау керек
- начать выращивать
- начать проводить
- начать переходить
- начать печь
- начать разрешить
- начать скучать
- начать строить
- начать отпрашиваться
- начать прыгать
- кажется, началось
- начать целовать
- начать находить
- начал чистить
- начать вытираять
- быстро приступить к работе
- начать побыстрее
- ты начинаешь
- начать помогать
- начать знакомиться
- начать давать задание
- начать давать завтрак
- начать воспитывать
- начать заполнять
- начать стараться вперед
- начать учиться
- начать надеяться
- Родители начнут советоваться со своими детьми. Ты тоже советуешься со своими детьми?
- Дети в детском саду начали вместе играть.
- Ученики начали стараться лучше учиться на уроках.
- Ученики начали быстрее заполнять дневники.
- Нужно быстрее начать собрание.
- Нужно быстрее начать весенние работы.

- . - Оның ата-анасы бірінші немересін тәрбиелеуді бастады.
- Ұжымда әріптестер өз тапсырмаларын бере бастады.
- Отбасы таңғы асты үстелге қоя бастады.
- Қыз бен жігіт кездесе бастады.
- Достарымыз балабақшадағы балаларға көмектесе бастады.
- Окушылар барлық мектептегі заттарды сұрте бастады.
- Олар бізben бірге ауланы тазалай бастады.
- Атасы немересін сүйе бастады.
- Менің қарындасты ата-анамнан аулада ойнауға сұрана бастады.
- Балалар қыскы демалыста қармен ойнауды бастаған сияқты.
- Немересі атасын көріп, қуанып секіре бастады.
- Его (её) родители начали воспитывать первого внука (внучки).
- В коллективе коллеги начали давать свои поручения.
- В семье начали ставить завтрак на стол.
- Девушка и парень начали встречаться.
- Друзья начали помогать детям из детского сада.
- Ученики начали вытираять все школьные предметы.
- Они вместе с нами начали убирать двор.
- Дедушка начал целовать внука.
- Моя сестрёнка начала отпрашиваться у моих родителей поиграть во дворе.
- Кажется дети на зимних каникулах начали играть в снежки.
- Внук увидел дедушку и радостно начал прыгать.

Беру

- сағат беру
- ертең беру
- көмек беру
- жұмыс беру
- сабак беру
- тапсырма беру
- тапсырыс беру
- таңертең беру
- тамақ беру
- мекенжай беру
- мүмкіндік беру
- пәтер беру
- сәлем беру
- орын беру

Давать

- дать часы
- отдать завтра
- помогать
- дать работу
- давать урок
- дать задание
- дать заказ
- дать утром
- давать еду
- дать адрес
- дать возможность
- дать квартиру
- дать приветствие
- дать место

- сусын беру	- дать напиток
- су беру	- дать воду
- тәтті беру	- дать сладкое
- шырын беру	- дать сок
- ұнемі беру	- давать постоянно
- кезек беру	- уступать очередь
- жол беру	- дать дорогу
- жиі жеміс беру	- часто приносит плоды
- итке нан берді	- дал собаке хлеб
- ақыл берді	- дал ум
- тұрғын үй салу үшін жер беру	- дал землю для строительства дома
- бүгін берді	- дал сегодня
- білім береді	- дает знания
- ағаш береді	- дает дерево
- бірден беру	- дать сразу
- бірнеше рет берді	- дал несколько раз
- бірге берді	- дал вместе
- доп беру	- дать мяч
- бөлме беру	- дать комнату
- дәрі беру	- дать лекарство
- бағыт берді	- дал направление
- дұрыс берді	- дал правильно
- екеумізге берді	- дал нам двоим
- төрт келі ет берді	- дал четыри килограмма мяса
- Қашан берді?	- Когда дал?
- Қанша берді?	- Сколько дал?
- Не үшін берді?	- Для чего дал?
- Қалай берді?	- Как дал?
- Неге берді?	- Почему дал?
- Қайдан берді?	- Откуда дал?
- Қай жақта берді?	- Где дали?
- Нешеде берді?	- Во сколько дал?
- Қайда берді?	- Где дал?
- Сендерге жиырма дана жылы киім берді.	- Вам дали двадцать штук теплой одежды.
- Екеумізге бірдей сыртқы киім берді.	- Нам двоим дали одинаковую верхнюю одежду.

- Ертең бізге маңызды тапсырма беріледі.
- Қараша айында бірнеше нәрсеге тапсырыс беру мүмкіндігі бар.
- Бізге бұл тапсырманы бірге тексеруге берді.
- Егер бірнеше адам көмекке келсе, онда сіз балабақшаның мекенжайын беруіңіз керек.
- Оқушыларға бірдей доп сыйлыққа берді.
- Дүкенде үлкен адамдарға кезек беру керек.
- Мен оларға үнемі мүмкіндік беруге тырысамын.

Бет

- кітаптың беті
- адамның беті
- анамның беті
- қызымының беті
- дәптердің беті
- газеттің беті
- беттері бірдей
- бірнеше бет
- күнделіктің беті
- әйелдің беті
- судың беті
- баланың беті
- оның беті
- баланың беті таза
- Кітаптың әр беті қанша тұрады?
- Ата-анам немересінің бетінен сүйді.

- Суды ешқашан ашық қалдыруға болмайды. Ол дұрыс емес және зиян болады.
- Сенің дәптерінде қанша бет бар?

- Завтра нам дадут важное поручение.
- Есть возможность заказать несколько вещей в ноябре.
- Нам дали с вами вместе проверить это задание.
- Если на помошь приходят несколько человек, то нужно дать адрес детского сада.
- Ученикам подарили одинаковые мячи.
- В магазине нужно уступать очередь взрослым.
- Я постоянно стараюсь дать им возможность.

Страница, лицо

- страница книги
- лицо человека
- лицо моей матери
- лицо моей дочери
- страница тетради
- страница газеты
- одинаковые лица (страницы)
- несколько страниц (лиц)
- страница дневника
- лицо женщины
- поверхность воды
- лицо ребёнка (мальчика)
- его лицо
- лицо ребёнка чистое
- Сколько стоит каждая страница книги?
- Мои родители поцеловали внука в щеку.
- Никогда нельзя оставлять воду открытой. Это будет неправильно и вредно.
- Сколько страниц в твоей тетради?

- Бұғін сабақта кітаптың бесінші бетін еттік.
- Мына күнделіктің бірнеше беті бос екен. Не үшін?
- Күнде таңертең бетті жуу керек.
- Сен таңертең балалардың бетін жуасың ба?
- Қыздар өз беттерін күтуі керек. Неше жастан бері бетіңе күтім жасайсың?

Болу

- адад болу
- адам болу
- жанында болу
- керек болу
- дұрыс болу
- ақылды болу
- ана болу
- әке болу
- ата-ана болу
- қымбат болды
- арзан болады
- ауызша болады
- жазбаша болды
- сырқат болатын
- ашық болды
- әдепті болу
- адад болды
- әртүрлі болады
- байланыста болды
- барлығы болды
- бәрі болды
- биік болу
- бос уақыт болу
- бұрын болу
- бұғін болады
- білімді болу
- бірге болу
- бірдей болу

- Сегодня на уроке мы проходили пятую страницу книги.
- Несколько страниц этого дневника пусты. Почему?
- Каждое утро нужно мыть лицо.
- Ты по утрам моешь лицо ребенка?
- Девочки должны ухаживать за своим лицом. Ты со скольких лет ухаживаешь за своим лицом?

Быть

- быть честным
- быть человеком
- быть рядом
- быть нужным
- быть правильным
- быть умным
- быть матерью
- быть отцом
- быть родителями
- было дорого
- будет дешевле
- будет устно
- было письменно
- был болен
- был открыт
- быть вежливым
- был честным
- будет разным
- был в контакте
- все было
- все было
- быть высоким
- было свободное время
- быть раньше
- сегодня будет
- быть образованным
- быть вместе
- быть одинаковым

- бірден болды
- бірнеше рет болды
- дәмді болу
- үйге дейін болды
- кейін болды
- демалыста болу
- денсаулықта болу
- дәрі болады
- егер болса
- енді болады
- жай болды
- еңбеккор болу
- жарық болады
- қараңғы болды
- жаңбыр болды
- жаңалықтар болады
- жеңіл болу
- ауыр болу
- зейнеткер боламыз
- кемшілік болды
- бір жыл болады
- әдемі болу
- қызық болды
- бірнеше рет болады
- жаман болу
- жақсы болу
- қиын болу
- қонақ болу
- сөздік болды
- сапасыз болу
- сапалы болу
- Мына заттардың сапасын тексердіңдер ме?
- Бірінші жұмысты бастағанда қыындықтар болуы мүмкін.
- Жазғы демалыста бірнеше жерде қонақта болдық.
- Алпыс үш жастан кейін зейнеткер боламыз.
- был сразу
- было несколько раз
- быть вкусным
- до дома было
- после было
- быть в отпуске
- быть здоровым
- будет лекарство
- если будет
- теперь будет
- просто было
- быть трудолюбивым
- будет светлым
- было темно
- был дождь
- новости будут
- быть лёгким
- быть тяжёлым
- мы будем пенсионерами
- был недостаток
- будет один год
- быть красивым
- было интересно
- несколько раз будет
- было плохо
- было хорошо
- быть трудным
- быть гостем
- был словарь
- быть некачественным
- быть качественным
- Проверили качество этих предметов?
- Когда начнёшь первую работу, могут быть трудности.
- Во время летнего отпуска были гостями в нескольких местах.
- После шестидесяти трех лет будем пенсионерами.

- Менің жұмыс істегеніме бір жыл болды. Эрине, алты айға дейін жұмысымда кемшіліктер болды. Енді ғана үйрендік.
- Ата-ана болу – бұл бақыт.
- Жаз бойы ауа райы жаңбырлы болды.
- Әрқашан ата-ананың жанында болу керек. Оларға көмектесу керек.
- Адам білімді және мәдениеті болу керек.

Бос уақыт

- бос уақытта демалу
- бос уақытта ауылға бару
- бос уақытта атқа міну
- бос уақыт туралы ақылдастым
- бос уақытты армандастым
- бос уақытта қызық кітап оқимын
- бос уақытта көрікті жерлерді арапаймыз
- бос уақытта саябақта серуендеу
- бос уақытта табигатта таза ауда демалу
- бос уақытта саябақта жаяу жүру
- бос уақытта жазда тауға шығу
- бос уақытта қыста шаңғы тебу, шанамен сырғанаймын
- бос уақытта көктемде гүл теремін, жаңбыр астында жүремін.
- бос уақытта саяхатқа шығуды армандаїмын.

- Я работаю уже год. Конечно, до полугода в моей работе были недостатки.
- Только что научились.
- Быть родителями – это счастье.
- Все лето было дождливым.
- Всегда нужно быть рядом с родителями. Им нужно помогать.
- Человек должен быть образованным и культурным.

Свободное время

- отдохать в свободное время
- в свободное время съездить в деревню
- в свободное время ездить на коне
- я посоветовался о свободном времени
- я мечтал о свободном времени
- в свободное время читаю интересную книгу
- в свободное время мы посещаем достопримечательности
- в свободное время ходить по парку
- в свободное время отдыхать на природе, на свежем воздухе
- в свободное время ходить пешком по парку
- в свободное время летом ходить в горы
- в свободное время зимой катаюсь на лыжах и санях.
- я в свободное время весной собираю цветы, хожу под дождём.
- я мечтаю путешествовать в свободное время

- балалар бос уақытта аулада доппен ойнайды.
- бос уақытта басқа қалаларға саяхаттауға барамыз.
- бос уақытта ата-анама барамын.
- бос уақытта өзіме көңіл бөлемін, өз көңіл-күйімді көтеремін.
- бос уақытты отбасыммен бірге өткіземін.
- бос уақытта бақшада көкөністер жинадық.
- Сен бос уақытты қалай өткізесің?
- Бос уақытта алдын ала демалысты жоспарладым, конакқа бардым.
- Бос уақытта достармен бірге өткізіп, домбырамен ән салып, әртүрлі әнгіме айтып отырған жақсы.
- Мен бос уақытымды алдын ала жоспарлаймын.
- Оның бос уақытын саяхаттаумен өткіздік, тауға шықтық, көлікпен басқа қалаларға бардық.
- Бос уақытыңызда өзіңіздің сүйікті ісінізбен айналысының керек.
- Бос уақытты босқа өткізбеу керек. Пайдалы және маңызды жұмыстармен өткізген жақсы.
- Бос уақытты отбасыңмен алдын ала ақылдасып, қайда баратыныңды шешу керек.
- Жазда бос уақытта қызықты кітап оқып, музика тыңдап немесе кино көргенді жақсы көремін.
- дети играют с мячом во дворе в свободное время.
- в свободное время мы ездим путешествовать в другие города.
- Я навещаю своих родителей в свободное время.
- Я буду уделять себе внимание в свободное время, подниму себе настроение.
- свободное время провожу вместе со своей семьей.
- в свободное время мы собирали овощи в огороде.
- Как ты проводишь свое свободное время?
- Заарннее запланировал свободное время, ходил в гости.
- Приятно проводить свободное время с друзьями, петь на донбре и рассказывать разные истории.
- Я заранее планирую свое свободное время.
- Его свободное время провели в путешествии, поднялись в горы, ездили на машине в другие города.
- В свободное время нужно заниматься своими любимыми делами.
- Свободное время не стоит тратить зря. Лучше проводить на полезную и важную работу.
- Со своей семьей нужно заранее посоветоваться и решить, куда можно поехать в свободное время.
- Летом в свободное время я люблю читать интересные книги, слушать музыку или смотреть кино

- Сен жазда бос уақытты қалай өткізесің?
- Апта сайын сенбі мен жексенбі күндері табиғатта таза ауда демалып, жаяу жүргенді жақсы көремін.

**Бөлме (*пәтер, үй*)
(-лар (-лер) – *көптік жалғау*)**

~ таза
~ кең
~ тар
~ жарық
~ қараңғы
~ оң жакта
~ сол жакта
~ тура
~ алдында
~ артында
~ қиылыста
~ бұрышта
~ қарама-қарсы
~ жанында
~ қасында
~ ортасында
~ айналасында
~ арасында
~ үстінде
~ сыртында
~ ішінде
~ жақын
~ алыс
~ жоғарыда
~ төменде

**Бөлмеге (*пәтер, үй*)
(-ге – *барыс септік*)
~ кіру – кірді – кіреді**

- Как ты летом проводишь свое свободное время?
- Я люблю каждую неделю по субботам и воскресеньям отдохать на свежем воздухе на природе и ходить пешком.

**Комната (*квартира, дом*)
(-лар (-лер) – *множественное
число*)**

~ чистый
~ широкий
~ тесный
~ светлый
~ тёмная
~ справа
~ слева
~ прямо
~ впереди
~ сзади
~ на перекрестке
~ на углу
~ напротив
~ около
~ рядом
~ по середине
~ в окружении
~ между
~ сверху
~ снаружи
~ внутри
~ близко
~ далеко
~ наверху
~ внизу

**В комнату (*в квартиру, в дом*)
(-ге – *дательный падеж*)
~ войти – вошёл – войдет**

~ орналастыру – орналастырды –
орналастырады
~ отырғызу – отырғызды –
отырғызады
~ жету – жетті – жетеді
~ жіберу – жіберді – жібереді

~ келу – келді – келеді
~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі
~ шақыру – шақырды – шақырады

Бөлмені (*пәтер, үй*)

(-ні (-ді) – табыс септік)

~ жинау – жинады – жинайды
~ тазалау – тазалады – тазалайды
~ ашу – ашты – ашады
~ жабу – жапты – жабады
~ аралау – аралады – аралады
~ бағалау – бағалады – бағалайды
~ білу – білді – біледі
~ бітіру – бітірді – бітіреді
~ дайындау – дайындарды –
дайындайды
~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

~ жуу – жуды – жуады
~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
~ көру – көрді – көреді
~ таңдау – тандады – тандайды
~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады

Бөлмеде (*пәтер, үй*)

(-де – жатыс септік)

~ демалу – демалды – демалады
~ жаттығу – жаттықты – жаттығады

~ жату – жатты – жатады

~ разместить – разместил –
разместит

~ посадить – посадил – посадит

~ дойти – дошёл – дойдет

~ отпустить – отпустил –
отпустит

~ прийти – пришёл – придет

~ помочь – помог – поможет

~ позвать – позвал – позовёт

Комната (*квартиру, дом*)

(-ні (-ді) – винительный падеж)

~ убирать – убирал – уберёт
~ чистить – чистил – почистит
~ открыть – открыл – откроет
~ закрыть – закрыл – закроет
~ходить – ходил – походит
~ оценить – оценил – оценит
~ знать – знал – узнает
~ закончить – закончил – закончит
~ готовить – готовил – подготовит

~ ремонтировать – ремонтировал –
отремонтирует

~ мыть – мыл – помоет

~ показать – показал – покажет

~ смотреть – смотрел – посмотрит

~ выбрать – выбрал – выберет

~ поменять – поменял – поменяет

В комнате (*квартире, доме*)

(-де – местный падеж)

~ отдохнуть – отдохнул –
отдохнет

~ упражняться – упражнялся –
поупражняется

~ лежать – лежал – полежит

~ кездесу – кездесті – кездеседі

~ күту – күтті – күтеді

~ тұнеу – тұнеді – тұнейді

~ өткізу – өткізді – өткізеді

~ рұқсат ету – рұқсат етті – рұқсат етеді

~ тамақтану – тамақтанды – тамақтанады

~ ұйымдастыру – ұйымдастырды – ұйымдастырады

Бөлмeden (пәтер, үй)

(-ден – шығыс септік)

~ кету – кетті – кетеді

~ шығу – шықты – шығады

- мынау үй

- нешінші пәтер?

- әр бөлмеде

- келесі бөлме

- кейде пәтерде

- әрқашан бөлмеде

- үйден кейін

- үйге дейін

- қаладағы пәтерде

- ауылдағы үйде

- үйдің кемшілігі

- әр бөлмелері

- әсіресе, пәтерде

- бөлме арқылы

- пәтерге байланысты

- барлық бөлмеде

- бәрі пәтерде

- пәтер алды

- бос бөлме жоқ

- кең үй

- пәтер керек

- кішкентай бөлме

- пәтер тоғызыншы қабатта

~ встретить – встретился – встретится

~ ждать – ждал – подождёт

~ ночевать – ночевал – заночует

~ проводить – проводил – проводит

~ разрешить – разрешил – разрешит

~ кушать – кушал – покушает

~ организовать – организовал – организует

Из комнаты (квартиры, дома)

(-ден – исходный падеж)

~ уйти – ушёл – уйдёт

~ выйти – вышел – выйдет

- этот дом

- какая квартира?

- в каждой комнате

- следующая комната

- иногда в квартире

- всегда в комнате

- после дома

- до дому

- в городской квартире

- в деревенском доме

- недостатки дома

- разные комнаты

- особенно, в квартире

- через комнату

- связано с квартирой

- во всех комнатах

- все в квартире

- купил квартиру

- нет свободной комнаты

- просторный дом

- нужна квартира

- маленькая комната

- квартира на девятом этаже

- үйіміз екі қабатты
- бөлменің қабырғасында
- бөлме бар
- пәтер жабық
- пәтерге дейін жаяу бардым
- оның бөлмесі
- сендердің пәтерлерің
- бөлмелерді жөндеу
- үй туралы сейлестік
- бірдей пәтерлер
- пәтерде өткізді
- бірнеше бөлме
- егер бөлмеде болса
- бұл бөлме менікі
- қазір үде
- екеуміз пәтерде
- бөлме емес, пәтер
- мен пәтерге енді келдім
- ертең пәтерге барамыз
- бөлмеге есік, терезе сатып алдық

- ешқашан пәтерде
- бөлмені жуу
- пәтерлі болу
- пәтерді армандау
- барлық бөлме
- басқа бөлме
- бұрын пәтерде
- бөлменің он жағында
- пәтердің сол жағында
- тоңазытқыштың тұра жанында
- үйдің алдында
- үйдің артында
- үй көшениң қылышында
- бөлменің бұрышында
- үйге қарама-қарсы
- пәтердің жанында
- орындықтың қасында
- бөлменің ортасында

- наш дом двухэтажный
- на стене комнаты
- есть комната
- квартира закрыта
- я пошел пешком в квартиру
- его комната
- ваша квартира
- ремонтировать комнату
- мы говорили о доме
- одинаковые квартиры
- провел в квартире
- несколько комнат
- если в комнате
- это - моя комната
- сейчас дома
- вдвоём в квартире
- квартира, а не комната
- Я только что пришел в квартиру
- завтра мы пойдем в квартиру.
- Мы купили дверь и окно в комнату.
- никогда в квартире
- помыть комнату
- иметь квартиру
- мечтать о квартире
- все комнаты
- другая комната
- раньше в квартире
- в комнате справа
- в квартире слева
- прямо рядом с холодильником
- перед домом
- за домом
- дом на перекрестке дороги
- в углу комнаты
- напротив дома
- рядом с квартирой
- рядом со стулом
- посреди комнаты

- үйдің айналасында
- үйдің арасында
- шкафтың үстінде
- үйдің сыртында
- бөлменің ішінде
- үйге жақын
- үйден алыс
- бес қабатты үй
- төменде дәріхана
- үй алуға көмектесу
- әркім өз бөлмесінде
- үйдегі кітапхана
- Үйден шықан соң есікті жабу керек.

- Сенің пәтерің қандай мекенжайда орналасқан?
- Біздің үйіміз Қонаев көшесінің қылысында орналасқан.
- Үйдің мекенжайын толық жазып жіберші.
- Біздің пәтеріміздің мекенжайы Тәуелсіздік даңғылы 11, 15-пәтер.
- Үй қашан соғылған екен?
- Үй жақында, 2024 жылды соғылған.

- Үйге тамаққа тапсырыс бердік.
- Пәтерде екі бөлме бар.
- Бөлменің оң жағында диван тұр.
- Пәтердің сол жағында балкон бар.
- Тоңазытқыштың тұра жанында стол тұр.
- Үйдің алдында азық-түлік және аяқ киім дүкені бар.
- Үйдің артында сауда орталығы бар.

- Біздің үйіміз Б. Момышұлы көшесінің бұрышында орналасқан.
- Бөлменің бұрышында балалардың ойыншықтары жатыр.

- вокруг дома
- между домами
- на шкафу
- снаружи дома
- внутри комнаты
- близко к дому
- далеко от дома
- пятиэтажный дом
- внизу аптека
- помочь получить квартиру
- каждый в своей комнате
- домашняя библиотека
- Выходя из дома, нужно закрывать двери.
- По какому адресу расположена твоя квартира?
- Наш дом расположен на перекрестке улицы Кунаева.
- Напиши полный домашний адрес.
- Адрес нашей квартиры проспект Независимости 11, квартира 15.
- Когда построен дом?
- Дом построен недавно, в 2024 году.
- Мы заказали еду домой.
- В квартире есть две комнаты.
- В комнате справа стоит диван.
- В квартире слева есть балкон.
- Рядом с холодильником стоит стол.
- Перед домом есть продуктовый и обувной магазин.
- За домом находится торговый центр.
- Наш дом находится на углу улицы Б.Момышулы.
- В углу комнаты лежат детские игрушки.

- Үйге қарама-қарсы үлкен, әдемі дәмхана бар.
- Диванның жанында орындық тұр.
- Орындықтың қасында стол тұр.
- Бөлменің ортасында еденде кілем жатыр.
- Үйдің айналасында балалар ойнайтын аула бар.
- Үйдің арасында дүкен көп.

- Шкафтың үстінде ұлымның кітаптары тұр.
- Үйдің ауласында балалар доп ойнап жүр.
- Бөлменің ішінде баламның әртүрлі заттары жатыр.
- «Салтанат сарайы» аялдамасы апамның үйіне жақын.

- Әуежай ағамның үйінен алыс орналасқан.
- Пәтерде ағамның достары тұрады.

- Ұлымның пәтеріне жөндеу жұмыстарын жүргіздік.
- Бұғін үйімізге қонақ шақырдық.

- Әкем осы үйді маған сатып алуға көмектесті.
- Үйде балалар өз бөлмесінде ойнайды.
- Әкемнің үйіндегі кітапханада бірнеше қызықты кітап бар.

- Сенің үйің немесе пәтерің нешінші қабатта орналасқан?
- Сендердің мекенжайларынды айтшы?
- Егер менің үйім таза болмаса, саған ренжимін.

- Напротив дома находится большое и красивое кафе.
- Рядом с диваном стоит стул.
- Рядом со столом стоит стол.
- Посреди комнаты на полу лежит ковёр.
- Вокруг дома есть игровая площадка для детей.
- Между домами много магазинов.
- На шкафу лежат книги моего сына.
- Во дворе дома дети играют в мяч.
- Внутри комнаты лежат разные вещи моего сына.
- Остановка «Салтанат сарайы» находится близко к дому моей сестры.
- Аэропорт находится далеко от дома моего брата.
- Друзья моего брата живут на квартире
- Мы сделали ремонт в квартире моего сына.
- Сегодня мы пригласили гостя в наш дом.
- Мой отец помог мне купить эту квартиру.
- Дома дети играют в своей комнате.
- В домашней библиотеке моего отца есть несколько интересных книг.
- На каком этаже находится твой дом или квартира?
- Назови ваш адрес?
- Если в моем доме не чисто, я обижусь на тебя.

Білу

- бүгін білдім
- бірінші білдік
- содан кейін білдім
- алдың ала білу
- бір апта бұрын білдік
- оның ата-анасы білді
- ауылда білді
- ауа райын білу
- адамды білу
- аялдаманы білу
- әңгіме айта білу
- әрбір адамды білу маңызды
- әріптесті білу
- бәрі білу керек
- қаланды білу
- бағанды білу
- бағалай білу
- бағытын білу
- ауа райына байланысты білу
- барлығын білу
- бәрін білу
- бос уақытты білу
- ән салуды білу
- бірден білдім
- оқи білу
- бірден білу
- дайындай білу
- денсаулығым туралы білдім
- екеуміз білеміз
- кемшіліктерді білу
- кешкі астан кейін білу
- құрастыра білу
- мекенжайын білу
- мінезін білу
- немересін білу
- олардың пікірін білеміз
- рұқсат ете білу
- сағына білу

Знать

- сегодня знал
- знали первыми
- я потом узнал
- знать за раннее
- мы узнали неделю назад
- его родители знали
- узнал в деревне
- знать погоду
- знать человека
- знать остановку
- уметь рассказывать истории
- важно знать каждого человека
- знать коллегу
- каждый должен знать
- знать город
- знать цену
- уметь ценить
- знать направление
- знать в зависимости от погоды
- знать всех
- знать всё
- знать свободное время
- уметь петь песню
- знал сразу
- уметь читать
- узнать сразу
- уметь приготовить
- я узнал о своем здоровье
- мы оба знаем
- знать недостатки
- узнать после ужина
- уметь сочинять
- знать адрес
- знать характер
- узнать внука
- мы знаем их мнение
- уметь разрешать
- уметь скучать

- сақтай білу
- сәлемдесе білу
- секіре білу
- содан кейін білу
- сыйлай білу
- тапсырыс бере білу
- тапсырма ала білу
- тиімді қолдана білу
- тез ұйымдастыра білу
- сапалы толтыра білу
- үміттene білу
- Наурызда өтетін мерекелерді тез ұйымдастыра білу керек.
- Мен үшін мынау адамдардың барлығы бірдей білуі керек екен.
- Оларға тапсырмалар беріп, қабылдай білуіміз керек.
- Мерекенің заттарын дұрыс орналастыра білуі керек.

- Сендер ата-аналарыңды бағалай біліндер.
- Спортшы ұзындыққа және биіктікке секіре білді.
- Сендер үлкен адамдармен сәлемдесе білесіндер ме?

- Оның пікірін біліп, оған рұқсат еттім.
- Мен немеремнің мінезі өте жақсы екенін білдім.
- Досымның мекенжайын енді ғана білдім. Сен досынның мекенжайын білесің бе?
- Үйде балалардың жоқ екенін, кешкі тамақтан соң бір-ақ білді.
- Әркім өзінің кемшілігін бірден білуі керек.

- уметь хранить
- уметь поздороваться
- уметь прыгать
- знать после этого
- уметь уважать
- уметь давать заказ
- умение получить задание
- уметь эффективно использовать
- уметь быстро организовать
- уметь качественно заполнить
- уметь надеяться
- Праздники в Наурызе нужно уметь быстро организовать.
- Для меня все эти люди должны знать одинаково.
- Должны уметь давать им поручения и принимать их.
- Нужно уметь правильно расположить праздничные предметы.
- Вы цените своих родителей.

- Спортсмен сумел прыгнуть в высоту и в длину.
- Вы знаете, как нужно здороваться со взрослыми людьми?
- Узнал о его мнении, и дал согласие.
- Я узнал, что у моего внука очень хороший характер.
- Только что узнал адрес моего друга. А ты знаешь адрес своего друга?
- Только после ужина узнали, что детей нет дома.
- Каждый сразу должен знать свой недостаток.

- Ауруханадан соң, үйде қандай дәрі қабылдайтынын білу керек.
- Олар барлық жаңалықты білген емес.
- Барлық сұрақтардың жауабын білу.
- Жиналыстарда сөйлей білу керек.
- Білімді адаммен тіл табыса білу керек.
- Бос уақытынды алдын ала қалай, қашан, қай жерде өткізетініңді білу керек.
- Бір апта бұрын жұмыс туралы білдік.
- После больницы, нужно знать какое лекарство должен принимать дома.
- Они не знали все новости.
- Знать ответы на все вопросы.
- Надо уметь выступать на собраниях.
- Нужно уметь общаться с образованным человеком.
- Нужно заранее знать, где и как провести свое свободное время.
- О работе мы узнали неделю назад.

Білім, білімді

- білімді менгеру
- білімді тексеру
- білімді көрінді
- білімді адам
- білім алу
- білім арқылы
- білімді ата-ана
- білімді бала
- әрбір білімді адам
- барлығы білімді
- барлық білімді аламын
- білім беру
- білімді болу
- бірге білім алу
- жалпы білім беру
- білімге байланысты
- білімді дәрігер
- тиімді білім
- пайдалы білім
- білімді мұғалім
- білімге ниеті болу
- білімді тәрбиеші
- білім туралы

Знание, образование

- приобретение знаний
- проверка знаний
- выглядел образованным
- образованный человек
- учиться
- через знания
- образованные родители
- образованный ученик
- каждый образованный человек
- все образованные
- я получу все знания
- дать знание
- быть образованным
- вместе получить знания
- общее образование
- связано с образованием
- образованный врач
- эффективное образование
- полезные знания
- образованный учитель
- стремления к знаниям
- образованный воспитатель
- об образовании

- білім алуға тырысу
- білімдінің алдында
- білім айналасында
- білімге жақын болу
- білімге қызығу
- арманым білімді болу
- білімді адамды бағалау
- өте білімді әріптес
- Әркім білімді болу керек.

- білім алуға бағыт берді

- Егер сізде білім болмаса, сіз ешқашан жақсы жұмысқа орналаса алмайсыз
- Білім туралы бірнеше мақалалар мен кітаптар бар.
- Егер сіз кітапты көп оқысаңыз, сіз білімді боласыз.
- Қай уақытта болмасын, білім алуға тырысу керек.
- Білімнен алыстауға болмайды.
- Сендер білімді жастарсындар.
- Бұл жігіт білімді және білікті маман.
- Адамдар бірден білімді болмайды, оған білім іздеудің арқасында келеді.

- Қазір үш-төрт жастағы балалар өте ақылды.
- Ешқашан білім алу кеш емес.
- Білімге ұмытылған адамға дұрыс бағыт көрсету керек.

- Кейде білімді адамды бағаламай жатады, бұл дұрыс емес.

- стараться получить знания
- перед образованным человеком
- вокруг образования
- быть близко к знаниям
- интерес к знаниям
- моя мечта стать образованным
- ценить образованного человека
- очень образованный коллега
- Каждый должен быть образованным.
- дал направление для получения знаний.
- Если у вас нет образования, вы никогда не сможете получить хорошую работу.
- Есть несколько статей и книг по образованию.
- Если вы много читаете книгу, вы становитесь более образованным.
- В любое время нужно стремиться получить знания.
- Нельзя отдаляться от знаний.
- Вы - образованная молодежь.
- Этот парень образованный и квалифицированный специалист.
- Люди не сразу становятся образованными, они достигают знаний, благодаря своим стремлениям.
- Сейчас трех-четырехлетние дети очень умные.
- Никогда не поздно учиться.
- Нужно показать правильное направление тому, кто стремится к знаниям.
- Иногда мы не ценим образованных людей, это неправильно.

- Жақсы баға үшін оқу, білім болмайды.
- Жасың үлкен болса да, білім алу кеш емес.
- Мекемеде жұмыс істеу үшін білімің болмаса, жұмыс істеу өте қыын.
- Әр білімді адам өз орнын оқай табады.
- Ата-анасты білімді адамдар болса, олардың ұл-қыздары да білімді болады.
- Кей жастар білім алуға асықпайды, кейбір жастар білімді болуды армандаиды.

- Біздің ұжымда білімді адам өте көп. Олармен жұмыс істеу өте оқай. Сендерде де көп пе?

- Қазіргі жастар білім алу үшін көп курсқа қатысады.

Бітіру

- сабакты бітіру
- жұмысты бітіру
- мектепті бітіру
- жоғары оқу орнын бітірдім

- жұмысты оқай бітірді
- мектепті өте жақсы бітірді
- осында бітірді
- саябақты жәндеуді бітірді
- бітіру себебі
- содан кейін бітірді
- тапсырманы бітіру
- тапсырысты бітіру
- тез бітіру
- тексеруді бітіру
- түске дейін бітірдік

- Учиться за оценки, это не знание.

- Не поздно учиться, даже если ты взрослый.
- Работать в учреждении очень трудно, если нет знаний.
- Каждый образованный человек, легко найдет свое место.
- Если родители образованные люди, то и их сыновья и дочери тоже станут образованными.
- Некоторые молодые люди не стремятся к знаниям, а некоторые мечтают стать образованными.
- У нас в коллективе много образованных людей. С ними легко работать. У вас их тоже много?
- Современная молодежь посещают все больше курсов, чтобы получить образование.

Закончить

- закончить урок
- закончить работу
- закончить школу
- закончил высшее учебное заведение
- легко закончил работу
- окончил школу на отлично
- закончил здесь
- закончил ремонт парка
- причина окончания
- потом закончил
- закончить задание
- закончить заказ
- быстро закончить
- закончить проверку
- закончили до обеда

- түстен кейін бітірдім
 - тіркеуді бітіру
 - үйді жөндеп бітірді
 - жұмысты шұғыл бітірді
 - алдын ала бітірдік
 - жаттығуды бітірдік
 - хатты жазып бітірді
 - кездесуді бітірдік
 - Мұғалім мамандығын бітіру

- Үзіліс кезінде досына сабакты үйретті.
 - Жөндеу жұмыстарын қазан, қараша айларында бітіреді.
 - Бұл істерді мамыр айында бітірген.
 - Екі-үш күн бұрын жұмысын бітірді.
 - Апамның ұлы жаңа үйін жөндеп бітірді.
 - Ағамның ұлы мен қызы жоғары оқу орнын бітірді.
 - Мұғалімдер тамыз айында оқушыларды тіркеп бітті.
 - Мына хаттарды түске дейін бітіріп, түстен кейін облыстарға жіберу керек.
 - Олар барлық жұмыстар мен тапсырыстарды тез бітірді.
 - Абай саябағының жөндеу жұмыстарын бітірді.
 - Апам мен інім университетті уздік бітірген.

- закончил после обеда
 - закончить регистрацию
 - закончил ремонт дома
 - срочно закончил работу
 - мы закончили заранее
 - мы закончили тренировку
 - закончил писать письмо
 - мы закончили встречу
 - Закончить по специальности учитель
 - Закончил учить друга во время перемены.
 - Ремонтные работы завершатся в октябре и ноябре.
 - Он закончил эти дела в мае.
 - Он закончил свою работу два-три дня назад.
 - Сын моей сестры закончил ремонт в новом доме.
 - Сын и дочь моего брата закончили высшее образование.
 - Учителя закончили регистрацию учащихся в августе.
 - Эти письма нужно закончить до обеда, а после обеда отправить по областям.
 - Они быстро закончили все дела и заказы.
 - Закончили ремонтные работы в парке Абая.
 - Моя сестра и младший брат закончили университет с отличием.

❖ ГГ ❖

Гүл
(-дер – көптік жалғау)
 ~ әдемі
 ~ ак
 ~ қызыл

Цветок
(-дер – множественное число)
 ~ красивый
 ~ белый
 ~ красный

~ көк
~ жасыл
~ сары
~ биік
~ аласа
~ әртүрлі

~ синий
~ зелёный
~ жёлтый
~ высокий
~ низкий, короткий
~ разный

Гұлді

(-ді – табыс септік)

~ теру – терді – тереді
~ тамашалау – тамашалады –
тамашалайды
~ сату – сатты – сатады
~ жақсы көру – жақсы көрді – жақсы
көреді
~ сатып алу – сатып алды – сатып
-алады
~ қарау – қарады – қарайды
~ егу – екті – егеді
~ отырғызу – отырғызды –
отырғызады
~ өсіру – өсірді – өсіреді

~ аралау – аралады – аралайды
~ бағалау – бағалады – бағалайды

Цветы

(-ді – винительный падеж)

~ собирать – собирал – собирает
~ наблюдать – наблюдал –
наблюдает
~ продать – продал – продаст
~ любить – любил – полюбит

~ купить – купил – купит

~ смотреть – смотрел – смотрит
~ посадить – посадил – посадит
~ посадить – посадил – посадит

~ вырастить – вырастил –
вырастит
~ гулять – гулял – погуляет
~ оценить – оценил – оценит;
ценить – ценил – оценито

Гұлге

(-ге – барыс септік)

~ су құю – су құйды – су құяды

~ қызығу – қызықты – қызығады

~ қарау – қарады – қарайды

На цветы

(-ге – дательный падеж)

~ наливать воду – налил воду –
нальет воду
~ интересоваться – интересовался
– заинтересуется
~ смотреть – смотрел – посмотрит

Гұлмен

(-мен – көмектес септік)

~ айналысу – айналысты –
айналысады
- әрбір ғұл

С цветами

(-мен – творительный падеж)

~ заниматься – занимался –
займется
- каждый цветок

- әртүрлі гүл
- гүлдің бағасы
- гүлді бағалау
- гүлге байланысты
- арзан гүл
- қымбат гүл
- гүлдің түрлері
- биік гүл
- аласа гүл
- гүл бақшасы
- гүл бар ма?
- барлық гүл
- гүл беру
- гүл сыйлау
- бөлме гүлі
- бірдей гүл
- бірнеше гүл
- гүл дайындау
- апамның гүлі
- қызыл гүл
- ақ гүл
- оның гүлдері
- гүлдің жапырағы
- гүлдерді теру
- гүл отырғыздым
- көктемгі гүлдер
- гүлге күтім жасау
- қиярдың гүлі
- мен гүлдерге су құйдым
- гүл өсірдім
- гүлдің иісі
- гүлдерді таңдау
- гүлге тапсырыс беру
- Мен гүлдерді жақсы көремін.
- Анамның туған күніне орай гүлдерге тапсырыс бердік
- Көктемде далада әртүрлі гүлдер өседі.
- разный цветок
- цена цветка
- ценить цветы
- связано с цветком
- дешёвый цветок
- дорогой цветок
- виды цветов
- высокий цветок
- низкий цветок
- сад из цветов
- есть цветы?
- все цветы
- дать цветок
- подарить цветок
- комнатный цветок
- одинаковые цветы
- несколько цветов
- подготовить цветок
- цветок моей сестры
- красный цветок
- белый цветок
- ее цветы
- листья цветка
- собирать цветы
- посадил цветок
- весенние цветы
- ухаживать за цветами
- цветы огурца
- я полил цветы водой
- выращивал цветы
- запах цветка
- выбирать цветы
- заказать цветы
- Я люблю цветы.
- Заказали цветы на день рождения мамы.
- Весной в поле растут разные цветы.

- Ерте көктемде аулаға әртүрлі гүлдер отырғызамыз.
- Бірінші қыркүйекте окушылар мұғалімдерге гүлдер сыйлайды.
- 8 Наурыз Әйелдер мерекесінде аналарына ұл-қыздары мен немерелері гүл сыйлайды.
- Алма ағаштарының гүлдері ақ немесе қызыл түсті болады.
- Қарбыздың гүлі сары болады.
- Ерте көктемде бірінші бәйшешек гүлі өседі.
- Жолдың бойында әртүрлі дала гүлдері өсіп тұрады.
- Күзде гүлдерді жинауымыз керек пе?
- Мына гүлдердің жапырағын кесу керек пе?
- Мереке күніне гүлдерді сатуға реттеп дайындауымыз керек.
- Ғимараттың ауласында әртүрлі гүлдер өсіп тұр.
- Үйдің бөлмесінде терезенің алдында ақ, қызыл, сары гүлдер тұр.
- Соңғы қоңырауда бірінші сынып окушылары он бірінші сынып окушыларына гүл шоқтарын берді
- Жігіт сүйеттің қызына гүл сыйлады.
- Мына гүлдердің бағасы қанша тұрады?
- Барлық гүлдерді бағалау керек.
- Әрбір гүлдің өзінің әртүрлі күтімі мен бағасы бар.
- Не деген керемет, мына гүлдердің іісін-ай!
- Ранней весной во дворе посадим разные цветы.
- Первого сентября ученики дарят учителям цветы.
- На женский праздник 8 марта сыновья, дочери и внуки дарят цветы своим материам.
- Цветы яблони бывают белого или розового цвета.
- Цветок арбуза бывает жёлтым.
- Ранней весной первым расцветает подснежник.
- Вдоль дороги растут различные полевые цветы.
- Нужно ли собирать цветы осенью?
- Нужно ли срезать листья этих цветов?
- К празднику мы должны подготовить цветы к продаже.
- Во дворе здания растут разные цветы.
- В комнате на подоконнике стоят белые, красные, жёлтые цветы.
- На последнем звонке первоклассники подарили цветы ученикам одиннадцатого класса.
- Парень подарил цветы любимой девушке.
- Сколько стоят эти цветы?
- Нужно ценить все цветы.
- У каждого цветка есть свой уход и своя цена
- Как замечательно, пахнут эти цветы!

❀ Fr ❀

Ғимарат

(-тар – *көптік жалғау*)

- ~ биқ
- ~ аласа
- ~ сапалы
- ~ сапасыз
- ~ әдемі
- ~ он жаққа
- ~ сол жаққа
- ~ тура
- ~ алдында
- ~ артында
- ~ қылышта
- ~ бұрышта
- ~ қарама-қарсы
- ~ жанында
- ~ қасында
- ~ айналасында
- ~ арасында
- ~ сыртында
- ~ ішінде
- ~ жақын
- ~ алыс

Ғимаратты

(-ты – *табыс септік*)

- ~ соғу – соқты – соғады
- ~ көру – көрді – көреді
- ~ аралау – аралады – аралайды
- ~ бастау – бастады – бастайды
- ~ бітіру – бітірді – бітіреді
- ~ аяқтау – аяқтады – аяқтайды

Ғимаратқа

(-қа – *барыс септік*)

- ~ бару – барды – барады
- ~ келу – келді – келеді

Здание

(-тар – *множественное число*)

- ~ высокое
- ~ низкое
- ~ качественное
- ~ некачественное
- ~ красивое
- ~ справа
- ~ слева
- ~ прямо
- ~ впереди
- ~ позади
- ~ на перекрестке
- ~ на углу
- ~ напротив
- ~ около
- ~ рядом с
- ~ вокруг
- ~ между
- ~ снаружи
- ~ внутри
- ~ близко
- ~ далеко

Зданию

(-ты – *винитейный падеж*)

- ~ строить – строил – построит
- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ ходить – ходил – походит
- ~ начать – начал – начнёт
- ~ кончить – кончил – закончит
- ~ закончить – закончил – закончит

Зданию

(-қа – *дательный падеж*)

- ~ идти – шёл – пойдет
- ~ прийти – пришел – прийдет

Ғимараттан

(-тан – шығыс септік)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ кету – кетті – кетеді

Ғимаратта

(-та – жатыс септік)

- ~ болу – болды – болады
- ~ отыру – отырды – отырады
- ғимараттың бағасы
- ғимаратқа байланысты
- әртүрлі ғимарат
- барлық ғимарат
- басқа ғимарат
- биік ғимарат
- ғимараттың бөлмелері
- ғимаратқа бұрылу
- бірдей ғимарат
- бірнеше ғимарат
- бас ғимарат
- басқа ғимарат
- ғимарат бар
- ғимарат жоқ
- жылы ғимарат
- ғимаратта кездесу
- келесі ғимарат
- ғимаратқа келу
- ғимараттан кету
- ғимаратты қөрсету
- ғимаратқа кіру
- ғимараттың қабаты
- ғимараттың қабырғасы
- ғимаратты қараяу
- қымбат ғимарат
- арзан ғимарат
- мынау ғимарат
- қанша ғимарат?
- ғимаратқа орналасу
- осы ғимаратта
- ғимаратқа рұқсат ету

Из здания

(-тан – исходный падеж)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ уйти – ушёл – уйдет

В здании

(-та – местный падеж)

- ~ быть – был – будет
- ~ сидеть – сидел – сядет
- цена здания
- связано со зданием
- разные здания
- все здания
- другое здание
- высокое здание
- комнаты здания
- повернуться к зданию
- одинаковые здания
- несколько зданий
- главное здание
- другое здание
- есть здание
- нет здания
- тёплое здание
- встретиться в здании
- следующее здание
- прийти в здание
- уйти из здания
- показать здание
- зайти в здание
- этаж здания
- стены здания
- смотреть здание
- дорогое здание
- дешёвое здание
- это здание
- сколько зданий?
- расположиться в здании
- это здание
- разрешение на здание

- ғимарат туралы
- ғимараттың түсі
- ғимаратты ұнату
- ынғайлы ғимарат
- ғимарат іздеу
- ғимаратты жалға алу
- ғимараттың оң жағында
- ғимараттың сол жағында
- ғимаратқа тұра
- ғимараттың алдында
- ғимараттың артында
- ғимарат көшениң қызылсызында
орналасқан
- ғимараттың бұрышында
- ғимаратқа қарама-қарсы
- ғимараттың жаңында
- ғимараттың қасында
- ғимараттың айналасында
- ғимараттың арасында
- ғимараттың түсі
- ғимараттың ішінде
- ғимаратқа жақын
- ғимараттан алыс
- Мектеп біздің ғимараттан алыс
орналасқан.
- Балабақша ғимаратқа жақын
орналасқан.
- Ғимараттың айналасында бірнеше
үй бар.
- Ғимараттың ішінде қанша пәтер
бар?
- Ғимараттың сыртында дәріхана бар.
- Ғимаратқа қарама-қарсы дәмхана
бар.
- Ғимараттың оң жағында бағдаршам
түр.
- Ғимараттың сол жағында үлкен
көше жатыр.
- о здании
- цвет здания
- здание нравится
- удобное здание
- искать здание
- аренда здания
- справа от здания
- слева от здания
- прямо к зданию
- перед зданием
- за зданием
- здание расположено на
пересечении улицы
- на углу здания
- против здания
- около здания
- рядом со зданием
- вокруг здания
- между зданиями
- цвет здания
- внутри здания
- близко к зданию
- далеко от здания
- Школа расположена далеко от
нашего здания.
- Детский сад расположен близко
к зданию.
- Вокруг здания есть несколько
домов.
- Сколько квартир есть внутри
здания?
- Снаружи здания есть аптека.
- Напротив здания есть кафе.
- Справа от здания есть светофор.
- Слева от здания есть большая
улица.

- Фимараттың алдында балалар ауруханасы бар.
- Фимараттың артында азық-түлік дүкені бар.
- Фимараттың тұра алдында сауда орталығы бар.
- Фимараттың бұрышында аяқ киім дүкені бар.
- Біздің ғимарат көшениң қылысында орналасқан.
- Фимараттардың арасында мектеп пен балабақша орналасқан.
- Фимараттың жанында бақша бар.
- Мына ғимараттың бағасы бізге тиімді.
- Анау ғимаратқа байланысты пікірініз қандай?
- Барлық ғимараттар бос емес.
- Қалада биік ғимарат өте көп.
- Көшениң оң жағындағы ғимаратқа бұрылу керек.
- Қаланың келесі шетінде бірнеше бірдей ғимараттар бар.
- Қыста ғимараттардың іші өте жылды болады.
- Мына ғимарат өте әдемі екен, бірақ өте қымбат.
- Бірақ арзан ғимараттардың сапасы жақсы емес.
- Перед зданием есть детская больница.
- За зданием есть продуктовый магазин.
- Прямо перед зданием есть торговый центр.
- На углу здания есть обувной магазин.
- Наше здание расположена на перекрёстке.
- Между зданиями расположены школа и детский сад.
- Рядом со зданием есть сад.
- Цена этого здания для нас эффективна.
- Какое ваше мнение по поводу этого здания?
- Все здания заняты.
- В городе очень много высоких зданий.
- Нужно повернуть в здание справа от улицы.
- На следующем конце города есть несколько одинаковых зданий.
- Зимой внутри здания очень тепло.
- Это здание очень красивое, однако очень дорогое.
- Но, у дешевых зданий и качество не хорошее.

❖ Д ❖

Дайындау

- емтиханға дайындық
- азық-түлік дайындау
- балабақшаға дайындау
- бөлмені дайындау
- бүгін дайындау
- дайындау керек

Подготовить

- подготовка к экзамену
- подготовить продукты
- подготовить детский сад
- подготовить комнату
- сегодня подготовить
- надо подготовиться

- бірге дайындау
- тапсырысқа дайындық
- бірден дайындау
- бірнеше заттар дайындау

- дәрігерлер дайындау
- жылы киім дайындау
- сабакқа дайындық
- тамақ дайындау
- салат дайындау
- жылы су дайындау
- тапсырма дайындау
- шұғыл дайындау
- тәулік бойы дайындық
- дайындау тиімді
- дайындау пайдалы
- дайындау өте қолайлы
- дайындық туралы
- шамамен заттар дайын
- кешке дейін дайындау
- үнемі дайындаймыз
- шырын дайындадым
- үйдің ішінде дайындауды
- қала сыртында дайындаудық
- бірінші рет дайындаудым
- өзің дайындаудың ба?
- сіздермен бірге дайындаіык
- қызыл мен жасыл түстерді дайындау
- Қанша дайындау қажет?
- онымен бірдей дайындау
- Бұл заттар тәулік бойы дайындалады.
- ол кешке дайындалды.
- Дәмханада келушілерге әртүрлі тамақтар дайындауымыз тиіс.

- вместе подготовить
- подготовка заказа
- сразу подготовить
- подготовить несколько предметов
- подготовить врачей
- подготовить тёплую одежду
- подготовка к уроку
- подготовить еду
- приготовить салаты
- подготовить тёплую воду
- подготовить задание
- подготовить срочно
- круглосуточная подготовка
- эффективно подготовить
- полезно подготовить
- готовить очень удобно
- про подготовку
- примерно, вещи готовы
- подготовить до вечера
- готовим постоянно
- приготовила сок
- готовили внутри дома
- готовили за городом
- первый раз приготовила
- ты сам приготовил?
- приготовим вместе с вами
- подготовить красные и жёлтые цвета
- Сколько нужно подготовить?
- подготовить вместе с ним
- Эти вещи готовятся круглосуточно
- он готовился к вечеру.
- В кафе мы должны готовить различные блюда для посетителей.

- Сізбен бірге біз қызыл және жасыл түстерді бірдей дайындаимыз.
- Күнделікті сабаққа үй тапсырмасын дайындау керек.
- Күнделікті таңертен дәрі ішуге су дайындаимын.
- Бір күнге таңғы ас, тұскі ас, кешкі ас дайындаумыз керек пе?
- Өткен сабақтарды дайындаудың керек.
- Қыс келді, енді жылы киімдерді дайындаумыз керек.
- Мен бұл науқасқа дәрі дайындаудың керек пе?
- Бұдан басқа біз бірнеше затты дайындаумыз керек.
- Эрине, оқушылар үшін сыйлық дайындаумыз керек.
- Анау заттардан біз қанша сыйлық дайындаумыз керек?
- Сенің төлқұжатың бүгін дайын бола ма?
- Қонақтарға бөлме дайындаңдар.
- Мамыр айына дейін жаңа балабақшаны дайындаумыз керек.
- Балаларға көмектесу үшін азық-түлік дайындаумыз керек.
- Жұмысқа тәжірибелі адамдар дайындау керек.
- Вместе с вами мы будем готовить вещи красного и зеленого цветов.
- Каждый день на урок нужно готовить домашнее задание.
- Ежедневно рано утром, готовлю воду для приема лекарств.
- Надо ли готовить завтрак, обед, ужин на один день?
- Мне нужно подготовить прошлые уроки.
- Пришла зима, теперь нам нужно подготовить тёплую одежду.
- Должен ли я приготовить лекарство для этого пациента?
- Кроме этого, нам нужно подготовить ещё несколько вещей.
- Конечно, нам нужно подготовить подарки для школьников?
- Сколько подарков мы должны приготовить из этих вещей?
- Будет ли готов твой паспорт сегодня?
- Приготовьте комнату для гостей.
- К маю мы должны подготовить новый детский сад.
- Мы должны приготовить продукты, чтобы помочь детям.
- Должны подготовить опытных людей на работу.

Дастарқан

- дастарқан үстелдің үстінде
- оның дастарқаны
- күнделікті дастарқан
- анау дастарқан
- жаңа дастарқан
- барлық дастарқан

Скатерть, стол

- скатерть на столе
- его скатерть
- ежедневный стол
- эта скатерть
- новая скатерть
- все скатерти

- басқа дастарқан
- бірнеше дастарқан
- дастарқан дайындау
- қазақтың дастарқаны
- әдемі дастарқан
- қонақтың дастарқаны
- қымбат дастарқан
- мерекенің дастарқаны
- отбасы дастарқаны
- сапалы дастарқан
- өзінің дастарқаны
- таза дастарқан
- дастарқанды сұрту
- дастарқанды жуу
- дастарқанға тапсырыс беру
- дастарқанның түсі
- дастарқанға қою
- дастарқанға ұсыну
- дастарқанға ыңғайлыш
- Қанша дастарқан керек?
- Дастанғанға ыстық нан қоюды ұмытпа.
- Сендерге дастарқан ыңғайлыш ма?
- Мынау дастарқанның түсі қоңыр қызыл екен.
- Анау әдемі дастарқан өте қымбат тұрады.
- Бүгін қонақтар келеді, сондықтан дастарқанға барлық заттарды алдын ала қойындар.
- Оның дастарқаны күнде дайын.
- Дастанғанның үстінде әртүрлі ыдыстар, қарбыз, қызанақ салаты, ыстық тамақтар, сусындар, май, жұмсақ нан тұр.
- другая скатерть
- несколько скатерти
- готовить стол
- казахский дастархан
- красивая скатерть
- стол для гостей
- дорогой стол
- праздничный стол
- семейный стол
- качественная скатерть
- свой стол
- чистая скатерть
- вытереть со стола
- мыть стол
- дать заказ на стол
- цвет скатерти
- ставить на стол
- предложить к столу
- удобно для стола
- Сколько скатерти нужно?
- Не забудь поставить к столу горячий хлеб.
- Вам удобно ли на этом столе?
- Цвет этой скатерти коричнево-красного цвета.
- Этот красивая скатерть стоит очень дорого.
- Сегодня приедут гости, поэтому заранее поставьте к столу все предметы.
- Его стол готов каждый день.
- На столе стоят разные посуды, арбуз, салат из помидоров, горячие блюда, напитки, масло, свежий хлеб.

Дәмді

- дәмді тамақ
- дәмді дайындайды
- дәмді сияқты

Вкусный

- вкусная еда
- готовит вкусно
- кажется вкусным

- дәмді пісіру
- бұл май дәмді
- дәмді емес
- кейде дәмді
- қандай дәмді
- Бұл тамақтар кейде дәмді, кейде дәмсіз болады.
- Менің анам тамақты дәмді пісіреді.
- Сен үйде дәмді тамақ пісіре аласың ба?
- Дәмді жеміс-жидек дүкенде көп.

- Анау дәмхананың тамақтары өте дәмді болады.
- Мына алмұрт дәмді сияқты.
- Анам бауырсақты дәмді пісіреді.

- Тамақтарды өте дәмді пісірген екен.

Дәмхана

(-лар – көптік жалғау)

- ~ үлкен
- ~ кіші
- ~ әдемі
- ~ биік
- ~ таза
- ~ кең
- ~ тар
- ~ жарық
- ~ қараңғы

- приготовить вкусно
- это масло вкусное
- не вкусное
- иногда вкусная
- как вкусно
- Это еда бывает иногда вкусная, а иногда не вкусная.
- Моя мать готовит еду вкусно.
- Ты дома можешь приготовить вкусную еду?
- В магазине много вкусных фруктов.
- Еда в этом кафе всегда очень вкусная.
- Эта груша кажется вкусной.
- Моя мама вкусно готовит бауырсаки.
- Еда была приготовлена восхитительно.

Кафе

(-лар – множественное число)

- ~ большой
- ~ маленький
- ~ красивый
- ~ высокий
- ~ чистый
- ~ широкий
- ~ тесный
- ~ светлый
- ~ тёмный

Дәмханага

(-ға – барыс септік)

- ~ бару – барды – барады
- ~ келу – келді – келеді
- ~ кіру – кірді – кіреді
- ~ асығу – асықты – асығады

В кафе

(-ға – дательный падеж)

- ~ дойти – дошёл – дойдёт
- ~ прийти – пришёл – придёт
- ~ зайти – зашёл – зайдет
- ~ торопиться – торопился – поторопится

~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

~ жіберу – жіберді – жібереді

~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі

~ қабылдау – қабылдады –
қабылдайды

~ тапсырыс беру – тапсырыс берді –
тапсырыс береді

Дәмханада

(-да – жатыс септік)

~ отыру – отырды – отырады

~ болу – болды – болады

~ әңгімелесу – әңгімелесті –
әңгімелеседі

~ кездесу – кездесті – кездеседі

Дәмхананы

(-ны – табыс септік)

~ тексеру – тексерді – тексереді

~ бағалау – бағалады – бағалайды

~ білу – білді – біледі

~ ашу – ашты – ашады

~ жабу – жапты – жабады

~ жуу – жуды – жуады

~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

Дәмханадан

(-дан – шығыс септік)

~ шығу – шықты – шығады

- жаңа дәмхана

- анау дәмхана

- дәмхананың ауласы

- дәмхананы тексерді

- дәмханаға асықтық

~ повернуться – повернулся –
повернется

~ отпустить – отпустил –
отпустит

~ помочь – помог – поможет

~ принять – принял – примет

~ делать заказ – сделал заказ –
закажет

В кафе

(-да – местный падеж)

~ сидеть – сидел – посидит

~ быть – был – будет

~ беседовать – беседовал –
побеседует

~ встретиться – встретился –
встретится

Кафе

(-ны – винительный падеж)

~ проверить – проверил –
проверит

~ оценить – оценил – оценит

~ знать – знал – узнает

~ открыть – открыл – откроет

~ закрыть – закрыл – закроет

~ мыть – мыл – помоет

~ ремонтировать – ремонтировал
– отремонтирует

Из кафе

(-дан – исходный падеж)

~ выйти – вышел – выйдет

- новое кафе

- это кафе

- двор в кафе

- проверил кафе

- спешим в кафе

- дәмханада отырдық - бірден дәмханаға барамыз - бірнеше дәмхана - дәмханада демалу - ертең дәмханада кездесу - дәмхана ашық - дәмхана жабық - жиі дәмханада болу - дәмханаға жаяу бардым - дәмханада өткізу - дәмхананың еденін жуу - дәмхананы жөндеу - кешке дәмханада отырдық - құнде дәмханада адам көп - дәмханаға көмектесті - дәмханаға жұмысқа қабылдау - қараңғы және тар дәмхана - жарық және кен дәмхана - ыңғайлы дәмхана - дәмхананың мекенжайы - дәмханада тамақтанамыз - Дәмхана қайда орналасқан? - Дәмханада жұмыс істей өте қын. - Осы дәмхананың мекенжайы қандай? - Оның қарындасын дәмханаға жұмысқа қабылдады. - Ол құрбасына дәмханада ыдыс жууга жиі көмектеседі. - Олар достарымен дәмханада жиі кездеседі. - Түскі үзілісте біз дәмханаға жаяу барамыз. - Ертең дәмханада барлығымыз жиналайық. Сонда күтемін.	- сидели в кафе - сразу идем в кафе - несколько кафе - отдыхать в кафе - завтра встретиться в кафе - кафе открыта - кафе закрыта - часто побывать в кафе - я пришла пешком в кафе - проводить в кафе - мыть полы в кафе - ремонтировать кафе - вечером сидели в кафе - в кафе каждый день много людей - он помогал в кафе - принять на работу в кафе - тёплое и тесное кафе - светлое и широкое кафе - удобное кафе - адрес кафе - мы едим в кафе - Где расположена кафе? - Работать в кафе очень тяжело. - Какой адрес у этого кафе? - Его сестрёнку приняли на работу в кафе. - Она часто помогает подруге мыть посуду в кафе. - Они часто с друзьями встречаются в кафе. - В обеденный перерыв пешком ходим в кафе. - Давайте, завтра все соберемся в кафе. Буду ждать там.

- Отбасыммен сенбі немесе жексенбі күндері дәмханаға демалуға барамыз. Онда караокемен ән айтамыз. Бағасы бізге қолайлы.

- Қаланың ішінде бірнеше дәмхана бар, қай дәмханаға барамыз?

- Біз жұмыстан соң бірден дәмханаға бардық.

- Ағамның туған қунінде дәмханада отырамыз ба?

- Мен достарыммен кездесуге дәмханаға асығып жатырмын.

- Дәмханада өнімдердің сапасын тексерді.

- Анаммен сәрсенбіде дәмханаға барып тамақтандық.

- Анау дәмхананың ауласы керемет, әртүрлі گүлдер мен ағаштар отырғызылған. Өте әдемі.

- Бұл дәмхананың тамағы өте арзан әрі дәмді. Бағасы тиімді.

- Со своей семьей в субботу или в воскресенье пойдем в кафе отдохнуть. Там будем петь караоке. Цена для нас приемлемая.

- В городе есть несколько кафе, в какую из них пойдем?

- После работы мы сразу пошли в кафе.

- На день рождения моего брата посидим в кафе?

- Я спешу в кафе, чтобы встретиться со своими друзьями.

- В кафе проверили качество продуктов.

- В среду мы с мамой пошли поесть в кафе.

- Двор этого кафе прекрасен, много разных цветов и деревьев. Очень красиво.

- В этом кафе еда дешёвая и вкусная. Цена приемлемая.

Дәптер

(-лер – көптік жалғау)

~ көк

~ жасыл

~ қызыл

~ сары

~ үлкен

~ кішкентай

~ жұқа

~ қалың

~ алу – алды – алады

~ сатып алу – сатып алды – сатып

алады

~ беру – берді – береді

~ реттеу – реттеді – реттейді

Тетрадь

(-лер – множественное число)

~ синий

~ зелёный

~ красный

~ жёлтый

~ большой

~ маленький

~ тонкий

~ толстый

~ взять – взял – возьмет

~ купить – купил – купит

~ дать – дал – дает

~ регулировать – регулировал – регулирует

Дәптерге

(-ге – барыс септік)
~ бару – барды – барады

Дәптерді

(-ді – табыс септік)
~ қарау – қарады – қарайды
~ тексеру – тексерді – тексереді

~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады

~ алу – алды – алады
~ жабу – жапты – жабады

~ ашу – ашты – ашады

~ жинау – жинады – жинайды

~ көрсету – көрсетті – көрсетеді

~ күтіп ұстаяу – күтіп ұстады – күтіп
ұстайды

~ сатып алу – сатып алды – – сатып
алады

Дәптермен

(-мен – көмектес септік)
~ жұмыс істеу – жұмыс істеді –
жұмыс істейді
-жазу дәптері болу
- дәптер ауыстыру
- әр дәптерді бағалау
- әрбір дәптер таза болу тиіс

- дәптер толтыру
- дәптердің бағасы
- дәптердің сырты
- барлық дәптер
- қанша дәптер?
- дәптердің беті
- бірдей дәптер
- дәптердің түсі
- дәптерге қараңыз
- кейбір дәптерлер

За тетрадью

(-ге – дательный падеж)
~ идти – шёл – пойдет

Тетради

(-ді – винительный падеж)
~ смотреть – смотрел – смотрит
~ проверить – проверил –
проверит

~ менять – менял – поменяет

~ взять – взял – возьмёт
~ закрыть – закрыл – закроет
~ открыть – открыл – откроет
~ собирать – собирал – собирает
~ показать – показал – покажет
~ беречь – берег – сбережет

~ купить – купил – купит

С тетрадью

(-мен – творительный падеж)
~ работать – работал – поработает

-с записной книжкой
-поменять тетрадь
- оценка каждой тетради
-каждая тетрадь должна быть
чистой
-заполнить тетрадь
- цена тетради
- обложка тетради
- все тетради
- сколько тетради?
- страница тетради
- одинаковые тетради
- цвет тетради
- посмотри на тетради
- некоторые тетради

- жазбаша дәптер
- дәптерді жинау
- дәптерді көрсету
- дәптердің ішінде
- дәптердің сыртында
- дәптерді тексеру
- дәптердің жанында
- дәптердің астында
- Дәптерлерді күтіп ұстай керек.
- Дәптердің үстінде кітап жатыр.
- Дәптердің астында күнделік жатыр.
- Дәптердің жанында су тұр.
- Дәптердің сыртында мекенжай жазылған.
- Сабакта біз дәптермен жиі жұмыс істейміз.
- Дәптерге үй жұмысын толтырдың ба?
- Сіз бірінші сыныпта ата-аназызға дәптерді жиі көрсеттіңіз бе?

- Мұғалім дәптерді жиі жинап, оны тексеріп тұрады.
- Менің барлық дәптерімнің түсі көк, жасыл, қызыл болды.
- Ағам мен қарындасымның дәптерлері бірдей.
- Пән бойынша дәптерді толтырдың ба?
- Дәптерлер жыл сайын қымбаттайтыны.
- Осы жылы дәптерлерге қанша ақша төледіңіздер?
- Жұз дәптерге шамамен бес мың теңге төледік.
- Дәптердегі үй жұмысы тапсырмаларын мұғалім тексеріп, баға қойды.

- письменная тетрадь
- собирать тетради
- показать тетрадь
- внутри тетради
- снаружи тетради
- проверить тетрадь
- рядом с тетрадью
- за тетрадью
- За тетрадями нужно ухаживать.
- На тетради лежит книга.
- за тетрадью лежит дневник.
- Рядом с тетрадью стоит вода.
- На обложке тетради записан адрес.
- На уроке мы часто работаем с тетрадью.
- Ты заполнил домашнее задание в тетради?
- Вы часто показывали родителям в первом классе свою тетрадь?
- Учитель часто вы забирает тетради и проверяет их.
- У меня все тетради синего, зелёного, красного цвета.
- У моего брата и сестры одинаковые тетради.
- Заполнил тетрадь по предмету?

- Тетради дорожают с каждым годом.
- В этом году сколько денег заплатили за тетради?
- За сто тетради мы заплатили около пяти тысяч тенге.
- Учитель проверил домашнее задание в тетрадях, поставил оценки.

- Эрқашан дәптер таза болуы керек.

- Оқушы дүкеннен дәптер сатып алды.

- Дәптеріңің беттері толса, онда жаңа дәптерге ауыстырып.

- Барлық пәннен дәптер болу керек.

- Тетрадь всегда должна быть чистой.

- Ученик купил в магазине тетрадь.

- Если страницы тетради заполнены, тогда поменяй на новую.

- По каждому предмету должна быть тетрадь.

Дәрі

(-лер – *көптік жалғау*)

~ ақ

~ қара

~ қызыл

~ көк

~ қызыл-сары

~ сары

~ үлкен

~ кішкентай

~ орта

~ сұйық

~ сопақ

~ дәңгелек

~ төртбұрышты

~ үшбұрышты

Лекарство

(-лер – *множественное число*)

~ белый

~ черный

~ красный

~ синий

~ оранжевый

~ жёлтый

~ большой

~ маленький

~ средний

~ жидкий

~ овальный

~ круглый

~ четырехугольный

~ треугольный

Дәріні

(-ні – *табыс септік*)

~ беру – берді – береді

~ ішу – ішті – іshedі

~ алу – алды – алады

~ дайындау – дайындағы –
дайындайды

~ жазып беру – жазып берді – жазып
береді

~ сатып алу – сатып алды – сатып
алады

~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады

Лекарство

(-ні – *винительный падеж*)

~ дать – дал – даст

~ пить – пил – выпьет

~ взять – взял – возьмёт

~ готовить – готовил – подготовит

~ написать – написал – напишет

~ купить – купил – купит

~ поменять – поменял – поменяет

~ шайнау – шайнады – шайнайды
~ жұту – жұтты – жұтады

- әрбір дәрі
- дәрінің бағасы
- дәріге байланысты
- барлық дәрі
- дәріге бару
- бірдей дәрі
- бірнеше дәрі
- оның дәрісі
- дәрі сатып алу
- дәрі ішу
- ыстық түсіретін дәрі
- тамақ аурудың дәрісі
- бас аурудың дәрісі
- Дәрінің бағасы қанша тұрады?
- Маған дәрілер ұсына аласыз ба?

- Сізде мына дәрі бар ма?
- Маған мына дәрі керек еді.
- Мына дәріні қалай қабылдаудым керек?
- Бұл дәріні дәрігердің рұқсатымен ішесіз. Дәрігердің рұқсат қағазы бар ма?
- Бұл дәрі біздे жоқ. Орнына басқа дәрі бере аламын.
- Бұл дәрі-дәрмекті қайдан сатып алуға болады?
- Біздің осы дәріге тапсырыс беруіміз керек.
- Дәріні қашан алып кетуіме болады?

- Апам екеуміз бірге барып, дәріханадан дәрі сатып алдық.
- Дәрігер денсаулығыма байланысты бірнеше дәрі жазып берді.

- ~жевать – жевал – пожуёт
- ~ проглотить – проглотил – проглотит
- каждое лекарство
- цена лекарства
- связано с лекарством
- все лекарства
- пойти за лекарством
- одинаковые лекарства
- несколько лекарств
- его лекарства
- купить лекарство
- пить лекарство
- лекарство от температуры
- лекарство от горла
- лекарство от головной боли
- Какова цена лекарства?
- Можете предложить мне лекарство?
- У вас есть это лекарство?
- Мне нужно это лекарство.
- Как принимать это лекарство?

- Вы принимаете это лекарство с разрешения врача. Есть разрешение врача?
- Это лекарство у нас нет. Вместо этого могу дать другое.
- Где я могу купить это лекарство?

- Нам надо заказать это лекарство.
- Когда можно забрать это лекарство?
- С моей сестрой вместе ходили в аптеку и купили лекарство.
- Врач выписал несколько лекарств по состоянию здоровья.

- Барлық дәрінің дәріханадан сатып алдық. Дәрінің табылғанына қуандық.
- Оның дәрісі үлкен қызыл-сары екен, екі мезгіл: таңертең және кешке тамақтан соң ішеді.
- Мен дәрінің күн сайын таңертең, түсте, кешке үш рет тамақтан соң ішемін.
- Мына дәрінің бір ай іштіңіз бе?
- Барлық дәрінің қашан сатып аласыз?
- Дәрінің дәрігердің рұқсатымен ішу керек.
- Әрине, дәрігердің рұқсаты керек.
- Дәрінің мерзімін тексеру қажет
- Үйдің жанындағы дәріханаға дәріге барып келдім.
- Емдеу үшін сізге осы дәрі-дәрмектерді ішу керек.
- Дәрілерді басқа дәріханадан тапсырыспен аламыз.
- Сізге көп дәрі ішуге болмайды, себебі ол ағзаға зиян тигізуі мүмкін.
- Дәрі көп іше бермей, денсаулықты құту керек.
- Мына дәрінің жүрек ауруына ішесіз, содан кейін анау дәрінің ішесіз.
- Сізге рақмет, сау болыңыз.
- Ем болсын!
- Шипасын берсін!
- Все лекарства купили в аптеке. Обрадовались, что нашли лекарства.
- Лекарство у него большое красно-желтое, пьет два раза утром и вечером после еды.
- Я принимаю лекарство каждый день утром, в обед, вечером три раза после еды.
- Вы это лекарство принимали целый месяц?
- Когда купите все лекарство?
- Лекарство пить нужно по назначению врача.
- Конечно, нужно разрешение врача
- Необходимо проверить срок действия лекарства.
- Сходил в аптеку возле дома, за лекарством.
- Для лечения вам необходимо пить эти лекарства.
- Лекарство берем с аптеки по заказу.
- Нельзя вам пить много лекарств, потому что может принести вред организму.
- Нужно беречь здоровье, а не пить много лекарств.
- Эти лекарства пейте от сердца, а потом пейте эти лекарства.
- Вам спасибо, до свидания.
- Выздоровливайте!
- На здоровье!

Дәрігер

(-лер – *көптік жалғау*)

- ~ тәжірибелі
- ~ білімді
- ~ беделді

Врач

(-лер – *множественное число*)

- ~ опытный
- ~ образованный
- ~ авторитетный

~ қарапайым
~ салмақты
~ білікті
~ болу – болды – болады
~ шақыру - шақырды - шақырады

~ науқасты қабылдау – науқасты қабылдады – науқасты қабылдайды
~ қарau – қарады – қарайды
~ емдеу – емдеді – емдейді
~ тексеру – тексерді – тексереді

~ тыңдау – тыңдады – тыңдайды
~ көмектесу – көмектесті –
көмектеседі

Дәрігерге

(-ге – барыс септік)

~ бару – барды – барады
~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
~ асығу – асықты – асығады

~ алдын ала кезекке жазылу – алдын ала кезекке жазылды – алдын ала кезекке жазылады
~ айту – айтты – айтады
~ жіберу – жіберді – жібереді

Дәріерді

(-ді – табыс септік)

~ тыңдау – тыңдады – тыңдайды
~ күту – күтті – күтеді
~ шақыру – шақырды – шақырады
~ бағалау – бағалады – бағалайды
~ сыйлау – сыйлау – сыйлайды

Дәрігерден

(-ден – шығыс септік)

~ шығу – шықты – шығады
~ алу – алды – алады

~ простой
~ серьезный
~ квалифицированный
~ быть – был – будет
~ пригласить-пригласил-
пригласит
~ принять больного – принял
больного – примет больного
~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ лечить – лечил – полечит
~ проверить – проверил –
проверит
~ слушать – слушал – послушает
~ помочь – помог – поможет

К врачу

(-ге – дательный падеж)

~ идти – шел – пойдет
~ показать – показал – покажет
~ торопиться – торопился –
поторопится
~ за раннее записаться в очередь
~ за раннее записался в очередь –
за раннее запишется в очередь
~ сказать – сказал – скажет
~ отправить – отправил –
отправит

Врача

(-ді – винительный падеж)

~ слушать – слушал – слушает
~ ждать – ждал – подождёт
~ звать – звал – позовет
~ оценить – оценил – оценит
~ уважать – уважал – зауважает

От врача

(-ден – исходный падеж)

~ выйти – вышел – выйдет
~ взять – взял – возьмет

Дәрігермен

(-мен – көмектес септік)

- ~ ақылдасу – ақылдасты –
- акылдасады
- ~ әңгімелесу – әңгімелесті –
- әңгімелеседі
- ~ сөйлесу – сөйлесті – сөйлеседі
- ~ кездесу – кездесті – кездеседі

Дәрігерде

(-де – жатыс септік)

- ~ болу – болды – болады
- дәрігер болу
- барлық дәрігер
- балабақшаның дәрігери
- мектептің дәрігери
- бірнеше дәрігер
- дәрігерге дейін
- дәрігер екеуміз
- дәрігер емдейді
- дәрігермен ақылдасу
- ауылдағы дәрігер
- дәрігер емес
- дәрігердің жұмысы
- оның ата-анасы дәрігер
- дәрігер болуды армандау
- дәрігер ешқашан қателеспеуі керек

- дәрігермен кездесу

- дәрігер науқасты қабылдады

- дәрігерге көрсетті

- дәрігер мамандығы

- дәрігерді бағалау

- дәрігерді тыңдау

- сенімді дәрігер

- дәрігер баланы тексерді

- дәрігерді шакыру

- дәрігер науқасты тексерді

С врачом

(-мен – творительный падеж)

- ~ посоветоваться – посоветовался
- посоветуется
- ~ беседовать – беседовал –
- побеседует
- ~ разговаривать – разговаривал –
- поговорит
- ~ встретиться – встретился –
- встретится

У врача

(-де – местный падеж)

- ~ быть – был – будет
- быть врачом
- все врачи
- врач детского сада
- школьный врач
- несколько врачей
- до врача
- вдвоём с врачом
- врач лечит
- посоветоваться с врачом
- сельский врач
- не врач
- работа врача
- его родители врачи
- мечтать стать врачом
- врач никогда не должен ошибаться
- встретится с врачом
- врач принял больного
- показал врачу
- профессия врача
- ценить врача
- слушать врача
- надёжный врач
- врач осмотрел ребенка
- позвать врача
- врач осмотрел больного

- дәрігер науқасты тіркеді
- Дәрігер жаңадан келген науқастарды тіркеді.
- Науқасқа дәрігер шақырдық.
- Оның қабылдау уақыты қандай?
- Дәрігердің кабинеті қайда?
- Ол келеді ме?
- Менің әйелім ауырып қалды.
- Менің басым ауырып тұр.
- Менің тамағым ауырып тұр.
- Мен орныман тұрсам, басым айналады.
- Менің тамағым ауырады.
- Менің мына жерім ауырады.
- Менің пенициллинге аллергиям бар.
- Мен бұл дәрілерді күнде қабылдаймын.
- Бұл жерініз қай уақыттан бері ауырады?
- Мына жерініз ауыра ма?
- Аузыңызды ашыңыз.
- Сізде медициналық сақтандыру бар ма?
- Ертең тағы келініз.
- Он күннен кейін қайта келініз.

- Менің тағы бір рет келуім керек пе?
- Аға, маған көмектесе аласыз ба?
- Сәлеметсіз, отырыңыз.
- Қай жерініз ауырады?
- Ауырғаныңызға неше күн болды?
- Екі күн.
- Басыңыз ауыра ма?
- Қол-аяғың ауыра ма?
- Жылы су көп ішініз.
- Біз емдеуді бастауымыз керек.
- Мына дәрінің күніне үш реттен тамактан соң қабылданыз.

- врач зарегистрировал больного
- Врач зарегистрировал вновь прибывших больных.
- К больному позвали врача.
- В какие часы принимает она?
- Где кабинет врача?
- Он может прийти?
- Моя жена заболела.
- У меня болит голова.
- У меня болит горло.
- Когда я встаю, у меня кружится голова
- У меня болит горло.
- У меня здесь болит.
- У меня есть аллергия на пенициллин.
- Я принимаю эти лекарства каждый день.
- С какого времени у вас здесь болит?
- Здесь у вас болит?
- Откройте рот.
- У вас есть медицинский страховой полис?
- Завтра приходите ещё раз.
- Через десять дней придёте снова.
- Я должен прийти ещё один раз?
- Брат, ты можешь мне помочь?
- Здравствуйте, садитесь.
- Где у вас болит?
- Сколько дней уже болеете?
- Два дня.
- У вас голова болит?
- Руки-ноги болят?
- Пейте больше тёплой воды.
- Нам нужно начать лечиться.
- Это лекарство принимайте по три раза в день, после еды.

- Уш күннен соң тексерілуге келіңіз.
- Сау болыңыз. Ауырмаңыз.
- Дәрігер науқастың қан қысымын, тамыр соғысын тексерді.
- Дәрігер науқастарды жиңі тексеріп тұра ма?
- Науқасты дәрігерге көрсетуіміз керек.
- Дәрігер оның жүргегін тыңдады.
- Барлық адам дәрігердің еңбегін бағалауы керек.
- Жас кезімнен дәрігер болуды армандағым.
- Досым жұбайын дәрігерге көрсетті.
- Кешке дейін дәрігер отыз бес науқасты қабылдады. Дәрігердің жұмысы өте ауыр.
- Ағам екеуміз дәрігермен кездесіп, сіңлімнің денсаулығын сұрадық.
- Дәрігер таңертен науқастарды тексерді.
- Балалар дәрігері қарындасымды өте жақсы емдеді. Мен ризамын.
- Дәрігердің жұмысы өте қыын. Олар науқастардың жанында күні бойы, кейде тәулік бойы болады.
- Әкемді емдел жатқан дәрігермен анам екеуміз сөйлестік.
- Ауылдағы дәрігерлердің жұмысы өте қыын. Олар ауылды жаяу аралап шығады.
- Досымның ата-анасы балалар дәрігері болып ауруханада жұмыс істейді.
- Біздің қалалық емханада білімді дәрігерлер өте көп.
- Приходите на осмотр через три дня.
- До свидания. Не болейте.
- Врач проверил у больного сердцебиение и давление.
- Врач часто проверяет больных?
- Мы должны показать пациента к врачу.
- Врач послушал его сердце.
- Все люди должны ценить работу врача.
- С юности я мечтал стать врачом.
- Мой друг показал жену к врачу.
- До вечера врач принял тридцать пять пациентов. Работа врача очень тяжёлая.
- Вместе с братом встретились с врачом и поговорили о самочувствии сестрёнки.
- Утром врач осмотрел пациентов.
- Детский врач очень хорошо лечил сестрёнку. Я благодарен.
- Работа врача очень тяжёлая. Они в течение дня находятся рядом с больными, иногда и сутками.
- Мы с матерью поговорили с лечащим врачом моего отца.
- Работа сельского врача очень тяжёлая. Они пешком обходят всю деревню.
- Родители друга работают детским врачом в больнице.
- В нашей городской больнице работают очень много образованных врачей.

- Мен көп ауырған соң, дәрігер болуды армандадым.

Дәріхана

(-лар – *көптік жалғау*)

~ үш қабатты
~ жарық
~ заманауи
~ кең
~ биік
~ екі қабатты
~ есқі

- Я очень много болел, поэтому мечтал стать врачом.

Аптека

(-лар – *множественное число*)

~ трехэтажная
~ светлая
~ новейшая
~ широкая
~ высокая
~ двухэтажная
~ старая

Дәріханага

(-ға – *барыс септік*)

~ бару – барды – барады
~ тапсырыс беру – тапсырыс берді –
тапсырыс береді
~ асығу – асықты – асығады

~ жіберу – жіберді – жібереді

~ ұлгеру – ұлгерді – ұлгереді

В аптеку

(-ға – *дательный падеж*)

~ пойти – пошёл – пойдет
~ сделать заказ – сделал заказ –
сделает заказ
~ торопиться – торопился –
поторопится
~ отпустить – отпустил –
отпустит
~ успеть – успел – успеет

Дәріханада

(-да – *жатыс септік*)

~ болу – болды – болады
~ кезекте тұру – кезекте тұрды –
кезекте тұрады
~ күту – күтті – күтеді

В аптеке

(-да – *местный падеж*)

~ быть – был – будет
~ стоять в очереди – стоял в
очереди – постоит в очереди
~ ждать – ждал – подождёт

Дәріхананы

(-ны – *табыс септік*)

~ іздеу – іздеді – іздейді
~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

~ тексеру – тексерді – тексереді

~ табу – тапты – табады

Аптеку

(-ны – *винительный падеж*)

~ искать – искал – поищет
~ ремонтировать – ремонтировал
– отремонтирует
~ проверить – проверил –
проверит
~ найти – нашел – найдет

Дәріханадан

(-дан – шығыс септік)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ сатып алу – сатып алды – сатып алады
- дәріханаға бардым
- дәріхананы іздеу
- дәріхананы табу
- үлкен және жарық дәріхана
- ол дәріханада
- дәріхана қайда?
- дәріханаға асықтым
- дәріхана ашық
- дәріхана жабық
- барлық дәріхана
- басқа дәріхана
- дәріханада болдым
- дәріханадан кейін
- дәріханаға дейін
- мынау дәріхана
- осы дәріхана бізге жақын
- дәріхананың жанында
- дәріхананың қасында
- дәріхананың алдында
- дәріхана алыс
- дәріхана жақын
- дәріхананың ішінде
- дәріхананың сыртында
- дәріхана оң жақта
- дәріхана сол жақта
- дәріхананың сұрады
- дәріхана салу
- дәріхана сияқты
- дәріханадан соң
- дәріханадан алдым
- дәріханада бар
- дәріханада қолжетімді
- дәріханаға асықтым
- дәріханаға үлгеру

Из аптеки

(-дан – исходный падеж)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ купить – купил – купит
- пошёл в аптеку
- искать аптеку
- найти аптеку
- большая и светлая аптека
- он в аптеке
- где аптека?
- спешила в аптеку
- аптека открыта
- аптека закрыта
- все аптеки
- другая аптека
- был в аптеке
- после аптеки
- до аптеки
- эта аптека
- эта аптека нам близка
- рядом с аптекой
- возле аптеки
- перед аптекой
- аптека далеко
- аптека близко
- внутри аптеки
- снаружи аптеки
- аптека справа
- аптека слева
- спросил аптеку
- построить аптеку
- как в аптеке
- после аптеки
- я взяла в аптеке
- в аптеке есть
- доступен в аптеке
- спешу в аптеку
- успеть в аптеку

- дәріхана орналасқан
- дәріхана осында бар.
- дәріханаға қарама-қарсы
- дәріхананың мекенжайы
- дәріхана бірінші қабатта
- Жақын жерде дәріхана бар ма?
- Біздің үйдің бірінші қабатында дәріхана бар.
- Сауда орталығының үшінші қабатында дәріхана бар.
- Мына дәмхананың оң жағында дәріхана тұр.
- Көшедегі дәріхананың алдында азық-түлік дүкені бар.
- Біздің үйге жақын жерде дәріхана бар.
- Кешке жұмыстан соң дәріханаға үлгеруге асықтым.
- Дәріхананың қарама-қарсысында автотұрақ бар.
- Дәріхананың сыртында «Гиппократ» деген жазу бар.
- Дәріхананың ауласының алдында әртүрлі гүлдер өсіп тұр.
- Дәріханада кезекте адам көп екен.
- Дәріхана нешеге дейін жұмыс істейді?
- Білмедім. Таңғы сағат тоғыздан кешкі сағат алтыға дейін істеу керек. Бірақ кейде басқа дәріханалар тәулік бойы жиырма төрт сағат жұмыс істейді.
- Өте жақсы.
- Дәріханалар сенбі, жексенбі демалыс күндері жұмыс істей ме?
- Кейде дәріханалар демалыс күндері жұмыс істей береді.
- Дағыс екен.
- расположена аптека
- здесь есть аптека
- напротив аптеки
- адрес аптеки
- аптека на первом этаже
- Есть ли по близости аптека?
- В нашем доме, на первом этаже есть аптека.
- В торговом центре на третьем этаже есть аптека.
- Справа от этого кафе есть аптека
- На улице перед аптекой есть продуктовый магазин.
- Недалеко от нашего дома есть аптека.
- Вечером после работы спешил, чтобы успеть в аптеку.
- Напротив аптеки есть автостоянка.
- Снаружи аптеки есть надпись «Гиппократ».
- Во дворе аптеки растут разные цветы.
- В аптеке много людей стояли в очереди.
- Какой режим работы в аптеке?
- Не знаю. Должны работать с 09.00 утра, до 18.00 вечера. Иногда другие аптеки работают сутками в течение двадцати четырех часов.
- Очень хорошо.
- Аптеки работают в выходные дни субботу и воскресенье?
- Иногда аптеки работают в выходные дни.
- Правильно.

- Анау дәріхана жабық.
- Иә, ол дәріханада жөндеу жұмыстары үш ай бойы жүріп жатыр.
- Мен інімді дәріханага жібердім.
- Кешіріңіз, дәріхана нешінші қабатта орналасқан?
- Дәріхана екінші қабатта, аяқ киім дүкенінің қасында тұр.
- Өтініш, дәріхананың мекенжайын айтып жіберіңізші.
- Кейде дәрілерді басқа дәріханалардан іздеуге тұра келеді.
- Рецептіде жазылған мына дәрілер керек. Сіздерде бар ма?
- Мына дәрі қанша тұрады? Мен ақшасын төлеуім керек.
- Сізде бас аурудың дәрісі бар ма?
- Бұл дәріні қалай қабылдау керек?
- Оны қуніне қанша рет қабылдау керек?
- Тамақтың алдында ма, әлде тамактан кейін бе?
- Құніне үш рет тацертең, түсте, кешке ішу керек пе?
- Менің басым ауырады.
- Барлық дәріні енді ғана дәріханадан сатып алдым.
- Анамның тамағы ауырып, дәріханага дәрі алуға бардым.
- Бас ауруына қарсы дәрі көп екен.
- Дәріханада дәрінің бағасы әртүрлі, кейбір дәрі арзан болса, кейбір дәрі қымбат екен.
- Вон та аптека закрыта.
- Да, в этой аптеке ремонтные работы идут в течении трех месяцев.
- Я отправил младшего брата в аптеку.
- Извините, на каком этаже расположена аптека?
- Аптека расположена на втором этаже рядом с обувным магазином.
- Прошу, подскажите адрес аптеки.
- Иногда приходится искать лекарства в других аптеках.
- Нужны лекарства, написанные в этом рецепте. У вас есть?
- Сколько стоит это лекарство? Я должна заплатить деньги.
- У вас есть лекарства от головной боли?
- Как принимать эти лекарства?
- Сколько раз нужно принимать лекарства?
- До еды или после еды?
- Нужно ли пить ежедневно три раза утром, в обед, вечером?
- У меня болит голова.
- Все лекарства только что купила в аптеке.
- У моей мамы болит горло, и я пошел в аптеку купить лекарство.
- Оказывается, лекарств от головной боли много.
- В аптеках у лекарств разные цены, некоторые дешёвые, некоторые дорогие.

- Кейде дәріханада керекті дәрілер болмайды. Тапсырыс беруге тұра келеді.
- Зейнеткерлерге дәріханада кезексіз, тегін дәрілер береді.

Демалу

- үйде демалу
- алдын ала демалу
- демалуға байланысты
- бос уақытта демалу
- бір апта демалдым
- бірге демалдық
- ата-анаммен демалдым
- саябақта демалу
- екеуміз демалдық
- енді ғана демалдым
- жақсы демалыс
- теңіз жағасында демалдым
- жиі демалу
- жұбайыммен демалдым
- кейде демалмаймыз
- кейін демаламыз
- кеше демалдық
- көктемде демаламын
- көп демалдық
- құнделікті демалу
- қонақ демалуда
- оңай демалу
- қыын демалу
- отбасыммен демалу
- демалыс сияқты
- содан кейін демалу
- таза ауада демалу
- тамаша демалыс
- тәулік бойы демалу
- тез демалу
- демалу туралы
- түстө демалу
- үзілісте демалу

- Иногда в аптеках не бывает нужных лекарств. Приходится делать заказ.
- Пенсионерам лекарство выдают без очереди и бесплатно.

Отдыхать

- отдыхать дома
- отдыхать заранее
- связано с отдыхом
- отдыхать в свободное время
- Я отдыхал неделю
- отдыхали вместе
- отдыхал с родителями
- отдыхать в парке
- отдыхали вдвоём
- только теперь отдыхал
- хороший отдых
- отдыхал на берегу моря
- часто отдыхать
- отдыхал с женой
- иногда мы не отдыхаем
- мы отдохнем позже
- вчера отдыхали
- я отдыхаю весной
- много отдыхали
- ежедневно отдыхать
- гость отдыхает
- легко отдыхать
- тяжёло отдыхать
- отдыхать с семьёй
- как отдых
- отдыхать после этого
- отдыхать на свежем воздухе
- замечательный отдых
- сутками отдыхать
- отдыхать быстро
- про отдых
- отдыхать в обед
- отдыхать на перемене

- жақсы демалыңыз
- мерекенің алдындағы демалыс
- апта арасында демалу
- бейсенбіде демалдым
- Аптасына бір рет демалу керек екен.
- Мен ата-анаммен бірге демалғанды жақсы көремін.
- Әріптерім сенбі күні демалады.
- Кейде жұмыстың арасында он-он бес минут демалуға болады.
- Сауда орталығын аралап демалғанды жақсы көремін.
- Олар табиғатта таза ауада ұнемі демалады.
- Кейде жаңбырдан кейін таза ауада демалған жақсы емес пе?
- Ол жұбайымен саябақта жиі серуендер демалады.
- Әріпесім күнде жұмыстан соң аулада жаяу жүріп демалады.
- Бұғін күні бойы жұмыста болып, енді ғана демалдым.
- Менің ағам жұмыстан келген соң домбырамен ән салып демалады.
- Мен отбасыммен теңіз жағалауында демалғанды жақсы көремін.
- Мен үйде кітап оқып, демалғанды жақсы көремін.
- Өйткені демалуға байланысты әркім әртүрлі ойлайды.
- Сіз қалай және қай жерде демалғанды ұнатасыз? Не себепті?
- Мен жұмыстың алдында жиі демалып аламын.
- хорошего отдыха
- отдых перед праздником
- отдыхать между неделями
- отдохнул в четверг
- Надо отдохнуть один раз в неделю.
- Я люблю отдыхать со своими родителями.
- Мои коллеги отдыхают в субботу.
- Иногда между работой можно отдохнуть десять-пятнадцать минут.
- Я люблю отдыхать, гуляя по торговому центру.
- Они часто отдыхают на природе на свежем воздухе.
- Иногда после дождя хорошо отдыхать на свежем воздухе?
- Он часто отдыхает с супругом, гуляя по парку.
- Моя коллега каждый день отдыхает после работы, гуляя пешком во дворе.
- Сегодня целый день был на работе, только, что отдохнул.
- Мой брат отдыхает после работы подпевая на домбре.
- Я люблю отдыхать на берегу моря со своей семьей.
- Я люблю читать книги и отдыхать дома.
- Потому что каждый по разному думает об отдыхе.
- Вы где и как любите отдыхать? Почему?
- Я часто отдыхаю перед работой.

Демалыс

(-тар – көптік жалғау)

- ~ тамаша
- ~ ыңғайлы
- ~ көңілді
- ~ қызық
- ~ ұзақ мерзімді
- ~ қысқа мерзімді
- ~ жазғы
- ~ қысқы
- ~ күзгі
- ~ көктемгі
- ~ ақылы
- ~ ақысыз
- ~ ыңғайсыз
- ~ кезекті
- ~ кезектен тыс

Демалыска

(-қа – барыс септік)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ жіберу – жіберді – жібереді
- ~ сұрану – сұранды – сұранады
- ~ кету – кетті – кетеді
- ~ асығу – асықты – асығады

Демалыстан

(-тан – шығыс септік)

- ~ шақырып алу – шақырып алды – шақырып алады
- ~ келу – келді – келеді

Демалысты

(-ты – табыс септік)

- ~ жақсы өткізу – жақсы өткізді – жақсы өткізеді

Отдых, отпуск, каникул

(-тар – множественное число)

- ~ отличный
- ~ удобный
- ~ веселый
- ~ интересный
- ~ долгосрочный
- ~ краткосрочный
- ~ летний
- ~ зимний
- ~ осенний
- ~ весенний
- ~ платный
- ~ бесплатный
- ~ неудобный
- ~ очередной
- ~ внеочередной

В отпуск, на отдых

(-қа – дательный падеж)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ отпустить – отпустил – отпустит
- ~ отпроситься – отпросился – отпросится
- ~ уйти – ушёл – уйдет
- ~ торопиться – торопился – поторопится

Из отдыха, из отпуска

(-тан – исходный падеж)

- ~ позвать – позвал – позовёт:
- отозвать – отозвал – отзовёт
- ~ прийти – пришел – прийдет

Отпуск, отдых

(-ты – винительный падеж)

- ~ провести хорошо – провел хорошо – проведёт хорошо

Демалыста

(-та – жатыс септік)

- ~ болу – болды – болады
- ауылдағы демалыс
- демалысты ауыстыру
- демалыс аяқталды
- әрбір демалыс
- демалысқа байланысты
- барлық демалыс
- басқа демалыс
- демалыс басталды
- окушылардың демалысы
- демалыс беру
- демалысқа жіберу
- кезекті демалыс
- кезектен тыс демалыс
- демалысқа сұрану
- қызықты демалыс
- қысқы демалыс
- көктемгі демалыс
- жазғы демалыс
- күзгі демалыс
- Демалысты қызықты өткізу керек.

- Кезекті демалысында жүрген досымды жұмысқа қайта шақырып алды.
- Әр жылы демалысты достарынызben қызықты өткізесіздер ме?
- Бұл демалысым тез аяқталды.
- Сіз демалысыңызды келесі айға ауыстырмақсыз ба?
- Мен отбасыммен жазғы еңбек демалысын ауылда өткіздім.

- Балалар қысқы демалыста аулада қармен ойнайды, шанамен сырғанайды, шаңғы тебеді.

В отпуску, на отдыхе

(-та – местный падеж)

- ~ быть – был – будет
- отпуск в деревне
- поменять отпуск
- отпуск закончился
- каждый отпуск
- связано с отпуском
- весь отпуск
- другой отпуск
- каникулы начались
- школьные каникулы
- дать отпуск
- отпустить в отпуск
- очередной отпуск
- внеочередной отпуск
- отпроситься на отдых
- интересный отдых
- зимний отдых
- весенний отдых
- летний отпуск
- осенний отпуск
- Отпуск надо проводить интересно.
- Моего друга отзвали из очередного отпуска на работу.

- Проводите ли интересно каждый год отпуск с друзьями?

- Этот отпуск закончился быстро.
- Вы хотите поменять отпуск на следующий месяц?
- Я провёл летний трудовой отпуск в деревне со своей семьёй.
- Дети на зимних каникулах играют во дворе в снежки, катаются на санях и лыжах.

- Көктемгі демалыста Наурыз мерекесін тойлайды. Алма ағаштары жапырақ ашып, гүл гүлдейді.
- Жазғы үш ай демалыста балалар ата-аналарымен қалаға және ауылға қыдырады. Тауға шығады. Демалыс үйлеріне барып, он-он бес күн немесе бір-екі айға демалуға барады.
- Олар қаладағы көрікті жерлерді аралайды және серуендейді. Кешке барлығы жиналып, домбырамен ән айтады. Аулада балалар доп ойнайды.
- Күзгі демалыста балалар бақшадан жеміс-жидек тереді және көкөністер жинайды. Қызыл, сары түсті жапырақтар жерге түседі. Адамдар бақша мен ауланы жапырақтардан тазалайды.
- Отбасымен алдын ала демалыс туралы келісу керек. Демалысты қайда өткізуге болады?
- Біз отбасымызben демалыста қайда баратынымызды алдын ала шешіп аламыз.
- Мен тауда серуендеңенді және демалыста таза ауада демалғанды жақсы көремін.
- Бұғін сенбі, ертең жексенбіде олардың демалысы басталады.
- Ол кезекті еңбек демалысына шығуна байланысты жұмыста жоқ.

Денсаулық

~ жақсы
~ жаман

- Праздник Наурыз отмечают на весенних каникулах. Яблони распускают листья, цветут.
- За три месяца летних каникул дети вместе с родителями отдыхают в городе и деревне. Ходят в горы. Ездят в санаторий отдыхать на десять-пятнадцать дней или на один-два месяца.
- Они побывают в достопримечательных местах и гуляют по городу. Вечером все собираются и поют на домбре. Во дворе дети играют в мяч.
- Дети собирают в саду ягоды-фрукты и овощи на осенних каникулах. На землю падают красно-жёлтые листья. Люди чистят сад и двор от листьев.
- Нужно заранее договориться со своей семьей об отпуске. Где можно провести отпуск?
- Мы со своей семьёй заранее договариваемся куда вместе поедем отдыхать.
- Я люблю гулять в горах и отдыхать на свежем воздухе в отпуске .
- Сегодня суббота, завтра воскресенье начнутся у них выходные.
- Его нет на работе в связи с выходом на очередной трудовой отпуск.

Здоровье

~ хороший
~ плохой

~ орта
~ нашар
~ мықты

~ средний
~ плохой
~ крепкий

Денсаулықты

(-ты – *табыс септік*)

~ сақтау – сақтады – сақтайды
~ тексеру – тексерді – тексереді
~ қарау – қарады – қарайды
~ күту – күтті – күтеді
~ ойлау – ойлады – ойлайды
~ емдеу – емдеді – емдейді
~ емдету – емдettі – емдетеді

Денсаулыққа

(-қа – *барыс септік*)

~ зиян келу – зиян келді – зиян келеді
~ қарау – қарады – қарайды
- денсаулық туралы
- денсаулығым маңызды
- денсаулыққа зиян
- денсаулығы жоқ
- денсаулығы нашар
- оның денсаулығы
- денсаулығы жақсы
- денсаулықты ойлау
- денсаулықты қарау
- денсаулықты тексеру
- денсаулықты сақтау
- Әрбір адам денсаулығын күтпесе болмайды.
- Денсаулық жұмыстан да қымбат.
- Құнделікті ауыр жұмыстан
денсаулыққа зиян келуі мүмкін.
- Сол үшін бірінші кезекте
денсаулықты сақтау керек.

Здоровье

(-ты – *винительный падеж*)

~ хранить – хранил – хранит
~ проверить – проверил –
проверит
~ следить – следил – последит
~ ухаживать – ухаживал –
поухаживает
~ думать – думал – подумает
~ лечить – лечил – полечит
~ полечить – полечил – полечит

Здоровью

(-қа – *дательный падеж*)

~ повредить – повредил –
повредит
~ смотреть – смотрел – посмотрит
- про здоровье
- важнее мое здоровье
- вредно для здоровья
- нет здоровья
- плохое здоровье
- его здоровье
- хорошее здоровье
- думать о здоровье
- следить за здоровьем
- проверить здоровье
- беречь здоровье
- Каждый человек должен
ухаживать за своим здоровьем.
- Здоровье дороже работы.
- От ежедневной тяжёлой работы
может принести вред здоровью.
- Для этого в первую очередь
нужно беречь здоровье.

- Сендер денсаулықтарынды қалай күтесіндер?
- Сіз спортпен тұрақты шұғылданасыз ба?
- Сіз қыста және жазда қандай спортпен айналысасыз?
- Денсаулықты сақтау үшін не істейсіндер?
- Сондықтан жылyna екі рет көктемде және күзде денсаулықты тексертіп, дәрігерге қаралып тұру керек.
- Дәрігерлер адамдардың денсаулығын сақтау үшін тәулік бойы жұмыс істейді.
- Дәрігерлердің еңбегін бағалауымыз керек.

Доп

(-тар – *көптік жалғау*)

- ~ қатты
- ~ жұмсақ
- ~ ұлken
- ~ кішкентай
- ~ орта
- ~ жеңіл
- ~ ауыр
- ~ әртүрлі

Допты

(-ты – *табыс септік*)

- ~ беру – берді – береді
- ~ алып кету – алып кетті – алып кетеді
- ~ бермеу – бермеді – бермейді
- ~ алу – алды – алады
- ~ алып жүру – алып жүрді – алып жүреді
- ~ тебу – тепті – тебеді

- Как вы бережете своё здоровье?

- Вы регулярно занимаетесь спортом?

- Какими видами спорта вы занимаетесь зимой и летом?

- Что вы делаете, чтобы сохранить здоровье?

- Поэтому в год два раза, весной и осенью нужно показаться врачу, пройти обследование.

- Врачи работают сутками, чтобы спасти жизнь человеку.

- Мы должны ценить труд врачей.

Мяч

(-тар – *множественное число*)

- ~ твердый
- ~ мягкий
- ~ большой
- ~ маленький
- ~ средний
- ~ легкий
- ~ тяжёлый
- ~ разный

Мяча

(-ты – *винительный падеж*)

- ~ дать – дал – даст
- ~ забрать – забрал – заберёт

- ~ не давать – не давал – не даст
- ~ взять – взял – возьмёт
- ~ нести – нес – принесет

- ~ пинать – пинал – попинает

~ сатып алу – сатып алды – сатып
алады

~ жуу – жуды – жуады

~ көрсету – көрсөтті – көрсетеді

~ көру – көрді – көреді

~ ойлау – ойлады – ойлайды

~ өткізу – өткізді – өткізеді

~ тазалау – тазалады – тазалайды

~ табу – тапты – табады

Доппен

(-пен – *көмектес септік*)

~ ойнау – ойнады – ойнауды

~ мақтану – мақтанды – мақтанады

~ үйрену – үйренді – үйренеді

~ секіру – секірді – секіреді

~ шұғылдану – шұғылданды –
шұғылданады

Допқа

(-қа – *барыс септік*)

~ асығу – асықты – асығады

~ жету – жетті – жетеді

~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді

~ кешігу – кешікті – кешігеді

~ бару – барды – барады

- аз доп

- көп доп

- доп алыныз

- допты беру

- мынау доп

- бірінші доп

- қанша доп?

- доптың бағасы

~ купить – купил – купит

~ мыть – мыл – помоет

~ показать – показал – покажет

~ видеть – видел – увидит

~ думать – думал – подумает

~ проводить – проводил –
проводит

~ убирать – убирал – уберёт

~ найти – нашел – найдёт

С мячом

(-пен – *творительный падеж*)

~ играть – играл – поиграет

~ хвастаться – хвастался –
похвастается

~ научиться – научился –
научится

~ прыгать – прыгал – прыгнет

~ заниматься – занимался –
занимается

К мячу

(-қа – *дательный падеж*)

~ торопиться – торопился –
торопится

~ дойти – дошел – дойдет

~ повернуться – повернулся –
повернется

~ бегать – бегал – побежит

~ опоздать – опадал – опоздает

~ пойти – пошел – пойдет

- мало мячей

- много мячей

- возьмите мяч

- дать мяч

- этот мяч

- первый мяч

- сколько мячей?

- цена мяча

- допқа асығу	- торопиться к мячу
- допқа жету	- добраться до мяча
- әртүрлі доп	- разный мяч
- әрбір доп	- каждый мяч
- барлық доп	- все мячи
- доп сияқты	- как мяч
- басқа доп	- другой мяч
- допқа бұрылу	- повернуться к мячу
- бірдей доп	- одинаковый мяч
- допты тебу	- пинать мяч
- допты сатып алу	- купить мяч
- допты алып кету	- забрать мяч
- бірнеше доп	- несколько мячей
- допты бермедім	- не дал мяч
- допты жуу	- мыть мяч
- допқа жүгіру	- бежать к мячу
- допқа кешігу	- опоздать к мячу
- допты көрсетеу	- показать мяч
- допты көрү	- посмотреть мяч
- допты қабылдау	- принять мяч
- доппен мақтану	- хвастаться мячом
- маңызды доп	- важный мяч
- шешуші доп	- решающий мяч
- допты ойлау	- думать о мяче
- допты өткізу	- пропустить мяч
- доп сыйлауы	- подарить мяч
- допты тазалау	- почистить мяч
- допты табу	- найти мяч
- допты сұрту	- вытереть мяч
- допты тексеру	- проверить мяч
- доптың түсі	- цвет мяча
- допты ұмыту	- забыть мяч
- доппен үйрену	- учиться с мячом
- Балалар кішкентай доппен аулада ойнап жүр.	- Во дворе дети играют с маленьким мячом.
- Футбол добына тапсырыс беруіміз керек.	- Нужно заказать футбольный мяч.
- Достарым тұған күніме үлкен, әдемі, қымбат доп сыйлады.	Mне друзья подарили на день рождения большой, красивый, дорогой мяч.

- Аулада балалар доппен мақтанып ойнап жүрді.
- Допты ұстап алды.
- Спортшы допты ұстауға кешігіп қалды.
- Балалар жаңбырдың астында доп ойнап жүр.
- Балалар бірнеше допты бір уақытта тепті.
- Ол допты асығып теуіп жіберді.
- Оның досы допқа жүтірді.
- Мына үлкен доптың бағасы қанша түрады?
- Саған қанша және қандай доп керек?
- Маған мына екінші доп керек.
- Саған анау кішкентай допты берейін бе?
- Әрине, маған да үлкен доп керек.
- Себебі мен допқа кешікпеуім керек.
- Во дворе дети хвастаясь, играли с мячом.
- Поймал мяч.
- Спортсмен не добежал к мячу.
- Дети под дождём играют в мяч.
- Дети играли одновременно с несколькими мячами.
- Он поспешил пнуть мяч.
- Его друг побежал к мячу.
- Сколько стоит этот большой мяч?
- Тебе сколько и какой мяч нужен?
- Мне нужен этот второй мяч.
- Тебе дать этот маленький мяч?
- Конечно, мне тоже нужен большой мяч.
- Потому что я не должен опоздать за мячом.

Дос (құрбы)

(-тар (-лар) – *көптік жалғау*)

- ~ ақкөніл
- ~ ақылды
- ~ сенімді
- ~ адал
- ~ әдепті
- ~ салмақты
- ~ мәдениетті
- ~ қарапайым
- ~ сыпайы
- ~ жас
- ~ көңілді
- ~ беделді
- ~ білімді

Друг (подруга)

(-тар (-лар) – *множественное
число*)

- ~ добродушный
- ~ умный
- ~ надежный
- ~ честный
- ~ вежливый
- ~ серьезный
- ~ культурный
- ~ простой
- ~ вежливый
- ~ молодой
- ~ веселый
- ~ авторитетный
- ~ образованный

~ ашық
~ денелі
~ қатал
~ еңбеккор
~ ұзын бойлы
~ орта бойлы
~ кішкентай
~ болу – болды – болады
~ табу – тапты – табады

~ открытый
~ крупный
~ строгий
~ трудолюбивый
~ высокого роста
~ среднего роста
~ маленький
~ быть – был – будет
~ найти – нашел – найдет

Досты (құрбыны) **(-ты (-ны) – табыс септік)**

~ сағыну – сағынды – сағынады
~ іздеу – іздеді – іздейді
~ іздел бару – іздел барды – іздел барауды
~ бағалау – бағалады – бағалайды

Друга (подругу)

(-ты(-ны) – винительный падеж)

~ соскучиться – соскучился –
соскучится
~ искать – ищет – поищет
~ пойти искать – пошёл искать –
пойдет искать
~ ценить – ценил – оценил

Доспен (құрбымен) **(-пен (-мен) – көмектес септік)**

~ ақылдасу – ақылдасты –
акылдасады
~ қоштасу – қоштасты – қоштасады
~ кездесу – кездесті – кездеседі
~ келісу – келісті – келіседі
~ сөйлесу – сөйлесті – сөйлеседі
~ әңгімелесу – әңгімелесті –
әңгімелеседі

С другом (с подругой) **(-пен (-мен) – творительный падеж)**

~ посоветоваться – посоветовался
– посоветуется
~ попрощаться – попрощался –
попрощается
~ встретиться – встретился –
встретится
~ договориться – договорился –
договорится
~ поговорить – поговорил –
поговорит
~ беседовать – беседовал –
побеседует.

Досқа (құрбыға) **(-қа (-ға) – барыс септік)** ~ көмектесу – көмектесті – көмектеседі

Другу (подруге) **(-қа (-ға) – дательный падеж)**

~ помочь – помог – поможет

- досына айту
- досымен әңгімелесу
- құрбысымен ақылдасу
- досына көмектесу
- құрбысын табу
- досын іздеу
- қай досың?
- құрбысын сағыну
- досымен қоштасу
- ауылдағы досым
- қаладағы құрбым
- досты бағалау
- әрбір дос
- әсіресе, құрбың
- досқа байланысты
- бәрі дос
- дос сияқты
- сіздің досыңыз
- досыңмен бірге
- бірдей құрбы
- бірнеше дос
- құрбыңмен демалу
- досымның алдында
- досымның жанында
- жақын досым
- құрбың нешеу?
- құрбыңмен бірге
- досынды қарсы алдым
- құрбыңмен қуану
- құрбынды құттықтау
- құрбыңмен қызыру
- қымбат досым
- досымның мамандығы
- құрбымының мекенжайы
- құрбымының мінезі
- досымның пәтері
- досымның сағаты
- досыма сыйлық
- досымның немересі
- сказать другу
- беседовать с другом
- посоветоваться с подругой
- помочь другу
- найти подругу
- искать друга
- какой друг?
- скучать по подруге
- попрощаться с другом
- сельский друг
- городской друг
- ценить друга
- каждый друг
- особенно, твоя подруга
- связано с другом
- все друзья
- как друг
- ваш друг
- вместе с твоим другом
- одинаковая подруга
- несколько друзей
- отдохать со своей подругой
- перед моим другом
- рядом с моим другом
- близкий друг
- у тебя сколько подруг?
- вместе со своей подругой
- встретил своего друга
- радоваться со своей подругой
- поздравить свою подругу
- гулять со своей подругой
- мой дорогой друг
- специальность моего друга
- адрес моей подруги
- характер моей подруги
- квартира моего друга
- часы моего друга
- подарок для друга
- внук моего друга

- құрбымның ата-анасы
- құрбымның оқушысы
- құрбыммен бірге саяхаттау

- досымның тапсырмасы
- құрбымның тапсырысы
- досымның туған күні
- досымның жұбайы
- құрбымның шаштаразы
- Менің екі құрбым бар. Мен оларды сағындым.
- Құрбыммен кездесуге асығып жүрмін.
- Құрбым екеуміз бос уақытымызды табиғатта, таза ауда жі демаламыз.

- Бәрі дос сияқты, бірақ достардың ішінде өте жақын досың болады.
- Әсіресе, адал құрбың сен үшін барлық жағдайды жасайды. Саған сол ғана көмектеседі.
- Сендер достарыңды әрқашан бағалай біліндер.
- Анау сенің досың ба?
- Сен досыңмен қоштастың ба?

- Сен құрбыңды сағынасың ба?

- Сенің қанша досың бар?
- Менің барлығы бес құрбым бар. Мен оларға сенемін.
- Маңызды жұмыс туралы құрбыммен ақылдасамын.
- Демалыс құндері досым екеуміз әңгімелесеміз.
- Мен досымды іздел табуым керек.
- Досым адал, салмақты, ірі және ұзын бойлы жігіт.

- родители моей подруги
- ученик моей подруги
- путешествовать вместе с подругой
- задание моего друга
- заказ моей подруги
- день рождения моего друга
- жена моего друга
- парижмахерская моей подруги.
- У меня есть две подруги. Я соскучилась по ним.
- Я спешу встретится со своей подругой.
- В свободное время мы со своей подругой часто отдыхаем на свежем воздухе.
- Все как друзья, но среди друзей есть близкий друг.
- Особенно, верная подруга делает всё для тебя. Тебе поможет только она.
- Вы всегда цените своих друзей.

- Это твой друг?
- Ты попрощался со своим другом?
- Ты соскучилась по своей подруге?
- Сколько у тебя друзей?
- У меня всего пятеро подруг. Я им доверяю.
- Я о важной работе советуюсь со своей подругой.
- В выходные дни вместе с моим другом побеседуем.
- Я должен найти своего друга.
- Мой друг честный, серьезный, крупный, высокого роста парень.

-
- Менің досым сыпайы, мәдениетті, үқыпты, қарапайым жігіт.
  - Оның құрбысы әдепті, білімді, еңбеккор, шашы қысқа, орта бойлы қыз.
  - Оның құрбысы менің апам болады. Бірақ ол өте қатал, салмақты, ұзын бойлы қыз.
  - Мой друг вежливый, культурный, аккуратный, опрятный, простой парень.
  - Её подруга вежливая, образованная, трудолюбивая девушка, с короткой прической, среднего роста.
  - Её подруга - моя сестра. Однако она очень строгая, девушка высокого роста.

Дүкен (*саяда орталығы*) (-дер (-тар) – *көптік жалғау*)

~ жана
 ~ ескі
 ~ алыс
 ~ жақын
 ~ үлкен
 ~ кішкентай
 ~ орта
 ~ жарық
 ~ заманауи
 ~ бір қабатты
 ~ екі қабатты
 ~ бес қабатты
 ~ ашу – ашты – ашады
 ~ жабылу – жабылды – жабылады
 ~ ашылу – ашылды – ашылады
 ~ жабу – жапты – жабады

Дүкенге (*саяда орталығына*) (-ге (-на) – *барыс септік*)

~ бару – барды – барады
 ~ келу – келді – келеді
 ~ кіру – кірді – кіреді
 ~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді
 ~ асығу – асықты – асығады.

Магазин (*торговый центр*) (-дер (-тар) – *множественное число*)

~ новый
 ~ старый
 ~ далёкий
 ~ близкий
 ~ большой
 ~ маленький
 ~ средний
 ~ светлый
 ~ современный
 ~ одноэтажный
 ~ двухэтажный
 ~ пятиэтажный
 ~ открыть – открыл – откроет
 ~ закрытие – закрыл – закроет
 ~ открытие – открыл – откроет
 ~ закрыть-закрыл-закроет.

В магазин (*в торговый центр*) (-ге (-на) – *дательный падеж*)

~ пойти – пошёл – пойдет
 ~ прийти – пришёл – придет
 ~ войти – вошёл – войдет
 ~ бежать – бежал – побежит
 ~ спешить – спешил – поспешит.

Дүкенді (*сауда орталығын*)

(-ді (-н) – табыс септік)

~ қарау – қарады – қарайды

~ көру – көрді – көреді

~ тазалау – тазалады – тазалайды

~ сұрту – сұртті – сұртеді

~ табу – тапты – табады

Дүкенде (*сауда орталығында*)

(-де (-нда) – жатыс септік)

~ болу – болды – болады

~ кезекке тұру – кезекке тұрды –
кезекке тұрады

~ кезек күту – кезек күтті – кезек
күтеді

~ отыру – отырды – отырады

~ кездесу – кездесті – кездеседі

Дүкеннен (*сауда орталығынан*)

(-нен (-нан) – шығыс септік)

~ шығу – шықты – шығады

~ сатып алу – сатып алды – сатып
алады

- дүкенге бару

- дүкенді жабу

- дүкеннен азық-тұлік алу

- сауда орталығында болу

- сауда орталығын аралау

- дүкенде арзан болу

- ауылдағы дүкенде

- дүкенге асығу

- сауда орталығы арқылы

- дүкеннің ашылуы

- дүкеннің жабылуы

- балалар дүкені

- аяқ киім дүкені

Магазин (*торговый центр*)

(-ді (-н) – винительный падеж)

~ смотреть – смотрел –

посмотрит

~ видеть – видел – увидит

~ чистить – чистил – почистит

~ вытереть – вытирал – вытрит

~ найти – нашёл – найдёт

В магазине (*в торговом центре*)

(-де (-нда) – местный падеж)

~ быть – был – будет

~ стать в очередь – стал в очередь

– встанет в очередь

~ стоять в очереди – стоял в
очереди – постоит в очереди

~ сидеть – сидел – посидит

~ встретиться – встретился –
встретится

Из магазина (*из торгового центра*)

(-нен (-нан) – исходный падеж)

~ выйти – вышел – выйдет

~ купить – купил – покупит

- пойти в магазин

- закрыть магазин

- в магазине купить продукты

- быть в торговом центре

- гулять по торговому центру

- в магазине дешёво

- в сельском магазине

- спешить в магазин

- через торговый центр

- открытие магазина

- закрытие магазина

- детский магазин

- обувной магазин

-
- сыртқы киім дүкені
  - баскіім дүкені
  - бірдей дүкендер
  - бірнеше дүкен
  - киім дүкені
  - дүкенде сапалы заттар бар

  - спорттық киім дүкені
  - әрқашан сауда орталығында
  - Аялдама сауда орталығының жаңында
  - Дүкеннен шыққан соң есікті жабу керек.
  - Сауда орталығының бесінші қабатында балалар дүкені бар.
  - Қызыл, дүкенге барып келші.
  - Жақсы, не алып келейін?
  - Бір литр сүт, нан, сары май ал.
  - Тұсіндім, тағы басқа нәрсе керек пе?
  - Жоқ, басқаның бәрі бар.
  - Анашым, алма алсам бола ма?
  - Жақсы, ала ғой.
  - Анашым, мен дүкенге кеттім.
  - Әкешім, жекеңенбі күні досыммен сауда орталығына барып келсем бола ма?
  - Досыңың аты кім, мен білемін бе?
  - Иә, сіз оны көргенсіз. Оның аты – Мұрат. Екеуміз бірге оқимыз.
  - Иә, бірге оқысандар көрген шығармын. Сағат нешеде барасындар?
  - Сағат он бірде барамыз, содан кейін үйге қайтамыз.
  - Жақсы, түстен кейін сабактарыңды оқындар.
  - Оқимын, әке, рақмет.

  - магазин верхней одежды
  - магазин головного убора
  - одинаковые магазины
  - несколько магазинов
  - магазин одежды
  - в магазине есть качественные вещи
  - магазин спортивной одежды
  - всегда в торговом центре
  - Остановка рядом с торговым центром
  - Выходя из магазина нужно закрывать двери.
  - На пятом этаже торгового центра есть детский магазин.
  - Доченька, сходи в магазин.
  - Хорошо, что купить?
  - Купи литр молока, хлеба, масло.
  - Поняла, нужно ли еще что-нибудь?
  - Нет, остальное всё есть.
  - Мама, можно купить яблоки?
  - Хорошо, купи
  - Мама, я пошла в магазин.
  - Папа, можно в воскресенье с другом пойти в торговый центр?

  - Как зовут друга, я его знаю?
  - Да, вы его видели. Его зовут - Мұрат. Мы вместе учимся.
  - Да, видел наверное, если вместе учитесь. Во сколько пойдёте?

  - Пойдём в одиннадцать, потом вернемся домой.
  - Хорошо, после обеда готовьтесь к урокам.
  - Буду учить, папа, спасибо.

- Дүкенде сапалы да, сапасыз да заттар бар. Өзіне ұнағанын таңдал, сатып аласың.
- Кейде сіз сауда орталығында серуендеңіз келеді. Онда сіз тамақ ішіп, киноға кіре аласыз.
- Кім дүкенінде әртүрлі жылы киімдер, баскиімдер және сыртқиімдер бар.
- Азық-түлік дүкенінде жеміс-жидектер мен көкөністер өте көп.
- Мына жаңа дүкен енді ғана ашылды, бұл жаңалық бізді қуантты.
- Сауда орталығы қайда орналасқан?
- Сауда орталығы бағдаршамның сол жағында, қылышта орналасқан.
- Сауда орталығында сенбі, жексенбі күндері адам өте көп болады.
- Сауда орталығына қанша аялдама қалды екен?
- Сауда орталығы таңертең сағат онда ашылады, кешкі сағат тоғызда жабылады.
- Біз сауда орталығының ішіндегі азық-түлік дүкені арқылы балалардың аяқ киім дүкеніне өттік.
- Сауда орталығының ішінде бірнеше дүкен бар.
- Бұғін жұмыстан кейін үйге нан, май, қант алу үшін дүкенге асықтым.
- Сауда орталығының бесінші қабатында балалар ойнайтын көп алаң бар.
- В магазине есть качественные и некачественные вещи. Купи то, что тебе нравиться.
- Иногда вам хочется прогуляться по торговому центру. Там можно поесть и зайти в кино.
- В магазине есть разные тёплые вещи, головные уборы и верхняя одежда.
- В продуктовом магазине очень много ягоды-фруктов и овощей.
- Это новый магазин, недавно открылся, эта новость нас обрадовала.
- Где расположен торговый центр?
- Торговый центр расположен на перекрестке с левой стороны светофора.
- В торговом центре по субботам и воскресеньям бывает многолюдно.
- Сколько остановок осталось до торгового центра?
- Торговый центр открывается утром в десять и закрывается вечером в девять часов.
- Мы в торговом центре прошли через продуктовый магазин, в детский обувной магазин.
- В торговом центре есть несколько магазинов.
- Я сегодня после работы торопился в магазин, чтобы купить масло, сахар.
- В торговом центре на пятом этаже есть много детских игровых площадок.

- Қалада сауда орталығы үлкен және биік бес қабатты екен.
- Біздің ауылдағы дүкенде қаладағыдай зат көп болмайды.
- Барлық сауда орталықтарында айдың соңында заттарға жеңілдік болады.
- Олар бізге сауда орталығынан әртүрлі киімдер сатып алды.
- Үйге жақын дүкеннен азық-тұлік алдым.
- Апам екеуміз кеше күні бойы сауда орталығын араладық.
- Сауда орталығының бірінші қабатында ерлер киімдері, екінші қабатында әйелдер киімдері, үшінші қабатында балалар киімдері, төртінші қабатында балалардың ойын алаңдары орналасқан, бесінші қабатында әртүрлі тамақтар сатылады.
- В городе пятиэтажный торговый центр очень большой и высокий.
- В нашем сельском магазине не так много вещей, как в городе
- Во всех торговых центрах в конце месяца на вещи бывают скидки.
- Они в торговом центре нам купили разные вещи.
- В магазине поближе к дому купила продукты.
- Вчера двоем с сестрой весь день гуляли по торговому центру.
- В торговом центре на первом этаже мужская одежда, на втором этаже женская одежда, на третьем этаже детская одежда, на четвертом этаже игровая площадка для детей, а на пятом этаже продается разная еда.

❖ Ее ❖

Емхана

(- лар – көптік жалғау)

- ~ таза
- ~ кең
- ~ жарық
- ~ қараңғы
- ~ заманауи
- ~ үшқабатты
- ~ биік
- ~ жақын
- ~ алыс
- ~ жолдың бойында
- ~ қаланың шетінде
- ~ келесі ауылда
- ~ аялдама жанында

Поликлиника

(- лар – множественное число)

- ~ чистый
- ~ широкий
- ~ светлый
- ~ тёмный
- ~ современный
- ~ трехэтажный
- ~ высокий
- ~ близкий
- ~ далекий
- ~ вдоль дороги
- ~ внутри города
- ~ в следующем селе
- ~ рядом с остановкой

Емханага

(-ға – барыс септік)

- ~ бару – барды – барады
- ~ кіру – кірді – кіреді
- ~ тіркеу – тіркеді – тіркейді

- ~ тіркелу – тіркелді – тіркеледі

~ кешігу – кешікті – кешігеді

~ асығу – асықты – асығады

~ алдын ала кезекке жазылу – алдын ала кезекке жазылды – алдын ала кезекке жазылады

Емхананы

(-ны – табыс септік)

- ~ жинау – жинады – жинайды
- ~ тазалау – тазалады – тазалайды
- ~ ашу – ашты – ашады
- ~ жабу – жапты – жабады
- ~ іздеу – іздеді – іздейді
- ~ табу – табады – тапты
- ~ көру – көрді – көреді

- ~ аралау – аралады – аралайды
- ~ тексеру – тексерді – тексереді

- ~ бақылау – бақылады – бақылайды

Емханадан

(-дан – шығыс септік)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ кету – кетті – кетеді
- ~ келу – келді – келеді

В поликлинику

(-ға – дательный падеж)

- ~ пойти – пошёл – пойдет
- ~ войти – вошёл – войдет
- ~ регистрация – зарегистрировал – регистрирует
- ~ зарегистрироваться
- зарегистрировался
- зарегистрируется
- ~ опаздать – опаздал – опаздывает
- ~ торопиться – торопился – торопится
- ~ заранее записаться в очередь – заранее записался в очередь – заранее запишется в очередь

Поликлинику

(-ны – винительный падеж)

- ~ убирать – убирал – уберёт
- ~ чистить – чистил – почистит
- ~ открыть – открыл – откроет
- ~ закрыть – закрыл – закроет
- ~ искать – искал – поищет
- ~ найти – нашёл – найдет
- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ гулять – гулял – погуляет
- ~ проверить – проверил – проверит
- ~ контролировать – контролировал – будет контролировать

Из поликлиники

(-дан – исходный падеж)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ уйти – ушёл – уйдет
- ~ прийти – пришёл – придёт

Емханада

(*-да – барыс септік*)

- ~ ем қабылдау – ем қабылдады – ем қабылдайды
- ~ жатып емделу – жатып емделді – жатып емделеді
- ~ тексеру – тексерді – тексереді
- ~ карау – қарады – қарайды
- ~ отыру – отырды – отырады
- емханаға бардық
- емханада болды
- жаңа емхана
- мына емхана
- анау емхана
- келесі күні емханада

- әрбір емхана

- кейде емханада

- бірдей емхана

- бірнеше емхана

- бірден емханаға бардық

- емханада боламыз

- барлығы емханада

- біз клиникаға бірге бардық

- емханаға байланысты

- емханада емделу

- емханада болым

- ыңғайлы емханада

- қолайлы емхана

- тиімді емхана

- емхана сияқты

- маңызды емханалар

- орталықтағы емхана

- емханада кезек күту

- емханада дәрігерге бару

- дәрігер науқасты тыңдады

В поликлинике

(*-да – дательный падеж*)

- ~ принимать лечение – принимал лечение – примет лечение
- ~ лежать в больнице – лежал в больнице – полежит в больнице
- ~ проверить – проверил – проверит
- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ сесть – сидел – посидит
- ходили в поликлинику
- был в поликлинике
- новая поликлиника
- эта поликлиника
- та поликлиника
- на следующий день в поликлинике
- каждая поликлиника
- иногда в поликлинике
- одинаковая поликлиника
- несколько поликлиник
- сразу пошли в поликлинику
- мы будем в поликлинике
- все в поликлинике
- мы пошли в клинику вместе
- связано с поликлиникой
- лечиться в поликлинике
- был в поликлинике
- в удобной поликлинике
- подходящая поликлиника
- эффективная поликлиника
- как поликлиника
- важные поликлиники
- поликлиника в центре
- в поликлинике стоять в очереди
- посещение врача в поликлинике
- врач выслушал пациента

- мекенжайға байланысты емхананы ауыстыру
- Енді мен дәрігерге қағаздармен бармаймын. Барлығы электронды бірден дәрігерлер компьютеріне түседі.
- Мен жылына екі рет дәрігерге қараламын.
- Ол жылына екі рет көктемде және күзде дәрігерге тексеріледі.
- Сіз емханаға қашан бардыңыз және тексеруден өттіңіз бе?
- Емханада сейсенбі және бейсенбі - балаларды қабылдайтын күн, бұл ата-аналар үшін ыңғайлыш.
- Емхана таңертең сағат сегізден, кешкі сағат жетіге дейін жұмыс істейді.
- Емхана біздің үйдің бірінші қабатында орналасқан.
- Бізге емханаға баруға өте ыңғайлыш.
- Қазір емханалардың барлығы үйлердің бірінші қабаттарында орналасқан. Бұл адамдарға өте қолайлыш.
- Емханада науқастардың көп болуына байланысты дәрігерлер үзіліссіз жұмыс істеп жатыр.
- Барлық емханаларда жыл бойы көп науқас болды.
- Аナン кеше ауырып бірден емханаға бардық.
- Қалада емханалардың түстері сары немесе ак.
- Емханада сен қандай дәрігерге көрінесін?
- поменять поликлинику по местожительству
- Сейчас не пойду к врачу с бумагами. Всё электронное, сразу попадает на компьютер к врачу.
- Я в год два раза прохожу осмотр у врача.
- Он два раза в год, весной и осенью проходит обследование у врача.
- Вы когда ходили в поликлинику и прошли обследование?
- В поликлинике вторник и четверг детский приёмный день, это удобно для родителей.
- Поликлиника работает с восьми утра, до семи вечера.
- Поликлиника находится на первом этаже нашего дома.
- Нам удобно ходить в поликлинику.
- Сейчас все поликлиники находятся на первом этаже дома. Это очень удобно для людей.
- В поликлинике очень много больных, поэтому врачи работают без перерыва.
- Во всех поликлиниках в течение года было много пациентов.
- Моя мама заболела сильно и мы сразу пошли в поликлинику.
- В городах поликлиники оранжевого или белого цвета.
- Какому врачу ты показываешься в поликлинике?

- Мекенжайымыздың өзгеруіне байланысты біз басқа емханаға жүргіндік.
- Сәлеметсіз бе, маған емхананы көрсетіп жібересіз бе?
- Емхана қайда орналасқан?
- Емханаға қалай баруга болады?
- Емхананың мекенжайын айтып жібересіз бе?
- Бұгін сағат он екіде емханада болуым керек.
- Мен дәрігердің қабылдауында сағат бесте боламын.
- Сен бұгін емханаға бармайсың ба?

- Емхана жолдың бойында тұр.

- Емханаға келесі көшеде, он жаққа бұрыласыз.
- Рақмет, сау болыныз.
- Дәрігер науқастың денсаулығы туралы сұрады.
- Дәрігер маған жолдама жазып берді.
- Кеше мен емханада дәрігердің қабылдауында болдым.
- Сіз емханаға барған кезде әрқашан адам көп болады.
- Емханада дәрігерлер науқастарды қабылдап, оларға дәрілер жазып береді.

Есік (терезе)
(~ тер (-лер) – көптік жалғауы)

~ үлкен
~ кіші
~ биік
~ ақ
~ коңыр

- В связи с изменением местожительства, мы обратились в другую поликлинику.
- Здравствуйте, вы не подскажете где находится поликлиника?
- Где расположена поликлиника?
- Как пройти к поликлинику?
- Не подскажете, адрес поликлиники?
- Сегодня мне нужно быть в клинике в двенадцатом часу.
- Я буду на приеме у врача в пять часов дня.
- Ты сегодня не пойдёшь в поликлинику?
- Поликлиника находится вдоль дороги.
- Поликлиника на следующей улице, повернёте направо.
- Спасибо, до свидание.
- Врач спросил о здоровье пациента.
- Врач выписал мне направление.

- Вчера я был на приёме у врача.

- Когда вы посещаете клинику, всегда многолюдно.
- В поликлинике врачи принимают пациентов и выписывают им лекарства.

Дверь (окно)
(~ тер (-лер) – множественное
число)

~ большой
~ маленький
~ высокий
~ белый
~ коричневый

~ көк	~ синий
~ жасыл	~ зелёный
~ сұр	~ серый
~ ішкі	~ внутренний
~ сыртқы	~ наружный
~ алдында	~ впереди
~ артында	~ позади
~ үстінде	~ наверху
~ жанында	~ рядом
~ сыртында	~ снаружи
~ астында	~ под
~ жақын	~ близко
~ алыс	~ далеко
~ оң жағында	~ справа
~ сол жағында	~ слева
~ ашу – ашты – ашады	~ открыть – открыл – откроет
~ жабу – жапты – жабады	~ закрыть – закрыл – закроет

Есікке

(-ке – барыс септік)

~ бару – барды – барады
~ қарau – қарады – карайды

Есікті

(-ті – табыс септік)

~ тазалау – тазалады – тазалайды
~ көру – көрді – көреді

~ сұрту – сұртті – сұртеді
~ алу – алды – алады
~ ауыстыру – ауыстырды – ауыстырады
~ ашып қою – ашып қойды – ашып қояды
~ жауып қою – жауып қойды – жауып қояды
~ бояу – бояды – бояйды
~ ішінен ілу – ішінен ілді – ішінен іледі

К двери

(-ке – дательный падеж)

~ идти – шёл – пойдет
~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ посмотрит

Дверь

(-ті – винительный падеж)

~ чистить – чистил – почистит
~ смотреть – смотрел – посмотрит
~ посмотрит
~ протирать – протирал – протрёт
~ взять – взял – возьмёт
~ менять – менял – поменяет
~ открыть – открыл – откроет
~ закрыть – закрыл – закроет
~ красить – красил – покрасит
~ закрыть внутри – закрыл внутри – закроет внутри

- ағаш есік	- деревянная дверь
- ағаш терезе	- деревянное окно
- арзан есік	- дешёвая дверь
- ішкі есік	- внутренняя дверь
- сыртқы есік	- наружная дверь
- қымбат есік	- дорогая дверь
- асүйге есік	- дверь на кухню
- ауланың есігі	- дверь во двор
- ауыр есік	- тяжёлая дверь
- ашық терезе	- открытое окно
- есікті жөндеу	- ремонтировать дверь
- әрбір терезе	- каждая дверь
- басқа есік	- другая дверь
- бірнеше есік	- несколько двери
- есікті дайындау	- готовить дверь
- есікті сырлау	- покрасить дверь
- жеңіл есік	- лёгкая дверь
- есікті жабу	- закрыть дверь
- есікті жөндеу	- ремонтировать дверь
- есікті жуу	- мыть дверь
- терезе жуу	- мыть окно
- сіздердің есіктеріңіз	- ваши двери
- есіктер керек	- нужны двери
- қалың терезе	- толстое окно
- мекеменің есігі	- двери здания
- мектептің терезесі	- окно школы
- мынау терезе	- это окно
- үшінші есік	- третья дверь
- ақ есік	- белая дверь
- қоңыр терезе	- коричневое окно
- қанша терезе?	- сколько окон?
- оның бағасы арзан	- ее цена дешёвая
- терезені тексерініз	- проверьте окно
- әрқашан да есікті жабу керек.	- всегда нужно закрывать двери
- әртүрлі есік пен терезе	- разные двери и окна
- барлық есік пен терезе	- все двери и окна
- есік пен терезені қою	- поставить окна и двери
- бөлменің есігі мен терезесі	- окна и двери в комнате
- бірдей есік пен терезе	- одинаковые двери и окна

- есік пен терезенің бағасы
- есік пен терезе бар
- есік пен терезелерді бітіру
- есік пен терезелерді құрастыру
- үлкен терезенің жаңында
- кіші терезеге жақын
- бійк есіктің артында
- ақ терезенің жаңында
- қоңыр есіктің үстінде
- кек терезенің сыртында
- жасыл терезенің сол жағында
- сұр есіктің астында
- Сәлеметсіз бе, сізге қанша есік пен терезе керек?
- Мынау – ақ түсті терезенің бағасы, анау ақ түсті есіктің бағасы қанша түрады?
- Мына есік сапалы ма, тағы қандай түрлері бар?
- Терезелер сұық пен желді өткізбей ме?
- Мына есіктер мен терезелерді өздеріңіз тексеріңіздер.
- Оң жақтағы сұр есіктер өте сапалы, бірақ қымбат.
- Сізге қандай түсті есіктер мен терезелер қажет?
- Есіктер мен терезелер сапасы мен түсіне қарай қымбат және арзан болады.
- Терезелер мен есіктерді өзіңіз қоясыз ба?
- Бізде мамандар жоқ. Өздеріңіз тапсырыс бересіздер.
- Жақсы, түсінкіті. Рақмет, сау болыңыз.
- цена окон и дверей
- есть окна и двери
- закончить окна и двери
- сборка дверей и окон
- у большого окна
- ближе к маленькому окну
- за высокой дверью
- рядом с белым окном
- наверху коричневой двери
- снаружи голубого окна
- слева от зелёного окна
- под серой дверью
- Здравствуйте, сколько вам нужно окон и дверей?
- Сколько стоит эти белые окна, и те белые двери?
- Эта дверь качественная, ещё есть другие?
- Не пропускают ли окна холод и ветер?
- Проверьте сами, эти двери и окна.
- Серые двери справа очень качественные, но стоят дорого.
- Какого цвета вам нужны двери и окна?
- В зависимости от качества и цвета, двери и окна бывают дорогими и дешёвыми.
- Вы сами ставите окна и двери?
- У нас нет специалистов. Сами делайте заказ.
- Хорошо, понятно. Спасибо, до свидание.

Ет
(-тер – множественное число)
~ қой

Мясо
(-тер – множественное число)
~ баран (баранина)

~ сиыр	~ корова (говядина)
~ түйе	~ верблюд
~ жылқы	~ лошадь (конина)
~ тауық	~ курица
~ жаңа сойылған	~ свежезабитый
~ сүрленген	~ пересушенный
~ сүйекті	~ с костями
~ сүйексіз	~ без костей
~ майлы	~ жирная
~ майсыз	~ не жирная

Етті

(-ті – *табыс септік*)

- ~ алу – алды – алады
- ~ беру – берді – береді
- ~ кесу – кесті – кеседі
- ~ сатып алу – сатып алды – сатып алады
- ~ қызыру – қызырды – қызырады
- ~ салу – салды – салады
- ~ сақтау – сақтады – сақтайды

- ~ дайындау – дайындады – дайындайды
- ~ пісіру – пісірді – пісіреді
- ~ жуу – жуды – жуады
- ~ тазалау – тазалады – тазалайды
- ~ жинау – жинады – жинайды
- ~ таңдау – таңдады – тандайды

Еттен

(-тен – *шығыс септік*)

- ~ істеу – істеді – істейді
- ~ салу – салды – салады
- ~ жеу – жеді – жейді
- ~ дайындау – дайындады – дайындайды
- ~ әзірлеу – әзірледі – әзірлейді

~ корова (говядина)

~ верблюд

~ лошадь (конина)

~ курица

~ свежезабитый

~ пересушенный

~ с костями

~ без костей

~ жирная

~ не жирная

Мяса

(-ті – *винительный падеж*)

- ~ взять – взял – возьмёт
- ~ дать – дал – даст
- ~ резать – резал – порежит
- ~ купить – купил – купит

- ~ жарить – жарил – пожарит
- ~ ложить – ложил – положит
- ~ сохранить – сохранил – сохранит
- ~ готовить – готовил – подготовит
- ~ варить – варили – сварит
- ~ мыть – мыл – помоет
- ~ чистить – чистил – почистит
- ~ убирать – убирал – уберёт
- ~ выбрать – выбрал – выберет

С мясом

(-тен – *исходный падеж*)

- ~ делать – делал – сделает
- ~ положить – положил – положит
- ~ кушать – кушал – покушает
- ~ готовить – подготовил – подготовит
- ~ подготовить – подготовил – подготовит

Етке

(-ке – барыс септік)

~ бару – барды – барады

~ асығу – асықты – асығады

- жұмсақ ет

- қатты ет

- майлы ет

- майсыз ет

- барлық ет

- бес келі ет

- қойдың еті

- жылқының еті

- шошқаның еті

- еттің бағасы

- жас малдың еті

- таза ет

- әртүрлі ет

- басқа ет

- барлық ет

- барлығы ет

- бірдей ет

- ет дайындау

- ет кесу

- ет жеу

- ет керек

- қымбат ет

- арзан ет

- ет таңдау

- үнемі ет жеу

- Қандай етті жақсы көресің?

- Сәлем, Диана, бүгін кешкे үйге қонақтар келеді, маған көмектесе аласың ба?

- Әрине, көмектесемін, қашан барайын?

- Қазір келе бер, әйтпесе кешкे дейін үлгірмейміз.

- Қандай тамақ істейміз?

К мясу

(-ке – дательный падеж)

~ пойти – пошёл – пойдет

~ торопиться – торопился – поторопится

- мягкое мясо

- твердое мясо

- жирное мясо

- не жирное мясо

- все мясо

- пять килограммов мяса

- баранина

- конина

- свинина

- цена мяса

- мясо молодняка

- чистое мясо

- разное мясо

- другое мясо

- всё мясо

- все полностью мясо

- одинаковое мясо

- готовить мясо

- нарезать мясо

- кушать мясо

- нужно мясо

- дорогое мясо

- дешёвое мясо

- выбрать мясо

- всегда кушать мясо

- Какое мясо ты любишь?

- Привет, Диана, сегодня вечером придут гости, можешь ли ты мне помочь?

- Конечно, я помогу, когда мне прийти?

- Приходи сейчас, а то до вечера не успеем.

- Какую еду будем готовить?

- Қазір қазанға ет пен қазы саламын, содан кейін екеуміз еттен салат істейміз.
- Біріншіден, сен етті жуып, тазалап пісіре бер. Содан салат істейміз.
- Екіншіден, етті қуырып, қуырдақ жасаймыз.
- Еттің бағасы қанша тұрады еken?
- Еттің бағасы бірдей емес, сиыр мен қойдың еті 2500 теңге, ал жылқынікі 3500 теңге тұрады.
- Мынау піскен етті кесе берші.
- Мынау ет қатты емес, жұмсақ және дәмді еken.
- Сенің келгенің дүрыс болды. Мен өзім ешқашан үлгірмес едім.
- Диана, саған көп рақмет.
- Күнделікті тамаққа ет саламыз.
- Егер тамаққа ет қоспаса, дәмсіз болатын сияқты.
- Сен дүкеннен ет сатып алғанда, оны таңдай аласың ба?
- Саған қазы ұнай ма?
- Сауда үйінен он келі ет сатып алдық.
- Қонақтар келген соң ет салдық.
- Базардағы еттердің бағасы бірдей еken.
- Мынау ет жұмсақ сияқты.
- Тамақты етсіз істемейміз, ұнемі ет қосамыз. Бізге ет өте ұнайды.
- «Ет етке, сорпа бетке» сөзін қалай түсінесің?
- Сейчас положу в казан мясо и казы, потом вместе сделаем салат из мяса.
- Во-первых, ты помой мясо, начинай варить. Из него сделаем салат.
- Во-вторых, пожарим мясо, сделаем куырдақ.
- Сколько стоит мясо?
- Цена мяса не одинаковая, говяжье и баранье мясо стоит 2500 тенге, а конина стоит 3500 тенге.
- Нарежь это варёное мясо.
- Это мясо не твёрдое, а мягкое и вкусное.
- Хорошо, что ты пришла. Я сама бы никогда не успела.
- Диана, большое тебе спасибо.
- Каждый день в еду кладём мясо.
- Если в еду не положить мясо, кажется еда будет не вкусной.
- Умеешь ли ты выбирать мясо, когда покупаешь в магазине ?
- Тебе нравится казы?
- В торговом доме купили десять килограммов мяса.
- Когда пришли гости положили мясо.
- Цена мясо на базаре одинаковая.
- Это мясо кажется мягким.
- Еду никогда не готовим без мяса, всегда добавляем мясо. Нам очень нравится мясо.
- Как понимаень слова «Мясо вес добавляет, а от бульона щёки румянятся»?

❖ Жж ❖

Жаз

~ ыстық
~ салқын
~ керемет
~ қызықты
~ көңілді
~ жылы

Жазда

(-да – жатыс септік)

~ демалу – демалды – демалады
~ серуендеу – серуендері –
серуендейді
~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
~ кездесу – кездесті – кездеседі

~ бару – барды – барады
~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады
~ бастау – бастады – бастайды
~ аяқтау – аяқталды – аяқталады

~ дайындау – дайындарды –
дайындайды
~ бітіру – бітірді – бітіреді
~ емделу – емделді – емделеді

~ өткізу – өткізді – өткізеді

~ қуану – қуанды – қуанады

~ ойлау – ойлады – ойлайды
~ сақтау – сақтады – сақтайды
~ сатып алу – сатып алды – сатып
алады
~ саяхаттау – саяхаттады –
саяхаттайды
- жазда күні бойы

Лето

~ жаркое
~ прохладное
~ замечательное
~ интересное
~ весёлое
~ тёплое

Летом

(-да – местный падеж)

~ отдыхать – отдыхал – отдохнет
~ прогуливаться – прогулял –
прогуляется
~ гулять – гулял – погуляет
~ встретиться – встретился –
встретится
~ пойти – пошёл – пойдет
~ поменять – поменял – поменяет

~ начать – начал – начнёт
~ закончить – закончил –
закончит
~ готовить – готовил –
приготовит
~ кончить – кончил – закончит
~ лечиться – лечился –
полечиться
~ пропустить – пропустил –
пропустит
~ радоваться – радовался –
порадуется
~ думать – думал – подумает
~ хранить – хранил – сохранит
~ купить – купил – покупает

~ путешествовать –
путешествовал – путешествует
- летом целый день

- шамамен жазда	- наверно, летом
- жазғы саяхат	- летнее путешествие
- жазды сағыну	- скучать по лету
- жазды күту	- ждать лета
- жаз сияқты	- как лето
- жазда оңай	- летом легко
- бұл жаз	- это лето
- жазда қолайлы	- летом удобно
- мүмкін жазда	- возможно летом
- жаздағы демалыс	- летний отдых
- жаздағы бос уақыт	- летом в свободное время
- жазда бірге бардық	- летом поехали вместе
- келесі жазда	- на следующее лето
- жазда дұрыс	- правильно летом
- осы жазда	- этим летом
- жазға байланысты	- связано с летом
- жазда кел	- приезжай летом
- кейде жазда	- иногда летом
- жаз сайын	- каждое лето
- жазда екен	- оказывается летом
- жаздағы ауа райы	- погода летом
- жаз айлары	- летние месяцы
- жазда әркім барады	- летом каждый ездит
- әрқашан жаз айында	- всегда в летние месяцы
- жаздан кейін	- после лета
- жаз айына дейін	- до летнего месяца
- барлық жазда	- все летом
- жаз айлары	- летние месяцы
- Жаз айлары: маусым, шілде, тамыз.	- Летние месяцы: это - июнь, июль, август.
- Сіздің туған күніңіз жаз айында ма?	- Ваш день рождения в летнем месяце?
- Менің туған күнім тамыз айында.	- Моё день рождения в августе.
- Оқушылар жазғы демалысқа шыққандарына қуанды.	- Ученики обрадовались выходу на летние каникулы.
- Олар үш ай бойы ауылда немесе қалада демалады.	- Они три месяца будут отдыхать в деревне или в городе.
- Балалар жазғы демалысын өте қызықты өткізеді.	- Дети очень интересно проводят летние каникулы.

- Барлығы ыстық ауа райынан кейін салқын жер іздейді.
- Сен жазғы еңбек демалысын қайда, қалай өткізбексің?
- Мен демалысымның он күнін отбасыммен қалада өткіземін. Кинотеатрға барамыз, қаланың көрікті жерлерін аралаймыз.
- Содан кейін он күнге ауылға, ата-әжемнің үйіне барамыз. Жазда ауылдағы үйді жөндеп, үйдің айналасын жинап, тазалап береміз.
- Қалған он күнде отбасыммен бірге Туркияда демаламыз.
- Жазғы демалысты өте қызықты өткізуге тырысамыз.
- Жазда ауылда жеміс-жидектер мен көкөністер піседі.
- Алма ағаштарының астында жатып алма жеген, қандай керемет.
- Бақшада қарбыз, қызанақ жинаған маған ұнайды.
- Жазда қай жерге саяхаттағанды жақсы қөресін?
- Келесі жазда Дубайға немесе Лондонға саяхаттағым келеді.
- Все ищут прохладное место, после жаркой погоды.
- Ты где и как проведёшь летний трудовой отпуск?
- Я проведу десять дней отпуска со своей семьей в городе. Мы сходим в кинотеатр, посмотрим достопримечательности города.
- Потом поеду на десять дней к моим дедушке и бабушке в деревню. Летом отремонтируем дом в деревне, почистим и уберём вокруг.
- Остальные десять дней мы с семьей отдыхаем в Турции.
- Постараемся провести летние каникулы очень интересно.
- Летом в деревне поспеваю ягоды-фрукты и овощи.
- Как здорово лежать под яблонями, есть яблоки.
- В огороде мне нравится собирать арбузы, помидоры.
- Где ты любишь путешествовать летом?
- Следующим летом хочу путешествовать в Дубай или Лондоне.

Қараша, желтоқсан

- ~ суық
- ~ желді
- ~ жаңбырлы
- ~ қарлы
- ~ қара суық
- ~ аязды
- ~ қарлы
- ~ бұлтты
- қарашада бару
- қараша айы өте суық

Ноябрь, декабрь

- ~ холодный
- ~ ветреный
- ~ дождливый
- ~ снежный
- ~ очень холодно
- ~ морозный
- ~ снежный
- ~ обложный
- поехать в ноябре
- ноябрь очень холодный

- Желтоқсан айында барамыз.
- Бүгін қандай күн?
- Бүгін – желтоқсанның бесі
- Желтоқсандағы ауа-райына байланысты
- Желтоқсан туралы өлең
- Қарашадағы ауа райы
- Қарашада болады
- Келесі ай – желтоқсан
- Желтоқсан айы аязды болады.
- Желтоқсан айындағы адамдардың көңіл күйі қандай болады?
- Қарлы қарашада күні бойы боран болды.
- Желтоқсандағы қысқы демалыс қашан басталады?
- Қараша айында мерекелерге байланысты көшелерге әртүрлі жарнамалар іле бастайды.
- Желтоқсанда көшелерде жана жылға арналған шыршалар безендіріледі. Оларды кешке тамашалау өте жақсы.
- Желтоқсан айында барлық мекемелерде адамдардың көңіл-күйлері өте жақсы болады. Себебі жыл аяқталып, мерекеге дайындық басталады.
- Адамдар желтоқсан айында мерекелік киімдер дайындайды.

- Қарашада ауылға барамын. Алдын ала пойызға билет алуды керек.

- Сәлем, досым, қарашаға қандай жоспарың бар?
- Сәлем, желтоқсан айында қайда барасың?
- Поедем в декабре.
- Какой сегодня день?
- Сегодня пятое декабря
- Связано с погодой декабря.

- Песня про декабрь.
- Погода в ноябре
- Будет в ноябре
- Следующий месяц - декабрь.
- Весь декабрь будет морозным.
- Какое настроение будет у людей в декабре месяце?
- В снежном ноябре целый день был буран.
- Когда начнутся зимние каникулы в декабре?
- В связи с праздниками в ноябре на улицах начали развешивать разные рекламы.
- В декабре на улицах украшаются новогодние ёлки. За ними приятно наблюдать по вечерам.
- В декабре во всех учреждениях у людей весёлое настроение. Потому что заканчивается год, начинается подготовка к праздникам.
- В декабре месяце люди начинают готовить карнавальные костюмы.
- В ноябре поеду в деревню. Мне нужно купить заранее билет на поезд.
- Привет, мой друг, какие планы на ноябрь?
- Привет, куда ты поедешь в декабре?

- Он алтыншы желтоқсанда Қазақстан Тәуелсіздігі мерекесі болады. Мерекеге дайындалуға барамын.
- Жақсы, мен де сол жаққа барамын.
- Желтоқсанда мереке көп болады.
- Қараша айының төртінші алтасында аязды болады екен.
- Қараша айында Жаңа жыл мерекесіне орай, дәмханаға алдын ала дастарқанға тапсырыс береміз.
- Қараша айының екінші сейсенбісінде кешке қонақ келеді екен.
- Желтоқсан айында балалар қыскы демалысқа шығады.
- «Қараша мен желтоқсан, сол бір екі ай» өлеңінің авторы кім, білесін бе?

Жиналыс

(- тар – *көптік жалғау*)

- ~ апталық
- ~ мекемеішілік
- ~ мектепішілік
- ~ тоқсандық
- ~ жартышылдық
- ~ жылдық
- ~ жалпы
- ~ кезектен тыс
- ~ кезекті
- ~ ата-аналар жиналысы

Жиналысты

(-ты – *табыс септік*)

- ~ ұйымдастыру – ұйымдастырды – ұйымдастырады
- ~ өткізу – өткізді – өткізеді

- Шестнадцатое декабря отмечается День Независимости Казахстана. Я иду готовиться к празднику.
- Хорошо, я тоже еду в ту сторону.
- В декабре будут много праздников.
- На четвёртой неделе ноября, будут морозы.
- В ноябре для празднования Нового года, заранее сделаем заказ стола в кафе.
- Оказывается, во второй вторник в ноября вечером придут гости.
- В декабре дети выходят на зимние каникулы.
- Знаешь ли ты, автора стихов «Ноябрь и декабрь эти два месяца»?

Собрание

(- тар – *множественное число*)

- ~ недельный
- ~ внутри учреждения
- ~ школьный
- ~ четвертной
- ~ полугодовой
- ~ годовой
- ~ общий
- ~ вне очереди
- ~ очередной
- ~ родительское собрание

Собрание

(-ты – *винительный падеж*)

- ~ организовать – организовал – организует
- ~ провести – провёл – проведет

~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады
~ күту – күтті – күтеді
~ ойлау – - ойлады – ойлайды
~ хабарлау – хабарлады –
хабарлайды
~ бақылау – бақылады – бақылайды

~ поменять – поменял – поменяет
~ ждать – ждал – подождёт
~ думать – думал – думает
~ сообщить – сообщил – сообщил
~ контролировать – контролировал
– проконтролирует

Жиналысқа

(-қа – барыс септік)

~ бару – барды – барады
~ қатысу – қатысты – қатысады
~ жиналу – жиналды – жиналады
~ жіберу – жіберді – жібереді
~ асығу – асықты – асығады
~ ұлгеру – ұлгерді – ұлгереді
~ кешігу – кешікті – кешігеді
~ кіру – кірді – кіреді
~ шақыру – шақырды – шақырады

На собрание

(-қа – дательный падеж)

~ пойти – пошёл – пойдет
~ участвовать – участвовал –
поучаствует
~ собраться – собрался –
собирается
~ отправлять – отправлял –
отправит
~ торопиться – торопился –
поторопится
~ успеть – успел – успеет
~ задержаться – задержался –
задержится
~ зайти – зашёл – зайдет
~ пригласить – пригласил –
пригласит

Жиналыста

(-та – жатыс септік)

~ сөз сейлеу – сөз сөйледі – сөз
сөйлейді
~ ақылдасу – ақылдасты – ақылдасады
~ кездесу – кездесті – кездеседі
~ қалу – қалды – қалады
~ ұсыныс айтту – ұсыныс айтты –
ұсыныс айтады

На собрании

(-та – местный падеж)

~ сказать слово – сказал слово –
скажет слово
~ посоветоваться – посоветовался
– посоветуется
~ встретится – встретился –
встретится
~ остаться – остался – останется
~ внести предложение –
внёс предложение – внесёт
предложение

~ пікірін білдіру – пікірін білдірді-	~ выразить мнение – выразил мнение – выразит мнение
пікірін білдіреді	- было собрание
- жиналыс болды	- присутствовали на собрании
- жиналысқа қатыстық	- посоветовались на собрании
- жиналыста ақылдастық	- ход собрания
- жиналыстың барысы	- итог собрания
- жиналыстың қорытындысы	- постановление собрания
- жиналыстың қаулысы	- протокол собрания
- жиналыстың хаттамасы	- решение собрания
- жиналыстың шешімі	- выйти на прение (просить слово)
- жарыссөзге шығу	- сказать своё мнение
- өз пікірін айту	- вносить предложения
- ұсыныстар енгізу	- вносить дополнения
- толықтырулар енгізу	- были рассмотрены вопросы
- мәселелер қаралды	- по первому вопросу
- бірінші мәселе бойынша	- на повестке дня
- күн тәртібінде	- разные вопросы
- әртүрлі мәселелер	- обсудить поставленные вопросы
- қойылған сұраптарды талқылау	- контролировать за ходом собрания
- жиналыс барысын бақылау	- быть против
- қарсы болу	- принять единогласно
- бір ауыздан қабылдау	- воздержаться
- қалыс қалу	- принято единогласно
- шешім бір ауыздан қабылданды	- за раннее организовать собрание
- алдын ала жиналысты ұйымдастыру	- завершить собрание
- жиналысты аяқтау	- перенести собрание на другой день
- жиналысты басқа күнге ауыстыру	- несколько разных вопросов
 	- это собрание
- әртүрлі бірнеше сұрақ	- завтра собрание
- бұл жиналыс	- нет собрания
- ертең жиналыс	- собрания не будет
- жиналыс жоқ	- собрания будет ли?
- жиналыс болмайды	- есть собрание
- жиналыс бола ма?	- какое собрание?
- жиналыс бар	- во сколько собрание?
- қандай жиналыс?	- отпустить на собрание
- нешеде жиналыс?	- торопился на собрание
- жиналысқа жіберу	
- жиналысқа асықтым	

- жиналысты күттік	- ждали собрание
- жиналысқа ұлгердік	- успели на собрание
- жиналыста кездесеміз	- встретимся на собрании
- жиналысқа кешігу	- опоздать на собрание
- кезекті жиналыс	- очередное собрание
- кезектен тыс жиналыс	- внеочередное собрание
- жиналыс емес	- оказывается не собрание
- жиналыс сияқты	- как собрание
- жиналыстан кейін	- после собрания
- жиналысқа дейін	- до собрания
- жиналысқа кірдім	- зашёл на собрание
- жиналыстан соң қалу	- оставаться после собрания
- маңызды жиналыс	- важное собрание
- мүмкін жиналыс болады	- возможно, будет собрание
- пайдалы жиналыс болды	- полезное было собрание
- жиналыстың тапсырмасы	- поручения собрания
- жиналысты ойладым	- думал о собрании
- жиналысқа шақырды	- пригласили на собрание
- жиналыста ұсыныс айту	- внести предложение на собрании
 	- решить на собрании
- жиналыста шешу	- вышли из собрания
- жиналыстан шықтық	- сообщить о собрание
- жиналысты хабарлау	- перед собранием
- жиналыстың алдында	- внутри собрания
- жиналыстың ішінде	- на собрании
- жиналыстың үстінде	- между собранием
- жиналыстың арасында	- проголосовать на собрании
- жиналыста дауыс беру	- устранение недостатков
- кемшіліктерді жою	- подведение итогов
- қорытынды шығару	- возложить на руководителя
- бөлім басшысына жүктелсін	отдела
 	- оставляю себе
- өзіме қалдырамын	- по первому вопросу
- бірінші мәселе бойынша	- проголосовать по решениям на
- құн тәртібіндегі мәселелер бойынша	вопросы повестки дня
шешімдерге дауыс беру	- По второму вопросу один
- Екінші мәселе бойынша қалыс	человек воздержался.
қалған бір адам бар.	

- Ушінші мәселенің шешіміне бір адам қарсы.
- Жиналыста бірнеше ұсыныстар айтылды.
- Жиналысты қалай өткізу керектігін ойлап отырмын.
- Жиналыста берілген тапсырмаларды тезірек істеу керек.
- Бізді қалалық жиналысқа бүгін күндізгі сағат ушке шақырды.

- Аптасына бір рет жұмыста жиналыс болады.
- Осы жиналысқа барлығымыз қатысамыз.
- Жиналысқа дейін әріптестер есептерін бір рет қайта қарады.
- Кеше жиналыстан соң құрбыммен кездестім.
- Бүгін сағат онда болатын жиналысты күтіп отырмыз.
- Бүгін қалалық жиналысқа сағат төртте үлгеруім керек.

- Шұғыл (өткізгелі жатқан) жиналысқа қатысуға асықтым.

- Жиналыста қандай мәселелерді қараймыз?
- Жиналыста әртүрлі сұрақтардың жауаптарын алдық.
- Бүгін жиналыс тез аяқталды.

- Жоғары жақта маңызды жиналыс болатын болса, біздегі отырысты ертеңге ауыстырамыз.
- Екі аптада бір рет маңызды жиналыс өтеді. Сол жиналыста аткарылған жұмыстар туралы есеп береді.

- Один человек против решения по третьему вопросу.
- На собрании были высказаны несколько предложений.
- Сижу и думаю как провести собрание.
- Поручения данные на собрании нужно быстрее выполнить.
- Сегодня нас в три часа пригласили на городское собрание.
- На работе один раз в неделю пройдет собрание.
- На этом собрании будем все присутствовать.
- До собрания коллеги просмотрели все свои отчеты.
- Вчера после собрания встретилась со своей подругой.
- Сегодня жду собрания, которые начнётся в десять часов.
- Сегодня мне должно успеть на городское собрание в четыре часа.
- Я спешила чтобы присутствовать на срочном собрании.
- Какие вопросы рассмотрим на собрании?
- На собрании получили ответы на разные вопросы.
- Сегодня собрание быстро прошло.
- Если на верху будет важное собрание, то мы перенесем наше заседание на завтра.
- Один раз в две недели пройдет важное собрание. На собрании дают отчет о проделанной работе.

- ◆ ◆ ◆ ◆ ◆
- Жиналыстың қорытындысы бойынша бөлім басшыларына тапсырмалар берілді.
  - Осы жиналыс қаулысының орындалуын өзім бақылауға аламын.
  - Қауіпсіздік шараларын бақылау аға инспекторға жүктелсін.
  - По итогам собрания заведующим отделениям даются поручения.
  - Я оставлю за собой контроль за исполнением постановления этого собрания.
  - Контроль за мерами безопасности возложить на старшего инспектора.

Жол

(-дар – көптік жалғау)

- ~ ұзақ
- ~ тегіс
- ~ тура
- ~ қысқа
- ~ нашар
- ~ алыс
- ~ жақын
- ~ беру – берді – береді
- ~ салу – салды – салады
- ~ жөндеу – жөндеді – жөндейді
- ~ жүру – жүрді – жүреді
- ~ көрсету – көрсетті - көрсетеңді
- ~ табу – тапты – табады

Жолға

(-ға – барыс септік)

- ~ қою – қойды – қояды
- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ қарау – қарады – қарайды
- ~ дайындалу – дайындалды – дайындалады
- ~ жиналу – жиналды – жиналады

Жолда

(-да – жатыс септік)

- ~ қалу – қалды – қалады
- ~ тұнеу – тұнеді – тұнейді

Путь, дорога

(-дар – множественное число)

- ~ долгий
- ~ гладкий
- ~ прямой
- ~ короткий
- ~ плохой
- ~ далекий
- ~ близкий
- ~ дать –дал – даст
- ~ строить –строил – построет
- ~ ремонтировать – ремонтировал – отремонтировать
- ~ходить –ходил – походит
- ~ показать – показал - покажет
- ~ найти – нашёл – найдет

В дорогу, в путь

(-ға – дательный падеж)

- ~ поставить – поставил – поставит
- ~ выйти –вышел – выйдет
- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ готовиться – готовился – приготовится
- ~ собираться – собирался – собирается

В дороге, в пути

(-да – местный падеж)

- ~ остьаться – остался – останется
- ~ ночевать – ночевал – заночует

~ жүру – жүрді – жүреді
~ болу – болды – болады
~ көру – көрді – көреді

Жолдан

(-дан – *шығыс септік*)

~ адасу – адасты – адасады

~ бұрылу – бұрылды – бұрылады

~ шығу – шықты – шығады
~ жүгіріп өту – жүгіріп өтті –
жүгіріп өтеді
~ кешігу – кешікті – кешігеді
~ байқау – байқады – байқайды

~ ходить – ходил – походит
~ быть – был – будет
~ смотреть – смотрел – посмотрит

С дороги, с пути

(-дан – *исходный падеж*)

~ заблудиться – заблудился –
заблудится
~ повернуться – повернулся –
повернется
~ выйти – вышел – выйдет
~ пробежать – пробежал –
пробежит
~ опоздать – опоздал – опаздывает
~ наблюдать – наблюдал –
она наблюдает

Жолды

(-ды – *табыс септік*)

~ жабу – жапты – жабады
~ тазалау – тазалады – тазалайды
~ тексеру – тексерді – тексереді
~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

Пути, дороги

(-ды – *винительный падеж*)

~ закрыть – закрыл – закроет
~ чистить – чистил – почистит
~ проверить – проверил – проверит
~ ремонтировать – ремонтировал –
отремонтирует

Жолмен

(-мен – *көмектес септік*)

~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді
~ жүру – жүрді – жүреді
~ бару – барды – барады
- жолдан адасу
- анау жол
- жол арқылы
- жолға асығу
- жолға жиналды
- жол тегіс
- ұзақ жол
- жолда қыын
- жол бар
- жол жоқ

По дороге, в пути

(-мен – *творительный падеж*)

~ бежать – бежал – побежит
~ ходить – ходил – походит
~ пойти – пошёл – пойдет
- сбиться с пути
- та дорога
- через дорогу
- торопиться в дорогу
- собирался в дорогу
- ровная дорога
- долгий путь
- тяжело в пути
- есть дорога
- нет дороги

-
- жолдың бойы
  - жолға дейін
  - жол емес
  - ертең жолда
  - кейде жолда
  - жолдан кешігу
  - жолды тазалау
  - жолды жөндеу
  - жолдан өту
  - жолдан өткізді
  - үнемі жолда жүру
  - жолды іздеу
  - жолдың үстінде
  - жолдың айналасында
  - жолдың оң жағында
  - жолдың сол жағында
  - жолға жақын
  - жолдан алыс
  - Дәмхана жолдан алыс емес.
  - Бурабайдан келе жатқанда, жолдың оң жағында да, сол жағында да адамдар бал, саңырауқұлақ сатып тұрады.
  - Қазір Астана мен Алматы арасында жаңа автобан жолы салынып жатыр.
  - Қар жауған соң жолдың жиегін көрмейді екенсін.
  - Бір немесе екі тәулік бойы көлікпен жүрсөн, жолда демалып, үйіктап алу керек.
  - Бірінші рет осы жолмен жүрсөн, жолдан адасуың мүмкін.
  - Жыл бойы жолдарды жөндейді.
  - Қыста қар жауған соң, тәулік бойы жолды тазалауымыз қажет.
  - по пути
  - до дороги
  - нет дороги
  - завтра в пути
  - иногда в дороге
  - опоздать в дорогу
  - расчистка дороги
  - ремонт дороги
  - перейти дорогу
  - провести через дорогу
  - постоянно быть в пути
  - искать дорогу
  - на дороге
  - вокруг дороги
  - справа с дороги
  - слева от дороги
  - близко к дороге
  - далеко от дороги
  - Кафе находится недалеко от дороги.
  - На обратном пути из Бурового вдоль дороги справа и слева люди продают мёд, грибы.
  - Сейчас прокладывают новую автобан дорогу между Алматы и Астаной.
  - Из-за снега не видно края дороги.
  - Если вы едете на машине в течение суток или двух, вам нужно отдохнуть и спать в пути.
  - Если вы пойдете по этому пути в первый раз, вы можете заблудиться.
  - Круглый год ремонтирует дороги.
  - Зимой после снегопада, нам нужно круглосуточно расчищать дорогу.

- Жолдың бойында дүкен мен дәмхана көп екен.
- Ертең жолға шығамыз, дайындалыңдар.
- Қыста ауа райына байланысты жолда жүру өте қыын.
- Таңертең ерте қар жауып, көліктеге жол ауыр болды.

- Вдоль дороги есть много магазинов и кафе.
- Приготовтесь, завтра выезжаем в дорогу.
- Зимой в связи непогодой ездить по дороге опасно.
- Рано утром выпал снег и машинам ездить на дороге стало тяжело.

Жұмыс

(- тар – *көптік жалғау*)

- ~ ауыр
- ~ жеңіл
- ~ оңай
- ~ қыын
- ~ күрделі
- ~ бір ауысым
- ~ екі ауысым
- ~ күндізгі
- ~ кешкі
- ~ тұнгі
- ~ таңертенгі
- ~ беру – берді – береді
- ~ істейу – істеді – істейді
- ~ біту – бітті – бітеді
- ~ жүргізу – жүргізді – жүргізеді

Работа

(- тар – *множественное число*)

- ~ тяжёлый
- ~ лёгкий
- ~ простой
- ~ тяжёлый
- ~ сложный
- ~ одна смена
- ~ две смены
- ~ дневной
- ~ вечерний
- ~ ночной
- ~ утренний
- ~ дать –дал – даст
- ~ делать –делал – сделал
- ~ закончить –закончил – закончит
- ~ водить –водил – поведёт

Жұмысқа

(-қа – *барыс септік*)

- ~ бару – барды – барады
- ~ асығу – асықты – асығады
- ~ қабылдау – қабылдады – қабылдайды
- ~ орналасу – орналасты – орналасады
- ~ жіберу – жіберді – жібереді

На работу

(-қа – *дательный падеж*)

- ~ пойти – пошёл – пойдет
- ~ торопиться – торопился – поторопится
- ~ принять – принял – примет
- ~ расположиться – расположился – расположится
- ~ отправить – отправил – отправит

~ қосу – қосты – қосады
~ шығу – шықты – шығады
~ кешігу – кешікті – кешігеді

Жұмыстан

(- тан – *шығыс септік*)

~ шығу – шықты – шығады
~ табу – тапты – табады
~ қалу – қалды – қалады
~ кешігу – кешікті – кешігеді

Жұмысты

(-ты – *табыс септік*)

~ көрсету – көрсетті – көрсетеді
~ ұйымдастыру – ұйымдастырды –
ұйымдастырады
~ жүргізу – жүргізді – жүргізеді
~ бітіру – бітірді – бітіреді
~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

~ істегу – істеді – істейді
~ ақылдасу – ақылдасты –
акылдасады
~ ауыстыру – ауыстырды –
ауыстырады
~ жақсы көру – жақсы көрді –
жақсы көреді

Жұмыста

(-та – *жатыс септік*)

~ болу – болды – болады
~ қалу – қалды – қалады
~ отыру – отырды – отырады
~ жүру – жүрді – жүреді

Жұмыспен

(- пен – *көмектес септік*)

~ танысу – танысты – танысады

~ добавить – добавил – добавит
~ выйти – вышел – выйдет
~ опоздать – опоздал – опаздывает

С работы

(- тан – *исходный падеж*)

~ выйти – вышел – выйдет
~ найти – нашёл – найдет
~ остаться – остался – останется
~ опоздать – опоздал – опаздывает

Работу

(-ты – *винительный падеж*)

~ показать-показал-покажет
~ организовать – организовал –
организует
~ бежать – бежал – побежит
~ закончить – закончил – закончит
~ ремонтировать – ремонтировал
– отремонтирует

~ делать – делал – сделает
~ посоветоваться –
посоветовался – посоветуется
~ поменять – поменял – поменяет

~ любить – любил – полюбит

На работе

(-та – *местный падеж*)

~ быть – был – будет
~ оставаться – остался – останется
~ сидеть – сидел – сядет
~ ходить – ходил – походит

С работой

(- пен – *творительный падеж*)

~ знакомиться – знакомился –
познакомится

- ~ айналысу – айналысты –
айналысады
- анамның жұмысы
- жұмыс туралы
- жұмысты ақылдастым
- жұмыс орны
- жұмысты аралау
- жұмысты аудыстыру
- бірдей жұмыс
- әрқашан жұмыста
- әртүрлі жұмыс
- бір аудысымдық жұмыс
- кешкі жұмысқа бару
- тұнгі аудысымда жұмыс істеу
- жұмысқа қабылдады
- жұмыс бойынша
- жұмысқа байланысты
- барлығы жұмыста
- жұмыстың мәселесі
- басқа жұмыс
- жаз бойы жұмыс істеу
- бос жұмыс орнын іздеу
- жұмысқа бару
- бірнеше жұмыс
- жұмысты білу
- жұмысты бітірдік
- дәмхананың жұмысы
- дәрігердің жұмысы
- жұмысқа дейін
- жұмыстан кейін
- жұмыстан соң
- егер жұмыста
- ертең жұмыс
- қандай жұмыс?
- жұмыстан қалу
- жазғы жұмыс
- жұмыс табылмады
- жұмыстың есігі ашық
- жұмыс бар
- ~ заниматься – занимался –
позанимается
- работа моей матери
- о работе
- посоветовался насчёт работы
- место работы
- посетить работу
- поменять работу
- одинаковая работа
- всегда на работе
- разная работа
- односменная работа
- пойти на вечернюю работу
- работать в ночную смену
- принимал на работу
- по работе
- связано с работой
- все на работе
- проблема на работе
- другая работа
- работать всё лето
- поиск вакансии
- идти на работу
- несколько работ
- знать работу
- закончили работу
- работа в кафе
- работа врача
- до работы
- после работы
- если на работе
- завтра работа
- какая работа?
- не ходить на работу
- летняя работа
- не нашлась работа
- дверь на работу открыта
- есть работа

-
- жұмыс жоқ	- нет работы
- жұмыс болмайды	- не будет работы
- жұмыстағы жағдай	- ситуация на работе
- жөндеу жұмыстары	- ремонтные работы
- жұмыста журу	- ходить на работе
- жұмыстан жіберу	- отпустить с работы
- зиянды жұмыс	- вредная работа
- кейде жұмыста	- иногда на работе
- келесі жұмыс	- следующая работа
- жұмысқа келу	- прийти на работу
- жұмыс керек	- нужна работа
- жұмыстан кетті	- ушёл с работы
- кешкі жұмыс	- вечерняя работа
- жұмыста көмектесу	- помочь на работе
- жұмысты көрсету	- показать работу
- жұмысты көру	- видеть работу
- жұмысты құту	- ждать работу
- жұмысты қабылдады	- принял работу
- жұмысты қарадым	- смотрел работу
- қын жұмыс	- трудная работа
- ауыр жұмыс	- тяжёлая работа
- жұмыспен айналысу	- заниматься работой
- жұмыс істеуге ниетті	- намерен работать
- жұмысқа орналасу	- устроиться на работу
- пайдалы жұмыс	- полезная работа
- жұмысқа рұқсат ету	- дать разрешение на работу
- жұмыста сәлемдесу	- приветствовать на работе
- жұмыстан сұрану	- отпроситься с работы
- жұмыс табу	- найти работу
- жұмыста тамақтану	- кушать на работе
- жұмысты тексеру	- проверить работу
- жұмыс туралы сөйлесу	- разговаривать насчёт работы
- жұмыстың түрлері	- виды работ
- жұмысты түсіндім	- поняла работу
- жұмыс ұсынды	- предложили работу
- жұмысты үлгеру	- успеть работать
- жұмысты үйрену	- научиться работе
- жұмыс үшін	- для работы
- сендердің жұмыстарын	- ваши работы

- жұмысқа қызығу
- жұмысынды бағалау
- Ауыр жұмыс адамның денсаулығына өте зиян екен.
- Бүгін жұмыста мазам болмаған соң, басшымыз жұмыстан үйге жіберді.

- Сәлеметсіз бе, сіз жұмыстасыз ба?
- Әрине, мен жұмыстамын.
- Оnda жұмысыңызға барсам бола ма?
- Жұмыс туралы сөйлесуіміз қажет.

- Қыстың ерте басталуына байланысты жолды тазалау жұмыстары басталды.
- Егер жұмыстың есігі ашық болса, онда жұмыс басталған.
- Егер жұмыстың есігі жабық болса, онда жұмыс жоқ.
- Отбасына қатысы болмаса, ешкім жұмыстан қалмайды.
- Егер жұмыстан кешігіп қалсан, түсініктеме жазасың?
- Сіз бүгін жұмысқа дейін және жұмыстан кейін не істейсіз?
- Қызық сұрақ. Мен жұмысқа дейін ұйықтайдын, жұмыстан кейін сауда орталығынан азық-түлік сатып алуға барамын.
- Дәрігер жұмысқа келген соң, бірінші науқастардың денсаулығын тексереді.
- Сенің дәмханадағы жұмысың ет кесу ме?
- Таңертең ерте бастаған жұмысты кешке дейін бітірдік.
- Ол жұмысты өте жақсы істейді.

- интерес к работе
- ценить работу
- Тяжелая работа очень вредна для здоровья человека.
- Сегодня на работе мне не поздоровилось и начальство отпустила меня с работы.
- Здравствуйте, вы на работе?
- Конечно, я на работе.
- Тогда мне можно прийти на работу?
- Нужно поговорить насчёт работы.
- В связи с ранним наступлением зимы начались работы по очистке дорог.
- Если дверь работы открыта, значит работа началась.
- Если дверь работы закрыта, значит работы нет.
- Никто не пропустит работу, если это не связано с семьёй.
- Если опаздываешь на работу, напиши объяснительную.
- Сегодня что вы будете делать до и после работы?
- Интересный вопрос. До работы я посплю, а после работы пойду покупать продукты в торговый центр.
- Врач придя на работу в первую очередь проверяет здоровье больных.
- Твоя работа в кафе резать мясо?
- Мы закончили работу, которую начали рано утром.
- Он делает свою работу очень хорошо.

- Менің заңгерім таңтертеңнен кешке дейін бірнеше жұмысты атқарады.
- Ол жұмыста бос отырмайды. Ол өзінің білімі мен біліктілігін бағалай біледі.
- Кешке жұмысқа баруым керек.
- Жаз бойы дүкенде сатушы болып жұмыс істедім.
- Енді қыста басқа жұмыс іздеуім керек.
- Барлығы бүгін бақшада жұмыс істеп жатыр.
- Ол жұмысына байланысты іссапарға барды.
- Сағат жөндеу жұмысының бағасы қанша тұрады?
- Бүгін мені жұмысқа қабылдады.
- Жұмыста күні бойы бірдей жұмыс болмайды, әртүрлі жұмыстар істейсін.
- Оған жұмыс берсең, әрқашан да тиянақты істейді.
- Ол кеше жұмысын басқа қалаға ауыстырыды.
- Оның жұмыс орны Манас көшесіндегі биік ғимаратта орналасқан.
- Анамның жұмысы өте маңызды.
- Әріптестермен жұмыс туралы ақылдастық.
- Кеше барлық бөлімнің жұмыстарын аралап шықтым.
- Бүгін мен бос емеспін, жұмысым өте көп.
- Мой юрист с утра и до вечера выполняет несколько работ.
- Он на работе не сидит без дела. Он умеет оценивать свои знания и умения.
- Мне нужно идти на работу вечером.
- Всё лето работал продовцом в магазине.
- Теперь к зиме нужно искать другую работу.
- Сегодня все работают на огороде.
- Он по работе уехал в командировку.
- Сколько стоит ремонт часов?
- Сегодня меня приняли на работу.
- На работе целый день работа не одинаковая, а делаешь разную работу.
- Если ему даешь работу, он всегда выполняет аккуратно.
- Он вчера поменял работу в другой город.
- Его рабочее место находится в высоком здании по улице Манас.
- Работа моей матери очень важна.
- С коллегами посоветовались насчёт работы.
- Вчера я посмотрел работы всех отделов.
- Сегодня я не свободен, очень много работы.

Жұру

~ жылдам
~ тез
~ баяу

Ходить

~ быстро
~ быстро
~ медленно

~ жаяу	~ пешком
~ көлікпен	~ на машине
- адамдар көшеде жүр	- люди ходят по улице
- анам аулада жүр	- моя мама ходит во дворе
- ол саябақта жүр	- он ходит в парке
- қалада жүрдік	- мы ходили по городу
- армандал жүрді	- мечтал
- әріптестер жүр	- ходят коллеги
- бағытпен жүру	- ходить по направлению
- адасып жүру	- заблудиться
- ауылда жүру	- ходить в деревне
- балабақшада жүр	- ходит в детском саду
- бәрі жүр	- все ходят
- бітіріп жүр	- закончил
- дайындал жүру	- готовит
- ол жүр	- он ходит
- емделіп жүр	- ходит на лечение
- ешкім жүрмейді	- никто не ходит
- ешқашан жүрмейді	- никогда не ходит
- жазбаша жазып жүр	- пишет письменно
- жұмыста жүр	- ходит на работе
- жеңіл киіммен жүр	- ходит в лёгкой одежде
- жинап жүр	- собирает
- жуып жүр	- моет
- күтіп жүрген	- ждёт
- қараңғыда жүрді	- ходил в темноте
- жаяу жүру қыын	- пешком ходить тяжело
- қыдырып жүр	- гуляет
- көлікпен жүруі мүмкін	- возможно ездит на машине
- осында жүр	- здесь ходит
- жүру пайдалы	- ходьба полезна
- сабакта жүрген	- ходил на уроке
- сыпайы жүр	- вежливо ходит
- ол мынау жүр	- он вот ходит
- сұртіп жүр	- ходит противая
- сұранып жүр	- отпрашивается
- табиғатта демалып жүр	- отдыхает на природе
- таза ауада жүр	- ходит на свежем воздухе
- тандап жүр	- ходит выбирает

- тәжірибе жинап жүр
- үміттеніп жүр
- сол үшін жүр
- алдында жүр
- артында жүр
- ішінде жүр
- үйдің арасында жүрді
- үстінде жүреді
- Інім мен қарандасым сабакта жүрген сияқты, үйде жок.
- Күні бойы жаяу көп жүрген денсаулыққа пайдалы.
- Таңертенен олар осында ойнап жүрген.
- Ит пен мысық аулада жүруі мүмкін.

- Ата-анам жазда ұл-қыздарының үйінде жүрді.
- Көшеде жарық болмай, қараңғыда жаяу жүрдік.
- Оның қаладағы үйінде бір ай тұрады.
- Інім апамның жұмыстан келгенін күтіп жүрді.
- Ол күнде көлігін тазалап жуып жүрді.
- Мен таңертенен кешке дейін жұмыста жүрмін.
- Олар сұрақтардың жауаптарын жазып жүрген.
- Бұл жолмен ешкім ешқашан жүрген емес.
- Апам көктемде емханада емделіп жиі жүреді.
- Қарындасым оның жеке куәлігін дайындал жүр екен.
- Оқушылардың бәрі тапсырманы орындал жүрді.

- набирается опыта
- ходит с надеждой
- для этого ходит
- ходит впереди
- ходит за ним
- ходит внутри
- шел между домами
- ходит сверху
- Младший брат и сестрёнка кажутся на уроках, их дома нет.
- Целый день много ходить пешком, полезно для здоровья.
- С утра они играли здесь.

- Возможно, кошка с собакой ходят во дворе.
- Мои родители провели лето в домах у сыновей и дочерей.
- На улице не было света, шли пешком.
- Он остается в ее городском доме на месяц.
- Мой младший брат ждал приход сестры с работы.
- Он каждый день чистил машину.
- Я с утра до вечера нахожусь на работе.
- Они записывали ответы на вопросы.
- По этой дороге никто и никогда не ходил.
- Моя сестра весной часто ходит в клинику на лечение.
- Оказывается моя сестрёнка подготовила его удостоверение.
- Все ученики выполняли задание.

- Сағат үштегі жиналысқа барлық әріптер қатысты.
- Балалар балабақшаның ауласында ойнап жүр.
- Көшеде адамдар қыдырып жүр.
- Аман немерелерімен ойнап жүр.

- Жас жұбайлар жаңа пәтер алуды армандап жүр.
- Әріптер өздерінің жұмыстарын орындалап жүр.
- Мына көлік мекенжайды таба алмай адасып жүр.
- Атам мен ағам ұзақ уақыт көлік жүргізді.

Жыл, жылдар

- осы жылы
- жыл бойы
- жақсы жыл
- екі жыл болды
- жыл сайын
- үстіміздегі жыл
- ағымдағы жыл
- бір жыл бұрын
- бес жыл ішінде
- шамамен бес жыл
- жаңа жыл
- сенің жылың
- жүз жыл – бір ғасыр
- қай жылы?
- нешінші жылы?
- үшінші жыл
- қызықты жыл болды
- мүмкін бір жыл шығар
- оку жылы басталды
- биыл - Табиғатты қорғау жылы
- Денсаулықты сақтау жылы
- Ауыл жылы
- Жастар жылы

- В три часа все коллеги присутствовали на собрании.
- Дети играют во дворе детского сада.
- Люди гуляют на улице.
- Моя мама играет со своими внуками.
- Молодые мечтают купить новую квартиру.
- Коллеги выполняют свою работу.

- Эта машина заблудилась, не может найти адрес.
- Мой дедушка и брат долгое время водили машину.

Год, годы

- этот год
- в течение года
- хороший год
- прошло два года
- ежегодно
- текущий год
- текущий год
- год назад
- в течение пяти лет
- около пяти лет
- новый год
- твой год
- сто лет – это век
- какой год?
- в каком году?
- третий год
- был интересный год
- возможно один год
- начался учебный год
- этот год – Год защиты природы
- год Здоровья
- год Села
- год Молодежи

- бірнеше жыл өтті
- былтырғы жылы
- Менің ағам соңғы бес жылда үй сатып алды.
- Жақында оның жұмыс істегеніне үш жыл толады.
- Олар қай жылы үйленген екен?
- Қарындасың нешінші жылы оқуға түсті?
- Биыл мен үшін өте қолайлы жыл болды.
- Мен осында жыл сайын келемін.
- Осы жылы мен оқуымды бітіремін.
- Өткен жылы есте қалатын жаңалықтар болды.

Жіберу

- жіберген, жіберді
- ерте жіберді
- адам жіберді
- жіберген жоқ
- жіберуі мүмкін
- ауылға жіберді
- ауыстырып жіберді
- бір айға жібердім
- алдын ала жібердім
- анам үшін жіберді
- азық-түлік жіберді
- білім алуға жіберді
- әуежайға жіберу
- ата-анасына жіберді
- отынға жібереді.
- Оны қыста ағаш дайындауға жіберді.
- Олар ұлы мен қызын жазғы демалыста ауылға, ата-анасына көмектесуге жіберді.
- Ұлымды әуежайға, қонақтарды күтіп алуға жібердім.

- прошло несколько лет
- в прошлом году
- Мой брат пять лет назад купил дом.
- Скоро исполнится три года как он работает.
- В каком году они поженились?
- В каком году твоя сестрёнка поступила учиться?
- Этот год был для меня очень удобным.
- Я сюда приезжаю каждый год.
- В этом году я закончу учёбу.
- В прошлом году были запоминающиеся новости.

Отправлять, отпустить

- отправил
- рано отправил
- отправил человека
- не отправил
- возможно отправит
- отправил в деревню
- поменяв отправит
- отправил на месяц
- отпустил заранее.
- отпустил ради матери
- отправил продукты
- отправил получить знание
- отправить в аэропорт
- отправили родителям
- посыпает за дровами
- Его отправили зимой готовить дрова.
- На летних каникулах отправили сына и дочь в деревню, чтобы помогли родителям.
- Отправил сына в аэропорт, чтобы встретить гостей.

- Ол қызын қалаға, білім алуға жіберген екен.
- Ауа райына байланысты баланы мектепке жібермеді.
- Адамдар көмек үшін азық-тұлік жіберген екен.
- Жиналысқа екеуін ерте жібердік.

- Жазғы демалыста балаларды ауылға бір айға жібердік.
- Мені анамның дәрісі үшін қалаға жіберді.
- Оны әуежайға тіркеуден алдын ала өту үшін жібердік.
- Оның жұмысын басқа мекемеге ауыстырып жіберді.
- Айнұр екеумізді ауылға ата-анамызға көмектесуге жіберді.
- Оларды ауылға әкеммен жұмыс туралы ақылдасуға жібердік.
- Ауыр науқасты ертерек қалаға жіберуі мүмкін.
- Ұлымды әкесімен бірге әңгімелесуге үйге жібердім.

- Оказывается, он отправил дочь в город, чтобы она учились.
- Из-за погоды ребенка в школу не пускали.
- оказываются, люди чтобы помочь отправили продукты.
- Мы отправили двоих на собрание пораньше.
- На летних каникулах детей отправили на месяц в деревню.
- Меня отправили в город за лекарствами моей матери.
- Его отправили в аэропорт, чтобы он заранее прошел регистрацию.
- Его работу перевели в другое учреждение.
- Нас с Айнурой отправили в деревню помогать родителям.
- Мы отправили их в деревню посоветоваться с моим отцом.
- Тяжело больного возможно пораньше отправят в город.
- Я отправил сына домой, чтобы побеседовал с отцом.

❧ 33 ❧

~ зақымдану – зақымданды
зақымданады

~ зерттеу – зерттеді – зерттейді

- зағиптарға қамқорлық көрсету
- Оның зайыбының аты – Айгүл.
- зайырлы мемлекет
- зақым келді
- залал келтірді
- зардап шекті
- заман
- заң бұзушылық
- заң шығарды

~ повредить – повредил – повредит

~ исследовать – исследовал – исследует

- заботиться о слепых
- Его супругу зовут – Айгуль
- толерантное государство
- был поврежден
- причинил ущерб
- пострадал
- время, жизнь
- правонарушение
- издаёт закон

-
- заңнаманы қарау
  - зат алу
  - зейнеткер болу
  - зейнетақы алу
  - зертхана ашу
  - зиян келтірді
  - Қекеністерді салқын жерде сақтамаса зақымданады. (зақымдану етістігі бұл жерге сәйкес келмейді)
  - Ғалымдар зертханада әртүрлі зерттеу жұмыстарын жүргізеді.
  - Қазақстан – зайырлы мемлекет.
  - Жер сілкінісінен ғимараттарға зақым келіп, тұрғындар зардал шекті.
  - Әрбір азамат заң бұзушылыққа жол бермеуі тиіс.
  - Гүлжан биыл зейнеткерлікке шығады.
  - Зейнетақымыз жылдан-жылға көбейіп жатыр.
  - Жаңбыр уақытылы жауамағандықтан, шаруаларға зиян келтірді.
  - рассмотрение законодательства
  - купить вещь
  - быть пенсионером
  - получать пенсию
  - открыть лабораторию
  - причинил вред
  - Овощи испортятся, если их не хранить в прохладном месте.
  - Учёные проводят различные исследования в лаборатории.
  - Казахстан толерантное государство
  - От землетрясения были повреждены здания, пострадали жители.
  - Каждый гражданин не должен позволять нарушению закона.
  - Гульжан в этом году выйдет на пенсию.
  - Пенсия растёт из года в год.
  - Фермеры пострадали из-за несвоевременных дождей.

 Ии

Ит

- ~ ұлken
- ~ кішкентай
- ~ аласа
- ~ биік
- ~ ақылды
- ~ иіскеу – иіскеді – иіскейді
- ит бар
- ит жоқ
- ақылды ит
- иттің аты
- ұлken ит
- кішкентай ит
- итпен серуендеу

Собака

- ~ большая
- ~ маленькая
- ~ низкая
- ~ высокая
- ~ умная
- ~ нюхать – нюхал – понюхает
- есть собака
- нет собаки
- умная собака
- кличка собаки
- большая собака
- маленькая собака
- гулять с собакой

- иттің тамағы
- барлық ит
- оның иті
- қандай ит?
- бірдей ит
- бірнеше ит
- итпен тауға шығу
- ит - адамның досы
- итпен бірге бардым
- Сенің итің бар ма?
- Итіңнің аты не, түсі қандай, оны жақсы көресің бе?
- Мен итіммен бірге тауға шықтым.

- Олардың иті күнде ұлын мектепке дейін шығарып салып, кешке сабактан соң аулада күтіп алады.
- Үйде менің кішкентай итім бар.

- Иттің аты – Құттыаяқ.
- Оның иті өте ақылды, барлығын түсінеді.
- Атам кешке итпен серуендегенді жақсы көреді.
- Ауылдағы барлық ит бірдей ақылды емес.
- Үйдің ауласында үлкен ит жүр.

- Иттің тамағын күніне үш рет береміз.
- Біздің ит үлкен, ақылды, салмақты, әдемі және ақ түсті.
- Өсіп түрған гүлдерді иіскеу қандай керемет.
- Мына иіссудың иісі керемет екен!

- Ауладағы гүлдердің иісі керемет.

- еда собаки
- все собаки
- его собака
- какая собака?
- одинаковые собаки
- несколько собак
- пойти в горы с собакой
- собака - друг человека
- ходила вместе с собакой
- У тебя есть собака?
- Как зовут собаку, какой окрас, любишь ты ее?
- Я пошел в гору со своей собакой.
- Их собака каждый день провожает сына в школу, а вечером встречает во дворе дома.
- У меня дома есть маленькая собака.
- Собаку зовут – Куттаяк.
- Его собака очень умная, всё понимает.
- Мой дедушка любит по вечерам гулять с собакой.
- В деревне не все собаки умные.
- Во дворе дома ходит большая собака.
- Три раза в день даём собаке еду.

- Наша собака большая, умная, серьезная, красивая и белая.
- Как чудесно нюхать запах растущих цветов.
- Этот парфюм пахнет потрясающе!
- Запах цветов во дворе чудесные!

❖ Кк ❖

Кездескенше

- кездескенше асығу
- кездескенше
- кездескеннен кейін
- Кездескенше, жас жұбайлар.
- Кездескенше, рақмет.
- Кездескенше, құрбым.
- Кездескенше, әке.
- Кездескенше, досым.
- Сенбіге дейін, кездескенше.
- Наурызға дейін, кездескенше.
- Мерекеде кездескенше.
- Жақсы күндерде кездескенше.
- Үйде кездескенше.
- Қонақта кездескенше.
- Ертең кездескенше.
- Келесі кездескенше.
- Ауылда кездескенше.
- Осы аптада кездескенше.
- Жақсы, кездескенше.
- Кездескенше, сау бол.
- Бұғінгі жиналыста маңызды сұраптар болып, пайдалы пікірлер айтылып, қызықты өтті. Келесі кездескенше, сау болындар!
- Қыздар, бұғін үйде қонақ болындар. Үйде кездескенше!
- Мен онымен кездескенше асығамын.

Келу

- асығып келу
- адамға келу
- азық-түлікке келдім
- аялдамаға келдік
- үйге келді
- әуежайға келді
- алдын ала келді
- бір аптадан соң келді

Увидимся, до встречи

- спешить увидеться
- до встречи
- после встречи
- До встречи, молодожены
- Спасибо, до встречи.
- До встречи, подруга.
- До встречи, отец.
- До встречи, друг.
- До встречи в субботу.
- До встречи в марте.
- До встречи на праздниках.
- До новых встреч
- До встречи дома.
- До встречи в гостях.
- До встречи, завтра.
- До следующей встречи.
- До встречи в деревне.
- До встречи на этой неделе.
- Хорошо, до встречи.
- До встречи, до свидание.
- На сегодняшнем собрании были важные вопросы, полезные мнения и прошло интересно. До следующей встречи, до свидания!
- Девочки, приходите к нам в гости. Увидимся дома!
- Я спешил на встречу с ней.

Прибытие, прийти

- торопиться
- прийти к человеку
- пришла за продуктами
- пришли на остановку
- пришел домой
- пришел в аэропорт
- пришел заранее
- пришёл через неделю

- арғы құні келеді	- придёт послезавтра
- ата-анаммен келді	- пришёл с родителями
- нешеде келеді?	- во сколько придёт?
- асүйге келді	- пришёл на кухню
- ауылға келеді	- приедет в деревню.
- балабақшаға келді	- пришёл в детский сад
- үйге барлығы келді	- пришли все домой
- ол ертерек келген	- он пришёл пораньше
- ол бүгін келеді	- он придёт сегодня
- бірақ келмеді	- но, не пришёл
- бір уақытта келді	- пришли в одно время
- бірден келді	- сразу пришёл
- әріптестер келді	- пришли коллеги
- бітіріп келді	- закончил
- бірінші рет келді	- пришёл в первый раз
- ғимаратқа келу	- прийти в здание
- дәмханаға келу	- прийти в кафе
- үйге бейтаныс адам келді	- домой пришёл незнакомый человек
- қонақтар келді	- пришли гости
- менеджер жұмысқа келді	- менеджер пришёл на работу
- оларға да келеді	- к ним тоже придут
- тексеріп келеді	- придут проверять
- дайындал келді	- подготовил
- немересін көруге келеді	- придет посмотреть на внука
- демалысқа келеміз	- приедем отдохать
- кешікпей келеміз	- приедем без опозданий
- келеді екен	- оказывается, придёт
- екеуміз келеміз	- приедем вдвоём
- енді ғана келдік	- только что пришли
- Ертең келіңіз	- Приходите завтра
- олар жаңалықты естіп келді	- они пришли, услышав новости
- бүгін ертерек келдік	- сегодня пришли пораньше
- хат жазып келеді	- напишет письмо
- жаяу келе жатыр	- идёт пешком
- тамақ жеп келді	- пришёл покушав
- ол жиі келеді	- он приходит часто
- ол келген жоқ	- он не пришёл
- мекемеге зейнеткер келді	- в учреждение пришёл пенсионер

- олармен кездесуге келеді
- бізге де кезек келді
- олар өзара келісіп келді
-
- ол келу керек
- биыл көктем кеш келді.
- бізге көлік келді.
- оларға көмектесіп келеді
- құнделікті ерте келу керек
-
- кейде жұмыстан кеш келеді
- сабаққа кешігіп келді
- бақшаны көрсетіп келді
- құз ерте келді
- кішкентай бала келді
- қазір келді
- Асан кітапқа келеді.
- үйге келді
- бүтін сіңлім келді
- ұшақ қонып келеді
- Олар мерекеге келді.
- мүмкін келетін шығар
- орталыққа келді
- мерекеден кейін келді
- ол досына ренжіп келді
- тапсырманы реттеп келдік
- қазір сабаққа келеміз
- шетелде саяхаттап келеді
- сабактан келді
- үйлену тойға шақырып келді
- оның жаңында келдім
- көліктің алдында келеді
- ол алыстан келді
- өзім келдім
- Мына балалар үйге келген екен.
- Мен саған ертең осы уақытта келемін.
- Бұл адамдар алыстан келді.
- Мен бүтін анаммен қаламын.
-
- они придут на встречу
- наш очередь подошел
- они пришли договорившись между собой
- он должен прийти
- в этом году весна пришла поздно.
- к нам приехала машина.
- он всегда помогает
- каждый день нужно приходить рано
- иногда с работы приходит поздно
- опоздал на урок
- показал сад
- осень пришла рано
- пришёл маленький мальчик
- сейчас пришёл
- Асан пришёл за книгой.
- пришёл домой
- сегодня пришла моя сестрёнка
- самолёт приземляется
- Они приехали на праздники.
- возможно приедут
- приехали в центр
- приехали после праздников
- он пришёл обидевшись на друга
- привели в порядок задания
- сейчас придём на урок
- приедет из загран поездки
- пришли с урока
- пришли пригласив на свадьбу
- пришёл рядом с ним
- приедет перед машиной
- он приехал издалека
- сам пришёл
- Эти дети пришли домой.
- Я к тебе приду завтра в это время.
-
- Эти люди приехали из далека.
- Сегодня я останусь с мамой.

- Дүкеннен тәттілер алып келеміз.
- Қунде осы дәмханаға түскі асқа келеміз.
- Қашан келеді?
- Қай күні келеді?
- Қай жақтан келеді?
- Мен сіңлім екеуіміз анамның үйінен келдік.
- Әуежайға біздің ұшақ қонып келеді.
- Үйге басқа қаладан сіңлім келіп, бәрімізді қуантты.

- Ағамның қызы сабактан ерте келді.

- Олар кітапханаға кітапқа келе жатыр.
- Мына көйлектің өлшемі маган кішкентай.
- Күз келді, жеміс-жидектерді жинау басталды.
- Ол бітірген тапсырмаларын көрсетіп келді.
- Бұғін аяз болуына байланысты, жұмысқа адамдар кешігіп келді.
- Ол сабакқа күнделікті ерте келе ме?
- Олар жаңа пәтер алды және оларға достары көмектеседі.
- Осы жылы көктем ерте келгеніне қуаныштымыз.
- Олардың мектепке ата-аналар жиналысына келуі керек.
- Біздің дәріханаға зейнеткер келді. Оған дәрігер жазып берген дәрілерді кезексіз, тегін бердік.

- Жаңа жыл келді.
- Ол бұғін сабакқа келмеді.

- Из магазина принесём сладости.
- Каждый день приходим в это кафе на обед.
- Когда придёт?
- В какой день приедет?
- Откуда приедет?
- Мы с сестрой пришли из дома матери.
- В аэропорт приземляется наш самолёт.
- Домой приехала сестрёнка из другого города, нас всех обрадовала.
- Дочь моего брата рано пришла с урока.
- Они идут в библиотеку за книгой.
- Размер этого платья мне малы.

- Пришла осень, начался сбор ягод и фруктов.
- Он пришёл показать законченные задания.
- Сегодня в связи с морозами, люди опоздали на работу.
- Он каждый день приходит на занятие рано?
- Они получили новую квартиру и друзья помогают им.
- Мы рады, потому что в этом году весна рано пришла.
- Они должны прийти в школу на родительское собрание.
- К нам в аптеку пришел пенсионер. Мы дали бесплатно лекарства, по рецепту врача, без очереди.
- Наступил новый год.
- Он сегодня не пришёл на урок.

- Ата-анам дәмханадан келді.
- Досымен көшеде жаяу келе жатыр.
- Олар енді ғана үйге келді.
- Сендер қашан келесіңдер?
- Біз мектепке дұрыс келеміз бе?
- Біз осында кезекті еңбек демалысында демалуға келеміз.

- Эріптестерім құрылыштың жағдайын тексеріп келді.
- Олар бөлмелерді тазалап бітірді.
- Жұмысқа жаңадан әріптесіміз келді.
- Қонақтар дәмханаға жұмыстан соң бірдей кешікпей келді.
- Олардан бұрын апам келді.
- Бүгін кешке әкемнің туған күніне қонақтар келеді.
- Қарындастымың ұлы мамыр айында балабақшаға барады.
- Досым сенбі күні қонаққа келеді.

- Анам асүйге дастарқанның дайындығын көруге келді.

- Пойыз Алматыға кешкі сағат сегізде келеді.
- Апам осы қалаға бірінші рет келді.

- Ол досымен бірге дүкенге азық-түлікке барды.
- Мен онымен кездесу үшін аялдамаға келдім.
- Ол ағасын ұшаққа шығарып салуға әуежайға келді.
- Жиналысқа алдын ала кімдер ерте келген?
- Бұл жерге өзім жалғыз келдім.

- Мои родители пришли из кафе.
- Он идет пешком по улице с другом.
- Они только что пришли домой.
- Когда вы придёте?
- Правильно ли мы идем к школе?
- В очередной отпуск мы приезжаем сюда отдыхать.
- Мои коллеги пришли проверить состояние строительства.
- Они закончили уборку комнат.
- На работу пришёл новый коллега.
- Гости после работы пришли в кафе без опоздания.
- Моя сестра пришла раньше их.
- Сегодня вечером на день рождения отца приходят гости.
- Сын моей сестры в мае пойдет в детский сад.
- Мой друг приедет в гости в субботу.
- Моя мама пришла на кухню посмотреть на приготовленный стол.
- Поезд в Алматы прибудет в восемь вечера.
- Моя сестра в первый раз приехала в этот город.
- Он пошел с другом за продуктами в магазин.
- Я пришёл на остановку встретится с ним.
- Он пришёл в аэропорт проводить брата.
- Кто заранее пришел на собрание?
- Я один пришёл сюда.

- Бір аптадан кейін дәрігерге көрінуге келеді.
- Үйге қонактар жексенбі күні келеді еken.
- Құрбым кеше ата-анасымен қаладағы мерекеге қатысуға келіпті.
- Пойыз неше сағат кешігіп келеді?

Келісү

- тапсырмаға келістім
- шарттарына келістік
- ата-анасымен келісу қажет
- әріптесімен келісуі тиіс
- алдын ала келіскеңбіз
- келісу туралы
- келісуге байланысты
- баламен келісүім керек
- барлығымен келістік
- басқа адамдармен келісу
- бірден келістім
- менің демалысым туралы келісті
- оңай келісті
- екеуміз келістік
- ешкіммен келіспедік
- ешқашан келіспеймін
- жазбаша түрде келістік
- ауызша келісті
- көкөністі сатып алуға келістік
- келіскең жоқпыз
- алдында келістік
- оларға қемектесуге келістік
- қаланы аралауға келістік
- құттықтауға келістік
- содан кейін келістік
- сондықтан келістік
- келіскең сияқтымыз

- Через неделю придет к врачу на приём.
- Оказывается, гости к нам придут в воскресенье.
- Моя подруга вчера приехала в город с родителями принять участие на празднике.
- Поезд опаздывает на сколько часов?

Согласование, соглашаться, договориться

- согласился с заданием
- согласились с условиями
- нужно договориться с его родителями
- должен согласиться с коллегой
- заранее договорились
- о согласовании
- в связи с согласованием
- должен договориться с ребёнком
- согласились со всеми
- согласиться с другими людьми
- сразу согласился
- договорились о моем отпуске
- легко согласился
- вдвоём согласились
- ни с кем не согласились
- никогда не соглашусь
- договорились в письменном виде
- устно согласились
- согласились купить овощи
- не согласились
- раньше согласились
- согласились им помочь
- согласились погулять по городу
- согласились поздравить
- согласились потом
- поэтому согласились
- кажется согласились

-
- сабақ өтуге келісу
  - сол жақта келіскен
  - жұмыс туралы келісті
  - мен сенімен келістім
  - Олар әрітестерін мереңенің алдында құттықтауға келіскен екен.
  - Досымның қонақтарымен өртөң қаланы аралауға келістік.

  - Біз онымен бақшадан көкөніс жинауға көмектесуге келістік.
  - Бұл туралы онымен келіскен жоқпыз.
  - Кезекті еңбек демалысымды басқа айға аудыстыруға келістім.

  - Барлық жұмыстарды екеуміз өзара келісіп алдық.
  - Оның пікірі менің пікіріммен бірдей болған соң, бірден келістім.
  - Аулаға шығатын уақытты, баламен келісіп аламын.
  - Жаңа жұмысты бастағанда, тәжірибелі әрітестермен ақылдасып, келісу керек.

  - Мына тапсырысты алдын ала келісу керек.
  - Кейде қызын тапсырманы ата-анаңмен келісіп шешу керек.
- согласиться провести урок
  - там согласились
  - согласились по работе
  - я с тобой согласился
  - Они согласились поздравить коллег перед праздником.
  - Мы договорились с гостями друга о завтрашнем прогулке по городу.
  - Мы согласились помочь ему собрать овощи с огорода.
  - Мы с ним не договаривались по этому поводу.
  - Я согласился перенести свой очередной отпуск на другой месяц.
  - Мы договорились между собой о всех делах.
  - Его мнение совпало с моим, поэтому я сразу согласился.
  - Договорюсь с ребёнком о времени выхода во двор.
  - Приступая к новой работе, необходимо проконсультироваться и договориться с опытными коллегами.
  - Этот заказ должны согласовать заранее.
  - Иногда нужно решать сложную задачу, согласовавшись с родителями.

Кесу

- үстел үстінде кесті
- қалай кесті?
- қашан кесті?
- қайда кесті?
- ағашты тұра кесті
- әйнекті оңай кесті
- темірді кесу қызын

Резать

- резал на столе
- как нарезал?
- когда нарезал?
- где нарезал?
- дерево нарезал прямо
- легко разрезал окно
- железо резать тяжело

- ағашты кескен сияқты
- арамен кесуі мүмкін
- қарбыз, қауын кесу керек еді
- ертең талдарды кеседі
- жіпті бірге кестік
- арқанды бірдей кестік
- Карт адамның алдын кесуге болмайды.
- Қөктемде атам бірнеше алма ағашын кесті.
- Әжем кеше гүлдердің сабактарын біркелкі және әдемі етіп кесті.
- Ол таңертен жаңа сырт киімінің этикеткасын кесіп жатты.
- Ол дастарқанның үстінде балаға піскен еттен кесіп берді.
- Аман баланың тұсаукесерін жасады.

Кету

- бірге кетті
- адасып кеттік
- айтып кетті
- алдын ала кетіп қалды
- оны алып кетті
- анаммен кеттім
- бір аптаға іссапарға кетті
- екі жылға оқуға кетті
- кешке бірден кетті
- теміржолға кетті
- екеуі бірге кетті
- шипажайға емделуге кетеді
- енді ғана кетті
- шетелге кетті
- жиналысқа кетті
- кітапханаға кетеді
- тұнде кетті
- қалаға кеткен
- көшеге шығып кетті
- дүкеннен көйлек алуға кетті

- как резал дерево
- возможно резал пилой
- нужно нарезать арбуз, дыню
- завтра будут резать деревья
- верёвку резали вместе
- резали верёвку одинаково
- Нельзя переходить дорогу старшим.
- Весной мой дедушка срезал несколько деревьев яблонь.
- Моя бабушка вчера одинаково и красиво срезала стебли цветов.
- Он утром отрезал этикетку новой верхней одежды.
- Он за столом нарезал ребёнку сваренное мясо.
- Моя мама сделала ребёнку традицию «тусаукесер».

Уходить

- вместе ушли
- заблудились
- сказал и ушёл
- заранее ушёл
- его забрали
- ушёл с мамой
- на неделю уехал в командировку
- на два года уехал в учебу
- сразу вечером уехал
- ушёл на железную дорогу
- ушли вдвоём вместе
- уедут в санаторий лечиться
- только что ушёл
- уехали в заграницу
- ушел на собрание
- пойдёт в библиотеку
- ушёл ночью
- уехал в город
- вышел на улицу
- пошёл в магазин за платьем

- жарықты көруге кетті
- жұмысқа асығып кетті
- дәмханаға түскі ас ішуге кетті
- емханаға кетті
- дәріханаға дәріге кетті
- кету керек
- тапсырысты беруге кеткен
- Кешке біз туған құнгे кетеміз.

- Шаштаразға шашын реттеуге кеткен екен.
- Олар отбасымен бірге саябаққа серуендеуге кеткен.
- Сағат онда сауда орталығына көйлек, шалбар және керекті заттар сатып алуға кеткен.
- Асүйге түскі ас әзірлеуге кеттім.

- Ол көлікпен сонымен бірге кетті.

- Табиғатта таза ауамен демалуға кетті.
- Дүкенге нан алуға кетті.
- Кеше кешкі астан кейін олар көлікпен кетті.
- Ұлым мен қызыым құнде осы уақытта кітапханага барып дайындалады.
- Сағат нешеде ауылға кетті?

- Сағат қаншада кетеді?
- Не үшін ол жаққа кетті?
- Қашан кетті?
- Қайда кетті?
- Қай уақытта кетті?
- Қай жаққа қарай кетті?
- Ол алдын ала билет алу үшін теміржолға кетті.

- пошёл посмотреть свет
- поспешил на работу
- пошёл в кафе пообедать
- пошёл поликлинику
- пошёл в аптеку за лекарством
- надо уйти
- пошёл сделать заказ
- Вечером мы пойдём на день рождения.
- Она пошла в парикмахерскую, чтобы сделать укладку.
- Они вместе со своей семьёй пошли гулять в парк.
- В семь часов ушёл в торговый центр, чтобы купить рубашку, брюки и другие нужные вещи.
- Я пошел на кухню, готовить обед.
- Он уехал вместе с ним на машине.
- Он поехал отдыхать на свежем воздухе на природу.
- Пошёл в магазин за хлебом.
- Они уехали вчера, после ужина на машине.
- Сын и дочь каждый день в это время ходят в библиотеку, чтобы подготовиться.
- В каком часу он поехал в деревню?
- В каком часу уедет?
- Зачем он пошёл туда?
- Когда ушёл?
- Куда ушёл?
- В какое время ушёл?
- В какую сторону пошёл?
- Он поехал на железнодорожный вокзал заранее купить билет.

- Қарындасым отбасымен бір айға демалуға ауылға кетті.

- Олар бір айға жарысқа кетті.

- Сіңлім анамды сауда орталығына алып кетті.

- Таңертең ауылға ағаммен бірге кеттім.

- Моя сестрёнка со своей семьей поехала в деревню, чтобы месяц отдохнуть.

- Они уехали на целый месяц, на соревнования.

- Моя сестра отвезла маму в торговый центр.

- Утром я поехал в деревню с братом.

Кешкі ас

- кешкі асты дайындау

- кешкі асты ішу

- әрқашан кешкі аста

- кешкі аста

- кешкі астың алдында

- кешкі асқа бару

- кешкі ас ұнады

- кешкі асқа тапсырыс беру

- Кейде үйге қонақтар келгенде, кешкі асқа тапсырыс береміз.

- Табиғатта таза ауада кешкі ас ішкен маған ұнайды.

- Кешкі асқа көп тәтті алып келді.

- Біз бүгін кешкі асты дәмханада құрбыларымызбен іштік.

- Кешкі ас өте дәмді болды. Рақмет саған!

- Кешкі асқа манты, салаттар мен қазы, қарта пісріп дайындаңық.

- Кешкі асқа қандай тамақ дайындаңыңдар?

- Қунделікті кешкі асты сағат алтын жетілерде ішеміз.

- Мен қазір кешкі асты дайындаға жатырмын.

Ужин

- приготовить ужин

- ужинать

-всегда за ужином

-за ужином

-перед ужином

-пойти поужинать

-понравился ужин

- сделать заказ на ужин

- Иногда мы заказываем ужин, когда к нам домой приходят гости.

- Мне нравится ужинать на свежем воздухе, на природе.

- На ужин принесли много сладостей.

- Мы сегодня с подругами ужинали в кафе.

-Ужин был очень вкусным.
Спасибо тебе!

- На ужин приготовили манты, салаты, казы и карту.

- Какую еду приготовили на ужин?

- Каждый день мы ужинаем в шесть или семь часов.

- Я сейчас готовлю ужин.

Кешігу

- сабактан кешігу
- жұмыстан кешігу
- кешіккен жаман
- енді кешікпеймін
- бірге кешіктік
- бірнеше рет кешікті
- кешігүге болмайды
- автобусқа кешіктім
- бірінші рет кешіктік
- екеуіміз кешіктік
- кешікпейік
- кешіккен жоқпын
- кешігіп бардым
- кешікпейді
- кешігүі мүмкін емес
- бүгін де кешігіп келді
- пойызға кешікпейік
- ұшак кешігіп келді
- кездесуге кешікпе
- қонаққа баруға кешікпейік
- туған құнға кешікпей барады

- мерекеге кешікті
- Ол менің туған құніме кешікпейі
керек.
- Қанша сағат кешікті?
- Не үшін кешігіп жүр?
- Кешігүге не себеп?
- Неше рет кешікті?
- Кешік асқа отбасының барлық
мүшелері күтіп отырғанда кешігіп
келдім.
- Саябаққа кешігіп келемін.
- Кешігу – өте үлкен кемшілік.

- Қызбен кездесуге кешіккен өте
жаман. Олар күтпей кете береді.

Задержаться, опоздать

- опоздать на урок
- опоздать на работу
- опаздывать плохо
- теперь не буду опаздывать
- вместе опоздали
- несколько раз опоздал
- нельзя опаздывать
- опоздал на автобус
- первый раз опоздали
- вдвоём опоздали
- давай не опаздывать
- не опоздал
- я опоздал
- не опаздывает
- не опаздывает
- сегодня тоже опоздал
- не опоздать на поезд
- самолёт опоздал
- не опаздывай, на встречу
- давайте, не опоздать в гости
- нельзя опаздывать на день
рождение
- опоздал на праздник
- Он не должен опаздывать на
мой день рождения.
- Сколько часов опоздал?
- Почему опаздывает?
- Причина опоздания?
- Сколько раз опоздал?
- Я пришел с опозданием, когда
вся семья ждала на ужин.

- Я опаздаю в парк.
- Опаздывать – большой
недостаток.
- Опаздывать на встречу с
девушкой очень плохо. Они
уходят не дождавшись.

- Әуежайда тіркеуден өткенше, терминалды тапқанша, ұшакқа кешігіп келдім.
- Таксимен теміржолға жете алмай, пойызға кешігіп бардым.

- Кешке жұмыстан соң автобусқа кешігіп қалдым. Жүгірсем де, жете алмадым.
- Ешқашан кешігуге болмайды, бұл – жаман әдет.
- Мектепке бүгін 1-сынып оқушылары кешігіп келді.

- Мына оқушының ата-анасын мектепке шақыру керек, ейткені сабакқа бірнеше рет кешігіп келді.

- Автобустардың кеш келуіне байланысты, жұмыстан кешігіп қалдым. Кешіріңіз, енді қайталанбайды.
- Бүгін таңертең үйиқтап қалып, сабактан кешігіп қалдым.
- Таңертең автобусқа кешіккен жоқпын, үлгердім.

Кию

- жұқа киім кию
- жылы сыртқиім кию
- жылы киім кию
- әртүрлі киімдер кию
- жылы киім киген жақсы
- мынаны киіңіз
- қызыл түсті көйлек кидім
- Мына норка баскиім маған ұнап түр, киіп көрсем бола ма?
- Кешіріңіз, мына ақ көйлекті киіп көрсө бола ма?

- Пока прошёл регистрацию в аэропорту, пока нашел терминал, опоздал на самолет.
- На такси не доехал до железнодорожного вокзала, опоздал на поезд.
- Вечером я после работы опоздал на автобус. Побежал, но не успел.

- Никогда нельзя опаздывать, это - плохая привычка.
- Сегодня в школу первоклассники пришли с опозданием.
- Нужно пригласить в школу родителей этого ученика, потому что он несколько раз опоздал на урок.
- В связи с задержкой прибытия автобуса, пришёл на работу с опозданием. Извините, больше не повторится.
- Сегодня утром проспал, и опоздал на урок.
- Утром не опоздал на автобус, успел.

Надеть

- надеть легкую одежду
- надеть теплую верхнюю одежду
- надеть тёплую одежду
- надеть разную одежду
- хорошо одеть тёплую одежду
- оденьте это
- я надела красное платье
- Мне нравится эта норковая шапка, можно примерить?
- Извините, можно примерить эту белую рубашку?

- Эрине, киіп көруге болады. Киім киу бөлмесі анда.
- Қандай киім кидіндер?
- Сен қандай көйлек киесін?
- Қазір күз айы қоңыр немесе қара шалбар киіп алыңыз.
- Мен мына қызыл көйлекті кисем, ұнай ма?
- Қыста жылы сырт киім киу керек.

- Жазда жүқа киімдер кие беруге болады.
- Көшеде аяз басталды, жылы киініп алыңыз.
- Құзде жүқа басқиім мен жеңіл киім киген жақсы.

Көз

- көзді емдеу
- көзге дәрі тамызу
- көзбен көру
- көзді қорғау
- көзге түсү
- көзді тексеру
- көзді үйрету
- көз салу
- бірақ оның көзі әдемі
- жаман көзбен қарады

- көзінен таныдым
- көзді де күту қажет
- Кімнің көзі өте әдемі?
- Көзінің түсі қандай екен?
- Құнделікті көзді сұықтан немесе ыстықтан күту керек.
- Жазда көзді күннен қорғайтын көзілдірік тағу керек.
- Компьютер адамның көзіне өте зиян.

- Конечно, можно примерить. Вон там примерочная комната.
- Какую одежду одели?
- Какое платье ты наденешь?
- Сейчас осень, наденьте коричневые или черные брюки.
- Понравиться ли, если надену это красное платье?
- Зимой надо надевать тёплую верхнюю одежду.
- Летом можно надеть легкую одежду.
- На улице начался мороз, оденьтесь потеплее.
- Осенью хорошо надевать тонкую шапку и легкую одежду.

Глаза

- лечить глаза
- капать капли в глаза
- видеть глазами
- защищать глаза
- попасть в глаза
- проверить глаза
- приучить глаза
- приглядеться
- однако, у него красивые глаза
- смотрел недоброжелательными глазами
- узнал по глазам
- глазам тоже нужен уход
- У кого самые красивые глаза?
- Какого цвета глаза?
- Ежедневно надо сохранять глаза от холода или жары.
- Летом нужно носить солнцезащитные очки.
- Компьютер вреден для глаз человеку.

- Компьютерде жұмыс істегенде жиі көзімді демалтып, жаттығу жасап тұрамын.
- Кеше кешке көзіме бір нәрсе түсті, енді ауыртып тұр.
- Анау апалы-сіңлілі қыздардың көздері бірдей әдемі.
- Мынау баланың өзі әдепсіз болғанымен, оның көзі әдемі екен.
- Оның істеген жұмысын ұнатпай, оған жаман көзбен қарады.

- Көшеде кетіп бара жатқан қыздың көзі әдемі.
- Бұл зат мен үшін өте қымбат, ол ата-анамның көзі.
- Мен жылына екі рет көзімді текстертуге емханаға барамын.
- Дәрігер көзіме дәрі тамызады.
- Мен оның бір апта бойы қалай жұмыс істегенін өз көзіммен көрдім.

- Мен жерге бір затымды түсіріп алып, ешкімге білдірмей көзбен іздел тұрдым.
- Ол жұмысты жақсы істеп, ұжымның көзіне түсті.

Көктем

- Көктем келді.
- Ағаштар жапырақ аша бастады.
- Көктемде кар ериді.
- Көктемде жер жасыл болып, әртүрлі гүлдер гүлдейді.
- Көктемде бірінші бәйшешек гүлі гүлдейді.
- Көктемде құстар жылы жақтан ұшып келеді.

- При работе на компьютере часто даю глазам отдохнуть, делаю разминку для глаз.
- Вчера вечером что то попало в глаз, теперь болит.
- У этих сестёр одинаково красивые глаза.
- Хотя этот мальчик невежливый, но у него красивые глаза.
- Его работа не понравилась, посмотрел на него недобрими глазами.
- У девушки, идущей по улице, красивые глаза.
- Эта вещь мне очень дорога, как память о моих родителях.
- Я хожу два раза в год в поликлинику проверить глаза.
- Врач капает лекарства в глаза.
- Я видел своими глазами, как он старательно работал целую неделю.
- Я уронил одну вещь на землю и незаметно искал глазами.

- Он проделал хорошую работу и привлек этим внимание коллектива.

Весна

- Пришла весна.
- Деревья распустили листву.
- Весной тает снег.
- Весной земля зеленеет, цветут разные цветы.
- Весной первыми расцветают подснежники.
- Весной птицы прилетают с тёплых краёв.

- ◆◆◆◆◆
- Оқушылардың көктемгі демалысы наурыз айында басталады.
  - Көктемде адамдар бакшаны жинайды және тазалайды.
  - Көктемде ауа райы жаңбырлы болады.
  - Көктемде балалар аулада ойнап жүреді.
  - Көктем саған ұнай ма?
  - Көктемде жаңбыр көп жауады.
  - Көктемде ауа райы жиі бұлтты болады.
  - Көктем маған ұнамайды, себебі ауа райы жаңбырлы және сұық болады.
  - Көктемде саябақта серуендеренді ұнатамын.
  - Сенің туған күнің көктемде емес пе?
  - Сенің туған күнің көктемнің қай айы?
  - Көктемде қарлығаштар ән салады.
  - Весенние каникулы учащихся начинаются в марте.
  - Весной люди убирают и чистят сады.
  - Весной погода бывает дождливой.
  - Весной дети играют во дворе.
  - Тебе нравится весна?
  - Весной часто идут дожди.
  - Весной погода бывает часто пасмурной.
  - Мне не нравится весна, потому что погода бывает дождливой и холодной.
  - Весной нравится гулять в парке.
  - Не весной ли у тебя день рождения?
  - В каком месяце весны, у тебя день рождения?
  - Весной поют ласточки.

Көлік

(-тер – *көптік жалғау*)

- ~ жаңа
- ~ есқі
- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ жүргізу – жүргізді – жүргізеді
- ~ таңдау – таңдады – таңдайды
- ~ сатып алу – сатып алды – сатып алады
- ~ жалдау – жалдады – жалдайды

Көлікті

(-ті – *табыс септік*)

- ~ жуу – жуды – жуады
- ~ жөндеу – жөндеді – жөндейді

Машина

(-тер – *множественное число*)

- ~ новая
- ~ старая
- ~ ждать – ждал – подождёт
- ~ водить – водил – водит.
- ~ выбирать – выбирал – выберет
- ~ купить – купил – купит
- ~ арендовать – арендовал – арендует
- ~ мыть – мыл – помоет
- ~ ремонтировать – ремонтировал – отремонтирует

Көлікке

(-ке – барыс септік)

- ~ бару – барды – барады
- ~ жүгіру – жүгірді – жүгіреді
- ~ міну – мінді – мінеді
- ~ тапсырыс беру – тапсырыс берді – тапсырыс береді

Көліктен

(-тен – шығыс септік)

- ~ тұсу – тұсті – тұседі
- ~ қалу – қалды – қалады
- ~ шығу – шықты – шығады

Көлікте

(-те – жатыс септік)

- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ отыру – отырды – отырады

Көлікпен

(-пен – көмектес септік)

- ~ саяхатқа бару – саяхатқа барды – саяхатқа барады
- ~ саяхаттау – саяхаттады – саяхаттайды
- ~ жүру – жүрді – жүреді
- ~ алып кету – алып кетті – алып кетеді
- ~ кету – кетті – кетеді
- ~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
- көлікті жуу
- жаңа көлік
- ескі көлік
- оның көлігі
- көлікті жөндеу
- көлікпен саяхаттау
- көлікке тапсырыс берді
- көлікті күту
- көліктен тұсу
- көлікте отыру

Машине

(-ке – дательный падеж)

- ~ поехать – поехал – поедет
- ~ бежать – бежал – побежит
- ~ сесть – сел – сядет (в машину)
- ~ сделать заказ – сделал заказ – сделает заказ

Из машины

(-тен – исходный падеж)

- слезть – слез – слезет (с машины)
- остаться – остался – останется
- выйти – вышел – выйдет

На машине

(-те – местный падеж)

- ждать – ждал – подождёт
- сесть – сел – сядет

С машиной

(-пен – творительный падеж)

- ~ отправиться в путешествие
- отправился в путешествие – отправится в путешествие
- ~ путешествовать – путешествовал
- путешествует
- ~ ходить – ходил – будет ходить
- ~ увезти – увёз – увезёт
- ~ уйти – ушёл – уйдет
- ~ гулять – гулял – погуляет
- мыть машину
- новая машина
- старая машина
- его машина
- починить машину
- путешествовать на машине
- сделал заказ на машину
- ждать машину
- выйти из машины
- сидеть в машине

-
- көлікпен алып келу
  - көлік сатып алу
  - көлікті ауыстыру
  - Көлікті құнделікті күтіп мінү керек.
  - Қазір автосалонда ескі көлікті жаңа көлікке ауыстыруға болады.

  - Досымның інісі жаңа көлік сатып алуды армандайды.
  - Құнде ұлым көлігімен мені жұмыстан алып кетеді.
  - Сіз қашан келдіңіз?
  - Мен қазір ғана көліктен түстім.
  - Сен дүкенге барып келе бер, мен көлікте күте тұрамын.
  - Ушқұндік семинарға қонақтардың көп келуіне байланысты, біз көліктерге тапсырыс бердік.
  - Мен отбасыммен бірге қалаларды көлікпен аралағанды жақсы көремін.

  - Ертен көліктің қыскы дөнгелегін ауыстырып қою керек.
  - Көлікті бүгін жууым керек екен.
- привезти на машине
  - купить машину
  - поменять машину
  - Нужно ежедневно ухаживать за машиной.
  - Сейчас в автосалонах можно поменять старую машину на новую.
  - Младший брат моего друга мечтает купить новую машину.
  - Каждый день мой сын забирает меня с работы на машине.
  - Когда вы пришли?
  - Я только что вышел из машины.
  - Ты сходи в магазин, я подожду в машине.
  - Мы заказали автомашины, в связи с приездом многих гостей на трехдневный семинар.
  - Я люблю с семьей путешествовать по городам на машине.
  - Завтра нужно поменять зимние шины автомобиля.
  - Оказывается, сегодня нужно помыть машину.

Көше

(-лер – *көптік жалғау*)

- ~ кең
- ~ тар
- ~ қысқа
- ~ ұзын

Көшеге

(-ге – *барыс септік*)

- ~ шығу – шықты – шығады
- ~ ағаш егу – ағаш екті – ағаш егеді

- ~ асығу – асықты – асығады

Улица

(-лер – *множественное число*)

- ~ широкий
- ~ тесный
- ~ узкий, короткий
- ~ длинный

На улицу

(-ге – *дательный падеж*)

- ~ выйти – вышел – выйдет
- ~ посадить дерево – посадил дерево – посадит дерево
- ~ торопиться – торопился – торопится

Көшеде

(-де – жатыс септік)

- ~ жүру – жүрді – жүреді
- ~ күту – күтті – күтеді
- ~ ойнау – ойнады – ойнайды
- ~ қыдыру – қыдырды – қыдырады
- ~ серуендеу – серуендері –
серуендейді
- ~ адасу – адасты – адасады
- ~ әңгімелесу – әңгімелесті –
әңгімелеседі

Көшеден

(-ден – шығыс септік)

- ~ өту – өтті – өтеді

Көшени

(-ні – табыс септік)

- ~ тазалау – тазалады – тазалайды
- ~ жөндеу – жөндеді – жөндейді
- ~ салу – салды – салады
- ~ аралау – аралады – аралайды
- балабақшаның көшесі
- мектептің ауласындағы көше
- әрбір көшеде
- әсіресе көшеде
- көшеге байланысты
- көше туралы
- көшедегі бағдаршам
- барлық көшеде
- көшеге бардым
- көшенің жанында
- көшенің бойында
- көшедегі аялдама
- көшеде тұрды
- көшеден бұрылдым
- бірдей көше

На улице

(-де – местный падеж)

- ~ ходить – ходил – походит
- ~ ждать – ждал – подождёт
- ~ играть – играл – поиграет
- ~ гулять – гулял – погуляет
- ~ путешествовать –
путешествовал – путешествует
- ~ заблудиться – заблудился –
заблудится
- ~ беседовать – беседовал –
побеседует

С улицы

(-ден – исходный падеж)

- ~ пройти – прошёл – пройдёт

Улицу

(-ні – винительный падеж)

- ~ чистить – чистил – почистит
- ~ ремонтировать – ремонтировал
– отремонтирует
- ~ положить – положил – положит
- ~ прогуливаться – прогуливался –
прогуляется
- улица детского сада
- улица школьного двора
- каждая улица
- особенно на улице
- связано с улицей
- про улицу
- светофор на улице
- во всех улицах
- сходил на улицу
- рядом с улицей
- вдоль улицы
- остановка на улице
- стоял на улице
- повернулся с улицы
- одинаковые улицы

- көшеде болдым
- екеуміз көшеде
- көшеге жаяу барды
- көшені жөндеді
- көшеде кездесеміз
- келесі көше
- көшені көрсетті
- көшеде күтеді
- кішкентай көше
- көшеге қарама-қарсы
- қысқа көше
- ұзын көше
- сол көшеде
- көшениң оң жағында
- көшениң сол жағында
- көшениң ортасында
- көшениң сұрады
- көшеге алыс
- көшеге жақын
- жиырма үшінші көше
- Нешінші көшеде тұрасыз?
- Қалада әрбір көшеде бағдаршамдар бар.
- Сенің үйің қандай көшеде орналасқан?
- Менің үйім Ш. Айтматов көшесінде орналасқан.
- Тұран көшесінің оң жағында «Ханшатыр» сауда орталығы бар.

- Тұран көшесінің сол жағында «Астана опера және балет» театры орналасқан.
- Көшеге қарама-қарсы әртүрлі дәмханалар бар.
- Сен қай көшеден онға бұрылдың?

- Мен Б. Момышұлы көшесінен онға бұрылдым, дұрыс келе жатырмын ба?
- я был на улице
- вдвоём на улице
- пешком ходил на улицу
- отремонтировали улицу
- встретимся на улице
- следующая улица
- показал улицу
- подождёт на улице
- маленькая улица
- напротив улицы
- короткая улица
- длинная улица
- на той улице
- справа от улицы
- слева от улицы
- посреди улицы
- спросил улицу
- далеко от улицы
- близко к улице
- двадцать третья улица
- На какой улице живёте?
- В городе на каждой улице есть светофор.
- На какой улице находится твой дом?
- Мой дом находится по улице Ш.Айтматова.
- На правой стороне улицы Туран, есть торговый центр «Ханшатыр».
- На левой стороне улицы Туран находится театр «Астана опера и балет».
- Напротив улицы есть разные кафе.
- Ты на какой улице свернул направо?
- Я на улице Б.Момышулы свернул направо, правильно ли я иду?

- К. Сатпаев пен Б. Момышұлы көшөлөрінің қылышында «Тұран» мейрамханасы бар ма?
- Біздің жаңымызға бір адам келіп, бізден Сығанақ көшесі қай жақта екенін сұрады.
- Мен сені Тұран көшесінде күтемін.
- Айгүлдің үйі қандай көшеде орналасқан?
- Сарайшық көшесіндегі «Сарыарқа» дәмханасында кездесеміз.

Кітап, кітапхана

(**-тар (-тар)** – *көптік жалғау*)

- ұлкен
- кішкентай
- қызықты
- қызықсыз
- кең
- биік
- жарық
- жаңа
- ескі

Кітапқа, кітапханага

(**-қа (-ға)** – *барыс септік*)

- ~ қарau – қарады – қарайды
- ~ бару – барды – барады
- ~ өткізу – өткізді – өткізеді

Кітаптан, кітапханадан

(**-тан (-дан)** – *шығыс септік*)

- ~ жазу- жазды- жазады
- ~ қарau – қарau – қарau
- ~ табу – тапты – табады

Кітапты, кітапхананы

(**-ты (-ны)** – *табыс септік*)

- ~ жабу – жапты – жабады
- ~ ашу – ашты – ашады

- На перекрестке улиц К.Сатпаева и Б.Момышулы есть ли ресторан «Туран»?
- К нам подошёл один человек и спросил на какой стороне находится улица Сыганак.
- Я тебя подожду на улице Туран.
- На какой улице находится дом Айгуль?
- Встретимся на улице Сарайшық, в кафе «Сарыарқа».

Книга, библиотека

(**-тар (-тар)** – *множественное число*)

- большая
- маленькая
- интересная
- неинтересная
- широкая
- высокая
- светлая
- новая
- старая

За книгой, в библиотеку

(**-қа (-ға)** – *дательный падеж*)

- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ идти – пошёл - пойдёт
- ~ провести – провёл – проведёт

Из книги, из библиотеки

(**-тан (-дан)** – *исходный падеж*)

- ~ писать – писал – напишет
- ~ смотреть – смотрел – посмотрит
- ~ найти – нашёл – найдет

Книгу, библиотеку

(**-ты (-ны)** – *винительный падеж*)

- ~ закрыть – закрыл – закроет
- ~ открыть – открыл – откроет

- ~ оқу – оқыды – оқиды
~ алу – алды – алады
~ іздеу – іздеді – іздейді
~ жинау – жинады – жинайды
~ бітіру – бітірді – бітіреді
~ таңдап алу – таңдап алды – таңдап алады
~ алып беру – алып берді – алып береді
~ оқып отыру – оқып отырды – оқып отырады
~ сатып алу – сатып алды – сатып алады
- кітапханада оқыдым
- кітап алды
- қызық кітап
- анау кітапхана
- кітапханадан қарадым
- апамның кітабы
- екі кітап
- кітапхананың жаңында
- кітаптың астында
- кітаптың үстінде
- кітапты бағалау
- кітап ауыстыру
- кітапқа байланысты
- кітапхана туралы
- бірдей кітапхана екен
- кітапхананы көрсету
- кітап көрдім
- сұр кітап
- қоңыр кітап
- балалардың кітабы
- маңызды кітап
- пайдалы кітап
- өте қызық кітап
- кітап сыйлау
- кітаптың мазмұнын түсіну
- ~ читать – читал – прочитает
~ взять – взял – возьмёт
~ искать – искал – поищет
~ убирать – убирал – уберёт
~ закончить – закончил – закончит
~ выбрать – выбрал – выберет
- ~ взять и дать – взял и дал – возьмёт и даст
~ сидеть и читать – сидел и читал – посидит и почтает
- читал в библиотеке
- взял книгу
- интересная книга
- вон та библиотека
- посмотрел в библиотеке
- книга моей сестры
- две книги
- рядом с библиотекой
- под книгой
- наверху книги
- ценить книгу
- поменять книгу
- связано с книгой
- про библиотеку
- оказываются одинаковые библиотеки
- показать библиотеку
- увидел книгу
- серая книга
- коричневая книга
- книга для детей
- важная книга
- полезная книга
- очень интересная книга
- подарить книгу
- понять содержание книги

- үнемі кітап оқиды
- Мынау - жақсы кітап.
- Анау қызықты кітап.
- Кітапханада үнемі қыздар мен жігіттер жүреді.
- Біз ағамызға барлық мерекеде кітап сыйлаймыз.
- Ол кітап оқығанды өте жақсы көреді.
- Қызық кітаптарды кітапханадан іздедік.
- Саған мына кітап керек пе?
- Мына кітапты алсам бола ма?
- Мына кітапты берші, жинап қоямын.
- Сен қандай кітапты оқығанды жақсы көресің?
- Мен детектив жанрындағы кітаптарды оқығанды жақсы көремін.
- Мен кітап дүкенінен қызықты кітаптар сатып алдым.
- Құрбымның үйінде жеке жұмыс бөлмесінде кітапхана бар.

- Менің кітапханаға баруым керек.
- Ана кітаптың жаңында қалам бар ма?
- Қалам кітаптың үстінде жатыр.
- Кітаптың астында дәптер жатыр, маған берші.
- Бос уақытта кітапханада кітап оқығанды жақсы көремін.
- Сен қандай кітапты оқығанды жақсы көресің?
- Мен кітапханадан қызықты кітаптар алып оқимын.
- Кешіріңіз, Ұлттық кітапхана қайда орналасқан?
- постоянно читает книгу
- Это - хорошая книга.
- Вон та - интересная книга.
- В библиотеке постоянно ходят юноши и девушки.
- Мы брату на все праздники дарим книги.
- Он очень любит читать книги.

- Интересные книги искали в библиотеке.
- Тебе нужна эта книга?
- Можно ли взять эту книгу?
- Подай эту книгу, я уберу.

- Ты какую книгу любишь читать?
- Я люблю читать детективы.

- Я в книжном магазине купила интересные книги.
- В доме у моей подруги на рабочем кабинете есть библиотека.
- Я должна пойти в библиотеку.
- Вон там рядом с книгой, есть ли карандаш?
- Карандаш лежит на книге.
- Под книгой лежит тетрадь, подай мне.
- В свободное время люблю читать книги в библиотеке.
- Какую книгу ты любишь читать?
- Я из библиотеки беру и читаю интересные книги.
- Извините, а где находится Национальная библиотека?

- Бұл кітапхана Достық көшесінде орналасқан.
- Кітапханада кітап өте көп.
- Олар неше кітап алады?
- Бірінші сөреде тұрған кітапты маған алып беріңізші.
- Жұмысттан кейін үйде кітап оқығанды жақсы көремін.
- Сен бос уақытында кітап оқисын ба?
- Кейде қызықты кітаптар болса оқимын.
- Маған тарихи кітаптар қатты ұнайды.
- Үйде жеке кітапханаң бар ма, онда қанша кітап бар?
- Шамамен, үш мындаік кітап бар.
- Эта библиотека находится на улице Достык.
- В библиотеке очень много книг.
- Они сколько книг возьмут?
- Подайте мне пожалуйста, стоящие на первой полке книги.
- После работы люблю дома читать книги.
- Читаешь ли ты книги в свободное время?
- Иногда читаю, если они интересные книги.
- Мне очень нравятся исторические книги.
- Дома есть личная библиотека, сколько там книг?
- Приблизительно, есть три тысячи книг.

❖ К ❖

Қазан

- қазан айы
- қазан айы болды
- қазан айында жинау
- үнемі қазан айында болады
- қазан айының алтысы
- нешінші қазан?
- қазан айы туралы
- нақты қазан айында ма?
- қазан айы қолайлы
- Қазан айында мереке бар ма?
- Қазан айы басталды.
- Қазан айында не істейміз?
- Қазан айында бау-бақшадан жеміс-жидек пен көкөністерді жинаймыз.
- Кейде қазан айында кей өнірлерге қар жауады.
- Қазан айында ауа райы суық, кейде салқын, кейде жаңбыр жауады.

Октябрь

- месяц октябрь
- наступил октябрь месяц
- собирать в октябре
- постоянно бывает в октябре
- шестое октября
- какой октябрь?
- про месяц октябрь
- точно октябре месяце?
- удобно в октябре
- В октябре есть ли праздники?
- Начался октябрь месяц.
- Что будем делать в октябре?
- В октябре месяце в саду и огороде собираем ягоды, фрукты и овощи.
- Иногда в октябре в некоторых регионах выпадает снег.
- В октябре погода холодная, иногда прохладная, иногда идет снег.

- Қазанның алтысы қарындасымның туған күні.
- Оның туған күні қазанның нешесіндегі?

Қайдан?

- Қайдан келді?
- Ол ауылға қайдан келді?
- Ол сені қайдан көрді?
- Олар қайдан адасып жүр?
- Сендер қайдан боласындар?
- Сіздер оны қайдан таптыңыздар?
- Мен олардың барлығын қайдан кездестірдім?
- Сен оларды қайдан білесін?
- Сен қайдан зейнеткерлікке шықтың?
- Олар сендерді қайдан көрді?
- Ол сендерге затты қайдан көрсетті?
- Мына қарбызды қайдан алдындар?
- Сендер оларды қайдан кездестірдіңдер?
- Сенің достарың қайдан келе жатыр?
- Сіндім автобусқа қайдан мінді?
- Ініңнің ұлы көлікті қайдан сатып алады?
- Әжем қайдан келді?

Қайталау

- Кітапты қайталап оқуың керек.
- Дәптерге қайталап жаз, тапсырмалар дұрыс емес.
- Кешегі үй тапсырмасын қайталау керек.
- Әнді қайталап айту керек.
- Неге сен қайталамайсың?

- Шестого октября у моей сестрёнки день рождения.
- Какого октября у неё день рождения?

Откуда? Где?

- Откуда приехал?
- Откуда он приехал в деревню?
- Откуда он тебя увидел?
- Где они заблудились?
- Откуда вы будете?
- Где вы их нашли?
- Где я их всех встретил?
- Откуда ты их знаешь?
- Откуда ты вышел на пенсию?
- Откуда они вас видели?
- Он откуда показал вам вещи?
- Где вы взяли этот арбуз?
- Откуда вы их встретили?
- Откуда идут твои друзья?
- Откуда моя сестрёнка села в автобус?
- Откуда сын младшего брата покупает машины?
- Откуда приехала моя бабушка?

Повторение

- Нужно повторно прочитать книгу.
- Задания не правильные, повторно запиши в тетрадь.
- Нужно повторить вчерашнее домашнее задание.
- Песню нужно спеть заново.
- Почему ты не повторяешь?

- Біз бәріміз мына сөзді хормен қайталаімыз.
- Осы дәмді тағамды қайтадан ұсыныңыз.
- Сен мекенжайыңды тағы қайталарап айтшы.
- Кешіріңіз, қандай аялдама, қайталарап айтыңызшы?
- Сіздің атыңыз кім, қайталаңызшы?

- Мұғалім, бұл тапсырманы тағы бір рет түсіндіріңіз, мен түсінбедім.
- Мына тапсырысты тағы да қайталау керек екен.
- Мына сағатты қабырғага қайтадан ілу керек.

Қант

- қант алу
- қант салу
- қант берді
- тәтті қант
- ақ қант
- қант сияқты
- қант жемеймін
- қант жақсы көрмейді
- шайдың қантты көп
- кофенің қантты аз
- бірнеше қант салды
- үйде қант бітті
- шайдың қантты дұрыс екен
- Қазір кока-коланың қантты өте көп, ол адамдарға өте зиян.
- Анау торттың қантты өте көп.

- Сатушы бізге бес келі қант берді.

- Дүкеннен қант сатып алуымыз керек.
- Ол қантты жақсы көрмейді.

- Мы все снова повторяем это слово хором.
- Снова подавайте, это вкусное блюдо.
- Повтори ещё раз свой адрес.

- Извините, повторите ещё раз какая остановка?
- Как вас зовут, повторите ещё раз?
- Учитель, пожалуйста, объясните это задание еще раз, я не поняла.
- Надо этот заказ повторить ещё раз.
- Эти часы нужно заново повесить на стену.

Сахар

- взять сахар
- положить сахар
- дал сахар
- сладкий сахар
- белый сахар
- как сахар
- сахар не ем
- сахар не любит
- в чае много сахара
- меньше сахара в кофе
- добавил несколько сахаров
- дома сахар закончился
- сахара в чае достаточно
- Сейчас у кока-колы много сахара, это вредно для людей.
- У этого торта очень много сахара.
- Продавец дал нам пять килограммов сахара.
- Мы должны купить сахар в магазине.
- Он не любит сахар.

- Мен шайға қант салмаймын.
- Мына тәттінің қанты аз.

Қаншада, нешеде?

- қаншада барады?
- қаншада отырамыз?
- қаншада кездеседі?
- қаншада ақылдасады?
- қаншада бастайды?
- қаншада бітеді?
- қаншада алады?
- қаншада?
- қаншада әкеледі?
- қаншада екен?
- қаншада салады?
- қаншада жиналамыз?
- нешеде кетті?
- қаншада отырғызды?
- қаншада отырды?
- нешеде ұшты?
- Сағат қаншада?
- Олар нешеде келеді?
- Жұмыстан нешеде шығасың?

- Шайды сағат нешеде ішеміз?
- Ертең жиналыс туралы ақылдасуға нешеде жиналамыз?
- Әкем мен ағам сағат нешеде теміржол вокзалында кездесетін болды?
- Ертең пойызға сағат нешеде отырамыз?
- Мына дәрі сағат нешеде дайын болады?
- Кинотеатрда кино қаншада басталады екен?
- Дүженге заттарды нешеде әкеледі?

- Олар поштаға қорапты қаншада салады?

- Я не ложу в чай сахар.
- У этой сладости мало сахара.

Сколько, во сколько?

- во сколько пойдет?
- во сколько сядем?
- во сколько встретимся?
- во сколько посоветуется?
- во сколько начнётся?
- во сколько закончится?
- во сколько возьмёт?
- во сколько?
- во сколько принесёт?
- во сколько?
- во сколько положит?
- во сколько собираемся?
- во сколько ушёл?
- во сколько посадит?
- во сколько сядет?
- во сколько улетел?
- В каком часу?
- Во сколько они приходят?
- Во сколько ты уходишь с работы?
- Во сколько мы будем пить чай?
- Завтра во сколько собираемся советоваться насчёт собрания?
- Во сколько мой отец и сын встретятся на железнодорожном вокзале?
- Завтра во сколько сядем на поезд?
- Это лекарство во сколько будет готова?
- В кинотеатре во сколько начнётся кино?
- Во сколько привезут вещи в магазин?
- Они во сколько положат коробки на почту?

- Бұғінгі туған күнге сағат нешеде жиналамыз?
- Алматы-Ақтау пойызы сағат қаншада жүріп кетті?
- Қонақтар әуежайдан сағат қаншада үшты?
- Олар сағат қаншада ұшаққа отырды?
- Қаншада ұшаққа отырғызу басталды?
- Бұғін нешеде келеді?
- Сен нешеде мектепке баrasың?
- Олар теміржол вокзалында нешеде болуы керек?
- Мен әуежайға қаншада барсам болады?
- Кешкі асты сағат нешеде ішеміз?
- Сейте нешеде сағат қаншада үшты?
- Олар сағат қаншада ұшаққа отырды?
- Қаншада ұшаққа отырғызу басталды?
- Бұғін нешеде келеді?
- Сен нешеде мектепке барасың?
- Олар теміржол вокзалында нешеде болуы керек?
- Мен әуежайға қаншада барсам болады?
- Кешкі асты сағат нешеде ішеміз?

Қаңтар

- қаңтар айы
- қаңтарда сүйк
- қаңтар аязды
- қарлы қаңтар
- қаңтарда шығады
- қаңтарда барады
- үнемі қаңтарда болады
- Қаңтар айында аспан ашық болса, онда аяз қатты болады.
- Қаңтарда қар көп болады, тауда шаңғы тепкен жақсы және қолайлыш.
- Қаңтарда аулада балалар шанамен сырғанайды.
- Балалар үйдің ауласында қармен ойнайды.
- Қаңтар айында мереке кезінде адамдар бір-бірін құттықтайды.
- Қаңтар айында Астанада ауа райы өте сүйк болады.

- Сейте нешеде сағат қаншада үшты?
- Олар сағат қаншада ұшаққа отырды?
- Қаншада ұшаққа отырғызу басталды?
- Бұғін нешеде келеді?
- Сен нешеде мектепке барасың?
- Олар теміржол вокзалында нешеде болуы керек?
- Мен әуежайға қаншада барсам болады?
- Кешкі асты сағат нешеде ішеміз?
- Сейте нешеде сағат қаншада үшты?
- Олар сағат қаншада ұшаққа отырды?
- Қаншада ұшаққа отырғызу басталды?
- Бұғін нешеде келеді?
- Сен нешеде мектепке барасың?
- Олар теміржол вокзалында нешеде болуы керек?
- Мен әуежайға қаншада барсам болады?
- Кешкі асты сағат нешеде ішеміз?

Январь

- январь месяц
- в январе холодно
- морозный январь
- снежный январь
- выходит в январе
- посещает в январе
- постоянно бывает в январе
- Если в январе небо чистое, то морозы будут сильные.
- В январе бывает много снега, в горах хорошо и удобно кататься на лыжах.
- В январе во дворе дети катаются на санях.
- Дети во дворе дома играют в снежки.
- В январе во время праздников, люди поздравляют друг друга.
- В январе в Астане будет очень холодная погода.

- Қантарда жиі қар жауады.
- Қантар айында апта бойы аяз болуы мүмкін.
- Қантарда көлікпен ұзақ жолға шығуға болмайды.

Қыркүйек

- қыркүйек айы басталды
- қыркүйекте барамыз
- бірінші қыркүйек
- қыркүйекте болады
- қыркүйекте болмайды
- қыркүйекте береді
- қыркүйектегі ауа райы
- Қыркүйекте жапырақтар түсे бастайды.
- Қыркүйекте алмаларды жинау керек.
- Қыркүйекке байланысты.
- Күздің бірінші айы - қыркүйек.
- Қыркүйекте барлық жерде сабак басталады.
- Бірінші қыркүйек – Білім күні.
- Оқушылар мен студенттер бірінші қыркүйекте мектепке және университетке барады.
- Қыркүйектегі ауа райына байланысты адамдар жылы киімдері мен етіктерін кие бастайды.
- Қыркүйекте бақшадағы жеміс-жидектер мен көкөністер пісіп, оларды жинайды.
- Қыркүйекте ағаштардың жапырақтары сарғайып, жерге түсे бастайды.
- Қыркүйекте ауа райы қоңыр салқын болады, жаңбыр жиі жауады. Аспан бұлтты және тұманды болады.

- В январе часто идёт снег.
- В январе в течение недели бывают морозы.
- В январе нельзя выезжать на машине в дальнюю дорогу.

Сентябрь

- начался сентябрь месяц
- приедем в сентябре
- первое сентября
- будет в сентябре
- не будет в сентябре
- дастъ в сентябре
- погода в сентябре
- В сентябре листья начинают падать.
- В сентябре нужно собирать яблоки.
- Связано с сентябрём.
- Первый месяц осени – сентябрь.
- В сентябре повсюду начинаются занятия.
- Первое сентября – День знаний.
- Ученики и студенты первого сентября идут в школы и университеты.
- В сентябре, в зависимости от погоды, люди начинают носить теплую одежду и обувь.
- В сентябре в саду созревают овощи и фрукты, начинают их собирать.
- В сентябре листья на деревьях желтеют и начинают падать на землю.
- В сентябре погода прохладная, часто идёт дождь. Небо облоочное и бывает туман.

- Мұғалімдер қыркүйектің бесіне дейін оқушылармен танысады.
- Қыркүйекте оқушыларға оқулықтарын береді.
- Бірінші қыркүйекте студенттер университетке келген соң, бір-бірімен танысады.

- Учителя до пятого сентября знакомятся с учениками.
- В сентябре ученикам раздают учебники.
- Первого сентября студенты прия в университет, знакомятся друг с другом.

❖ Лл ❖

- ~ лайлану – лайланды – лайланады
- ~ лақтыру – лақтырды – лақтырады
- ~ ластану – ластанды – ластанады
- лайықты
- лайықты адам
- лайықсыз
- лайықсыз адам
- лауазым
- лауазымдық қызмет
- лауазымдық орын
- лауазымды тұлға
- лауазымды адам
- лауазымдық міндет
- лауазымдық нұсқаулық
- лексикалық мағына
- Жаңбырдан соң өзен лайланды.
- Жанар оған допты лақтырды.
- Таза суды кір қолыңмен ластауға болмайды.
- Мұхит - осы лауазымға лайықты маман.
- Мұхитты лауазымдық міндеттерімен және нұсқаулықпен таныстыру қажет.

- ~ мутнеть – помутнел –помутнеет
- ~ бросать – бросил – бросит
- ~ грязнеть – грязнел – загрязнеет
- достойный
- достойный человек
- недостойный
- недостойный человек
- должность
- должность
- должностное место
- должностное лицо
- должностной человек
- должностная обязанность
- должностная инструкция
- лексическое значение
- После дождя река стала мутной.
- Жанар бросила ему мяч.
- Чистую воду нельзя загрязнять грязной рукой.
- Мухит - достойный специалист на эту должность.
- Необходимо познакомить Мухита с должностными обязанностями и инструкцией.

❖ Мм ❖

Мақтану

- ата-анаңмен мақтану
- әкеңмен мақтану
- анасын мақтан ету

Гордиться

- гордиться родителями
- гордиться своим отцом
- гордиться матерью

- жұмысыңмен мақтану
- достарын мақтан ету
- ауылын мақтан ету
- қаласын мақтан ету
- табиғатымен мақтану
- Не үшін мақтанастың?
- Маған тәрбие, білім бергені үшін ата-анаммен мақтанамын.

- Әкемді маған көп көмектескені үшін, жұмыс жасауды үйреткені үшін мақтан етемін.
- Мен озық тәжірибе жинаған жұмысыммен мақтанамын.

- Мен жұмыстан көп нәрсені үйрендім, көп адаммен таныстым, сондықтан онымен мақтанамын.
- Ұлым мен қызыымды білімді әрі білікті маман болғандары үшін мақтан тұтамын.

Мамыр, маусым

- мамырда жазғы демалыс басталады.
- маусымда саяхаттауға қолайлы.
- маусымда іссапарға барамыз.
- маусымда демалысқа шығады.
- Мамырда ауа райы өте жақсы болады.
- Маусымда өріктер пісе бастайды.
- Мамыр, маусым айларында қайда барасындар?
- Маусымда ауылға барамыз.
- Маусымда мұғалімдер кезекті еңбек демалысына шығады.
- Маусымда алма ағаштары жеміс бере бастайды.
- Мамырда мерекелер көп.

- гордиться работой
- гордиться друзьями
- гордиться деревней
- гордиться городом
- гордиться природой
- Почему гордишься?
- Горжусь своими родителями, потому что они дали мне воспитание, образование.
- Горжусь своим отцом, он мне много помогал, учил работать.

- Я горжусь работой, где я приобрёл большой передовой опыт.
- Я многому научился на работе, познакомился с людьми, поэтому горжусь этим.
- Я горжусь сыном и дочкой, которые стали образованными и квалифицированными специалистами.

Май, июнь

- в мае начнутся летние каникулы
- путешествовать удобно в июне
- в командировку поедем в июне
- в июне выходит в отпуск
- В мае погода будет очень хорошей.
- В июне урюк уже поспеет.
- Куда вы поедете в мае, июне?

- В июне поедем в деревню.
- В июне учителя выйдут в очередной трудовой отпуск.
- В июне яблони начинают плодоносить.
- В мае много праздников.

- Мамырда оқушылар мен студенттер жазғы демалысқа шығады.
- Маусымда тауға шығып, табиғатта серуендерген өте жақсы.
- Маусымда бақшада қызанақ, қарбыздар пісе бастайды.

- В мае ученики и студенты выходят на летние каникулы.
- В июне очень хорошо ходить в горы, прогуляться на природе.
- В июне в огороде поспевают помидоры, арбузы.

❖ Нн ❖

Нан

- нан сатып алу
- нан алу
- нанға бару
- тәтті нан
- қанша нан?
- бірдей нан
- нан пісіреді
- бірнеше нан
- оның наны
- анам пісірген нан
- қара нан
- ақ нан
- әртүрлі нан
- нанның бағасы
- нан дайындау
- дастарқанға нан қою
- мынау нан
- нанның бағасы қымбат
- нанның құрамын анықтау
- нанның бағасын реттеу
- ыстық нан
- нан сатып алдым
- енбек етіп, наныңды табу

- тамақты нанмен ішемін
- нанның жасалу жолдары
- Бір нан қанша теңге тұрады?
- Істық нанды сары маймен жесен әдемді.

Хлеб

- купить хлеб
- взять хлеб
- пойти за хлебом
- сладкий хлеб
- сколько хлеба?
- одинаковый хлеб
- печёт хлеб
- несколько хлеба
- его хлеб
- хлеб испечённый матерью
- чёрный хлеб
- белый хлеб
- разный хлеб
- цена хлеба
- готовить хлеб
- поставить на стол хлеб
- этот хлеб
- цена хлеба дорогая
- определить состав хлеба
- регулировать цену на хлеб
- горячий хлеб
- я купил хлеб
- нужно трудиться, чтобы заработать на хлеб
- кушаю с хлебом
- состав приготовления хлеба
- Сколько стоит булка хлеба?
- Вкусно кушать горячий хлеб с маслом.

- Таңғы асқа ыстық нан пісірді.
- Дүкенде сатушы келген нандарды реттеп қойды.
- Дастанға бірнеше нан қойды.
- Ешкімге ешқашан да нанды жерге тастауға болмайды.
- Нанның бағасы жылдан жылға қымбат болып тұр.
- Сіңлім азық-түлік дүкенінен бір ақ нан және бір қара нан сатып алды.
- Біздің анамыз үйде тәтті нандар пісіреді.
- Сен қандай нанды жаксы көресін?
- Нанды қадірлеуіміз керек.

- На завтрак испекли горячий хлеб.
- Продавец в магазине разложил поступивший хлеб.
- На стол поставили несколько хлеба.
- Никто и никогда не должен бросать хлеб на землю.
- Цена хлеба растёт с каждым годом.
- Моя сестрёнка в магазине купила один белый и один чёрный хлеб.
- Наша мама дома печёт сладкий хлеб.
- Какой хлеб ты любишь?
- Хлеб нужно беречь.

❖ Оо ❖

Ояну

- таңертең ояну
- ұлым оянды
- тұнде оянған
- оны ояту
- таңертең оянды
- құрбым оятты
- оянуын күту
- оңай оянды
- ұйқыдан оянуы өте қыын
- бірінші оянды
- соңында оянды
- Мені оятқанды ұнатпаймын.
- Ата-анам ерте оянады.
- Демалыс құндері балаларымды ұйқыдан ерте оятпаймын.
- Таңертең ертемен балаларды тәтті ұйқысынан оятып, балабақшаға алып барғанды ұнатпаймын.

Проснуться

- проснуться утром
- проснулся мой сын
- ночью проснулся
- разбудить его
- проснулся утром
- разбудила подруга
- ждать пробуждения
- легко проснулся
- очень тяжело просыпается
- первым проснулся
- проснулся последним
- Я не люблю, когда меня будят.
- Родители просыпаются рано.
- В выходные дни детей рано не разбужу.
- Не люблю с утра будить детей со сладкого сна и вести в детский сад.

- Сіңлімнің қызы таңертең оңай оянады.
- Таңертең балаларды үйқыдан ояту ете қын, олар тәтті үйқыда жатады.
- Құрбымды үйқыдан оятып жіберді.
- Сенбі және жексенбі күндері барлығымыз демаламыз, ерте түрмаймыз.
- Таңертең оқушылар мектепке барады, сол үшін үйқыдан ерте оянады.
- Таңертең балаларды балабақшаға алып бару үшін ерте оятық.
- Менің ата-анам жұмысына байланысты ерте оянады.
- Барлығымыз таңертең сағат алтыда үйқыдан оянамыз.
- Қазір менің балам үйқыдан оянады.
- Дочь сестры легко просыпается по утрам.
- Утром очень трудно будить детей, они сладко спят.
- Разбудили подругу.
- В выходные субботу и воскресенье не встаём рано, все отдохаем.
- Ученики утром идут в школу, поэтому просыпаются рано.
- Чтобы утром вести детей в детский сад, разбудили их пораньше.
- Мои родители просыпаются рано в связи с работой.
- Мы все просыпаемся в шесть часов утра.
- Сейчас мой ребёнок проснётся.

❖ Θ❖

Отініш

- өтініш беру
- өтінішті қабылдау
- өтініш жазу
- өтініш айтуды
- өтініш білдіруды
- анамның өтініші
- ата-анамның өтініші
- өтініш дайындауды
- өтініштерді орындауды
- өтініштерді қарады
- өтініш жіберді
- Өтініш жазуға бола ма?
- Өтініш, дәріханаға баратын жолды көрсетілізші.
- Өтініш, маған көмектесесіз бе?
- Өтініш, мына заттарды қарауға бола ма?

Заявление, просьба

- подать заявление
- принять заявления
- написать заявление
- сказать просьбу
- обратиться с просьбой
- просьба матери
- просьба родителей
- подготовил заявление
- выполнение просьбы
- рассмотрел заявление
- отправил заявление
- Можно ли написать заявление?
- Прошу, покажите мне дорогу до аптеки.
- Прошу, поможете ли мне?
- Прошу, можно посмотреть эти вещи?

- Өтініш, енді ғана ұйықтады, бармайды.
- Өтініш, мені мазаламаңызшы.
- Өтініш, қайта айтып жіберіңізші.
- Мен сіздерге өтінішпен келіп тұрмын.
- Маған қарбыз, қызанақ әкелесің бе, өтініш.
- Өтініш, кітапханаға барып келші.
- Өтініш, көрсем бола ма?
- Өтініш, мынау киімді көрсетіңізші.

- Өтініш, келесіде тағы да келуге бола ма?
- Өтініш, соңғы рет барамын.
- Өтініш, мен сыртқа шықсам бола ма?
- Сіздерден өтініш, хабар болса айтыңыздаршы.
- Өтініш, өтуге бола ма?
- Өтініш, өтсем бола ма?
- Мен үйді жөндеуге өтініш бердім.

- Менің өтінішімді әкімдік қабылдады.
- Мен демалысқа шығуға өтініш жаздым.

- Прошу, он только что уснул, не пойдёт.
- Прошу, не беспокойте меня.
- Прошу, повторите ещё раз.
- Я пришла к вам с просьбой.

- Прошу, принесёшь ли мне арбуз, помидоры.
- Прошу, сходи в библиотеку.
- Прошу, можно мне посмотреть?
- Прошу, покажите мне, эту одежду.
- Прошу, можно ли ещё прийти в следующий раз?
- Прошу, пойду в последний раз.
- Прошу, можно выйти?

- Прошу вас, если будут новости сообщите мне.
- Прошу, можно пройти?
- Прошу, можно я пройду?
- Я подала заявление на ремонт дома.
- Мое заявление принял акимат.

- Я написала заявление на отпуск.

❖ Cc ❖

Сәлем, сәлемдесу

- Сәлем, Алма, қалың қалай?
- Сәлем, сенің қалың қалай?
- Жақсы, сенімен сәлемдесуге келдім.
- А, жақсы, отбасың қалай?
- Рақмет, жақсы, салем айт.

- Сәлем, Айман.
- Сәлем, Ажар.

Привет,приветствие

- Привет Алма, как дела?
- Привет, как твои дела?
- Хорошо, пришла тебя поприветствовать.
- Хорошо, а как твоя семья?
- Спасибо, хорошо, передай привет.
- Привет, Айман.
- Здравствуй, Ажар.

- Айман, сәлемдесуді қалай түсінесің?
- Маған сәлемдесу туралы ақпарат керек. Көмектесесің бе?
- Әрине, сәлемдесу туралы интернеттен ақпарат қарайық.

- Сәлем, Қайрат.
- Сәлем, інім.
- Аға, ер адамдар қалай сәлемдесуі керек? Маған түсіндіріп беріңізші.

Сәуір

- сәуір айы
- сәуір айы келді.
- сәуірде ауа райы
- сәуірдегі жағдай
- сәуірдегі демалыс
- сәуірде емес
- сәуірде
- ертең сәуір айы
- сәуірде алады
- сәуірден кейін
- сәуірге дейін
- сәуірдің ортасында
- сәуірде көрсетті.
- сәуір айын асыға күтеміз.
- сәуірде табиғат тамаша.
- сәуірде саябақ көктейді.
- Сәуірде саябақта адамдар көп серуендер жүреді.
- Сәуірде бұл жер табиғатты тамашалайтын керемет орын: айнала жап-жасыл және алуан түрлі гүлдер.
- Оныншы сәуір - менің туған күнім.
- Мен сәуірде ауа райының жылы болғанын күтемін.

- Айман, как понимаешь приветствие?
- Мне нужна информация о приветствии. Поможешь?
- Конечно, давайте посмотрим информацию из интернета о приветствии.
- Привет, Кайрат.
- Привет, младший брат.
- Брат, как мужчины должны здороваться? Пожалуйста, объясните мне.

Апрель

- апрель месяц
- наступил апрель месяц
- погода в апреле
- ситуация в апреле
- отпуск в апреле
- не в апреле
- в апреле
- завтра апрель месяц
- получит в апреле
- после апреля
- до апреля
- в середине апреля
- показал в апреле
- ждём апрель с нетерпением
- природа в апреле прекрасна.
- в апреле цветет парк.
- В апреле в парке гуляют много людей.
- В апреле это идеальное место для наслаждения природой: окрестности зеленые и цветут различные цветы.
- Десятое апреля - день моего рождения.
- Я в апреле жду тёплой погоды.

- Сәуір айында тауға шығып, таза ауада жүргенді жақсы көремін.
- Солтүстік жақта сәуірде қар ери бастайды.
- Қызым сәуірде төлкүжатын алады.

- Сәуір айында бақшаны жинап, тазалаймыз.
- Оқушылардың көктемгі демалысы сәуір айында аяқталады.
- Сәуірде адамдар сыртқы жұқа киімдері және жеңіл аяқ киімдермен жүреді.
- Сәуірде ауа райы жылып, аспан ашық болады.
- Сәуір айы - көктемнің екінші айы.

Сұт

- сұт сатып алдым
- сұт алдым
- дәмді сұт
- сұт пісірді
- сұтті шай
- сұт ішемін.
- бір стакан сұт
- сұттің бағасы
- 6% сұт
- ыстық сұт
- майлы сұт
- майсыз сұт
- сұт көп
- сұт аз
- сұттің қасында
- сұттің үстінде
- бес литр сұт
- ауылдың сұті
- Сұтте бірнеше пайдалы витамин бар.
- Балабақшада балаларға күн сайын сұттен жасалған ботқа береді.

- В апреле я люблю ездить в горы и гулять на свежем воздухе.
- На севере снег начинает таять в апреле.
- Моя дочь в апреле получит паспорт.
- В апреле мы чистим и убираем огород.
- Весенние каникулы у учеников заканчиваются в апреле.
- В апреле люди ходят в тонкой верхней одежде и легкой обуви.

- В апреле погода потеплеет и небо будет ясным.
- Апрель – второй месяц весны.

Молоко

- купил молоко
- взял молоко
- вкусное молоко
- сварил молоко
- чай с молоком
- буду пить молоко
- один стакан молока
- цена молока
- шестипроцентное молоко
- горячее молоко
- жирное молоко
- не жирное молоко
- много молока
- мало молока
- рядом с молоком
- сверху молока
- пять литров молока
- деревенское молоко
- В молоке есть несколько полезных витаминов.
- В детском саду ежедневно дают молочную кашу.

- Сен соңғы рет ауылдың сүтін қашан іштің?
- Ауылда көктемгі сүттен қысқы сүт майлы болады.
- Бір сиырдан күніне қанша литр сүт аласыз?
- Эр дүйсенбі сайын әпкем ауылдан сүт алып келеді. Ауылдың сүті өте дәмді.

- Ыстық сүтті нанмен ішкенсің бе?

- Сәлеметсіз бе, маған сүт беріңізші.
- Қанша пайыздық сүт керек?

- Маған 6% (алты пайыздық) сүт беріңіз, бағасы қанша екен?
- Сүттің бағасы 580 (бес жүз сексен) теңге.
- Жақсы, осы сүтті аламын.
- Сүттің бағасы оның майлышына байланысты әртүрлі болады.
- Ол спорттық жаттығудан соң, бір стакан сүт іshedі.
- Күнде сүтпен шай ішеміз.
- Таңертең ертемен дүкеннен сүт алдым.
- Сүт өте дәмді екен.
- Сүтті пісіріп, тоңазытқышқа салып қойдым.

Сенімен, сіздермен, сіздің

- сізben бірге
- сенімен барамын.
- сіздерге көмектеседі.
- сіздерге үміттенемін.
- сіздерге сыйлық
- сіздерге сұрапқ
- сізben ұйықтайды.

- Когда в последний раз ты пил деревенское молоко?
- В деревне зимой молоко бывает жирнее, чем весной.
- Сколько литров молока получаете от одной коровы?
- Каждый понедельник моя сестра привозит молоко из деревни. Деревенское молоко очень вкусное.
- Ты пил, горячее молоко с хлебом?
- Здравствуйте, дайте мне молоко.
- Сколько процентное молоко нужно?
- Дайте мне шестипроцентное молоко, сколько стоит?
- Цена молока пятьсот пятьдесят тенге.
- Хорошо, возьму это молоко.
- Цена молока разная, зависит от жирности молока.
- После спортивной тренировки он выпивает стакан молока.
- Ежедневно пью чай с молоком.
- Рано утром я купил молоко в магазине.
- Молоко очень вкусное.
- Сварил молоко, положил в холодильник.

С тобой, с вами, ваши

- с вами вместе
- с тобой пойдём
- вам помогут
- надеюсь на вас
- вам подарок
- вам вопрос
- с вами спит

- сізбен тамақтанады.
- сіздің ұлдарыңыз
- сіздердің мерекелеріңіз
- сіздерге тапсырма
- сіздермен бірге ұшамыз.
- сізбен сөйлеседі.
- сіздердің қасында
- сіздерге қарама-қарсы
- Сіздердің үйлеріңіз қай жакта орналасқан?
- Мамыр, маусым айларында сіздерге қонаққа барамыз.
- Мен сізге тұскі асқа ет қуырамын.
- Сіздерге қарама-қарсы отырган менің ата-анам.
- Сіздердің мамандықтарыңыз қандай?
- Сіздердің қастарыңызда бос орын бар ма?
- Сізбен бірге жұмыс істеген қыын.
- Осында мен сізбен соңғы рет сөйлескемін.
- Сіздердің тамақтарыңыз дайын, дастарқанға шақырамыз.
- Ертең сізбен бірге ұшақпен ұшамыз.
- Сіздердің мекемелеріңіз қаланың оң жағында орналасқан ба?
- Сіздерге қарап адамдар үміттенеді.
- Сіздерге окушылар өздерінің сұрақтарын қояды және жауабын күтеді.
- Немере кызыңыз сізбен ғана үйиқтайды екен.
- Сіздерге кішкентай сыйлығымыз бар, беруге бола ма?
- Сіздерде тоңазытқыш бар ма?
- Сіздердің отбасыларыңыз өте қарапайым және тату-тәтті екен.
- с вами покушает
- ваши сыновья
- ваши праздники
- вам задание
- полетим вместе с вами
- поговорит с вами
- рядом с вами
- напротив вас
- Где находится ваш дом?

- В мае, июне поедем к вам в гости.
- Я пожарью мясо для вас на обед.
- Напротив вас сидят мои родители.
- Какая у вас профессия?

- Рядом с вами есть свободное место?
- С вами сложно работать.
- Здесь я в последний раз разговаривал с вами.
- Ваша еда готова, приглашаем за стол.
- Завтра летим вместе с вами на самолёт.
- Ваше учреждение находится ли в правой части города?
- Смотря на вас люди надеются.
- Вам ученики зададут свои вопросы и будут ждать ответы.

- Оказывается, ваша внучка спит только с вами.
- Для вас есть маленький подарок, можно подарить.
- У вас есть холодильник?
- Оказывается, ваша семья очень простая и дружная.

- Сізбен бірге дәмханаға барсам бола ма?
- Олар сіздерге көмектеседі.
- Сіздерге соңғы рет қашан келдім?

- Можно с вами пойти в кафе?
- Они помогут вам.
- Когда в последний раз приезжал к вам?

❖ Тт ❖

Тамашалау, байқау, қаралу

- көрікті жерлерді тамашалау
- орманды тамашалау
- табигатты тамашалау
- тауларды тамашалау
- бұлттарды тамашалау
- ұшақтан жерді тамашалау

- саябақты тамашалады
- бақшаны тамашалаймыз
- тамашалауды ұнатаңын.
- жапырақтарды тамашалайды
- ән салғанды тамашаладым

- Достарымның музыка сабағында ән салғандарын тамашаладым.
- Күзде ағаштардың әртүрлі жапырақтарын қарал, тамашалаған қандай керемет.
- Қандай көрікті орындарды тамашалауға келістіңдер?
- Бақтағы ағаштардың жемістерін қарадыңдар ма?
- Дүйсенбі күні бізben бірге олар да саябақтарды тамашалады.
- Ұшақтан ақ бұлттар мен жерді тамашалаған әдемі.
- Бұлттарды тамашаласаң, әртүрлі қызықты фигуralарды көресін.
- Әсіресе, тауларды қыста тамашалаған өте әдемі.

Наблюдать, наслаждение, смотреть

- осмотр достопримечательностей
- наблюдать за лесом
- наблюдать за природой
- наблюдать за горами
- наблюдать за облаками
- наблюдать из самолета на землю
- наблюдал за парком
- наблюдаем за садом
- нравится наблюдать
- смотреть за листьями
- с наслаждением смотрел за исполнением песни
- Я посмотрел, как друзья поют на уроке музыки.
- Как приятно осенью наблюдать за разными листьями деревьев.

- Какие достопримечательности вы согласились посмотреть?
- Вы наблюдали за плодами деревьев в саду?
- В понедельник вместе с нами, они тоже наблюдали за парком.
- Из самолета приятно наблюдать за белыми облаками и землей.
- Наблюдая за облаками увидишь разные, интересные фигуры.
- Особенно, очень красиво наблюдать зимой за горами.

- Көктемде табиғат әдемі болады, оны тамашалай бергің келеді.
- Біз демалыста басқа қалалардың көрікті жерлерін тамашалағанды жақсы көреміз.
- Бурабайда қалың ағаштардың арасында тамашалап жүрген ұнайды.
- Мен Еуропада тарихи жерлерді тамашалағанды жақсы көремін.

Тамыз, шілде

- жаз айлары шілде, тамыз
- тамыз айында демалу
- тамызда барамыз
- шілдеде келеміз
- тамызда барамыз
- тамызда пайдалы
- тамыз айында шақырды
- шілденің ішінде
- шілдеге ауыстыру керек.
- шілдеде бастаймыз.
- шілдеде ауылға барамыз.
- тамызда тапсырысты бітіреміз.
- шілдеде ыстық
- шілденің екінші аптасы
- шілденің ішінде
- шілдеде гүлдейді.
- шілдеде терді.
- шілдеде, кездескенше
- Шілде айында кезекті еңбек демалысымды алдым.
- Біз жаңа ғимараттардың құрылышын тамызда бітіреміз.
- Шілде айында бізben бірге қалаларды аралауға баrasың ба?
- Мен кезекті демалысымды отбасыма байланысты, шілдеге ауыстырдым.

- Весной природа красивая, очень хочется наслаждаться ею.
- Мы любим осматривать достопримечательности других городов на отдыхе.
- Мне нравится в Бурабае наблюдать за густыми деревьями.
- Я в Европе люблю посещать исторические места.

Август, июль

- летние месяцы июль, август
- отдыхать в августе месяце
- поедем в августе
- приедем в июле
- посетим в августе
- полезно в августе
- пригласил в августе месяце
- в середине июля
- надо поменять на июль
- начнём в июле
- в июле поедем в деревню
- закончим заказ в августе.
- жаркий июль
- вторая неделя июля
- в течение июля
- цветёт в июле
- собирали в июле
- до встречи, в июле
- В июле я взял свой очередной трудовой отпуск.
- В августе мы закончим строительство новых зданий.
- В июле поедешь вместе с нами в путешествие по городам?
- Я свой очередной отпуск перенесла на июль, в связи с семейными обстоятельствами.

- Тамыз айында мекемеде жұмыстың көп болуына байланысты мені кезекті демалысымнан қайта шақырып алды.
- Ол соңғы рет ауылға тамыз айында келді.
- Тамыз, шілде айларында адамдар әдемі табиғатта демалғанды үннатады.
- Сенің кезекті еңбек демалысың тамыз айында ма?
- Шілде, тамыз айларында ауа райы ыстық, кейде бұлтты болады.
- Тамыз айында барлық адамға демалу тиімді.
- Жаз мезгілі - шілде, тамыз айлары.

- Шілде, тамыз айларында көп мекемеде адамдар кезекті еңбек демалысына шығады.
- Тамыз айында балалар да демалады.
- Мен демалысымды шілде айына алдым.

- Меня в августе отзвали из очередного отпуска, в связи с загруженной работой в учреждении.
- Он в последний раз приезжал в деревню в августе.
- В августе, июле люди любят отдыхать на природе, в красивых местах.
- Твой очередной трудовой отпуск в августе?
- В июле, августе будет жаркая погода, иногда пасмурная.
- В августе всем людям полезно отдыхать.
- Июль, август это - летние месяцы.
- В июле, августе люди во многих учреждениях уходят в очередной трудовой отпуск.
- В августе дети тоже отдыхают.

- Я взяла отпуск на июль.

Танысу, таныстыру

- досыңмен танысу
- құрбыңмен таныстым.
- әріптестермен таныстық.
- ұжыммен танысты.
- өзімді таныстырайын.
- кел, танысайық.
- әкеммен таныстырайын.
- қаламен таныстырайық.
- бірінші мен танысайын.
- жиналыста таныстырды.
- жаңа коллекциямен таныстыру етті.
- Көшеде таныстық.
- Танысқаныма, өте қуаныштымын.

Познакомиться, презентовать

- познакомится с другом
- познакомился с подругой
- познакомились с коллегами
- познакомился с коллективом
- давайте знакомиться
- давай, познакомиться
- познакомлю со своим отцом
- познакомлю с городом
- сначала я познакомлюсь
- познакомили на собрании
- состоялась презентация новой коллекции
- Познакомились на улице.
- Я рада знакомству.

- Мекемеде мені мамандармен таныстырды.
- Мектепте мұғалім оқушылармен таныстырды.
- Онымен пойызда танысты.
- Мен олармен танысқаным қуаныштымын.
- Сізді отбасымыздың кішкентайымен таныстырайын.
- Сені қонақтармен кешкі аста таныстырамын.
- Оны сенімен кітапханада таныстырды.
- Кешкі аста ата-анамды сенімен таныстырамын.
- Келесіде сізді таныстырамын.

- Олармен сені кездесуде таныстырамын.
- Қоктемде достарымды шакырып таныстырамын.
- Бүгін кітапханада адамдарға жаңа кітапты таныстырды.
- Қонақтарды бізben үйде таныстырды.
- Сені жұма күні ұжыммен таныстырамын.
- Сіздер таныссыздар ма?
- Қашан таныстыңыздар?
- Өзімді сендерге таныстырайын.
Атым – Марат.
- Сіздерді әкеммен таныстырамын, әкемнің аты – Мұрат.
- Сен досыңмен оны таныстырдың ба?
- Кеше сенің құрбыңмен таныстым.

- В учреждении меня познакомили со специалистами.
- В школе учитель познакомил с учениками.
- Познакомился с ним в поезде.
- Я рад знакомству с ними.

- Познакомлю Вас, с младшим нашей семьи.
- Вечером за ужином познакомлю тебя с гостями.
- В библиотеке познакомил тебя с ним.
- Я познакомлю тебя за ужином с моими родителями.
- В следующий раз, вас познакомлю.
- Познакомлю тебя с ними на встрече.
- Весной приглашу друзей и познакомлю.
- Сегодня в библиотеке презентовали людям новую книгу.
- Дома гостей познакомили с нами.
- В пятницу познакомлю тебя с коллективом.
- Вы знакомы ли?
- Когда познакомились?
- Разрешите представиться. Меня зовут - Марат.
- Познакомлю Вас, со своим отцом, его зовут-Мурат.
- Ты познакомил его со своим другом?
- Вчера познакомился с твоей подругой.
- На новом рабочем месте познакомился с коллегами.

Таңғы ас

- таңғы ас дайын.
- таңғы ас іштік.
- таңғы ас пісірдік.
- таңғы асқа азық-түлік сатып алу.
- Балабақшадағы таңғы асқа күріштен жасалған ботқа, қайнатылған жұмыртқа, сары май, шұжық және сүтпен шай беріледі.
- Анама таңғы ас дайындауға көмектестім.
- Сендер таңғы асқа не дайындаңындар?
- Күнделікті таңғы сағат 08.00-де балабақшада балаларға таңғы ас береді.
- Таңғы асқа ботқа, сүтпен чай ішеміз.
- Таңертен таңғы асқа ботқа пісіремін.
- Кейде таңғы асқа омлет дайынтаймын.
- Таңғы астан кейін балаларды мектепке алып барамыз.

Теміржол, пойыз

- теміржол вокзалы
- поїздга міну
- поїздан тұсу
- поїзды күту
- билет сатып алу
- теміржол возалына бару
- теміржол вокзалын табу
- теміржол вокзалын іздеу
- теміржол вокзалының ішінде
- теміржол вокзалының сыртында

Завтрак

- готов завтрак
- мы завтракали
- готовили завтрак
- купили продукты для завтрака
- На завтрак в детском саду подают рисовую кашу, вареные яйца, масло, колбасу и чай с молоком.
- Помогала матери приготовить завтрак.
- Что вы готовили на завтрак?
- Каждый день утром в 08.00 часов в детском саду дают детям завтрак.
- На завтрак едим кашу, пьём чай с молоком.
- Утром рано варю на завтрак кашу.
- Иногда на завтрак готовлю омлет.
- После завтрака отвозим детей в школу.

Железная дорога, поезд

- железнодорожный вокзал
- сесть в поезд
- выйти из поезда
- ждать поезд
- купить билет
- сходить на железнодорожный вокзал
- найти железнодорожный вокзал
- искать железнодорожный вокзал
- внутри железнодорожного вокзала
- снаружи железнодорожного вокзала

- теміржол вокзалының алдында
- теміржол вокзалының қасында
- Қандай пойыз?
- Қандай вокзал жаңа ма, ескі ме?
- Нешінші жолға келеді?
- Вокзал қайда орналасқан?
- Теміржол вокзалы осы жерден алыс па?
- Вокзалға жаяу баруға бола ма, әлде көлікке міну керек пе?
- Пойызға билетті қай жерден сатып алуға болады?
- Билет қанша тұрады?
- Қанша төлеуім керек?
- Ертең кешкі Алматы қаласына пойызға билет бар ма?
- Астанаға бүгін кешкі (ертең таңға) билеттер бар ма?
- Мен пойызға кешігіп қалдым.
- Келесі пойыз қай уақытта болады?
- Пойыз қай платформадан жүреді?
- Менің орнымды көрсетіңізші, өтінемін.
- Билетінді және жеке күәлігінді көрсетіңіз.
- Менің жүгімді көтеруге көмектесіп жіберіңізші.
- Мен вокзалда адасып қалдым, көмектесіңізші.
- Менімен бірге әйелім және ұлым келеді.
- Мені пойыздан ешкім құтіп алған жоқ.
- Теміржол вокзалының алдында таксилер тұрады.
- перед железнодорожным вокзалом
- рядом с железнодорожным вокзалом
- Какой поезд?
- Какой вокзал новый или старый?
- На какой путь прибывает?
- Где находится вокзал?
- Далеко ли железнодорожный вокзал от этого места?
- До вокзала можно дойти пешком или нужно сесть на машину?
- Где можно купить билет на поезд?
- Сколько стоит билет?
- Сколько нужно заплатить?
- Есть ли билеты на поезд до Алматы завтра вечером?
- Есть ли билеты до Астаны на сегодня вечером (утром)?
- Я опоздал на поезд.
- Во сколько будет следующий поезд?
- С какой платформы отходит поезд?
- Пожалуйста, покажите мне моё место.
- Предъявите свой билет и удостоверение личности.
- Помогите мне поднять мой багаж.
- Я заблудился на вокзале, пожалуйста, помогите.
- Со мной вместе едут моя жена и сын.
- Меня никто не встретил с поезда.
- Перед железнодорожным вокзалом стоят такси.

- Теміржол вокзалының ішінде билет сататын кассалар, күту залы және дәмханалар бар.

- Теміржол вокзалының сыртында дүкендер мен дәріханалар бар.

- Теміржол вокзалының қасында сауда орталығы бар.

- Теміржол вокзалының екінші қабатында демалатын орындықтар бар.

Теру

- қызанақ тердік.

- картоп тереміз.

- жылдам мәтін теруді үйрендім.

- бұлдірген теруді үйреттім.

- алма теруді үйрендім.

- бақтан алма тереміз.

- ертең алмұрт тереді.

- жидектер теруге тауға барамыз.

- қызанақ теріп бітірдік.

- Күзде бақшадағы барлық көкөністерді теріп бітіруіміз керек.

- Сендер не теріп жүрсіндер?

- Қыркүйек айында біз таудан әртүрлі жеміс-жидектер теріп келдік.

- Мәтінді компьютерде тез теруді үйренуге және үйретуге болады.

- Кеше кешке баққа барып алма, алмұрттарды теріп жинадық.

- Компьютерде жылдам мәтін тергенді ұнатамын.

- Мен бақшадан қызанақ және картоп теріп келдім.

Төлеу, төлем

- ақша төледі

- ағам төлейді

- Внутри железнодорожного вокзала есть кассы для продажи билетов, зал ожидания и есть кафе.

- Снаружи железнодорожного вокзала есть магазины и аптеки.

- Рядом с железнодорожным вокзалом есть торговый центр.

- На втором этаже железнодорожного вокзала есть места для отдыха.

Собирать

- собирали помидоры

- будем собирать картошку

- я научился быстро печатать текст.

- научился собирать ежевику

- научился собирать яблоки

- в саду собираем яблоки

- завтра будем собирать груши

- пойдем в горы собирать ягоды

- закончили собирать помидоры

- Осеню нужно закончить собрать в огороде все овощи.

- Что вы собираете?

- В сентябре мы собирали в горах разные ягоды и фрукты.

- Можно научить и научиться быстро набирать текст в компьютере.

- Вчера вечером пошли в сад собрали яблоки и груши.

- Мне нравится быстро печатать на компьютере.

- Я в огороде собрала помидоры и картошку.

Платить, оплата

- заплатил деньги

- заплатит мой брат

- сен төлейсің
- нанға ақша төлеу
- телефон арқылы ақша төлеу
- банк арқылы ақша төледім
- пошта арқылы төлеу
- балабақшаға ақшаны төледім
- азық-түлікке ақша төледі
- Сауда орталығынан алған киімдерге сен төлейсің бе?
- Ол ақшасын қайда төлеп жүр?
- Қазір QR арқылы ақша төлеуге болады.
- Біз кредиттің ақшасын банкке төледік.
- Поштага барып тапсырысқа ақша төледім.
- Балабақшаның ақшасын төледім.
- ты заплатишь
- заплатить за хлеб
- заплатить деньги по телефону
- заплатил деньги через банк
- заплатить через почту
- заплатил деньги за детский сад
- заплатил деньги за продукты
- Ты заплатишь за вещи купленные в торговом центре?
- Он куда платит деньги?
- Сейчас можно заплатить через QR .
- Мы заплатили деньги за кредит в банк.
- Пошла на почту, заплатила деньги за заказ.
- Заплатила деньги за детский сад.

Тұсінікті

- тұсінікті болды
- енді тұсінікті
- тұсінікті айттың
- тұсініксіз болды
- тұсінікті екен
- неге тұсініксіз?
- үй тапсырмасы тұсінікті
- маған барлығы тұсінікті
- не тұсінікті, не тұсініксіз?
- тұсінікті, қазір істеймін.
- Тапсырма тұсінікті болу үшін оңай тұсіндіру керек.
- Маған мына есеп тұсініксіз.
- Оқушылар, бүгінгі сабакта не тұсініксіз, не тұсінікті айтыңдаршы?
- Еденді тазалап жуу керек, тұсінікті ме?
- Эрине, тұсінікті.
- Саган тұсінікті ме?

Понятно

- было понятно
- теперь понятно
- ты сказал ясно
- было непонятно
- оказывается понятно
- почему не понятно?
- понятно домашнее задание
- мне всё понятно
- что понятно, что не понятно?
- понятно, сейчас сделаю.
- Чтобы было понятно задание, нужно объяснить легко.
- Мне эта задача непонятно.
- Ученики скажите, на сегодняшнем уроке что понятно, а что не понятно.
- Полы нужно помыть чисто, понятно?
- Конечно, понятно.
- Тебе понятно?

- Саған мына тапсырма мен жаттығу түсінікті ме?
- Ертең сағат екіде жиналыс болады, барлықтарыңа түсінікті ме?
- Кейде адамдар тез сөйлесе түсініксіз болады.
- Мұғалім жаңа сабакты түсіндірсе, бәрімізге түсінікті болады.
- Егер жаңа сабакты өзің оқысаң, түсініксіз болады еken. Мұғалімнің көмегінсіз мүмкін емес.
- Тебе понятно это задание и упражнение?
- Завтра в два часа будет собрание, всем понятно?
- Иногда люди быстро говорят, бывает не понятно.
- Если учитель объяснит новый урок, то всем будет понятно.
- Если новую тему читаешь сам, бывает не понятно. Невозможно без помощи учителя.

Tіc

- тісті сақтау
- тісім ауырды.
- тісті емдеть
- екі тісі шықты.
- тісті дәрігерге көрсету
- тісті құнделікті жуу қажет.
- бір тісімді дәрігер тазалады.
- досымның тісі
- атамның тісі
- Тісіңізді көрсетіңіз.
- Тісімді емдетьім керек.
- Қай тісіңіз ауырады?
- Мына тісімді емденіші.
- Кеше құрбымының тісі ауырып, тіс дәрігеріне барып емдettі.
- Менің тісімдегі пломба түсіп қалыпты.
- Қазір атамның тісі жоқ.
- Он жактағы тістерім жоқ.
- Жас кезден тістерді сақтау керек.
- Оның тісі тұні бойы ауырып шықты.
- Сондықтан тісті құнделікті таңертең және кешке ұйықтар алдында жуу керек.

Зубы

- сохранить зубы
- болят зубы
- лечить зубы
- выросли два зуба
- показать зубы врачу
- зубы нужно чистить каждый день
- врач почистил один зуб
- зубы моего друга
- зубы моей дедушки
- Покажите зубы.
- Нужно лечить зубы.
- Какой зуб болит?
- Полечите этот зуб.
- Вчера у подруги заболел зуб, сходила к стоматологу и полечила.
- У меня на зубах выпала пломба.
- Сейчас у моего дедушки нет зубов.
- Справа нет зубов.
- С молоду надо беречь зубы.
- У него всю ночь болели зубы.
- Поэтому нужно ежедневно чистить зубы утром и вечером перед сном.

- Тіс дәрігеріне тісімді көрсетуге бардым.
- Екі тісім ауырғанда, не істерімді білмей қалдым.
- Тісің ауырса, бірден тіс дәрігеріне барып, емдету керек.
- Тістің ауырғаны жаман екен.
- Баламның сүт тісі қашан түседі?

- Пошёл к стоматологу показать зубы.
- Когда заболели два зуба не знал, что делать.
- Если болят зубы нужно сразу идти к стоматологу и лечить.
- Оказывается, плохо когда болят зубы.
- Когда у моего ребенка выпадет молочный зуб?

❖ yu ❖

Уақыт

- ~ уайымдау – уайымдады-
уайымдайды
- ~ уқалау – уқалады – уқалайды
- ~ улану – уланды – уланады

- уақыт
- уақытылы
- уақытында
- уақытша
- уәде
- күн сайын
- сәрсенбіде
- осы жылы
- келесі жылы
- осы алтада
- келесі алтада
- таңертең
- күні бойы
- түстен кейін
- түні бойы
- жексенбі кешке
- ертең таңертең
- кеше кешке
- көктемде
- жазда

Время

- ~ переживать – пережевал –
переживает
- ~ массажировать – массажировал
– помассажирует
- ~ отравиться – отравился –
отравится
- время
- во время
- по времени
- временно
- обещание
- ежедневно
- в среду
- в этом году
- на следующий год
- на этой неделе
- на следующей неделе
- утром
- целый день
- после обеда
- целую ночь
- вечером в воскресенье
- завтра утром
- вчера вечером
- весной
- летом

- қазір	- сейчас
- бірден	- сразу
- бұрын	- раньше, давно
- қай жылы?	- в каком году?
- содан кейін (соң)	- после, после этого
- екі жыл бұрын	- за два года раньше
- жарты сағаттан кейін	- через полчаса
- үш күннен кейін	- после трех дней
- бір аптадан кейін	- после одной недели
- бір айдан кейін	- после одного месяца
- бір жылдан кейін	- после одного года
- бірнеше минуттан кейін	- после нескольких минут
- Асығыныз!	- Поторопитесь!
- Кешіріңіз!	- Извините!
- Сіз қашан келесіз?	- Когда вы приедете?
- Бұгін қай күн?	- Сегодня какой день?
- Бұгін дүйсенбі.	- Сегодня понедельник.
- Бұгін нешесі?	- Сегодня какое число?
- Бұгін үшінші сәуір.	- Сегодня третья апреля.
-Мен кешке жұмыстан үйге кешікsem, анам уайымдайды.	- Моя мать будет переживать, если я после работы задержусь.
- Массажист менің мойнымды уқалады.	- Массажист помассажировал мою шею.
- Досым кеше тамақтан уланып қалды.	- Вчера мой друг отправился от еды.
- Уақыт қанша болды?	- Который час?
- Күнделікті уақытылы тамақтану қажет.	- Каждый день нужно вовремя питаться.
- Уақытында берілген тапсырманы орындау қажет.	- Нужно вовремя выполнять данные задания.
- Мен уақытша директордың міндетін атқарушымын.	- Я временно исполняю обязанности директора.
- Уәде берген соң, орындау керек.	- Дал обещание, нужно выполнять.
- Мен ол жерде нешеде болуым керек?	- Когда я должна быть там?
- Дүкен сафат нешеде ашылады?	- Во сколько открывается магазин?
- Дәріхана қашан жабылады?	- Во сколько закрывается аптека?

- Кино сағат нешеде басталады?
- Айтып жіберіңізші, сағат неше болды?
- Кешіріңіз, сағат неше болды?
- Сағат тоғыздан бес минут кетті.
- Онға он бес минут қалды.
- Тоғыз жарым.
- Сіздің сағатыңыз дұрыс па?
- Сағат бес болған жоқ.
- Мен осы уақытта боламын.
- Менің уақытым жоқ.
- Сіз сол жерде нешеде боласыз?
- Сағат таңғы он бірде үшамын.
- Мен сағат нешеде келейін?
- Түстен кейін сағат беске дейін боласыз ба?
- Бұл қанша уақыт алады?
- Мені күткеніңізге көп болды ма?
- Бір сағат болды.
- Сіз сағат нешеде кетесіз?
- Мен сағат кешкі сегізде кетемін.
- Сізді қаншада алып кетейін?

- Во сколько начинается кино?
- Скажите пожалуйста, который час?
- Простите, который час?
- Пять минут десятого.
- Без пятнадцати десять.
- Половина десятого.
- Ваши часы идут правильно?
- Еще нет пяти.
- Я буду в это время.
- У меня нет времени.
- Вы, во сколько будете там?
- Утром в одиннадцать вылетаю.
- Мне во сколько прийти?
- Будите ли после обеда до пяти?
- Сколько времени это займет?
- Вы долго меня ждали?
- Прошёл один час.
- Во сколько вы уйдёте?
- Я ухожу вечером в восемь.
- Во сколько Вас забрать?

❖ Yy ❖

Үйлену, тұрмысқа шығу

- Осы жылы тұрмысқа шығамын.
- жақын күндері үйленеді
- осы аптада үйленеді
- ертең кешке үйленеміз
- үйленген сияқты
- үйлену туралы
- бірге үйленеміз
- бірдей үйлену
- үйлену тойы келесі аптада
- үйленуге байланысты сұрақтар
- Бұғін досым үйленеді.
- Сәрсенбі күні үйленді.

Свадьба (жениться, выходить замуж)

- В этом году выйду замуж.
- женится в ближайшие дни
- женится на этой неделе
- поженимся завтра вечером
- кажется женат
- о свадьбе
- вместе поженимся
- одинаково жениться
- свадьба на следующей неделе
- вопросы связанные со свадьбой
- Сегодня друг женится.
- Женился в среду.

- Сыпайы, салмақты қызға үйленемін.
- Олар ертең тұстен кейін үйленеді.
- Әдепті, адал, көнілді қызға үйленемін.
- Қыздың әдемі түріне қарап, жақсы танымай, үйлене салуға болмайды.
- Үйлену оңай емес, ертеңгі күнді ойлау керек.
- Ата-анамды сыйлайтын қызға үйленемін.
- Осы жылы барлық жігіттер үйленіп жатыр, мен де келесі аптада үйленемін.
- Отбасымызға екі келін келеді, ағам екеуміз бірге үйленетін болдық.
- «Үйлену оңай, үй болу қыын» дегенді қалай түсінесін?
- Қайрат, қашан үйленесін?
- Осы жылы үйленемін.
- Сен қашан үйленесің, Жандос?
- Мен жақын күндері үйленемін.
- Жақсы, үйленбесек болмайды. Ата-анамды қуантуым керек.
- Женюсь на вежливой и серьёзной девушке.
- Они женятся завтра после обеда.
- Женюсь на вежливой, честной весёлой девушке.
- Нельзя жениться на девушке, глядя на красивую внешность, не узнав её хорошо.
- Жениться не легко, нужно думать о завтрашнем дне.
- Женюсь на девушке, которая будет уважать моих родителей.
- В этом году все парни женятся, я тоже женюсь на следующей неделе.
- В нашу семью придут две невестки, мы с братом вместе поженимся.
- Как ты понимаешь «Жениться легко, быть семьей тяжело».
- Кайрат, когда ты жениишься?
- В этом году женюсь.
- Ты когда жениишься, Жандос?
- Я женюсь в ближайшие дни.
- Хорошо, нам надо жениться. Должен обрадовать родителей.

Үтіктеу

- көйлекті үтіктеу
- шалбар үтіктеу
- сыртқиімді үтіктедім.
- күнделікті киімдерді үтіктеямін.
- жіңі үтіктең тұрамын.
- барлығын үтіктеу керек.
- көйлегімді қашан үтіктеїсін?
- ертең перделерді үтіктеїмін.
- Қазір сенің жейденді үтіктеїмін.
- үтіктегеннен соң
- үтіктегенді ұнатамын.

Гладить

- рубашку гладить
- гладить брюки
- погладил верхнюю одежду.
- ежедневно гляжу одежду.
- часто гляжу.
- всё нужно погладить.
- когда погладишь рубашку?
- завтра погляжу шторы
- Я сейчас погляжу твою рубашку.
- после гляжки
- люблю гладить

- тезірек үтіктеу керек.
- үтіктеуге тырыстым.
- шалбарды үтіктей алмаймын.
- ұқыпты үтіктеу
- үтіктеген жақсы.
- үтіктегенді ұнатпаймын.
- үтіктеген емеспін.
- үтіктеген жоқпын.
- ешқашан үтіктей алмаймын.
- Ол осы жасқа дейін киімдерді үтіктеген жоқ, үйренуге де тырыспады.
- Әсіресе, мен үшін ұлдардың көйлегі мен шалбарын үтіктеу өте қыын.
- Кімдерді үтіктеген саған ұнай ма?
- Барлық киімдерді үтіктеген соң, оларды шкафқа іліп қоямын.
- Баскиімді үтіктеу өте қыын.

- Біз химиялық тазартуға киімдерді үтіктеуге береміз.
- Құнделікті жұмысқа баарда, көйлектерімді үтіктеймін.
- Балабақшаға киетін балалардың киімдерін жиі үтіктең тұрамын.
- Ұлымның шалбарын жуған сайын үтіктең тұрамыз.
- Жаңбыр жауған соң, сыртқиімді үтіктеуге тұра келеді.

- побыстрее нужно гладить
- стараюсь погладить
- брюки не умею гладить
- гладить аккуратно
- гладить хорошо
- не люблю гладить
- не гладил
- нет не гладил
- никогда не умела гладить
- Он до сих пор не гладил одежду и не старался научиться.

- Для меня особенно, очень тяжело гладить рубашку и брюки мальчиков.
- Тебе нравиться гладить одежду?
- Всю поглаженную одежду, после вешаю в шкаф.
- Головной убор гладить очень тяжело.
- Мы сдаем одежду в химчистку для чистки и глажки.
- Ежедневно перед работой, глажу рубашки.
- Часто глажу одежду детей, для детского сада.
- Брюки сына глажу после каждой стирки.
- После дождя приходиться гладить верхнюю одежду.

❖ Xx ❖

- ~ хабарласу – хабарласты – хабарласады
- хабар
- хабарлама
- хабарландыру
- халық
- халықаралық

- ~ сообщить – сообщил – сообщает
- извещение
- сообщение
- объявление
- народ
- международный

- хаттама
- хатшы
- Бұгін анам маған телефонмен хабарласты.
- Айша әкесінен хабарлама алды.
- Мекемеге шұғыл хабарлама келді.
- Әріптестеріме жиналыс туралы хабарландыру жаздым
- Халық үшін барлық жағдайды жасауымыз қажет
- Біз халықаралық жарыстарды көп еткіземіз.
- Жиналыстың хаттамасын ертең беремін.
- Хатшы хаттарды журналға тіркеп отыр.
- протокол
- секретарь
- Сегодня моя мать позвонила мне по телефону.
- Айша получила сообщение от отца.
- В учреждение поступило срочное сообщение.
- Я написал объявление о собрании своим коллегам.
- Нужно сделать все возможное для народа.
- Мы проводим много международных соревнований.
- Завтра отдам протокол заседания.
- Секретарь регистрирует письма в журнал.

❖ ШШ ❖

Шай

- шай ішеміз.
- шай ішпеймін.
- шай дайындау
- жақсы шай
- көк шай
- қара шай
- әртурлі шай
- қандай шай?
- шай бітті
- қанша дана шай?
- шай сүтпен
- шай бар
- шай жоқ
- ыстық шай
- салқын шай
- шай керек.
- шай керек емес.
- қара шай қантпен

Чай

- пью чай
- не пью чай
- приготовить чай
- хороший чай
- зеленый чай
- черный чай
- разный чай
- какой чай?
- закончился чай
- сколько штук чая?
- чай с молоком
- есть чай
- нет чая
- горячий чай
- холодный чай
- нужен чай
- не нужен чай
- черный чай с сахаром

- Шай қайда түр?
- Шайыңыз бар ма?
- Әрине, шайым бар.
- Сіз қандай шай ішіп отырсыз?
- Мен көк шай ішіп отырмын.
- Үстел басында бізбен бірге шай ішіңіз.
- Айгүл, менімен шай ішуге дәмханаға барасың ба?
- Таңертең мен шай дайындал қоямын.
- Мынау шайдың дәмі қандай екен?
- Сен қандай шай ішесін?
- Сізге көк шай ма, әлде қара шай ма?
- Маған бір стакан көк шай беріңізші.
- Сәлеметсіз бе, даяшы, маған көк шай мен лимон қосылған шай беріңізші.
- Маған бір стакан сут қосылған шай әкеліңізші.
- Кешіріңіз, мен шай ішпеймін.
- Мен азық-тұлік дүкенінен барлық заттарды алыштырын да, шай алуды ұмытыштырын.

Шырын

- шырын дайындау
- шырын ішу
- шырын құю
- тәтті шырын
- шырыннан соң
- Ұлым мен қызыма мектепке баарда ыдысқа құйып, шырын беремін.
- Жазда апам жеміс-жидектерден әртүрлі тәтті шырындар дайындауды.

- Где стоит чай?
- У вас есть чай?
- Конечно, есть чай.
- Вы какой чай пьете?
- Я пью зеленый чай.
- Садитесь за стол и пейте с нами чай.
- Айгуль, пойдешь со мной в кафе попить чай.
- Утром я приготовлю чай.
- Какой вкус у этого чая?
- Какой чай ты будешь пить?
- Вам зелёный чай или черный чай?
- Дайте мне, один стакан зелёного чая.
- Здравствуйте, официант, дайте мне зеленый чай и чай с лимоном.
- Принесите мне, один стакан чая с молоком.
- Простите, я не пью чай.
- Я в продуктовом магазине купила все вещи, а чай забыла купить.

Сок

- приготовить сок
- выпить сок
- налить сок
- сладкий сок
- после сока
- Перед выходом в школу дочери и сыну, в посуду наливаю сок.
- Летом моя сестра из ягод и фруктов готовит разные сладкие соки.

- Күнделікті шырын ішіп тұру, адамның денсаулығына пайдалы.
- Жазда аяа райы ыстық болғанда, салқын шырынды үстелге қоямыз.
- Ыстық суға алма немесе алмұртты кесеміз, үстіне қант саламыз, екі сағат өткен соң шырын дайын болады.
- Тәтті шырын дайын болады.

- Каждый день пить сок полезно для здоровья людей.
- Летом в жаркую погоду на стол поставим холодный напиток.
- В горячую воду кладем нарезанные яблоки и груши, насыпаем сахар, два часа кипятим и компот готов.
- Сладкий напиток будет готов.

❖ ы ❖

- ыдыс
- ыңғайлы
- ыңғайсыз
- ықпал ету
- ылғал
- ынталандыру, көтермелеу
- ыстық
- ~ ылғалдану – ылғалданды –
ылғалданады
- ~ ыстықтау – ыстықтады –
ыстықтайды
- Бұгін аяа райы ылғалды.
- Ертең аяа райы ыстық болуы мүмкін.
- Досымның дәмханасы қонақ күтүге ыңғайлы.
- Мына орындық ыңғайсыз екен.
- Жаттықтырушы спортшының жарысқа қатысуына ықпал етті.
- Спортшыларды әрқашан ынталандыру қажет.
- Мына ыдысты маған берші.

- посуда
- удобный
- неудобный
- влиять
- влага
- стимулировать, поощрять
- жарко
- ~ увлажнять – увлажнять – будет увлажнять
- стать жарко – стало жарко – станет жарко
- Сегодня влажная погода.
- Завтра возможно, будет жарко.
- Встречать гостей удобно в кафе у моего друга.
- Этот стул неудобный.
- Тренер повлиял, чтобы спортсмен принял участие в соревнованиях.
- Спортсменов всегда нужно поощрять.
- Дай мне, эту посуду.

❖ ii ❖

- сағатты ілу
- затты ілу
- киімдерді ілу
- повесить часы
- повесить вещь
- повесить одежду

- домбыраны ілу
- жақын ілу
- алыс ілу
- тура ілу
- дұрыс ілу
- жоғары ілу
- төмен ілу
- үстіне ілу
- жанына ілу
- Сырткімді ілді.
- Көйлекті шкафқа іледі.
- Шалбарды ілеміз.
- Қалай ілу керек?
- Қай жерге ілеміз?
- Мынау дұрыс ілінді ме?
- Есіктің үстіне сағатты ілу керек.
- Көйлекті шкафтың ішіне іліп қой.
- Сырт киімдерді шкафтың сыртына ілесің.
- Шалбар мен киімдерді осында іліп қою керек.
- Заттардың барлығын әдемілеп, реттеп ілүіміз керек екен.
- Мына ілген заттар дұрыс емес.
- Дұрыс ілінбеген, тура ілу керек.
- Мерекеге арналған заттарды алыс емес, адамдар көретін жақын жерге іліндер.
- Анау домбыраны қабырғаның бұрышына іліп қойыңызышы.
- Барлық жылы киімдерді бірнеше қатарға іліндер.
- Мынау заттарды шкафқа мен ілген жоқпын.
- повесить домбру
- повесить близко
- повесить далеко
- повесить прямо
- повесить правильно
- повесить выше
- повесить ниже
- повесить сверху
- повесить рядом
- Повесил верхнюю одежду.
- Повесит рубашку в шкаф.
- Повесим брюки.
- Как повесить?
- Куда повесим?
- Это правильно повесили?
- Над дверью нужно повесить часы.
- Рубашку нужно повесить во внутрь шкафа.
- Верхнюю одежду нужно повесить снаружи шкафа.
- Брюки и одежду нужно здесь повесить.
- Все вещи нужно красиво и по порядку повесить.
- Эти вещи повешаны неправильно.
- Неправильно повешаны, нужно было правильно повесить.
- Вещи предназначенные для праздника, нужно повесить недалеко, а ближе, чтобы было видно людям.
- Вон ту домбру повесьте, в углу стены.
- Всю тёплую одежду нужно повесить в несколько рядов.
- Я не вешал эти вещи в шкафу.

~ іздеу – іздеді – іздейді	~ поиск – искал – ищет
~ іріктеу – іріктеді – іріктейді	~ отбор – отбирал – отберёт
~ істеу – істеді – істейді	~ делать – делал – сделает
~ ішү – ішті – ішеді	~ пить –пил –пьет
- із қалдыру	- оставить след
- іні болу	- быть младшим братом
- ірі зат	- крупная вещь
- ірімшік	- сыр
- іс-әрекет жасау	- совершать действие
- іс жүзінде	- на самом деле
- іс қағаздарын жүргізу	- вести документооборот
- іссапарға бару	- отправиться в командировку
- іс-шараны ұйымдастыру	- организовать мероприятие
- Ол інсін іздеді.	- Он искал младшего брата.
- Фылыми тақырып бойынша көп зерттеу керек.	- Нужно много исследовать по научной теме.
- Бүгін спортшыларды чемпионатқа іріктеу басталды	- Сегодня начался отбор спортсменов на чемпионат.
- Іссапарға қажетті құжаттарды реттеуім керек	- Нужно подготовить необходимые документы для командировки
- Қалада Наурыз мерекесіне орай іс-шаралар ұйымдастырамыз.	- В городе организуем мероприятия посвященные празднику Наурыз.
- Біз іс жүзінде көптеген жұмыстарды істеуіміз қажет.	- Мы на самом деле должны сделать много работы.

↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔

СӨЙЛЕУ ЭТИКЕТИ / РЕЧЕВОЙ ЭТИКЕТ

Сәлемдесу, танысу

- Сәлеметсіз бе?
- Сәлеметсіздер ме, мырзалар?
- Сәлем!
- Қайырлы таң!
- Қайырлы күн!
- Қайырлы кеш!
- Қош келдіңіз (-дер)!
- Халің (-із) қалай?
- Рахмет, жақсы!
- Сіздің халіңіз (сенің халің) қалай?
- Рахмет, жаман емес
- Жақсы, рахмет
- Сізді (сені) көргеніме - қуаныштымын
- Не жаңалық бар?
- Ешқандай жаңалық жоқ
- Отбасың (-ыз) аман ба?
- Бала-шағаң (-ыз) аман-есен бе?
- Өте жақсы, рахмет
- Жол (-ыңыз) болсын!
- Рахмет
- Рұқсат болса, өзімді таныстырайын

- Сізді жолдастарыммен - таныстырғым келеді
- Сізben (сенімен) танысқаныма қуаныштымын
- Сіздің есіміңіз (атыңыз) кім?
- Сіз қайдан келдіңіз?
- Сен қайдан келдің?
- Мен Қазақстаннан келдім
- Мен Франциядан /Ресейден/ - Украинадан/Белоруссиядан/ келдім
- Сіз қайда тұрасыз?
- Мениң Қазақстанға (Францияға) бірінші рет келуім

Приветствие, знакомство

- Здравствуйте!
- Здравствуйте, господа?!
- Привет!
- Доброе утро!
- Добрый день!
- Добрый вечер!
- Добро пожаловать!
- Как дела?
- Спасибо, хорошо!
- Как Ваше / твои дела?
- Спасибо, неплохо!
- Хорошо, спасибо!
- Очень рада Вас (тебя) видеть

- Какие новости?
- Никаких новостей?
- В семье все хорошо?
- С детьми все впорядке?
- Очень хорошо, спасибо!
- Счастливого пути!
- Спасибо!
- Если позволите, то представлюсь
- Хочу Вас представить друзьям

- Очень рад знакомству с Вами (тобой)
- Как Вас зовут?
- Вы откуда приехали?
- Ты откуда приехал?
- Я из Казахстана
- Я приехал из Франции/России/ Украины/Белоруссии/
- Где Вы проживаете?
- Это мой первый приезд в Казахстан/во Францию

- Мекенжайыңыз қандай?
- Мен Астана қаласы, Тәуелсіздік көшесі, оныншы үй, бесінші пәтерде тұрамын
- Сіз Францияның қай жерінен келдіңіз?
- Сіз қандай шетел тілдерін білесіз (сөйлейсіз)?
- Мен екі тілде сөйлеймін, менің ана тілім қазақ тілі (француз тілі)
- Мен қазақ / орыс / француз / ағылшын / неміс / итальян / тілін жақсы білемін
- Қазақ тілі – Қазақстанның мемлекеттік тілі
- Сіз қазақша (орысша, французша, ағылшынша) сөйлей аласыз ба?
- Мен қазақша /орысша, французша / түсінбеймін
- Кешіріңіз, мен түсінбедім
- Бізге аудармашы қажет
- Сіз маған мынаны аударып бере аласыз ба?
- Сіздің ұлтыңыз кім?
- Мен қазақпын / орыспын/ - французбын
- Қазақстанда көп ұлттың өкілі тұрады
- Барлық ұлт бірін-бірі құрметтейді
- Сіз қай жылы туғансыз (сен қай жылы туғансың)?
- Мен мың тоғыз жұз жетпіс сегізінші жылы он бесінші наурызда түдым
- Біз құрдас екенбіз
- Какой Ваш адрес?
- Я проживаю в городе Астана, по улице Тауельсиздик, дом десять, квартира пять
- Вы из каких мест Франции вы приехали?
- Какие вы знаете иностранные языки (на каком языке говорите)?
- Я говорю на двух языках, казахский язык мой родной язык (еще французский)
- Я знаю хорошо казахский / русский / французский / английский / немецкий / итальянский
- Казахский язык – государственный язык Казахстана
- Вы можете говорить по казахски (русски, французски, английски)?
- Я не понимаю по казахский / русский, французский
- Извините, я не понял
- Нам требуется переводчик
- Вы мне можете перевести это?
- Кто Вы по национальности?
- Я казах/русский/француз
- В Казахстане проживает много национальностей
- Все нации друг друга уважают
- В каком году вы родились (ты родился)?
- Родился я пятнадцатого марта тысяча девятьсот семьдесят восьмого года
- Мы ровесники

Сіз (сен) қай жерде дүниеге келдіңіз
(келдін)?

Сіз үйленгендісіз бе (тұрмысқа
шықтыңыз ба)?

Иә, мен үйленгендімін
Жоқ, мен бойдақпын
Балаларыңыз бар ма?
Мениң екі балам бар: бір ұл және бір
қызы

Олар нешеде?

Ұлым екі жаста, қызым бесте

Өтініш

- Сөйлесуге рұқсат етіңіз
- Сұрауға бола ма?
- Кіруге рұқсат па?
- Шығуға рұқсат па?
- Маған мына кітапты беріңізші
- Сағат қанша болғанын айтпас па
екенсіз?
- Мына сөзді қазақша / французша
жазып берші (беріңізші)
- Кешіріңіз, сізден бір нәрсе сұрайын
деп едім
- Сізге өтінішім бар
- Дүкен қай жерде екенін айтып
жіберіңізші
- Кіруге (отыруға, шылым шегуге)
бола ма?
- Терезені (есікті) жабыңызышы
(ашыңызышы)
- Маған қолқабыс етпес пе екенсіз?
- Өткізіп жіберші (жіберіңізші)
- Маған телефон нөмірінді
(нөміріңізді) бересің (бересіз) бе?
- Маған жұмысқа (үйге) телефон сок
(соғыңызыз)
- Менің қолшатырымды ұстай
тұршы (тұрыңызышы)
- Мына кітапты көруіме бола ма?

- Вы где родились (ты родился)?

- Вы женаты (замужем)?

- Да, я женат

- Нет, я холост

- Дети у Вас есть?

- У меня двое детей, дочь и сын

- Сколько им лет?

- Сыну два года, дочери- пять

Просьба

- Разрешите поговорить
- Разрешите спросить?
- Можно войти?
- Можно выйти?
- Дайте мне эту книгу
- Не подскажете, который час?
- Напиши (напишите) это слово
на казахском / французском языке
- Извините, я хотел спросить у
вас кое- что
- У меня просьба к Вам
- Где магазин находится,
подскажите, пожалуйста?
- Можно войти (сесть, покурить)?
- Окно (дверь) закройте
(откройте)
- Не поможете мне?
- Пропусти (пропустите)
- Можете (можешь) дать номер
телефона
- Позвони (позвоните) мне на
работу (домой)
- Подержи (подержите) мой зонт
- Можно мне посмотреть эту
книгу?

Кездесу

- Сәлеметсіз бе?
- Кімді көріп тұрмын!
- Сізді көргеніме қуаныштымын!
- Біз сізді жи еске аламыз!
- Отбасыңыздың халі қалай?
- Ата-анаңыз жақсы ма?
- Жұбайыңыз қалай?
- Бала-шагаңыз аман-есен бе?
- Денсаулығыңыз қалай?
- Не жаңалық бар?
- Ешқандай жаңалық жоқ
- Бәрі бұрынғыдай
- Бәрі жақсы
- Жақында тағы кездесеміз деп -
үміттенемін
- Жақсылықта кездескенше!

Сыпайылық ұлгілері

- Сізге алғыс білдіремін
- Мен сізге ризамын
- Оқасы жоқ (алғыс білдіргенде)

- Өтінемін, кешірініз
- Мазалағаныма кешірініз
- Ғафу етіңіз
- Кешірініз, сұрауға рұқсат етіңіз
- Сіз өте мейірбансыз
- Сәттілік!

Келісу / келіспеу

- Иә, әрине
- Иә, бұл мен
- Дәл солай
- Келістік пе?
- Келістік
- Келістім
- Егер сіз келіссеніз

Встреча

- Здравствуйте!
- Кого вижу!
- Я рад (а) видеть вас
- Мы часто вспоминаем о Вас
- Как дела вашей семьи?
- Как поживают родители?
- Супруг Ваш как?
- Дети как проживают?
- Как Ваше здоровье?
- Какие новости?
- Никаких новостей
- Все как раньше
- Вас хорошо
- Надеюсь что скоро опять увидимся
- До встречи!

Образцы вежливости

- Выражаю Вам благодарность
- Я Вам благодарен
- Не стоит благодарности (при обращении в благодарность)
- Пожалуйста, извините
- Извините за беспокойство
- Простите
- Извините, позвольте спросить
- Вы очень добры
- Удачи!

Согласие / несогласие

- Да, конечно
- Да, это я
- Да, так
- Договорились?
- Договорились
- Я согласен (на)
- Если Вы согласитесь

- Мен қарсы емеспін
- Бұл жақсы ой!
- Бұл маған ұнайды
- Бұл маған өте қолайлы
- Иә, бұл рас
- Сіздікі дұрыс
- Керемет!
- Өте жақсы
- Сіздің ойыңызға қосыламын
- Мен бас тартамын
- Өкінішке қарай, бұл өтінішті - қабылдамаймын
- Сіз қателесесіз
- Мен келіспеймін
- Жоқ, мүмкіндігім болмайды (қаламаймын)
- Сізбен (сенімен) келіспеймін
- Бұл маған ұнамайды
- Сіздікі (сенікі) дұрыс емес
- Жоқ, дұрыс емес
- Мен бұған сенбеймін
- Мен бұлай ойламаймын
- Бұған күмән бар
- Сіз менімен келіспейсіз бе?
- Әрине жоқ
- Керісінше ... бұл мұлде олай емес
- Мен сенімді емеспін

Шақыру

- Сіздің бүгінге / бүгін кешке қандай жоспарыңыз бар?
- Сіз бүгін кешке боссыз ба?
- Бүгін кешке киноға барсақ?

- Сізді үйіме кешкі тамаққа шақырамын
- Дастарханға келіңіз
- Дәм татыңыз
- Сізді мейрамханаға шақыруға рұқсат етіңіз

- Я непротив
- Это хорошая идея!
- Это мне нравится
- Это мне очень удобно
- Да, это правда
- Вы правы
- Превосходно!
- Очень хорошо
- Разделяю ваше мнение
- Я отказываюсь
- К сожалению, это заявление не могу принять
- Вы ошибаетесь
- Я не согласен
- Нет, у меня нет возможности (не хочу)
- Я не согласен с вами (тобой)
- Это мне не нравится
- Вы не правы (ты не прав)
- Нет, неправильно
- Я этому не верю
- Я так не думаю
- Есть сомнения
- Вы не согласны со мной?
- Конечно нет
- Наоборот ...это совсем не так
- Я неуверен

Приглашение

- У Вас на сегодня / сегодняшний вечер какие планы?
- Вы сегодня вечером свободны?
- Сегодня вечером сходим в кино?
- Приглашаю вас ко мне домой, вечером на ужин
- Садитесь за стол
- Отведайте
- Позвольте пригласить Вас в ресторан

- ◆◆◆◆◆
- Рақмет, шын ықыласыммен
  - Рақмет, менің жұмыстарым бар еді
  - Бұл өте жақсы идея
  - Қай жерде кездесеміз?
  - Мен сізді (сені) кинотеатрдың алдында күтемін
  - Келістім. Сізді (сені) сағат жетіде алып кетемін
  - Келісемін (Жарайды)
  - Искренне, спасибо
  - Спасибо , но я занят
  - Очень хорошая идея
  - Где встретимся?
  - Я Вас (тебя) буду ждать у кинотеатра
  - Договорились, я Вас (тебя) заберу в семь часов
  - Договорились (хорошо)

Құттықтау

- Бақыт тілеймін!
- Ұзақ өмір тілеймін!
- Денінізге саулық, басыңызға амандық тілеймін!
- Зор деңсаулық, ашық аспан, қажымас қайрат тілеймін!
- Шығармашылық табыс тілеймін!
- Мөлдір махаббат тілеймін!
- Бар жақсылықты тілеймін!
- Жасыңыз ұзақ болсын!
- Өміріңіз мәнді, көnlіңіз көтеріңкі болсын!
- Қуанышты құндеріңіз көп болсын!
- Жүзінізден күлкі кетпесін!
- Көnlіңізді мұн шалмасын!
- Аңсаған арманыңызға жетіңіз!
- Мақсатыңызға жетіңіз!
- Халықтың арқа сүйер азаматы болыңыз!
- Достарыңыздың арасында сыйлы болыңыз!
- Еңбек жолында биқтерден көрініңіз!
- Ортамызда күліп-ойнап жүре беріңіз!

Поздравление

- Желаю счастья!
- Желаю долгих лет жизни!
- Желаю здоровья, личного благополучия!
- Желаю крепкого здоровья, чистого неба, неиссякаемой энергии!
- Желаю творческих успехов!
- Желаю светлой любви!
- Желаю всего хорошего!
- Долгих Вам лет!
- Желаю содержательной жизни, повышенного настроя!
- Побольше радостных дней Вам!
- Пусть радость не сходит с Вашего лица!
- Пусть не омрачит Вашу душу печаль!
- Пусть сбудутся Ваши сокровенные мечты!
- Желаю Вам достичь своей цели!
- Будьте опорой и надеждой народа!
- Будьте уважаемым среди друзей!
- Желаю достичь трудовых высот!
- Будьте веселыми и жизнерадостными!

Алғыс сөздері

- Көп рақмет!
- Мың да бір рақмет!
- Шын жүректен рақмет!
- Бәріміздің атымыздан рақмет!
- Ілтипатыңызға рақмет!
- Пейіліңізге рақмет!
- Ниетіңізге рақмет!
- Шақырғаныңызға рақмет!
- Құттықтағаныңызға рақмет!
- Жылы қабылдағаныңызға рақмет!
- Кеңесіңізге рақмет!
- Көңіл бөлгениңізге рақмет!
- Жақсылығыңызға рақмет!
- Көмегіңізге рақмет!
- Ризашылығымды білдіргім келеді!

- Алғыс айтамын!

Жыл мезгілі

- Көктем
- Жаз
- Күз
- Қыс

Апта күндері

- Дүйсенбі
- Сейсенбі
- Сәрсенбі
- Бейсенбі
- Жұма
- Сенбі
- Жексенбі

Айлар

- Қаңтар
- Ақпан
- Наурыз

Слова благодарности

- Большое спасибо!
- Тысяча благодарностей!
- Спасибо от чистого сердца!
- Спасибо от имени всех нас!
- Спасибо за внимание!
- Спасибо за любезность!
- Спасибо за добрые намерения.
- Спасибо за приглашение!
- Спасибо за поздравление!
- Спасибо за теплый прием!
- Спасибо за совет!
- Спасибо что уделили внимание!
- Спасибо за доброту!
- Спасибо за Вашу помощь!
- Хочу выразить
признательность!
- Благодарю!

Времена года

- Весна
- Лето
- Осень
- Зима

Дни недели

- Понедельник
- Вторник
- Среда
- Четверг
- Пятница
- Суббота
- Воскресенье

Месяцы

- Январь
- Февраль
- Март

- Сәуір
- Мамыр
- Маусым
- Шілде
- Тамыз
- Қыркүйек
- Қазан
- Қараша
- Желтоқсан

Тұстер

- сарғылт
- көк
- қоныр
- ала
- бір түсті
- сары
- сұр
- жасыл
- көгілдір
- қызыл
- қара
- ақ

Сан есім

- 1 - бір
- 2 - екі
- 3 - үш
- 4 - төрт
- 5 - бес
- 6 - алты
- 7 - жеті
- 8 - сегіз
- 9 - тоғыз
- 10 - он
- 11 - он бір
- 12 - он екі
- 13 - он үш
- 14 - он төрт

- Апрель
- Май
- Июнь
- Июль
- Август
- Сентябрь
- Октябрь
- Ноябрь
- Декабрь

Цветы

- бежевый
- синий
- коричневый
- пестрый
- однотонный
- желтый
- серый
- зеленый
- голубой
- красный
- черный
- белый

Числительные

- один, одна
- два, две
- три
- четыре
- пять
- шесть
- семь
- восемь
- девять
- десять
- одиннадцать
- двенадцать
- тринадцать
- четырнадцать

15 - он бес	- пятнадцать
16 - он алты	- шестнадцать
17 - он жеті	- семнадцать
18 - он сегіз	- восемнадцать
19 - он тоғыз	- девятнадцать
20 - жиырма	- двадцать
30 - отызы	- тридцать
40 - қырық	- сорок
50 - елу	- пятьдесят
60 - алпыс	- шестьдесят
70 - жетпіс	- семьдесят
80 - сексен	- восемьдесят
90 - тоқсан	- девяносто
100 - жүз	- сто
200 - екі жүз	- двести
300 - үш жүз	- триста
400 - төрт жүз	- четыреста
500 - бес жүз	- пятьсот
600 - алты жүз	- шестьсот
700 - жеті жүз	- семьсот
800 - сегіз жүз	- восемьсот
900 - тоғыз жүз	- девятьсот
1000 - мың	- тысяча
2000 - екі мың	- две тысячи

Реттік сан есімдер

- бірінші
- екінші
- үшінші
- төртінші
- бесінші
- алтыншы
- жетінші
- сегізінші
- тоғызыншы
- оныншы
- жиырмасыншы
- отызыншы
- қырқыншы

Порядковые числительные

- первый
- второй
- третий
- четвертый
- пятый
- шестой
- седьмой
- восьмой
- девятый
- десятый
- двадцатый
- тридцатый
- сороковой

- елуінші
- алпысыншы
- жетпісінші
- сексенінші
- тоқсаныншы
- жүзінші

- пятидесятый
- шестидесятый
- семидесятый
- восьмидесятый
- девяностый
- сотый

Қайда?

- ана жакқа
- мына жакқа
- алға
- артқа
- онға
- солға

Куда?

- там
- здесь
- вперед
- назад
- направо
- налево

Қай жерде?

- осында, мұнда
- ана жақта
- жақында
- алыста
- қасында
- он жақта
- сол жақта
- алдында
- артында
- жоғарыда
- төменде

Где?

- здесь
- там
- поблизости
- далеко
- рядом
- в правой стороне
- в левой стороне
- впереди
- сзади
- наверху
- внизу

Қалай?

- осылай
- жақсы
- жаман
- биік, жоғары
- төмен
- қолайлы, ыңғайлы
- қолайсыз, ыңғайсыз
- тез, жылдам
- баяу

Как?

- таким образом
- хорошо
- плохо
- высокий, верх
- вниз
- удобно
- неудобно
- быстро
- медленно

МАЗМУНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

Сөздіктің құрылымы мен мазмұны /	3
Структура и содержания словаря	
Қазақ әліпбіи / Казахский алфавит	20
А	21
Ә	63
Б	75
Г	122
Ғ	126
Д	129
Е	167
Ж	178
З	200
И	201
К	203
Қ	225
Л	231
М	231
Ң	233
Ң	234
Ә	235
Ҫ	236
Ҭ	241
Ү	250
Ұ	252
Ҳ	254
Ш	255
Ҙ	257
І	257
Сөйлеу этикеті / Речевой этикет	260
Пайдаланған әдебиеттер	271

ПАЙДАЛАНГАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Литвинов Павел: Англо-русский учебный словарь. АСТ, 2011
2. Иванова Евгения Александровна, Соколова Хельга. Русско-немецкий учебный словарь, Просвещение/Дрофа, 2008
3. Хайнце Л. Учебный русско-немецкий словарь. Москва, 2006
4. Даум Э., Шенк В. Русско-немецкий и немецко-русский учебный словарь. Москва, 2003
5. Н. И. Клушина. УЧЕБНЫЙ СЛОВАРЬ СТИЛИСТИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ. Москва, 2010
6. Бурцев В. А. Учебный словарь терминов по стилистике русского языка, Елец, 2022
7. Введенская Людмила Алексеевна, Зимин Валентин Ильич, Ким Ольга Михайловна, Алекторова Л. П., Колесников Николай Павлович, Шанский В. Н. Учебный словарь синонимов русского языка, Москва, 1997
8. Репкин Владимир Владимирович. УЧЕБНЫЙ СЛОВАРЬ РУССКОГО ЯЗЫКА. Москва : Инфолайн, 1995.
9. Матвеева Т.В. Учебный словарь. Русский язык. Культура речи. Стилистика. Риторика. Москва, 2014
10. Хидекель Сарра Соломоновна. Англо-русский учебный словарь. Москва, 2009
11. Фрезе Х. Учебный англо-русский словарь, Москва, 2010
12. Большой англо-русский учебный словарь, АСТ, 2006
13. Англо-русский и русско-английский учебный словарь. Collins, 2011
14. «ҚАЗТЕСТ» лексикалық минимумдары
15. «Қазақ сөзі» (137 сөз, 500 сөз, 900 сөз, 1200 сөз, 1500 сөз) оқу-әдістемелік құралдары

ҚАЗАҚША-ОРЫСША ОҚУ СӨЗДІГІ КАЗАХСКО-РУССКИЙ УЧЕБНЫЙ СЛОВАРЬ

Құрастырушылар: Ж.Тұрлышекова, А.Ошанова.

Редактор: Ж. Ербатырова, М. Ермакан

ISBN 978-601-7504-78-6

Пішімі 70x100_{1/16} Офсеттік басылым.

Шартты баспа табағы 22,1

Таралымы 1000 дана.

